

SOSYAL BİLGİLER

1. Ünite

İLETİŞİM ve İNSAN İLİŞKİLERİ

İletişim Bir Sanattır

Bir Tuşla Dünya Evimize Geldi

Özgür Basın Demokrasinin Temelidir

Herkesi Dinlemekten Zevk Alırım

SUNUŞ

Çözüm Yayınları olarak eğitimin ve öğretimin her alanında, her zaman ilkleri ve yenilikleri gerçekleştirerek siz değerli öğretmen ve öğrencilerimize hizmet etmeyi amaç edindik. Bu amaç doğrultusunda piyasa ve ihtiyaç analizleri, araştırma - geliştirme çalışmalarımızın sonuçlarından biri olan **Tam İsabet Soru Bankalarımızı** beğenilerinize sunuyoruz.

Tam İsabet Soru Bankalarında yer alan üniteler alt başlıklarına ayrılmış ve MEB' in yayımlamış olduğu müfredatta kazanım yüzdeleri baz alınarak testlerin ünite içerisindeki dağılımları ve adetleri belirlenmiştir.

Her testte yer alan sorular; **Sarı**, **Mavi** ve **Yeşil** olarak üç gruba ayrılmıştır. Gruplamalar, soruların zorluk derecesini ifade etmektedir.

Öğrencilerimiz bir konu ile ilgili **kolay**, **orta** ve **zor** soruları bir test içerisinde görebilmektedirler. Bu sayede öğretmenlerimiz, öğrencilerimizin konu ile ilgili öğrenme durumunu tam olarak ölçebileceklerdir.

Kitap serimizin ismi bu nedenle **Tam İsabet** olarak belirlenmiştir. Kitabımız sizlerin eline ulaşmadan önce yetkin bir yazar kadrosu tarafından hazırlanmış, gerek kolejlerde gerekse MEB okullarında çalışan öğretmenler tarafından incelenerek onaylanmıştır.

Çözüm Yayınları olarak amacımız, öğrencilerimizi geleceğe hazırlamak için gerekli olan doğru yayınları sağlayarak onları bir adım ileriye taşımaktır.

Çözüm Yayınları

İÇİNDEKİLER

1. FASİKÜL

İLETİŞİM VE İNSAN İLİŞKİLERİ

İletişim Bir Sanattır
Bir Tuşla Dünya Evimize Geldi
Özgür Basın Demokrasinin Temelidir
Herkesi Dinlemekten Zevk Alırım

2. FASİKÜL

ÜLKEMİZDE NÜFUS

Yaşadığımız Yerler
Türkiye Nüfusunun Özellikleri
Göçün Neden ve Sonuçları
Eğitim ve Çalışma Hakkı
Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü

3. FASİKÜL

TÜRK TARİHİNDE YOLCULUK

Türklerin Yeni Yurdu Anadolu
Beylikten Devlete Osmanlı'nın Kuruluşu
Karaların ve Denizlerin Hakimi Osmanlı

4. FASİKÜL

TÜRK TARİHİNDE YOLCULUK

Farklılıklara Rağmen
Gez Dünyayı Gör Konya'yı
Nasıl Etkiledik Nasıl Etkilendik?
Seyyahların Dilinden Osmanlı Kültürü
Yeni Kurumlarla Değişen Toplum Hayatı

5. FASİKÜL

ZAMAN İÇİNDE BİLİM

Her Bilimsel Buluş Bir Başarıdır.
Söz Uçar Yazı Kalır.
Türk ve İslam Devletlerinde Yetişen Bilgiler
Bilimsel Birikim Nasıl Oluşturdu?
Düşünce Özgürlüğü ve Bilim

6. FASİKÜL

EKONOMİ VE SOSYAL HAYAT

Toprağın Gücü
Devletler Gelişiyor
İnsan Gücünden Makineye
Sosyal Yaşamda Vakıflar
Nasıl Eğitim Gördüler?
Mesleğimi Nasıl Seçmeliyim?

7. FASİKÜL

YAŞAYAN DEMOKRASİ

Kurultaydan Meclise
Yönetimin Özünü
Kuvvetler Ayrılığı
Kamuoyu ve Basın
Örnek Yurttaş

8. FASİKÜL

ÜLKELER ARASI KÖPRÜLER

Bir Dünya Savaşı
Küresel Sorunlara Küresel Çözümler
İnsanlığın Sorumluluğu

9. FASİKÜL

CEVAP ANAHTARI

Test 01

SARI

1. Futbol maçında sinirlenen İlker, karşı takım oyuncularıyla tartışmış ancak hatasını anlayıp maç sonunda özür dileyerek onların gönlünü almıştır.

İlker'in sorunu çözmek için hangi davranışa sahip olduğu söylenebilir?

- A) Öğüt verme   B) Pişman olma
C) Nutuk çekme   D) Küçümseme

2. İnsanlar arasında iletişimsizliğe neden olan faktörlerden biri de .....

Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) etkili dinlemedir.
B) göz teması kurmadır.
C) dinlerken başka bir iş ile meşgul olmadır.
D) "ben dili"ni kullanmadır.

3. ★ "Söyleyenden, dinleyene ârif gerek"
▲ "Söz gümüşse sükut altındır"
■ "İki düşün bir söyle"

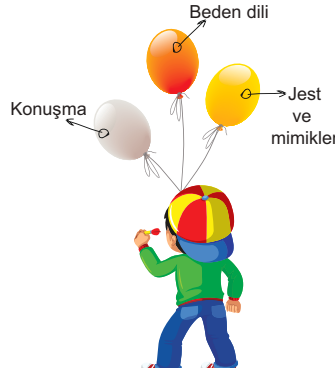
Yukarıda sembollerle verilen atasözlerinin aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemini vurguladığı söylenebilir?

- A) Eleştirmek
B) Dinlemek
C) Empati kurmak
D) Nutuk çekmek

4. Aşağıdaki verilenlerden hangisi iletişimi kolaylaştıran faktörlerden biri değildir?

- A) Göz teması kurmak
B) Kınamak
C) Empati kurmak
D) Dinlemek

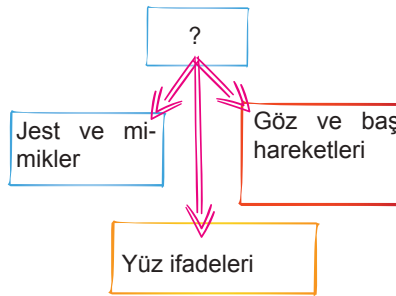
5.

Üzerinde iletişimi olumlu etkileyen yöntemlerin yazılı olduğu balonları vurmak isteyen Ayla hangi renkteki balonları hedef almalıdır?

- A) Kırmızı
B) Beyaz
C) Beyaz ve kırmızı
D) Kırmızı, beyaz ve sarı

6.

Yukarıda verilen şemada "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Sözsüz iletişim araçları
B) Etkili dinlemenin yolları
C) İletişim ve insan ilişkileri
D) İletişimsizliğe neden olan unsurlar

7. Aşağıda verilenlerden hangisi iletişimi olumlu yönde etkiler?

- A) Pasif dinleme
B) Eleştiri
C) Önyargılı olma
D) Hoşgörü

Test 01

MAVi

1. İletişim, her canlının hayatında önemli bir yer tutar. Ancak her canlının iletişim kurma yöntemi farklılık göstermektedir. Mesela, bazı hayvanlar birbirlerini koklayarak, bazıları da farklı sesler çıkarak birbirleriyle iletişim kurarlar.

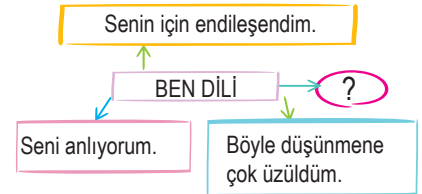
Buna göre,

- I. her canlı, farklı iletişim yollarını kullanır.
II. doğada sadece insanlar iletişim kurabilirler.
III. yazının bulunması ile iletişim başlamıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

2.

Yukarıdaki görselde "ben dili"ne ait bazı örnekler yer almaktadır.

Buna göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Zaten her zaman sen haklısın.
B) Haksız olduğumu kabul ediyorum.
C) Neden haber vermedin?
D) Tüm bu yaşananların sebebi sensin.

3.

Sevgili öğrenciler, bir kişinin kendisini ve çevresini tanıması iletişimi başlatmanın ilk aşamasıdır. Kendisini ve çevresindekileri anlaması ya da anlama çabası içinde olması iletişim kurmasını kolaylaştırır.

Sosyal bilgiler öğretmeninin anlatımından yola çıkılarak aşağıdaki öğrencilerin verdiği örneklerden hangisinin iletişimi kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Neslihan B) Harun
- C) Emine D) Adnan
- Sorgulamak
Empati kurmak
Emir vermek
Öğüt vermek

4.

Konuşmamıza merhaba, iyi günler gibi kelimelerle başlamak

Ön yargılı olmamak

İyi bir iletişim için etkili olan faktörler

Karşıımızdaki kişinin sözünü kesmemek

Verilen şemada “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Akıcı konuşmak
B) Yüksek sesle ve hızlı konuşmak
C) Gülyüzlü olup, emir cümlesi kurmamak
D) Ben dilini kullanmak

5.

Derse geç kalan Ali'nin aşağıdaki davranışlarından hangisini sergilemesi iyi bir iletişime örnek olarak gösterilemez?

- A) Sınıftakilere bir şey söylemeden ve izin almadan sessizce yerine oturması
B) Kapıdan girerken öğretmeninden izin istemesi
C) Yanına oturduğu arkadaşına merhaba demesi
D) Geç kaldığı ve dersi böldüğü için özür dileyerek yerine oturması

6.

Mahalledeki arkadaşlarım benimle oyun oynamak istemiyor anne.

Peki senin hangi davranışların onları senden uzaklaştırıyor olabilir?

Buna göre Selim'in davranışlarından hangisinin arkadaşları ile iletişiminin bozulmasına neden olduğu söylenemez?

- A) Sık sık emir cümlesi kurması
B) Arkadaşlarına lakap takarak hitap etmesi
C) Empati kurarak hareket etmesi
D) Kendisine ait oyuncakları arkadaşlarıyla paylaşmak istememesi

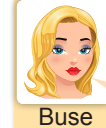
7.

Sevgili öğrenciler, iletişimi başlatmak bir insan için hiç de zor değildir. Bir kişinin yolda karşılaştığı bir tanıdığına “merhaba” demesi, iş yerinde arkadaşlarına “nasılsınız” demesi iletişimi başlatmanın en kolay yoludur.

Günaydın.

İyi Günler.

Yardımcı olabilir miyim?

Nasıl olduğum seni ilgilendirmez?

Sosyal bilgiler öğretmeninin yukarıdaki anlatımına uygun olarak yukarıdaki öğrencilerden hangisi ya da hangilerinin kullandığı ifadelerin iletişimi kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız Melike
B) Emre ve Volkan
C) Buse ve Melike
D) Emre, Buse ve Volkan

Test 01

YEŞİL

1. Mustafa öğretmen, 7-A sınıfındaki öğrencilere grup çalışması yaptıracaktır. Bu çalışmada etkili ve verimli bir grup üyesinin özelliklerine öğrencilerin dikkatini çekmek için bir etkinlik tasarlar. **Mustafa öğretmen, bu etkinlikte öğrencilerin verimliliklerini ve katılımlarını değerlendirirken,**
- sürekli emir verilmesi
  - sadece eleştiri yapılması
  - grup içi anlaşmazlıkların çözülmesi
  - fikirlerin aktif bir biçimde paylaşılması

özelliklerinden hangilerini olumlu bir nitelik olarak görür?

- A) I ve II   B) I, II ve III
C) II ve III   D) III ve IV

2. İletişim kurarken jest ve mimiklerimizi yani beden dilimizi kullanarak, anlatmak istediğimiz birçok şeyi karşıımızdaki kişiye anlatabiliriz.

Aşağıdakilerden hangisi tabloda anlatılan duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Gülşen Hanım'ın ödevini yapmayan oğlunu azarlaması
B) Hüseyin Öğretmen'in, yaramazlık yapan öğrencisine kaşlarını çatması
C) Mehtap'ın arkadaşlarını görünce gülümsemesi
D) Ahmet Bey'in kızının saçlarını okşamaması

3. Selma o gün okuldan dönüyordu. Havanın sıcaklığı, yorgunluk ve durakta beklemesi nedeniyle otobüste başı döndü. **Oradaki orta yaşlı bir adama;**
- “Yerinizi hemen bana vermelisiniz, bayılmak üzereyim.” dedi.

Adam da;

- “Emredersiniz hanımefendi. Sürekli eşitlikten söz edersiniz, bir de genceciksiniz. Önce ben geldim, oturmak benim hakkım.” diye cevap verdi.

Selma, düşmemek için koltuklara tutunarak yolculuğunu sürdürdü. Otobüste ki yolculardan kimisi Selma'yı, kimisi de adamı eleştirerek konuşuyorlardı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi metinde verilen olumsuz iletişime örnek olarak gösterilemez?

- A) Seçilen sözcükler
B) Karşılıklı anlayış
C) Kullanılan jest ve mimikler
D) Konuşma biçimi ve ses tonu

4. “Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az.” **atasözü, iletişimin hangi yönünü vurgulamaktadır?**

- A) Ses tonunun önemine
B) Sözlü ifadenin gerekliliğine
C) Algılamının önemine
D) Beden dilinin önemine

5. - Karşıdaki kişiyi dikkatlice dinlemek
- Empati kurmak
- Ben diliyle konuşmak
- Kendini doğru ifade etmek

Yukarıdaki ifadeler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) Olumlu bir iletişim için gerekli olan unsurlar nelerdir?
B) Sözsüz iletişimin özellikleri nelerdir?
C) Sözlü iletişimin özellikleri nelerdir?
D) Sen dilini kullanmanın sonuçları nelerdir?

6. **Sen dili:**

- Genelde “sen”le başlar.
- Öfke ve kızgınlık duyguları taşıyabilir.
- Yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir.

Aşağıdaki öğrencilerin hangisinin ifadesi “sen dili”ne örnek olarak gösterilebilir?

- A) Sorunlarını paylaşıyorum.
B) Seni anlamaya çalışıyorum.
C) Yine ödevini yapmamışsın.
D) Sorunları çözme beceri-ne bayılıyorum.

7. Eğer bir çocuk sürekli eleştirilmişse, kınama ve ayıplamayı öğrenir. Eğer bir çocuk kin ortamında büyümüşse kavga etmeyi öğrenir.

NOLTE

Yukarıdaki parçaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk Ne Yaşıyorsa Onu Öğrenir
B) Anneler, Babalar ve Çocuklar
C) Ailesiz Büyüyen Çocuklar Sorunlu Olur
D) Sürekli Eleştiri Aile Birliğini Bozar

Test 02

SARI

1.

?

Konuştugu kişi ile göz teması kurar.

Konuşmacının sözünü kesmeden dikkatlice dinler.

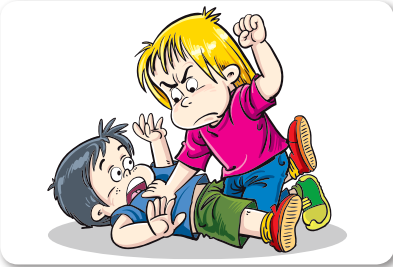
Gerçek sorunun ne olduğunu anlayana kadar bir yargıda bulunmaz.

Karşısındakinin duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyi Bir Dinleyicinin Özellikleri
- B) Empati Kurma
- C) İletişim ve İnsan
- D) İletişimi Engelleyen Unsurlar

2.

Bu fotoğraf için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Birbirlerini anlamaya çalışmışlardır.
- B) İletişim kurmakta sıkıntı çekmişlerdir.
- C) Olumsuz bir iletişim içindedirler.
- D) Etkin dinleme becerisine sahiptirler.

3.

“Başarılı bir iletişimin en önemli unsuru ..... Tüm insanların fikirleri aynı değildir. Önemli olan bir insanın kendisini karşısındakinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini doğru olarak anlamasıdır.”

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) öğüt vermektir.
- B) empati kurmaktır.
- C) lakap takmaktır.
- D) çok soru sormaktır.

4.

I

Suçlamak

II

Ön yargılı olmak

III

Tehdit etmek

IV

Güleryüz göstermek

Yukarıda yer alan davranışlardan hangisi olumlu iletişime örnektir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5.

I

Hoşgörülü olmak

II

Doğru ve düzgün konuşmak

III

Güleryüzlü olmak

IV

Eleştirel olmak

Yukarıda yer alan bilgilerden hangileri iletişimi olumlu yönde etkiler?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6.

Yukarıda verilen fotoğrafların ortak özelliği olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

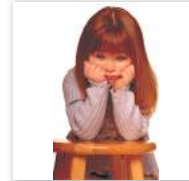
- A) Beden dili kullanılmıştır.
- B) Karşılıklı iletişim yapılmıştır.
- C) Kişiler birbirlerini görmezden gelmişlerdir.
- D) Empati kurulmuştur.

7.

İyi bir dinleyici, iletişim kurduğu kişinin yalnızca söylediklerine değil, vücut hareketlerine de dikkat eder. Çünkü yüz ifadeleri, el ve kol hareketleri, duruş biçimi, ses tonu gibi sözsüz mesajlar da iletişimin bir parçasıdır.

Buna göre aşağıdaki fotoğraflardan hangisinde sözsüz mesajın yer aldığı söylenemez?

A)

Asık suratlı olmak

B)

Gülümsemek

C)

Karşılıklı konuşmak

D)

Şaşırmak

Test 02

MAVi

1. İletişim sadece konuşmak değildir. Ne söylediğini bilmek, bunu ne zaman ve nerede söylemenin daha uygun ve doğru olacağına karar vermek, konuşurken en uygun sözcükleri seçmek, başkasını olduğu gibi kabul edebilmek aynı zamanda bir beceridir ve iletişim yeteneğidir.

Bu bilgilere göre iletişim ile ilgili olarak;

- İnsanları yargılamadan anlamaya çalışmaktır.
- Dili doğru ve düzgün kullanmaktır.
- Beden dilini en iyi şekilde kullanmaktır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

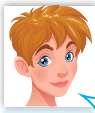

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

2. İletişimdeki en önemli faktörlerden biri etkili dinlemedir. Dinlemesini bilen bireyler toplumsal ilişkilerde saygı görür, insanların sevgisini ve güvenini kazanırlar.

Aşağıdakilerden hangisi iyi bir dinleyicinin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Dinlediği kişiye değer verir.
B) Konuştuğu kişiyle göz teması kurar.
C) Söylenenlere ilgi göstermez.
D) Karşıdaki kişiyi sonuna kadar dinler.

3. Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin kullandığı sözcük olumlu bir iletişim başlatmakta etkili olamaz?

- A) Ne vardı?
- B) Günaydın
- C) Merhaba
- D) Yardımcı olabilir miyim?

4. Toplumda bireyler arasında iletişimde yapılan bazı hatalar iletişimi etkiler.

Aşağıdakilerden hangisi iletişimde yapılan hatalar arasında sayılamaz?

- A) Ahlak dersi vermek
B) Tehdit etmek
C) Karşıdaki dinlemek
D) Öğüt vermek

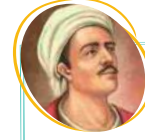
5.

Yukarıdaki çocuk dedesinin elini öpmektedir. **Çocuğun davranışı, iletişimde aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?**

- A) Saygı ifadesine
B) Sen dilini kullanmaya
C) Özür dilemeye
D) Eleştiri yapmaya

6.

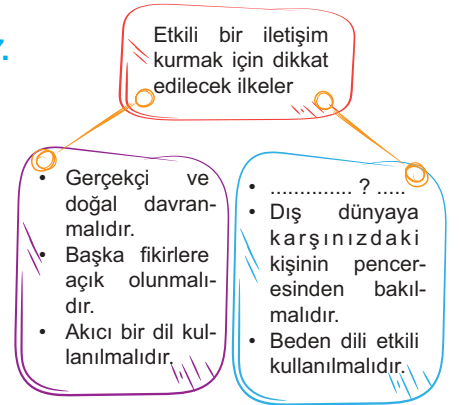
Yunus Emre

Sözü bilen kişinin, yüzünü ok ede bir söz
Sözü pişirip diyenin işini sağ ede bir söz
Söz ola kese savaşı, söz ola bitire başı
Söz ola agulu (zehirli) aşı, yağ ile bal ede bir söz

Yunus Emre, yukarıda verilen dört-lüğünde iletişimle ilgili aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Beden dilinin
B) Güzel konuşmanın
C) Dikkatli dinlenmenin
D) Empati yapmanın

7.

Verilen diyagramda "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi ge-tirilemez?

- A) Göz teması kurulmalıdır.
B) Duygular net ve açık bir şekilde söylenmelidir.
C) Karşıdaki kişinin düşünceleri anında çürütülmeye çalışılmalıdır.
D) Konuşurken dikkatimiz karşıdaki kişiye yöneltilmelidir.

Test 02

YEŞİL

1. 7-B sınıfı öğrencisi olan Betül'ün babası aynı okulda Sosyal Bilgiler öğretmenidir. Betül, babasına okulda nasıl hitap edeceğini bilemez. Bazen "baba" bazen de "öğretmenim" diye hitap eder.

Buna göre Betül'ün yaşadığı iletişim sorunu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rol farklılığı
- B) Cinsiyet farklılığı
- C) Kültür farklılığı
- D) Dil farklılığı

2. İnsanlar arasında kurulan iletişimin olumlu olduğu bir toplumda;

- I. Farklı görüşteki kişiler birbirine şiddet uygulamaz.
- II. Hoşgörü ortamı oluşur.
- III. Gerginlik ve çatışmalar azalır.

durumlarından hangilerinin ortaya çıkması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Tuğrul, sınıfa girince arkadaşı Tufan'ın üzgün bir şekilde oturduğunu görür ve onunla konuşmak ister. Ancak sorularına cevap alamaz.

Buna göre Tuğrul'un aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması gerekir?

- A) Tufan'ın üzerine gitmeyerek onu yalnız bırakması
- B) Tufan'a öğüt vermesi
- C) Tufan'ın üzüntüsünün nedenini anlamaya çalışması
- D) Tufan'ı öğretmenine şikayet etmesi

4. Ayşe'yi televizyon başında gören annesi "Yine mi televizyon başındasın, derhal ödevinin başına git." demiştir. Babası ise "Televizyon izlemek hakkın ama okulda başarısız olmaktan korkuyorum." demiştir.

Ayşe'nin annesinin iletişimini, babasının iletişiminden farklı kılan özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Olumsuz iletişim kurması
- B) Sözlü iletişim kurması
- C) Sen dilini kullanması
- D) Emredici ifadeler kullanması

5. Göğsü kınalı serçe varmış. Gök gürlediği zamanlar tir tir titreyerek yere yatar, gök yıkılmasın diye de ayaklarını havaya kaldırmış. Bir yandan da "korkumdan kırk kantar yağım eriyor!" dermiş. Bir gün birisi serçeye demiş ki; "sen kendin beş dirhem gelmezsin; nasıl oluyor da kırk kantar yağın eriyor?" Bunun üzerine serçe, "Kardeşim sen kendi işine bak, herkesin kendine göre bir dirhemi bir kantarı var; siz ne anlarsınız benim dirhemimden, kantarımdan." demiş.

Yukarıdaki halk masalında aşağıdaki hangi düşüncenin doğrudan anlatıldığı söylenemez?

- A) Olaylar karşısında herkesin bakış açısı farklı olabilir.
- B) Empati kurmak başkalarını anlamayı kolaylaştırır.
- C) İnsanlar birbirlerini anlamak için empati kurmalıdırlar.
- D) Canlılarla iletişim kurmak için empati kurulması gereklidir.

6. Arkadaşlarıyla iyi geçinemeyen Tayfun, arkadaşlarıyla alay etmekte, ağızlarını eğmekte ve onlara lakap takmaktadır. Bu nedenle arkadaşları tarafından hiç sevilmemekte ve dışlanmaktadır.

Tayfun arkadaşlarıyla olumlu iletişim kurmak için aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Aynı şekilde davranmayı sürdürmelidir.
- B) Arkadaşlarının düşüncelerini eleştirmelidir.
- C) Yalnız kendi fikirlerini önemsemelidir.
- D) Arkadaşlarının duygu ve düşüncelerine değer vermelidir.

Goethe

Düşüncelerini tam yerinde belirtmeyen insan, yanlış tartılarla tam bir iş görmeye çalışan satıcıya benzer.

Goethe bu sözleriyle iletişimde aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Beden dili kullanmanın
- B) Etkili dinlemenin
- C) Empati yapmanın
- D) Doğru zamanda, doğru şeyler konuşmanın

Test 03

SARI

1. Kısa zamanda geniş kitlelere bilgi ulaştırın iletişim araçlarına kitle iletişim araçları denir.

Verilen tanıma göre aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçları arasında gösterilemez?

2. Günümüzde hızla yaygınlaşan iletişim araçlarından biridir.
- Bilgiyi uzun süre saklama ve paylaşma olanağı sağlar.
- Çeşitli aktiviteler aynı anda yapılabilir.
- İnsanlar arasındaki bilgi alışverişini en hızlı şekilde sağlamaktadır.

Öğrencilerin hakkında bilgi verdikleri kitle iletişim aracı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Televizyon B) Radyo
C) Gazeteler D) Bilgisayar

3. I. Gazete
II. 4,5G'li cep telefonu
III. İnternet
IV. Televizyon

Yukarıda verilen iletişim araçlarının gelişim sürecinin kronolojik olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I – II – III – IV
B) I – IV – III – II
C) IV – III – II – I
D) II – III – IV – I

4.

Yukarıda verilen iletişim araçlarından hangilerinin hem sesli hem de görüntülü olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

5. Verilen bu iletişim olanaklarını kullanabilmek için aşağıdakilerden hangisinin olması zorunludur?

- A) Radyonun B) Televizyonun
C) Mektubun D) İnternetin

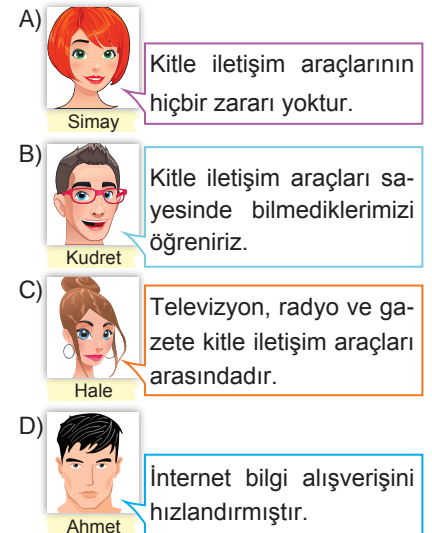
6. Çinlilerin icat ettiği;

- I. kâğıt
II. matbaa
III. barut

buluşlarından hangilerinin iletişimi kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

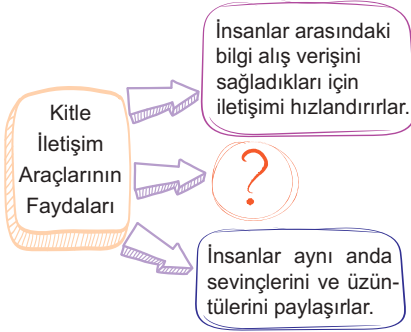
7. Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği yanlıştır?

Test 03

MAVi

1.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) İnsanları kendi iç dünyalarıyla baş başa bırakmaktadır.
- B) Uluslararası yardımlaşma ve dayanışmalara katkı sağlarlar.
- C) İnsanlar arasındaki sosyal bağlar zayıflamaktadır.
- D) Dünyadaki gelişmelere ayak uydurulmasını zorlaştırır.

2.

Kitle iletişim araçları, dünyada meydana gelen olayları duyurmakla kalmaz, insanların eğitiminde ve sosyo - kültürel yaşamlarında da önemli rol oynar.

Buna göre kitle iletişim araçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dünyada gerçekleşen olaylardan haberdar olmamızı sağladığı
- B) İnsanların eğitime katkıda bulunduğu
- C) Aile içi iletişimi ortadan kaldırdığı
- D) İnsanların sosyo - kültürel yaşamlarını etkilediği

3.

Yukarıda televizyon izleme konusunda bilgilendirme yapan aile bireylerinden hangileri yanlış bilgi vermiştir?

- A) Yalnız Aslı B) Aslı ve Elif
- C) Suat ve Efe D) Aslı, Suat ve Efe

4.

Yapılan araştırmalara göre kitle iletişim araçlarında yayınlanan şiddet içerikli yayınların çocukların davranışlarını olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini önlemeye yönelik çalışmalar arasında gösterilemez?

- A) Medya kuruluşlarının yayınlarında daha duyarlı ve dikkatli davranmaları
- B) Çocukların şiddet içerikli yayınlardan uzak tutulması
- C) Çocukların televizyon izlemelerinin yasaklanması
- D) Ailelerin, çocukların izleyeceği programlarda seçici davranmaları

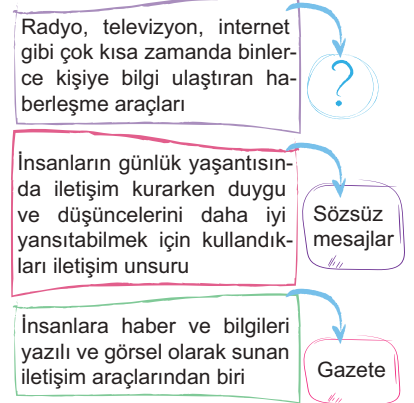
5.

Aşağıdakilerden hangisi Radyo Televizyon Üst Kurulu'nun (RTÜK) görevleri arasındadır?

- A) Radyo ve televizyonların yayın sürelerini belirlemek
- B) Radyo ve televizyonların yapacağı yayınları belirlemek
- C) Radyo ve televizyonların yöneticilerini atamak
- D) Radyo ve televizyonları denetlemek

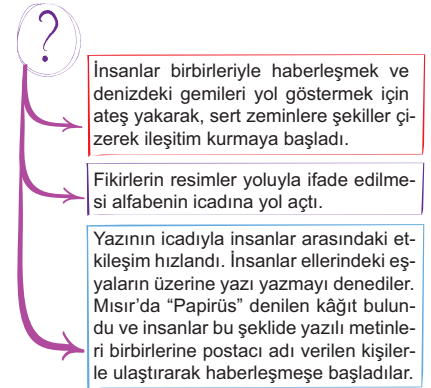
6.

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) RTÜK
- B) Duman
- C) Kitle iletişim araçları
- D) Mektup

7.

Bu diyagrama verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türklerin Haberleşme Araçlarının Gelişim Sürecine Katkısı
- B) Kitle İletişim Araçları
- C) Kitle İletişim Özgürlüğü
- D) Geçmişten Günümüze Haberleşme

Test 03

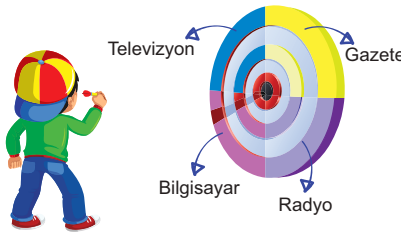
YEŞİL

1. Kitle iletişim araçları yayın yaparken toplumun ekonomik ve sosyo - kültürel farklılıklarını dikkate almalıdır.
- Kitle iletişim araçları yayın yaparken toplumun ortak yönlerini ortaya çıkarmalı, birleştirici ve ortak değerleri geliştirici olmalıdır.

Bu bilgilere bakarak, kitle iletişim araçlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yayınlar toplumun bütünü göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.
- B) Yayınlarda toplumun farklılıkları ön plana çıkarılmalıdır.
- C) Yayınlar birlik ve beraberliği güçlendirici olmalıdır.
- D) Yayınlar toplumun ahlaki değerleriyle çelişmemelidir.

2. I. Kitle iletişim araçları
II. İletişimi engelleyen araçlar
III. TRT'ye bağlı kuruluşlar
IV. Hak ve özgürlükleri kısıtlayan iletişim araçları

Yukarıdaki hedefleri vurmak isteyen Ahmet'in kaç numaralı ok ile atış yapması gerekir?

- A) I B) II C) III D) IV

3. I. Kişiyi hukuken tanınan çeşitli yetki özgürlük ve olanaklar
II. Toplumda sözlü veya yazılı haber alma imkanını sağlayan teknik araçlar
III. Bir sorun üzerinde halkın genel düşüncesi

Yukarıda numaralandırılan bilgilerin doğru sıralamasının aşağıdakilerden hangisinde olduğu söylenebilir?

	I	II	III
A) Hak	Kamuoyu	Kitle iletişim araçları	
B) Kitle iletişim araçları	Hak	Kamuoyu	
C) Hak	Kitle iletişim araçları	Kamuoyu	
D) Kitle iletişim araçları	Kamuoyu	Hak	

4. Somali'de yaşanan büyük kuraklık ve açlığı televizyon ve gazetelerden öğrenen pek çok insan, başlatılan kampanyalara destek vermiştir.

Buna göre kitle iletişim araçlarının yararları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanların örgütlenmesini sağladığı
B) Toplumsal duyarlılığı artırdığı
C) Yardımlaşma ve dayanışmayı güçlendirdiği
D) Siyasi ilişkileri bozduğu

5. O akşam büyüklere yönelik bir dizide kavga eden karı - kocanın boşandığını gören Miray, anne babasının da zaman zaman tartıştığını hatırladı. Onların da boşanacağını düşünen Miray ağlamaya başladı.

Yukarıdaki paragrafta kitle iletişim araçlarının çocuklar üzerindeki hangi olumsuz etkisinden söz edilmiştir?

- A) Filmlerden şiddeti öğrenmeleri
B) Başkalarının hayatlarına özenmeleri
C) Kurgu ile gerçeği karıştırmaları
D) Büyüklere karşı saygısızlığı öğrenmeleri

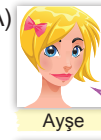
6.

Sevgili çocuklar, kitle iletişim araçlarının günlük yaşamımızda olumlu etkileri olduğu gibi bazı olumsuz etkileri de vardır. **Peki bu olumsuz etkiler nelerdir?**

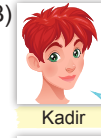
Sıla Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Aile içi iletişimi azaltması

B)

Dünyadaki olaylar ile ilgili haber vermesi

C)

Yeni bilgiler edinilmesini sağlaması

D)

Kamuoyu oluşmasında etkili olması

7.

- I. Bilgi alışverişini sağlar.
II. Sosyal, kültürel ve ekonomik farklılıkları derinleştirir.
III. Sosyal alanda bilinçlendirmeyi sağlar.
IV. Yeni görüş, düşünce ve fikirlerin yaygınlaşmasını sağlar.

Yukarıda verilenlerden hangisi kitle iletişim araçlarının yararları arasında gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV

Test 04

SARI

1.

Dinleyiciler önünde seçilmiş bir konuşmacı grubun bir konuyu tartışmak amacıyla düzenlediği toplantı ya da açık oturuma ... ?... denir.

Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) miting B) panel
C) konferans D) seminer

2.

Temel hak ve özgürlüklerimiz devlet tarafından belirli dönemlerde kısıtlanabilir.

Bu şekilde konuşan bir öğrenci, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne örnek olarak gösteremez?

- A) Savaş hali
B) Nüfus sayımı
C) Seferberlik hali
D) Kamu sağlığı ve güvenliği

3.

Suna Hanım

Gazetelerde hakkımızda çıkan boşanacaklar şeklindeki haberleri kabul etmiyorum. Bu konudaki haberlerin yalan olduğunu yargı yoluyla ispatlayıp ...?... ettireceğim.

Suna Hanım'ın konuşmasındaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) manşet B) tekzip
C) ilan D) sansür

4.

Temel hak ve özgürlüklerimiz bazı durumlarda kısıtlanmaktadır.

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek yönlendirici oklar takip edildiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) I B) II C) III D) IV

5.

"Muhteşem Fatih" dizisindeki bazı sahneleri Türk aile yapısına ve toplumun millî ve manevi değerlerine aykırı buluyorum, bu rahatsızlığımı hangi kuruma şikayet etmeliyim?

Emre'ye verilecek olan doğru cevap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) RTÜK'e B) TRT'ye
C) Polise D) Zabıta

6.

T.C. ANAYASASI: MADDE 20
Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

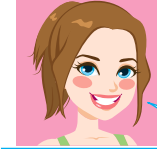
Buna göre Anayasamızda;

- I. özel hayat
II. yerleşme hakkı
III. seçim hakkı

durumlarından hangileri korunmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

7.

...?..., televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem televizyon yayıncılarının, çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmelerinde onlara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Yeşim'in anlatımında boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Sansür B) RTÜK
C) Akıllı işaretler D) Tekzip

Test 04
MAVi

1.

RTÜK'TEN "DOĞRU
TÜRKÇE KULLANIMI"
ÖDÜLÜ

RTÜK'ten yapıli yazılı açıklamada, ödülleri yayınlarda Türkçe'nin doğru ve özenli kullanılmasını teşvik etmek, kitle iletişim araçlarının Türk dilini ve toplumda dil birliğinin güçlendirilmesine katkı sağlamak amacıyla verildiği belirtildi.

Buna göre, RTÜK için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ödülleri Türk Dil Kurumuna verdiği
- B) Türk dilinin doğru kullanımına önem verdiği
- C) Türkçeyi etkili ve güzel konuşan bireyler yetiştirdiği
- D) Türkçenin yabancı dillerden etkileneşine engel olduğu

2.

MEDYA GAZETESİ

Radio, Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) 3 Nisan 2002 tarihli toplantısında 3984 sayılı "Radio ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un ihlali iddiasıyla 6 ulusal yayına 9 gün, 6 yerel yayına 335 gün yayın durdurma cezası verdi.

Buna göre;

- I. RTÜK'ün yayınlara müdahale ettiği
- II. Yayın kuruluşlarının cezayı kabullenmediği
- III. RTÜK'ün kanunları ihlal eden yayın kuruluşlarına ceza verdiği

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

3. Aşağıda bazı akıllı işaretler yer almaktadır.

Buna göre, akıllı işaretlerin kullanımının temel amacının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Halkın istekleri doğrultusunda program yapılmasını sağlamak
- B) Medyadaki şiddet olaylarını önlemek
- C) Toplum televizyon yayınlarının olası zararlarına karşı korumak
- D) Özel hayatın gizliliğini korumak

4.

KAVRAM

TANIM

Tekzip

Basın-yayın kuruluşlarının yanlış aktardıkları bilgiyi düzeltmek için yayınladıkları metin.

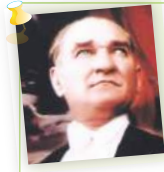
.....

Gazete, dergi gibi basın organlarındaki yazı, resim, karikatür gibi unsurların önceden devlet makamları tarafından incelenerek basım ve yayımının yasaklanması

Eşleştirme tablosunda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) RTÜK
- B) Empati
- C) Sansür
- D) Kitle iletişim

5.

Gazeteciler, gördüklerini, düşündüklerini samimiyetle yazmalıdırlar.

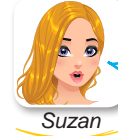
Buna göre, Mustafa Kemal'in yayın kuruluşlarının hangi özelliği üzerinde durduğu söylenebilir?

- A) Doğru habercilik anlayışı
- B) Tarafsız haber anlayışı
- C) Düşünce özgürlüğü
- D) Özel yaşamın gizliliği

6.

Sevgili öğrenciler, basın özgürlüğünün sınırlandırıldığı durumlar hangileridir?

Devlete ait gizli bilgilerin açıklanması

Genel ahlakın korunması ve suçların önlenmesi

Suç işlemeye, ayaklanmaya ve isyana teşvik eden haber ve yazıların yayımlanması

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Suzan
- B) Suzan ve Kemal
- C) Kemal ve Hande
- D) Suzan, Kemal ve Hande

7.

...?....., kişilik haklarına zarar verilmesi ve insanların kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayın yapılması halinde tanınır ve kanunlar düzenlenir.

Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çalışma hakkı
- B) Düzeltme ve cevap hakkı
- C) Din ve vicdan hürriyeti
- D) Özel yaşamın gizliliği

Test 04

YEŞİL

1. Sumru, tenefüs zili çalınca arkadaşının bahçeye çıkmasını fırsat bilerek çantasını karıştırmaya başladı. Çantadan arkadaşının günlüğünü çıkararak okumaya başladı.

Yukarıdaki olayda Sumru aşağıdaki kişisel haklardan hangisini ihlâl etmiştir?

- A) Konut dokunulmazlığı
- B) Özel yaşamın gizliliği
- C) Doğru haber olma hakkı
- D) Bilim ve sanat özgürlüğü

2. Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin ifadesi basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilemez?

- A) Suça teşvik eden yayınlar yapmak
- B) Kaynağı belli olmayan haberi yayımlamamak
- C) Haberi tarafsız şekilde çarpıtmadan yayınlamak
- D) Habere konu olan herkesin görüşünü almak

3. • Musa, arkadaşına gelen mektubu gizlice açıp okudu.
• Selma, arkadaşının cep telefonuna gelen mesajı gizlice okudu.

Bu durumda Musa ve Selma'nın aşağıdaki anayasa maddelerinden hangisine aykırı davrandıkları söylenebilir?

- A) Madde 20: Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.
- B) Madde 21: Kimsenin konutuna dokunulamaz.
- C) Madde 28: Basın hürdür, sansür edilemez.
- D) Madde 42: Kimse, eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.

4. **Bir ülkede doğru haber alma hakkı yoksa;**

- I. Kitle iletişim araçları değerlidir.
- II. Demokrasinin tüm ilkeleri işlemektedir.
- III. Basın hürriyeti yoktur.

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

5.

Habere gösterilen ilginin artması için olayı acıklı hale getirerek yayınladık.

Bu sözleri söyleyen bir yayıncının aşağıdaki davranışlardan hangisini göstermesi beklenir?

- A) Doğru bilgi alma hakkına saygılı olmak
- B) Mesleğin etik ilkelerine dikkat etmek
- C) Haberin etkisini artırmak için her türlü yolu denemek
- D) Haberleşme özgürlüğünü savunmak

6.

Basın Konseyi Meslek İlkeleri
İletişim özgürlüğünü Türkiye'de insanca yaşamının ön koşulu olarak kabul ediyoruz. Ülkemiz gazetecileri olarak bu özgürlüğün saydam bir yönetime kavuşmanın ve demokratik sistemin vazgeçilmezi olduğunu biliyoruz. Kanun koyucunun veya öteki kurum ve kişilerin, iletişim özgürlüğünü kısıtlamalarına her zaman her yerde karşı çıkacağımıza söz veriyoruz.

Gazetecilerin açıkladıkları meslek ilkelerini yerine getirebilmeleri ve görevlerini hakkıyla yapabilmeleri için öncelikle aşağıdakilerden hangisiyle desteklenmeleri gerekir?

- A) Uluslararası finans şirketleriyle
- B) Bu işe meraklı siyasetçilerle
- C) Gelişen teknolojiyle
- D) Anayasa ve yasalarla

7.

1982 Anayasası Madde 14

Anayasanın hiçbir hükmü, anayasada yer alan hak ve hürriyetleri yok etmeye yönelik bir faaliyette bulunma hakkını verir şekilde yorumlanamaz.

Anayasanın bu maddesi aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Kitle iletişim özgürlüğü
- B) Doğru haber verme sorumluluğu
- C) Temel hakların korunması
- D) Eleştirel düşünce

Test 05
SARI

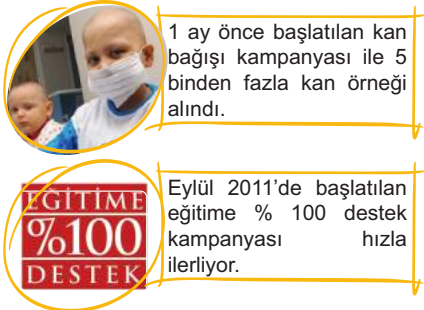
1.

Şemaya verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hak ve özgürlüklerin kısıtlanabileceği durumlar
- B) Özgür basın anlayışı
- C) Basın-yayın ilkeleri
- D) Hak ve özgürlüklerimiz

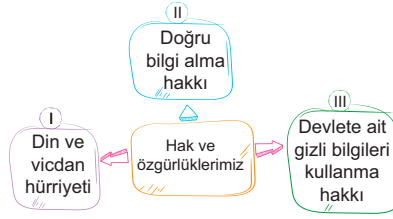
2. Aşağıda bazı kampanyalar yer almaktadır.

Buna göre, yapılan kampanyaların kısa sürede kamuoyuna duyurulması aşağıdaki kitle iletişim araçlarından hangisinde daha geç gerçekleşir?

- A) Televizyon
- B) Radyo
- C) Dergi
- D) İnternet

3.

Yukarıda verilen şemaya göre, hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

4.

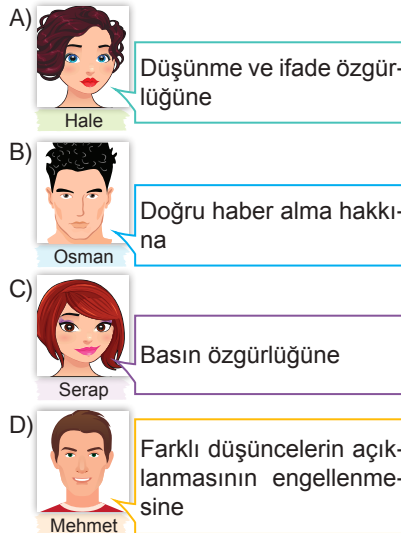
Kanunla yetkilendirilmiş kurumların onayı olmadan kimsenin üstü, eşyaları aranamaz.

Metinde verilen bu karar aşağıdaki-lerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Özel hayatın gizliliği
- B) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü
- C) Düşünce ve kanaat özgürlüğü
- D) Düzeltme ve cevap hakkı

5.

"Basın, hürdür, sansür edilemez." sözünün doğruluğunu savunan birinin, aşağıdakilerden hangisine değer verdiği söylenemez?

6.

İnsanların mutluluğu için gereken şartlardan biri de özel yaşamın gizliliğidir.

Bu düşüncelerde olan Nur Hanım'ın aşağıdakilerden hangisine değer verdiği söylenebilir?

- A) Basın hürriyetine
- B) Kişi hak ve hürriyetlerine
- C) Doğru bilgi alma hakkına
- D) Eğitim öğretim hakkına

7.

Selçuk Bey'in evine mahkeme kararı olmaksızın girilmiş ve aranmıştır.

Buna göre Selçuk Bey'in aşağıdaki haklarından hangisi ihlal edilmiştir?

- A) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü
- B) Sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı
- C) Konut dokunulmazlığı
- D) Düşünceyi açıklama ve yayma hakkı

Test 05
MAVi

1.

- I. Murat Portakal'ın Milli Eğitim Bakanlığı ile bir görüşme yapması
- II. Hülya Hanım'ın çıkardığı yeni romanında arkadaşına ait anıları izin almadan kitabında kullanması
- III. Televizyonların Van depremi için kampanyalar düzenlemesi

Yukarıda verilen durumlardan hangileriyle özel hayatın gizliliği ilkesinin ihlal edildiği söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2.

MADDE 21:

"Kimsenin konutuna dokunulamaz. Çeşitli nedenlerle yasayla yetkili kılınmış kurumların yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz.

Buna göre;

- I. Devletin konut dokunulmazlığını koruma altına aldığı
- II. Kişinin konutuna girebilmek için yazılı emir gerektiği
- III. Basın-yayın kuruluşlarının özel konutlara izinsiz girebileceği
- IV. Anayasamızın 21. maddesi ile konut dokunulmazlığının koruma altına alındığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III   B) I ve III
C) III ve IV   D) I, II ve III

2.

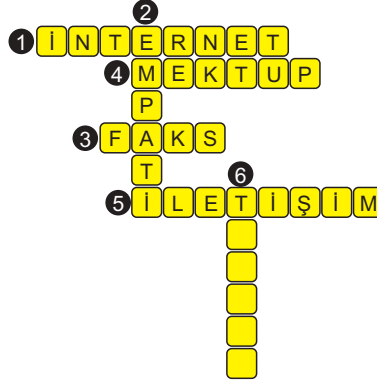
Anayasa Madde 20:
Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

Anayasamızda yer alan 20. Madde'nin aşağıdaki durumlardan hangisinde geçerliliğini kaybettiği söylenemez?

- A) Büyük bir suç veya yolsuzluk üzerine araştırma ve yayın yapılmasında
B) Toplumun huzurunun, güvenliğinin ve sağlığının korunmasında
C) Toplumu kötü etkileyen bir durum ile ilgili araştırma ve yayın yapılmasında
D) Milletvekilliğine aday olmak isteyen bir kişinin mal varlığını açıklamak istememesinde

4.

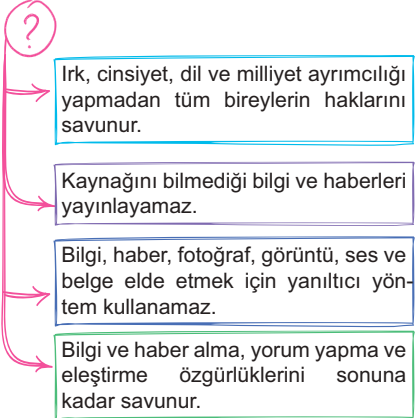
Ayşenur, iletişim ve insan ilişkileri ile ilgili bulmaca çözmektedir. Fakat altıncı sorunun cevabını hatırlayamamıştır.

Buna göre, basın-yayın kuruluşlarının yanlış haberleri düzeltmek için hazırladıkları yazılı metnin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Tekzip   B) Tezhip
C) Tenzih   D) Tehdit

5.

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Basın Özgürlüğünün Amacı
B) Kitle İletişimin Araçlarının Önemi
C) Gazetecinin Temel Görevleri ve Gazeteciliğin İlkeleri
D) Atatürk'ün İletişime Verdiği Önem ve Gazete Kurma Çalışmaları

6.

Bir kişi ya da kurum hakkında gerçeğe aykırı veya onur zedeleyici yayın yapıldığında, ilgili kişi ya da kuruluşun, yayını yapan kuruluştan düzeltme ve cevap yazısı isteme hakkı vardır.

Anayasamızın yukarıda anlatılan durumla ilgili olan maddesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Madde 22: Herkes haberleşme hürriyetine sahiptir.
B) Madde 28: Basın hürdür, sansür edilemez.
C) Madde 32 : Düzeltme ve cevap hakkı
D) Madde 26 : Düşünceyi açıklama ve yayma hakkı

7.

Aşağıdakilerden hangisinde "özel hayatın gizliliğine" aykırı bir durum yoktur?

- A) Hırsızlık yaptığı mahkemede kanıtlanmış birisinin görüntülerinin televizyonda yayınlanması
B) Ünlü bir film yıldızının gizlice çekilen görüntülerinin yayınlanması
C) Merve'nin günlüğünü, arkadaşının izin olmadan okuması
D) Mehmet'in cep telefonundaki mesajlarına babasının gizlice bakması

1.

Bir gazeteci ünlü bir sanatçının tatildayken gizlice resimlerini çekmiş, sanatçının hakkında çeşitli yalan haberler yapmıştır.

Buna göre gazeteci ile ilgili olarak;

- I. özel yaşamın gizliliği kuralını ihlal ettiği,
- II. halkı yanlış bilgilendirdiği,
- III. basın ilkelerine uymadığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

2.

DÜZELTME

Gazetemizin 15 Ekim 2016 tarihli nüshasında "Tapu Dairesinde Yolsuzluk" başlıklı haberde yanlışlıkla Hüseyin ABANOZ'un fotoğrafı kullanılmıştır. Düzeltir, özür dileriz.

Yukarıdaki gazete küpüründe bir düzeltme yazısı görülmektedir.

Buna göre düzeltme yazılarının yayınlanmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Kişilerin onur, şeref ve haysiyetinin korunmak istenmesi
- B) Yayıncı kuruluşların cezalandırılmak istenmesi
- C) Kişilerin hatalarının kamuoyu tarafından öğrenilmesi
- D) Kanunlardan halkın haberdar olması

3. **Basın Konseyi'nin meslek ilkelerinden bazıları şunlardır:**

- Şiddet ve zorbalığı özendirici, insani değerleri incitici yayın yapmaktan kaçınılmalıdır.
- Suçlu olduğu yargı kararıyla kesinleşmedikçe hiç kimse suçlu ilan edilemez.
- Kişilerin özel yaşamı, kamu çıkarlarının gerektirdiği özel durumlar dışında, yayın konusu olamaz.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin yayınlanması Basın Meslek İlkelerine aykırıdır?

- A) Gençler için spor programlarının yayınlanması
- B) Doğal yaşamla ilgili belgesellerin yayınlanması
- C) Ünlü bir sanatçının gizli çekilmiş müstehcen fotoğraflarının yayınlanması
- D) Suçlu olduğu kesinleşen birinin haberinin yayınlanması

4.

Kişinin özel hayatına ilişkin görüntü ya da seslerin hukuka aykırı olarak açıklanması suçtur. Bu açıklamanın basın yayın yoluyla yapılması, özel hayatın gizliliğini ihlâl suçunu nitelikli hale getirmektedir.

Buna göre, özel yaşamın gizliliğinin ihlâl suçunu nitelikli yapan nedir?

- A) Özel yaşamı ihlal edilen kişinin rızasının bulunmaması
- B) Görüntü ve seslerin çok sayıda kişiye ulaştırılması
- C) Özel yaşamının gizliliğini ihlal edilen kişinin ünlü birisi olması
- D) Bilgi ve kayıtların mahkeme kararıyla paylaşılması

5.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Madde 21 Konut Dokunulmazlığı; Kimsenin konutuna dokunulamaz. Milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerine bağlı olarak hakim kararı olmadıkça ya da kanuni yetkilinin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşya ya el konulamaz.

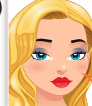

Bu anayasa maddesine göre güvenlik güçlerinin aşağıdaki konulardan hangisine girip arama yapması anayasaya aykırıdır?

- A) Çöp ev diye nitelendirilen mikrop ve koku kaynağı bir konuta
- B) Hakkında tutuklama kararı bulunan birisinin girdiği konuta
- C) İçeride sahte para basıldığı ihbarı alınan bir konuta
- D) Düşün kutlaması için insanların toplandığı bir konuta

6.

Anayasamızda basın özgürlüğü ile ilgili bazı sınırlamalar vardır.

Aşağıdaki öğrencilerin ifadelerinden hangisi bu sınırlamalardan biri değildir?

- A) Milletin bölünmez bütünlüğünü bozucu yayınların yapılması
- B) Büyük bir suç ya da yolsuzlukla ilgili yayın yapılması
- C) Devlete ait gizli belgelerin açıklanması
- D) Suç işlemeyi teşvik edici haber ve yazıların yayımlanması

7.

Kitle iletişim araçları toplumu bilgilendirme konusunda önemli bir role sahiptir. Ancak kitle iletişim araçları bunu yaparken temel hak ve özgürlüklere dikkat etmek zorundadır.

Aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarında temel hak ve özgürlüklere aykırı hareket edildiğini göstermektedir?

- A) Bir politikacının telefon görüşmelerinin izinsiz yayınlanması
- B) Televizyon programına bir psikologun konuk olması
- C) Cumhurbaşkanı ile yapılan röportajın gazetede yayımlanması
- D) Vizyona yeni giren bir filmin televizyonda tanıtılması

Test 06

SARI

- 14 Eylül 1919: İrade-i Milliye gazetesini çıkarılmaya başlandı.
- 10 Ocak 1920: Hâkimiyet-i Milliye gazetesini çıkarılmaya başlandı.
- 6 Nisan 1920: Anadolu Ajansı kuruldu.

Yukarıda verilenlere göre Mustafa Kemal'in hangi alana yönelik çalışmaya yaptığı söylenemez?

- A) İletişim B) Ulaşım
C) Haberleşme D) Basın-yayın

- I Ceride-i Resmiye (Resmi Gazete'nin yayına başlaması)

II Telsiz telgraf hakkında kanun çıkarılması ve telsiz telgraf vericisinin hizmete girmesi

III İstanbul Radyosu'nun yayına başlaması ve Ankara Radyosu'nun yayına girmesi

IV TRT'ye ait televizyon vericilerini hizmete girmesi ve televizyon yayınlarının başlaması

Ülkemizde iletişimle ilgili olarak numaralandırılan gelişmelerden hangisi Atatürk dönemine ait değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

- Milli Mücadele'nin yayın organıdır.

Sivas Kongresi'nde kurulmasına karar verilmiştir.

Atatürk bu gazete için "Benim Gazetem" deneyimini kullanmıştır.

Buna göre özellikleri verilen gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrade-i Milliye
B) Hâkimiyet-i Milliye
C) Ceride-i Resmiye
D) Anadolu Ajansı

- Milli Mücadele'nin öncüsü olmuş ve devletin sözcülüğünü yapmıştır.

Hemen her sayısında Mustafa Kemal'in bir genelgesi veya beyannamesi yer almıştır.

Milli Mücadele'yi ve inkılapları destekleyen Anadolu basınından alıntılar yapmıştır.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ceride-i Resmiye (Resmi Gazete)
B) Türk Tarih Kurumu
C) Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi
D) Anadolu Ajansı

- Sevgili öğrenciler, Kurtuluş Savaşı'nda halkı bilgilendirmek amacıyla kurulan basın - yayın kuruluşları nelerdir?

- Tarık Hâkimiyet-i Milliye
- Cenk Anadolu Ajansı
- Ayça Takvim-i Vekayi

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri yanlış cevap vermiştir?

- A) Yalnız Ayça
B) Cenk ve Tarık
C) Tarık ve Ayça
D) Cenk ve Ayça

- I Gazete

II Telgraf

III Telefon

Yukarıdaki iletişim araçlarından hangileri Milli Mücadele döneminde kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I, II ve III

- I. TBMM'nin açılması

II. Anadolu Ajansı'nın kurulması

III. Türk Tarih Kurumu'nun kurulması

Atatürk'ün iletişim alanındaki çalışmalarına yukarıdakilerden hangileri örnek olamaz?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

Test 06

MAVi

- Ankara Radyosu yayına başladı.

Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi kuruldu.

Telsiz Tesisi hakkında kanun çıkarıldı.

Anadolu Ajansı kuruldu.

Yukarıda verilen gelişmelerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

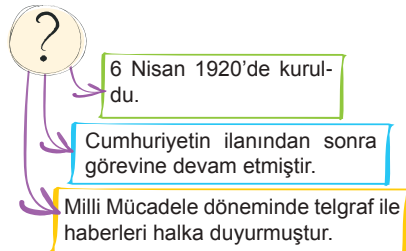
- A) ● - ■ - ★ - ▲
B) ▲ - ★ - ● - ■
C) ■ - ▲ - ★ - ●
D) ▲ - ● - ■ - ★

2. Anadolu Ajansı Kurtuluş Savaşı'nın zor günlerinde, Anadolu'daki gelişmeleri ülke içine ve dışına duyurmak amacıyla 1920'de kurulmuş bir haber örgütüdür. Türk kamuoyunu yanlış yollara sürüklemek isteyen bağımsızlık karşıtı yayınlara karşı Türk halkını uyarmaya çalışmıştır. TBMM'nin kararlarını halka duyurarak halk-meclis bağlantısını kurmayı hedeflemiştir.

Yukarıdaki bilgide Anadolu Ajansı ile ilgili hangi soruya cevap verilemez?

- A) Anadolu Ajansı hangi tarihte kurulmuştur?
B) Ajansın kurulma amacı nedir?
C) Anadolu Ajansı nerede kurulmuştur?
D) TBMM'deki gelişmelerin halka duyurulmasında Anadolu Ajansı hangi rolü üstlenmiştir?

3.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) İrade-i Milliye
B) Anadolu Ajansı
C) Ceride-i Havadis
D) Hâkimiyet-i Milliye

4.

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Anadolu Ajansı
B) TRT
C) Ceride-i Resmiye
D) Hâkimiyet-i Milliye

5.

Mustafa Kemal Kurtuluş Savaşı'nda halkı bilgilendirmek ve kamuoyu oluşturmak için;

- I. gazete
II. haber ajansı
III. radyo
IV. televizyon

gibi iletişim araçlarından hangilerini kullanmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I, II ve III
D) I, III ve IV

6.

- ▲ Türk Tarih Kurumu'nun kurulması
■ Ceride-i Resmiye (Resmi Gazete)'nin yayına başlaması
● Ankara Radyosu'nun yayına başlaması
★ Türk Dil Kurumu'nun kurulması
Yukarıda sembollerle verilen gelişmelerden hangileri Mustafa Kemal'in iletişime önem vermesine kanıt olarak gösterilir?

- A) ▲ – ■
B) ■ – ●
C) ▲ – ★
D) ■ – ● – ★

7.

Mustafa Kemal Kurtuluş Savaşı yıllarında iletişim araçlarının kurulması çalışmasında;

- I. Millî Mücadele'ye destek sağlamak
II. Türk halkını bilgilendirerek kamuoyu oluşturmak
III. İstanbul Hükümeti ve padişahın desteğini almak
IV. Saltanatın ve halifeliğin kaldırılması için halkın desteğini almak

amaçlarından hangilerine ulaşmaya çalışmıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve IV
D) I, II ve III

Test 06
YEŞİL 7

1.

Atatürk, Minber, İrade-i Milliye ve Hâkimiyet-i Milliye olmak üzere üç tane gazetenin çıkarılmasında etkili olmuştur. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrası yaşanan işgallerde ve Kurtuluş Savaşı yıllarında bu gazeteler sayesinde kamuoyunu bilgilendirip yönlendirmeye çalışmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Basın-yayın yoluyla askeri mücadeleye destek verilmiştir.
B) Basın özgürlüğünün gerçekleştirilmesine çalışmıştır.
C) Gazetecilik mesleğine ilgi duymuştur.
D) İstanbul Hükümeti'ne basın-yayın aracılığıyla destek vermiştir.

2. “Şimdiye kadar cahil kalanlara da fikir vermek ihtiyacı vardır. Ve bunun için de önemli vasıta basındır. Basının önemi inkar edilemez. Memleketin medeniyet derecesi ve kamuoyunun durumu nedir? Bunu iç ve dışa anlatacak basındır... Basın mensuplarını korumak lazımdır.”

Atatürk'ün bu sözüne bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülkemizin tanıtımı en iyi basın yoluyla olur.
- B) Basın mensupları istediği kişi hakkında istediği gibi haber yapabilir.
- C) Basın, önemi inkar edilemez bir güçtür.
- D) Basın aracılığıyla pek çok kişi aydınlatılabilir.

3. Mustafa Kemal Anadolu'daki kurtuluş hareketinin sesini duyurabilmesi için çeşitli girişimlerde bulunmuştur. Heyet-i Temsiliye adına yayın yapmak için kurdurulan ilk Milli Mücadele gazetesi olarak İrade-i Milliye 14 Eylül 1919'da Sivas'ta çıkmaya başlamıştır.

Buna göre;

- I. Millî Mücadele sırasında halkın gelişmelerden haberdar edilmek istediği
- II. İrade-i Milliye gazetesinin Kurtuluş Savaşı yıllarında çıkarıldığı
- III. Kurtuluş Savaşı'nda basın yayın organlarından yararlanıldığı
- IV. İrade-i Milliye gazetesinin İstanbul Hükümeti tarafından çıkarıldığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) II ve III
- C) I, II ve IV
- D) I, II ve III

4.

Türk milletinin sağlam bir fikre sahip olması gerekir. Bütün çabaların, Türk kamuoyunun gerçeği anlamasına ve duymasına yönelik olduğu millete anlatılmalıdır. Ancak o şekilde millet günlük fikirlere, sahte ve yanıltıcı sözlere asla önem vermeyerek bir olgunluğa erişebilir.

Bu sözüne bakılarak Atatürk'ün medya kuruluşlarının haber yaparken aşağıdakilerden hangisine dikkat etmelerini istemiştir?

- A) Gerçekçi ve tarafsız olmalarına
- B) Yöneticilerin görüşleri doğrultusunda haber yapmalarına
- C) Araştırma yapmadan haber yapmalarına
- D) Kendi çıkarları doğrultusunda haber yapmalarına

5.

Türkiye'de ilk radyo yayını İstanbul'da Mayıs 1927'de, Ankara'da Kasım 1927'de yapılmıştır. İstanbul Radyosu 1927 yılının Temmuz ayında İstanbul'a ilk kez gelen Atatürk'ün karşılansını naklen vermiş ve halk temsilcileri karşısında yaptığı konuşmayı mikrofondan yayınlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Atatürk'ün iletişime önem verdiği
- B) Radyo yayınlarının Ankara ve İstanbul'da aynı yıl başladığına
- C) Radyonun iletişimde yeni bir anlayış getirdiğine
- D) Atatürk'ün modern iletişim araçlarından uzak durduğuna

6.

İyice bilinmesi gerekir ki, gazeteler okul kitapları değildir. Aşağılık insanların para ile yaptırdıkları basın mücadeleleri vardır. En adi yalanları yaymada basının kullanıldığı olmuştur. Ancak her zaman dünyanın yarısını ve bir zaman dünyanın hepsini aldatmak mümkündür. Fakat bütün dünyayı her zaman aldatmak mümkün değildir.

Mustafa Kemal Atatürk, bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisi üzerinde durmuştur?

- A) Basın - yayın araçları arasında rekabet yaşandığı
- B) Basın - yayın araçlarının kontrol edilmesi gerektiği
- C) Basın - yayın araçlarının doğru bilgi vermelerinin gerekliliği
- D) Gazetelerin, okul kitaplarından daha önemli olduğu

7.

Yunus Nadi, Halide Edip ile aralarında geçen konuşmayı şöyle anlatır: Halide Edip, Anadolu'nun haklı davasını bütün dünyaya anlatabilmek amacıyla bir ajans teşkilatı kurma önerisinde bulunur. ... “Gider gitmez bir ajans teşkilatı kuralım, o vasıta ile dahile ve harice söyleriz... Hatta isterseniz adını burada koyuverelim: Mesela Türk Ajansı, mesela Ankara Ajansı, mesela Anadolu Ajansı... Daha da bulunabilir.... “Evet, Anadolu Ajansı hanımefendi...”

Bu konuşmalara göre, Anadolu Ajansı'nın kuruluş amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Milli Mücadele'de yapılanları halka duyurmak
- B) Ülkedeki yabancı işgalleri kolaylaştırmak
- C) Milli Mücadele'de halkı bilinçlendirmek
- D) İçte ve dışta kamoyu oluşturmak

Doğru - Yanlış

1

Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” harfi yazınız.

1. ☐ Kendimizi ve çevremizi anlamak, iletişim kurmamızı kolaylaştırır.
2. ☐ Etkili dinlemek iletişim kurmada önemli rol oynar.
3. ☐ Beden dili, yüz mimikleri ve ses tonu konuşma ve dinlemede çok önemli değildir.
4. ☐ Mustafa Kemal Atatürk iletişime önem vermiştir.
5. ☐ İrade-i Milliye ve Hakimiyet-i Milliye gazeteleri Atatürk'ün öncülüğünde kurulmuştur.
6. ☐ RTÜK, basın - yayın kuruluşlarını denetler.
7. ☐ Basın - yayın organları çok sayıda insana ulaştığı için halkın bilgilendirilmesine katkı sağlar.
8. ☐ Etkili iletişim için empati kurmak gerekmez.
9. ☐ Temel hak ve özgürlüklerimiz anayasa ile güvence altına alınmıştır.
10. ☐ Kitle iletişim araçları özel hayatın gizliliğini ihlal etmemelidirler.
11. ☐ RTÜK'ün yayınlarla ilgili kabul ettiği simgeler vatandaşları uyarmak içindir.
12. ☐ İletişimde sen dilinin kullanılması iletişimi olumsuz etkilemez.

Boşluk Doldurma

2

Etkinlik

iletişim

RTÜK

Anadolu Ajansı

İrade-i Milliye

Empati

Kitle İletişim

Sen dili

İletişimde yapılan hatalar

Tekzip

Yukarıda verilen ifadeleri, aşağıdaki cümlelerden uygun olanlarına yerleştiriniz.

- _____ yapılayıcı, eleştirici ve suçlayıcıdır.
- Bir insanın kendini karşısındakinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlama çabasına _____ denir.
- Çok kısa zamanda binlerce insana ulaşmamızı sağlayan gazete, radyo, televizyon, internet gibi araçlara _____ aracı denir.
- Milli iradenin yayın organı olan ve Atatürk'ün bu gazeten söz ederken "Benim Gazetem" dediği gazete _____ dir.
- _____, Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı yıllarında halkı ve dünya kamuoyunu bilgilendirmek için kurduğu kurumdur.
- Radyo ve televizyon yayınlarını gözetleyen, denetleyen ve değerlendirmesini yapan _____ 'tür.
- _____ de jest ve mimiklerin kullanılmasının yeri ve önemi büyüktür.
- Ön yargılı olmak, emir vermek, suçlamak, alay etmek _____ dir.
- Doğru bilgi verme sorumluluğu ihlal edildiğinde ve bundan dolayı birileri zarar gördüğünde, zarar gören kişilerin haberi _____ etme hakkı vardır.

SOSYAL BİLGİLER

2. Ünite

ÜLKEMİZDE NÜFUS

Yaşadığımız Yerler

Türkiye Nüfusunun Özellikleri

Göçün Neden ve Sonuçları

Eğitim ve Çalışma Hakkı

Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü

Test 07

SARI

1. I. İklim
II. Yer şekilleri
III. Turizm
IV. Endüstri

Yukarıdakilerden hangileri ülkemizde nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörlerdendir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV

2. Belirli bir yerde yaşayan insan sayısının, o yerin yüzölçümüne bölünmesiyle .....?..... bulunur.

Yukarıda boş bırakılan alana hangisi yazılabilir?

- A) nüfus sayısı
B) nüfus yoğunluğu
C) beşeri ortam
D) coğrafi konum

3. I. Yer şekilleri
II. İklim özellikleri
III. Endüstri kuruluşları
IV. Bitki örtüsü

Ülkemizde nüfusun dağılışında yukarıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

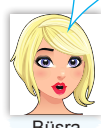
- A) I
B) II
C) III
D) IV

4. Ülkemizde bir yerleşim alanının nüfusunun artmasında aşağıdakilerden hangisi daha fazla etkilidir?

- A) Tarım – Hayvancılık
B) Sanayi – Ticaret
C) Hayvancılık – Turizm
D) Tarım – Madencilik

5. Ilıman iklim özelliğinin görüldüğü kıyı şehirlerimiz genellikle yoğun nüfusludur.

Aşağıdaki şehirlerden hangisi bu genellemeye uymaz?

<p>Çanakkale</p> <p>A) Mehmet</p>	<p>İzmir</p> <p>B) Tuğba</p>
<p>Samsun</p> <p>C) Serdar</p>	<p>Mersin</p> <p>D) Büşra</p>

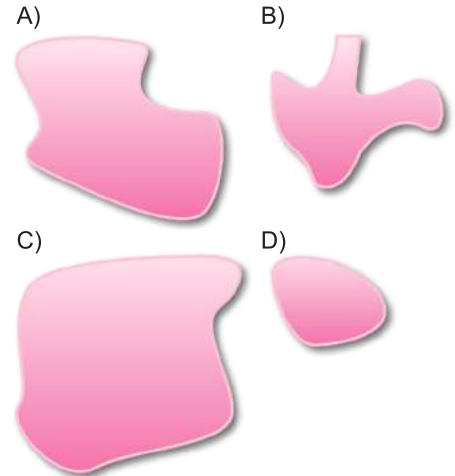
6.

Yukarıdaki şehrimiz için hangisi söylenemez?

- A) En kalabalık şehrimizdir.
B) Trafik sorunları vardır.
C) Ulaşım ağı gelişmiştir.
D) Karasal iklim özellikleri görülür.

7. Bir yerin nüfusunun yüzölçümüne bölünmesiyle nüfus yoğunluğu bulunur. Buna göre, nüfusu aynı olan aşağıdaki bölgelerin hangisinde nüfus yoğunluğu en azdır?

Test 07

MAVi

1.

Rize'nin nüfusunun Sivas'tan az olmasına rağmen, nüfus yoğunluğunun daha çok olmasının sebebi nedir?

Öğretmenin sorduğu sorunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rize'nin kıyıda bulunması
- B) Sivas'ın yüksek olması
- C) Rize'nin yüzölçümünün küçük olması
- D) Sivas'ta karasal iklim görülmesi

2. Dağlık bölgelerde nüfus seyrekir.

Buna göre haritada gösterilen şehirlerden hangisinde nüfus en azdır?

- A) Eskişehir
- B) Mersin
- C) Trabzon
- D) Hakkari

3.

EREĞLİ

Nüfus : 160.000

Yüzölçümü : 972 km²

Yukarıdaki bilgilere göre;

- I. Ereğli'nin nüfus yoğunluğu
- II. Ereğli'nin bitki örtüsü
- III. Ereğli'nin ekonomik yapısı
- IV. Ereğli'nin yeraltı kaynakları

hangisiyle ilgili çıkarımda bulunulabilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4.

Haritada taralı olarak gösterilen yerlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akdeniz iklim özelliklerinin görülmesi
- B) Yerçekillerinin engebeli olması
- C) Nüfusun seyrek olması
- D) Nüfus yoğunluğunun fazla olması

5.

Bir yerin nüfusunun yoğun olması o yeri nasıl etkiler?

Tüketim artar.

İş gücü ucuzlar.

Emin

Sema

Konut sıkıntısı yaşanır.

Trafik sorunları yaşanır.

Macit

Nur

Öğretmenin sorusuna öğrencilerden hangisinin verdiği cevap, nüfus artışının olumlu sonucudur?

- A) Emin
- B) Sema
- C) Macit
- D) Nur

6.

Çalışmak, eğitim görmek, tedavi olmak, dini yerleri ziyaret etmek amacıyla kısa ve uzun süreli bir yere yerleşmek o yerin nüfusunu artırır.

Buna göre haritadaki numaralı yerlerden hangisinin nüfusu artmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7.

Yıllık yağışın az olduğu alanlarda nüfus seyrekir.

Buna göre haritada numaralı yerlerin hangisinde nüfusun seyrek olması yıllık yağış miktarının az olmasına bağlanabilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Test 07
YEŞİL

1.

.....?

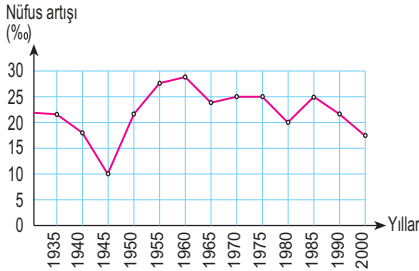

- Uygun iklim koşulları
- Verimli tarım alanları
- Endüstri kuruluşları
- Yer altı kaynakları

Öğretmen, Ömer'in aşağıdaki sorularından hangisine cevap vermiş olabilir?

- Başlıca ekonomik kaynaklar nelerdir?
- Nüfus yoğunluğunun az olduğu yerlerin ortak özellikleri nelerdir?
- Bir yerin nüfusunun yoğun olması o yeri nasıl etkiler?
- Bir yerin yerleşim yeri olarak seçilmesinde neler etkilidir?

2.

Yukarıda verilen ülkemizin yıllık nüfus artışı grafiğine göre;

- Nüfus artışı hızı sürekli yükselmiştir.
- Nüfus artış hızının en yüksek olduğu yıl 2000'dir.
- Nüfus, sürekli artmıştır.
- Nüfusun en fazla olduğu yıl 1960'tır.

yargılarından hangisi söylenebilir?

- I
- II
- III
- IV

3. Ülkemizde en yüksek nüfus artışı 1955 – 1960 yılları arasında gerçekleşmiştir.

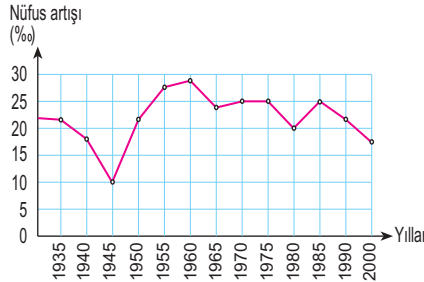
Bu durumun sebepleri arasında;

- Sağlık şartlarının iyileşmesi
- Beslenme şartlarının iyileşmesi
- Devletin nüfus artışını teşvik etmesi
- II. Dünya Savaşı tehlikesine karşı genç erkek nüfusun askere alınması

yukarıdakilerden hangisi gösterilemez?

- I
- II
- III
- IV

4. Aşağıdaki grafikte ülkemizdeki nüfus artışı verilmiştir.

Tabloya göre hangi yıldan sonra nüfus artışı sürekli azalmıştır?

- 1927
- 1955
- 1970
- 1985

5.

Şemada “?” işareti ile gösterilen alana hangi şehir yazılabilir?

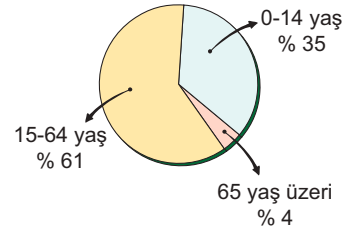
- Aydın
- Bingöl
- Kayseri
- Adapazarı

6. Nüfus artış hızı, kalkınma hızı yüksek olan gelişmiş ülkelerde az, gelişmemiş ülkelerde ise fazladır. Bir ülkede nüfus artış hızı, kalkınma hızından fazla ise insanların ihtiyaçlarının karşılanması zorlaşır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlar arasında gösterilemez?

- Ülke kaynaklarının kısa sürede bitmesi
- Eğitim ve sağlık hizmetlerinin akşamması
- Kişi başına düşen milli gelirin artması
- Hızlı ve dengesiz şehirleşme yaşanması

7.

Yukarıdaki grafikte ülkemizde 2000 yılında yapılan genel nüfus sayımı verilerine göre yaş gruplarının oranları verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- 65 yaş üzeri nüfus oranı düşüktür.
- İlköğretim çağındaki nüfus oranı tüm nüfusun 3'te 1'inden fazladır.
- Çalışabilir yaştaki nüfus çoğunluk-tadır.
- Erkeklerde okuma - yazma oranı kadınlardan fazladır.

Test 08

SARI

1.

Yaşadığım şehrin nüfusu yazın 1 milyonu aşarken kışın 500 binin altına düşmektedir.

Turistlerin rağbet ettiği şehirlerin nüfusu yazın artar, kışın düşer. **Buna göre, Alperen'in yaşadığı şehir aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

- A) Ankara B) Antalya
C) İzmit D) Samsun

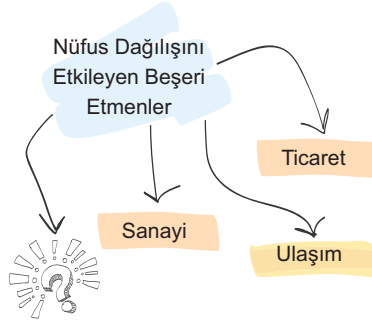
2.

Şemada “?” ile gösterilen alana hangi şehrimiz yazılamaz?

- A) Artvin B) Hakkari
C) Aydın D) Bitlis

3.

Yukarıdaki şemada “?” ile gösterilen alana hangisi yazılabilir?

- A) Yeryüzü şekilleri B) İklim
C) Su kaynakları D) Tarım

4.

Oldukça engebeli bir yapıya sahip olan ilimizde karasal iklim etkilidir. İş imkanları yeterli olmadığından nüfusun önemli kısmı büyük şehirlere göç etmiştir.

Sami

Buna göre, Sami'nin yaşadığı il hangisi olabilir?

- A) Samsun B) Gümüşhane
C) Kilis D) Eskişehir

5.

Ankara'nın nüfusu 1920'de 28.000 iken, 1950'de 820.000, 1990'da 3.236.000, 2010'da 4.200.000 civarındadır.

Ankara'nın hızlı nüfus artışıdaki temel neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayinin gelişmesi
B) Ulaşım elverişli olması
C) Ticaretin gelişmesi
D) Başkent olması

6.

- I. Adana
II. Erzurum
III. İstanbul
IV. İzmir

Yukarıdaki şehirlerden hangilerinin yoğun nüfuslanmasında endüstri kuruluşları ve tarımsal faaliyetler birlikte etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

7.

Sanayi kuruluşlarının yoğun olduğu yerlerde nüfus yoğunluğu fazladır.

Buna göre haritada gösterilen şehirlerden hangisinin nüfus yoğunluğu en fazladır?

- A) İzmit B) Çanakkale
C) Karaman D) Muş

Test 08

MAVi

Haritada numaralı yerlerin hangisinin de nüfus yoğunluğu daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Akdeniz iklim koşulları yaşanmasına rağmen yer şekillerinin engebeli olması nüfusun az olmasında etkilidir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen ilimiz haritada kaç numara ile gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Aşağıdaki tabloda dört bölgenin nüfusları ve yüzölçümleri verilmiştir.

Bölge	Nüfus	Yüzölçüm (km ²)
1	12.000.000	102.000
2	9.000.000	85.000
3	1.000.000	120.000
4	14.000.000	72.000

Tablodaki bilgilere göre nüfus yoğunluğu en az olan bölge hangisidir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4.

ÇANAKKALE
Nüfus: 477.000

BURSA
Nüfus: 2.550.000

Bursa'nın nüfusunun, Çanakkale'den fazla olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Balıkçılığın gelişmiş olması
B) Ulaşımın gelişmiş olması
C) Ticaretin gelişmiş olması
D) Sanayinin gelişmiş olması

5.

Şehir	Nüfus	Yüz ölçümü (km ²)
Antalya	1.800.000	20.000
Ankara	4.200.000	26.000
Erzurum	900.000	25.000

Tablodaki şehirlerin nüfus yoğunluklarına göre çoktan aza doğru sıralanışı hangisinde verilmiştir?

- A) Antalya, Ankara, Erzurum
B) Ankara, Antalya, Erzurum
C) Erzurum, Antalya, Ankara
D) Ankara, Erzurum, Antalya

6.

Haritada numaralandırılan yerlerin hangilerinde nüfus yoğunluğu daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV

7.

Ülkemizin kıyı kesimleri iç bölgelere göre daha fazla nüfuslanmıştır.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazla olmuştur?

- A) Zengin yer altı kaynaklarının bulunmasının
B) Deniz ticaretinin gelişmiş olmasının
C) İklim koşullarının elverişli olmasının
D) Turistik faaliyetlerin gelişmiş olmasının

Test 08

YEŞİL

1.

Marmara Bölgesi ülkemizin nüfusu ve nüfus yoğunluğu en fazla olan bölgedir. Bu durumun meydana gelmesinde aşağıdaki unsurlardan hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Sanayinin gelişmiş olması
B) Ulaşım olanaklarının gelişmiş olması
C) Ticaret imkânlarının gelişmiş olması
D) İklim koşullarının uygun olması

2.

Yaşadığım yerde halkın başlıca geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Arazi genelde engebeldir. Burada sanayi tesisi de yoktur. Bu yerleşim yerinin nüfusu 2000 yılında 8350 iken bu sayı 2010 yılında 4800'e düşmüştür.

Okan'ın verdiği bilgilere göre yaşadığı yerin nüfusunun azalmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) İş imkânlarının kısıtlı olması
- B) İklim şartlarının olumsuz olması
- C) Ulaşım imkânlarının zor olması
- D) Sanayi tesislerinin olmaması

3.

Nüfus sayımlarında, ülkemizin toplam nüfusu tespit edilir. Ayrıca kadın, erkek, çocuk sayıları ve bunların yaş gruplarına göre dağılımı, eğitim durumu gibi konularda bilgi toplanmaktadır. Bu bilgiler ülkemizin geleceğinin planlamasında kullanılmaktadır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi nüfus sayımının gelecekle ilgili planlamalarından biri olamaz?

- A) Kentlerin alt yapı çalışmalarını planlamak
- B) Okul, hastane, yol gibi yatırımların miktarını belirlemek
- C) Yurt dışından gelecek göçlerin miktarını öğrenmek
- D) Kırsal alanlardaki eksiklikleri tespit etmek

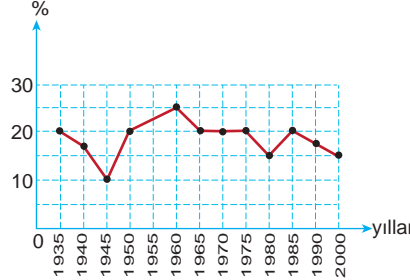
4.

Hakkari Bölümü, Menteşe yöresi, Taşeli Platosu, Yıldız Dağları çevresi ülkemizin çok seyrek nüfuslu yerlerine birer örnektir.

Bu yörelerin coğrafi özellikleri dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisi bu yörelerdeki nüfusun seyrek olmasının ortak nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Yer şekillerinin engebeli olması
- B) Kış mevsiminin çok soğuk geçmesi
- C) Yıllık yağış miktarlarının düşük olması
- D) Bitki örtüsünün seyrek olması

5.

Grafikte Türkiye'nin sayım yıllarına göre nüfus artış hızları verilmiştir.

Buna göre;

- I. Toplam nüfus miktarı
- II. En yüksek nüfus artış hızının gerçekleştiği sayım yılı
- III. En düşük nüfus artış hızının gerçekleştiği sayım yılı

bilgilerinden hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

6.

Aşağıda, Türkiye'de nüfusun seyrek veya sık olmasında etkili olan bazı etmenler verilmiştir.

- Yıllık yağış miktarı az olan ve kuraklığın hüküm sürdüğü yerler seyrek nüfuslanmıştır.
- Önemli ulaşım yollarının üzerinde olan iller sık nüfuslanmıştır.
- Verimli toprakların bulunduğu yerler ile tarımsal faaliyetlerin yaygın olduğu yerler sık nüfuslanmıştır.

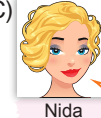
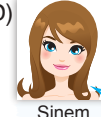
Buna göre, aşağıdaki illerin hangisi yukarıdaki açıklamaların herhangi birine örnek olarak gösterilemez?

- A) Aksaray
- B) Ankara
- C) Adana
- D) Kars

7.

Nüfusun dağılışında; yer şekilleri, iklim, ulaşım, sanayi, ticaret ve turizm gibi doğal ve beşeri faktörler etkili olmaktadır.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin verdiği örnek nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörler arasında gösterilebilir?

- A) Meral: Ardahan'da yaşıyorum. Burada yükselti ve engebe fazla, kışlar aşırı soğuk. Bu nedenle nüfus oldukça azdır.
- B) Çiğdem: İstanbul'da yaşıyorum. Burada ticari faaliyetler, eğitim ve sağlık hizmetleri ile sanayi gelişmiş olduğu için nüfus oldukça kalabalıktır.
- C) Nida: Antalya'da yaşıyorum. Burada turizm geliştiği için yazları nüfus artıyor.
- D) Sinem: Zonguldak'ta yaşıyorum. Burada taş kömürü yatakları nedeniyle nüfus fazladır.

Test 09

SARI

1. İş imkanları, eğitim ve sağlık hizmetlerinin geliştiği şehirlerde kentsel nüfus oranı yüksektir.

Buna göre aşağıdaki şehirlerimizden hangisinde kentsel nüfus oranı diğerlerinden daha fazladır?

- A) İzmir B) Bayburt
C) Karaman D) Ağrı

2. Ülkemizde nüfusu 10.000'in altında bulunan yerleşmelerde yaşayan nüfus ..... olarak adlandırılır.

Yukarıda boş bırakılan alana hangisi yazılmalıdır?

- A) nüfus sayımı
B) kırsal nüfus
C) nüfus yoğunluğu
D) kentsel nüfus

3. Merhaba, ben Emel. Yaşadığım kentin nüfus özellikleri hakkında araştırma yapmak istiyorum.

Emel'in araştırmasını yapabilmesi için yaşadığı kent ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ihtiyacı yoktur?

- A) Kentin yüzölçümüne
B) Kentin eğitim düzeyine
C) Kentin yaş yapısına
D) Kentin iş kollarına dağılımına

4. Aşağıdaki öğrencilerden hangisi, ülkemizdeki nüfus özellikleri ile ilgili doğru bilgi vermiştir?

- A) Kadınlarda okuma yazma oranı erkeklerden fazladır.
B) Kır nüfus oranı şehir nüfus oranından fazladır.
C) Yaşlı nüfus oranı genç nüfus oranından fazladır.
D) Nüfusun çoğunluğu hizmet sektöründe çalışmaktadır.

5. I. Toplam nüfus
II. Nüfus yoğunluğu
III. Eğitim düzeyi
IV. Çalışan nüfus

Yukarıdakilerden hangileri nüfusun özelliklerinden değildir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV

6. Çoğunlukla Marmara Bölgesinde olduğu gibi endüstri kuruluşlarının yoğun olduğu yerlerde erkek nüfusu kadın nüfusundan fazladır.

Buna göre, haritada gösterilen şehirlerden hangisinde erkek nüfusun kadın nüfustan fazla olduğu söylenebilir?

- A) İzmit B) Sinop
C) Artvin D) Bitlis

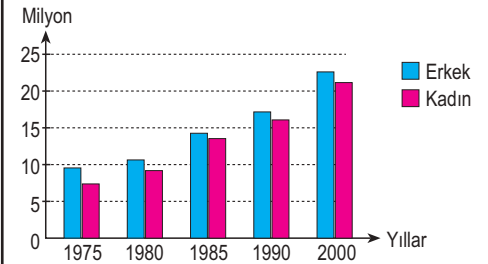
7. Hizmet sektörü nüfusun yoğun olduğu yerlerde daha çok gelişir. Coğrafi konumları dikkate alındığında aşağıdaki şehirlerimizin hangisinde hizmet sektörünün diğerlerinden daha az gelişmesi beklenir?

Test 09

MAVi

1. Aşağıdaki tabloda Türkiye kentsel nüfusunun kadın ve erkek sayısı verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre;

- I. Erkek nüfus kadın nüfustan fazladır.
II. Kadın nüfusu en fazla olduğu yıl 2000'dir.
III. 1985 yılında toplam nüfus 15 milyonun altındadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

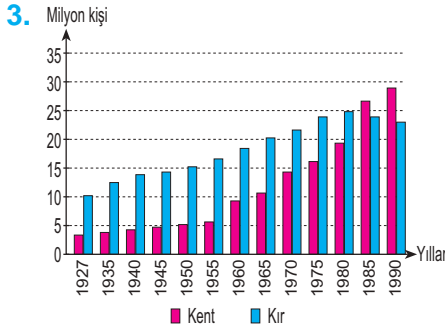
- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I – II ve III

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinin nüfusu seyrek?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) III ve IV

- I. Kır nüfusunun sürekli arttığı,
II. Kent nüfusunun sürekli arttığı,
III. Toplam nüfusun sürekli arttığı

Grafiğe göre yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
C) I ve II   D) II ve III

Yıl	Nüfus
1927	13.648.000
1960	27.755.000
1970	35.605.000
1980	44.736.000
1990	56.473.000
1997	62.606.000
2000	67.803.927
2010	73.722.988

Tablodaki bilgilere göre hangisi doğrudur?

- A) Nüfus sürekli artmıştır.
B) Kırsal nüfus sürekli artmıştır.
C) Kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından fazladır.
D) Nüfusun en fazla olduğu yıl 2000'dir.

İller	Erkek	Kadın
İzmir	1.985.368	1.963.480
Kocaeli	788.267	771.871
Kastamonu	178.875	182.347
Sinop	100.147	102.593

Tabloya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

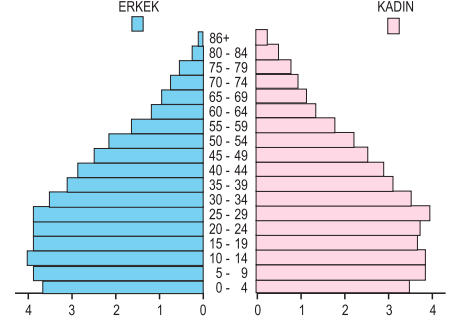
- A) Toplam nüfusu en çok olan il, İzmir'dir.
B) Kocaeli'nde erkek nüfus kadın nüfustan fazladır.
C) Toplam nüfusu en az olan il Sinop'tur.
D) Kastamonu ve Sinop'un erkek nüfus toplamı, Kocaeli'nin erkek nüfusundan fazladır.

6. Nüfus sayımından başka ülkemizin ihtiyaç duyduğu ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel alanlarda istatistikler, anketler, sayımlar yaparak sonuçlarını değerlendirir. Elde edilen bilgiler, ülkemizin kalkınması için yapılacak plan ve programlara dayanak oluşturur.

Yukarıda söz konusu edilen kurum ya da kuruluş hangisidir?

7. Aşağıda Türkiye'nin yaş grafiği verilmiştir.

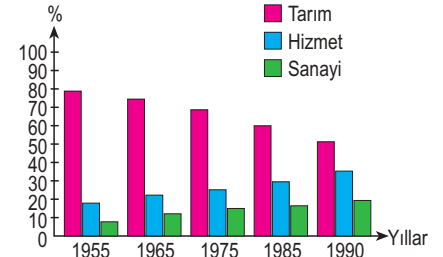

Grafiğe göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kent nüfusuna
B) Erkek nüfusuna
C) Yaşlı nüfusa
D) Kadın nüfusuna

1. Aşağıdaki grafikte ülkemizde çalışan nüfusun 1955–1990 yılları arasında ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı gösterilmiştir.

Grafiğe göre aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

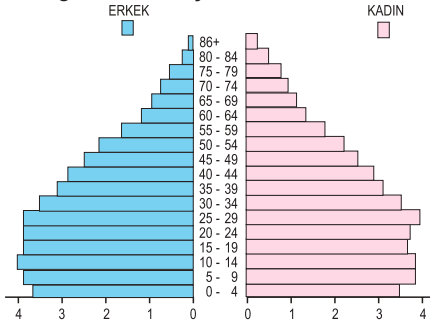
- A) Tarım sektöründe çalışanların oranı sürekli azalmıştır.
B) Hizmet sektöründe çalışanların oranı sürekli artmıştır.
C) Sanayi sektöründe çalışanların oranı ile hizmet sektöründe çalışanların oranı eşittir.
D) 1975 yılında tarımda çalışanların oranı hizmet ve sanayi sektöründe çalışanların toplamından fazladır.

2. Türkiye’de 1935’te çalışan nüfusun % 81’i tarım sektöründe çalışırken bu oran 1970’te % 67’ye, 1990’da % 49’a, 2010 yılında ise % 30’un altına düşmüştür.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

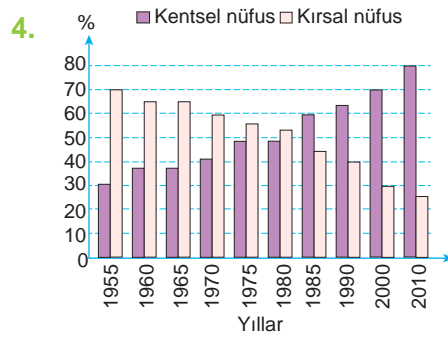
- A) Tarım dışı sektörler gelişmiştir.
B) Tarım alanları daralmıştır.
C) Tarımda çalışanların sayısı azalmıştır.
D) Tarımsal üretim düşmüştür.

3. Aşağıdaki grafikte Türkiye’nin 2012 yılındaki nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımı verilmiştir.

Verilen grafiğe bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

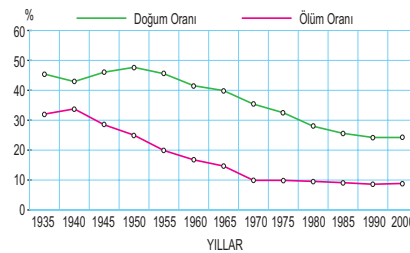
- A) Genç nüfus, yaşlı nüfustan daha fazladır.
B) 85 yaş üstü nüfus 1 milyondan azdır.
C) Yaşlı kadın nüfusu, yaşlı erkek nüfusundan daha fazladır.
D) Kadın ve erkek nüfusu birbirine eşittir.

Yalnızca grafikteki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kentsel nüfus oranı sürekli artmaktadır.
B) Kırsal nüfus oranı sürekli azalmaktadır.
C) Günümüzde kent nüfusu kır nüfusundan fazladır.
D) Kentlerdeki doğum oranı köylere göre daha fazladır.

5. Aşağıdaki grafikte ülkemizde doğum ve ölüm oranları verilmiştir.

Grafiğe göre;

- I. doğum oranlarının sürekli arttığı
II. ölüm oranlarının sürekli azaldığı
III. doğum ve ölüm oranları arasındaki farkın 1940 yılında azaldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I – II ve III

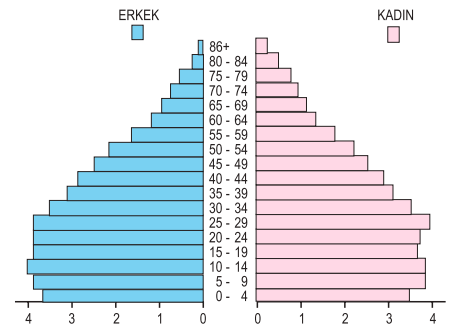
Bölge	Nüfus	Yüz ölçümü (km ²)
Marmara	17.365.027	67.300
Güneydoğu A.	6.608.629	61.000
Ege	8.938.781	85.000
İç Anadolu	11.608.868	162.000
Akdeniz	8.706.005	122.000
Karadeniz	8.439.213	171.000
Doğu Anadolu	6.137.414	171.000
Türkiye	67.803.927	814.578

Yukarıdaki tabloda bölgelerimizin ve Türkiye’nin nüfus miktarları ile yüz ölçümleri verilmiştir. (TÜİK, 2000)

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Nüfus miktarı en az olan bölgeye
B) Kadın ve erkek nüfusunun oranına
C) Nüfus yoğunluğu en fazla olan bölgeye
D) Yüzölçümü en dar olan bölgeye

7. Aşağıdaki grafikte Türkiye nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımı gösterilmiştir.

Grafiğe göre, aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Erkek nüfusunun en fazla olduğu yaş grubu 10–14 arasındır.
B) 50–54 yaş grubundaki kadın nüfus 1 milyondan fazladır.
C) 80–84 yaş grubundaki erkek nüfus 1 milyondan azdır.
D) 0–4 yaş grubundaki kadın nüfus erkek nüfustan fazladır.

Test 10

SARI

1. I. Nüfusun ne kadar olduğunu saptamak
II. İşli olmayanlarla, çalışanların sayısını belirlemek
III. Nüfusun öğrenim durumunu belirlemek
IV. Konutların yapı malzemelerini belirlemek

Yukarıdakilerden hangisi, ülkemizde nüfus sayımı yapılmasının amaçlarından biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. I. Kırsal kesimde sanayi ve ticaret gelişmiştir.
II. Kentlerde sanayi ve ticaret daha fazla gelişmiştir.
III. Kırsal kesimde çevre kirliliği kentlerden daha fazladır.
IV. Kentlerde tarım ve hayvancılık yaygındır.

Yukarıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV

Haritada numaralı yerlerin hangilerinde kırsal nüfus oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV

4. I. Ülkemizde doğum oranları azalmaktadır.
II. Okuryazar olmayan nüfusun çoğunluğunu kadınlar oluşturur.
III. Nüfusun büyük çoğunluğu kentlerde yaşar.
IV. Ülkemizde genç nüfus oranı az, yaşlı nüfus oranı fazladır.

Yukarıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

Yukarıdaki haritada gösterilen şehirlerimizden hangisinde tarım sektöründe çalışanların oranı daha fazladır?

- A) İzmit B) İzmir
C) Muş D) Zonguldak

6. I. Nüfusun yaş dağılımına
II. Nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımına
III. Nüfusun okur-yazar durumuna
IV. Nüfusun kırsal ve kentsel dağılımına

Nüfus sayımı sonucunda yukarıdaki bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) I – II ve III D) I – II – III ve IV

7. Yağışın az olduğu yerlerde nüfus seyrek.

Buna göre, haritada numaralandırılan bölgelerden hangisinde nüfusun seyrek olması yağışın azlığına bağlıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

Test 10

MAVi

Öğretmen, Ayşe'nin hangi sorusuna cevap vermiştir?

- A) Nüfus sayımı niçin yapılır?
B) Nüfus artışının sonuçları nelerdir?
C) Nüfus sayımı sonucunda hangi bilgilere ulaşılır?
D) İlk nüfus sayımı ne zaman yapılmıştır?

2. Askerî ve malî alanlarda yenilikler yapmak istiyorum. Yeni kuracağım ordu için askerlik çağındaki Müslüman erkek sayısını bilmem gerekiyor. Hem asker sayısını hem de vergi gelirlerinin tespiti ve vergi verecek insan sayısını öğrenmek istiyorum. Bu amaçla 1831 yılında ilk kez nüfus sayımı yapılması için emir verdim.

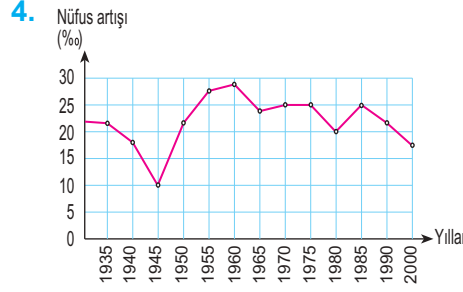
II. Mahmut'un açıklamasına göre nüfus sayımı yaptırmasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Asker sayısını belirlemek
- B) Vergi gelirlerini tesbit etmek
- C) Vergi mükelleflerini tesbit etmek
- D) Halkın eğitim düzeyini belirlemek

3. Ülkemizin kırsal kesimlerinde doğum oranları yüksek olmasına rağmen, nüfus artış hızları düşüktür.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisini doğrular niteliktedir?

- A) Kırsal kesimlerde anne ve bebek ölümlerinin az olduğunu
- B) Kırsal kesimlerin ikliminin elverişli olduğunu
- C) Kırsal kesimlerde yaşam süresinin uzun olduğunu
- D) Kırsal kesimlerden kentlere göçlerin olduğunu

Grafiğe göre 1940–1945 yılları arasında nüfus artış oranının azalmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Ölüm oranının artması
- B) Göçlerin artması
- C) Genç nüfusun askere alınması
- D) Doğal afetlerin etkisi

5. Aşağıdaki tabloda bazı yıllardaki kent ve köy nüfus oranları gösterilmiştir.

Yıllar	Kent (%)	Köy (%)
1927	24,2	75,8
1970	38,4	66,6
1990	59,1	40,9
2000	65,0	35,0

Tabloya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Köy nüfus oranı sürekli artmıştır.
- B) Kent nüfus oranı sürekli artmıştır.
- C) Köy ve kent nüfus oranlarının farkı, en fazla 2000 yılındadır.
- D) Köy ve kent nüfus oranlarının farkı, en az 1970 yılındadır.

6.

İstanbul'da nüfus sürekli artmaktadır.

İstanbul'daki nüfus artışında etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi daha az etkilidir?

- A) Doğal güzelliklerin fazla olması
- B) Eğitim olanaklarının fazla olması
- C) İş imkânlarının çok olması
- D) Sanayinin gelişmiş olması

7. Kentsel nüfus oranının en fazla olduğu ilimiz hangisidir?

- A) Giresun
- B) İstanbul
- C) Ağrı
- D) Bilecik

Test 10
YEŞİL

1.

Sevgili öğrenciler, son yapılan nüfus sayımına göre nüfusun bazı özellikleri ortaya çıkmıştır. Bunlar nelerdir?

Ahmet Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevaplamıştır?

A)

Yaşlı nüfus miktarı, genç nüfus miktarından azdır.

B)

Nüfusun önemli bir kısmı kırsalda yaşamaktadır.

C)

Erkeklerdeki okur - yazar oranı kadınlara göre daha fazladır.

D)

Ülkenin nüfus yoğunluğu önceki yıllara göre artmıştır.

2.

Bir yerde doğanlar ile ölenler arasındaki sayısal farka doğal nüfus artışı denir. Doğınların sayısı ölenlerden fazla ise nüfus artar, doğınların sayısı ölenlerden az ise nüfus azalır.

Bir bölgede doğınların sayısı, ölenlerin sayısından fazla olmasına rağmen bölgenin nüfusu sürekli olarak azalıyor, bu bölgeyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bölge dışarıya göç vermektedir.
- B) Ortalama yaşam süresi kısadır.
- C) Bölgenin eğitim seviyesi yüksektir.
- D) Ekonomik faaliyetler gelişmiştir.

3.

Bölge	Yüz ölçümü (km ²)	Nüfus(Bin)
Ege	85.000	98
Akdeniz	12.100	74
İç Anadolu	162.000	62

Yukarıdaki tabloda bazı bölgelerimizin yüz ölçümleri ve nüfus yoğunlukları verilmiştir.

Tabloda verilen bilgilere bakılarak bölgelerle ilgili;

- I. Nüfus artış hızına
- II. Km²'ye düşen insan sayısına
- III. Toplam nüfus miktarına

gibi özelliklerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4.

Yaş Grubu	Toplam nüfus içindeki oranı (%)
0 - 14	29.8
15 - 64	64.4
65 +	5.6

Tabloda ülkemizdeki nüfusların farklı yaş gruplarında toplam nüfus içindeki oranları verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Nüfus artış hızı azalma eğilimi göstermektedir.
- B) Kentsel nüfus oranı kırsal nüfus oranından fazladır.
- C) Orta yaş grubunun eğitim seviyesi yüksektir.
- D) Nüfusun büyük bir çoğunluğu 15 - 64 yaş arasında toplanmıştır.

5.

Bir ülkenin nüfusunun yapısal özellikleri o ülkenin gelişmişlik düzeyi hakkında bilgi verir.

Buna göre, Türkiye'nin nüfusunun aşağıdaki özelliklerinden hangisi, gelişmişlik düzeyi hakkında yeterli bilgi vermez?

- A) Kentsel nüfus oranının giderek artması
- B) Ortalama yaşam süresinin uzaması
- C) Erkek ve kadın nüfus oranının birbirine yakın olması
- D) Tarımsal nüfus oranının düşük olması

6.

Türkiye nüfusunun yarısından fazlasını 0-25 arasında kabul edilen "genç nüfus" oluşturmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun Türkiye'ye getirdiği olumlu sonuçlardan biridir?

- A) İş gücü potansiyelinin fazla olması
- B) İşsizliğin fazla olması
- C) Şehirleşme oranının fazla olması
- D) Okuryazar oranının fazla olması

7.

Bir bölgede yaşayan insan sayısının bir önceki yıla göre değişiminin oransal ifadesine nüfus artış hızı denir.

Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızını etkileyen faktörler arasında gösterilemez?

- A) Ekonomik seviye
- B) Dış göçler
- C) Nüfus planlamaları
- D) Ülkenin sportif faaliyetlerdeki başarıları

Test 11

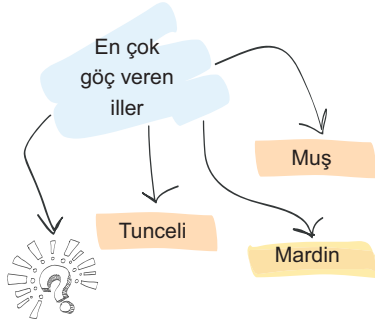
SARI

1. Ülkemizde, kırsal alanlarda geçim zorluğu, buna karşılık şehirlerde başta ..... olmak üzere diğer sektörlerde iş bulma imkanları kırdan kente göçü teşvik etmektedir.

Yukarıda boş bırakılan alana aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden öncelikle hangisi yazılmalıdır?

- A) tarım B) sanayi
C) turizm D) ulaşım

2.

Yukarıdaki şemada “?” işareti konan alana hangi ilimiz yazılamaz?

- A) Ardahan B) Kars
C) Aydın D) Ağrı

3. I. Miras yoluyla tarım topraklarının parçalanması
II. Eğitim ve sağlık hizmetlerinin aksaması
III. Nüfus dağılışımda dengesizlik
IV. Tarımsal üretimdeki verim düşüklüğü

Yukarıdakilerden hangileri iç göçün sonuçlarındandır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV

4.

Yaşadığımız yer, depremde büyük hasar gördü. Ankara bizim için yeni bir yaşam umudu oldu.

Ahmet Bey

Ahmet Bey'in ifadesine göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenbilir?

- A) Ahmet Bey doğal afet nedeniyle göç etmiştir.
B) Ahmet Bey Ankara'ya Van'dan göç etmiştir.
C) Ahmet Bey'in göçü, beyin göçüne örnektir.
D) Ahmet Bey bir süre sonra geldiği yere dönecektir.

5.

- I. Tarımda makine kullanımının yaygınlaşması
II. Tarımda sulama olanaklarının artması
III. Tarım ürünleri çeşitliliğinin artırılması
IV. Tarımda gübre kullanımının artması

Yukarıdakilerden hangisi, köyden şehre göçü artırmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

6.

Yaşadığım ilçede nüfus kıyı turizmüne bağlı olarak artmaktadır.

Tuğba'nın yaşadığı ilçede nüfusun en fazla olduğu mevsim aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Sonbahar B) Yaz
C) Kış D) İlkbahar

7.

Sanayi, ulaşım ve ticaretin gelişmesine bağlı olarak sürekli göç alan ilimiz haritada kaç numara ile gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

Test 11

MAVi

1.

- I. Alanında iş bulamama
II. Verimli çalışma koşullarından yoksunluk
III. Ücretin düşük olması
IV. Ülkemizin başarılı insanlara ihtiyaç duymaması

Mesleğinde başarılı insanların ülkemizden yurt dışına gitme nedenleri arasında yukarıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV

2. 1961 yılında Almanya'ya işçi olarak gittim. 1990 yılında ABD'ye mühendis olarak gittim.
- 2005 yılında Fransa'ya tıp doktoru olarak gittim. 2010 yılında İngiltere'ye ekonomist olarak gittim.
- Yusuf Bey Ayla Hanım
- Recep Bey Nurten Hanım

Yukarıdakilerden hangisinin ülkemizden gitmesi beyin göçüne örnek oluşturmaz?

- A) Ayla Hanım B) Yusuf Bey
C) Recep Bey D) Nurten Hanım

3. Kübra, öğretmenin hangi sorusuna cevap vermiş olabilir?
- Konut sıkıntısı
• Trafik sorunu
• Gürültü kirliliği

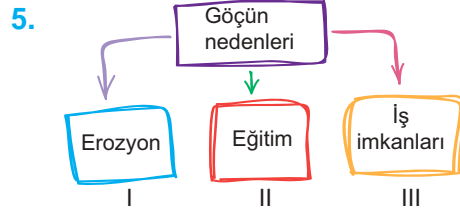
Kübra, öğretmenin hangi sorusuna cevap vermiş olabilir?

- A) Göç alan şehirlerde hangi sorunlar oluşur?
B) Göç veren şehirlerde hangi sorunlar oluşur?
C) Göçün başlıca sebepleri nelerdir?
D) Göçü azaltmak için neler yapılmalıdır?

4. I. Yaz aylarında, özellikle Güney Doğu Anadolu'dan birçok insanın, tarım işçisi olarak başka bölgelere gitmesi
II. Kırsal kesimde yaşayan ailelerin miras nedeniyle topraklarının küçülmesi sonucu şehirlere yerleşmesi
III. Lozan Barış Antlaşması gereğince Türkiye ve Yunanistan arasında nüfus değişimi yapılması

Yukarıdakilerden hangileri ülkemiz içinde yapılan göç hareketleridir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I – II ve III

Yukarıdaki tabloda numaralandırılmış alanlara hangileri yazılabilir?

I	II	III
A) Doğal	Sosyal	Ekonomik
B) Sosyal	Doğal	Ekonomik
C) Ekonomik	Sosyal	Doğal
D) Ekonomik	Doğal	Sosyal

6. Tarımda makineleşme, köyden kente göçü hızlandırmıştır.

Yeryüzü şekilleri göz önüne alındığında haritadaki numaralı alanlardan hangisi bu genellemeye en az uyar?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Kırsal kesimden kentlere yapılan göç nedeniyle kentlerin çevresinde gecekondu mahalleleri kurulmuştur. İzinsiz ve kalitesiz yapılaşma, kentlerde işsizlik, olumsuz koşullarda yaşam gibi sosyal sorunların yanında bazı belediye hizmetlerinin yetersiz kalmasına da neden olmuştur.

Yukarıdaki paragrafta;

- I. göçün nereden nereye yapıldığına
II. göçün nedenlerine
III. göçün sonuçlarına
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve III D) I – II ve III

Test 11
YEŞİL

1. Göç, ekonomik, toplumsal ve siyasi nedenlerle bireylerin ya da toplumların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitmesi olarak tanımlanır.

Buna göre aşağıdaki olaylardan hangisi göç olarak tanımlanamaz?

- A) Ülkedeki iç karışıklıklar nedeniyle Musa Bey'in Suriye'den Türkiye'ye gelmesi
B) Serkan Bey'in çalışmak için Türkiye'den Rusya'ya gitmesi
C) Okan Bey'in üniversite okumak için Londra'ya gitmesi
D) Pınar'ın bayram tatilini geçirmek için Samsun'a gitmesi

2.

Göç, nüfusun kalıcı ya da geçici olarak yer değiştirmesidir. Bu durum ülkeler arasında olursa “dış göç”, ülke içinde olursa “iç göç” adını alır.

Aşağıdakilerden hangisi iç göçlerin nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Tarımda makineleşme
- B) Tarım alanlarındaki genişleme
- C) Şehirlerdeki iş imkânları
- D) Tarım alanlarının miras yoluyla küçülmesi

3.

Ülkemizde yetişmiş iş gücünün çoğu Avrupa ülkeleri ve ABD'ye gerçekleşmiştir. Beyin göçünün daha çok gelişmiş ülkelere yapılmasının nedenleri nelerdir?

Barış Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Gelişmiş ülkelerde nitelikli insanın yetiştirilemiyor olması
- B) Gelişmiş ülkelerdeki ekonomik imkânların daha iyi olması
- C) Gelişmiş ülkelerdeki eğitim imkânlarının daha iyi olması
- D) Gelişmiş ülkelere eğitim, sosyal ve teknolojik imkânların daha fazla olması

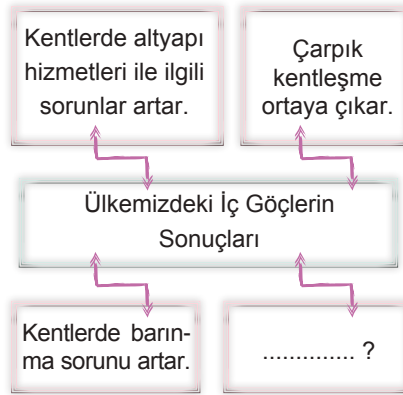
4.

Ülkemizde dışarıdan göç alan İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli gibi illerde erkek nüfus fazla iken, dışarıya göç veren Yozgat, Trabzon, Tokat, Kars gibi illerde kadın nüfusu daha fazladır.

Bu duruma etki eden en önemli sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Trabzon, Yozgat, Tokat, Kars gibi illerdeki erkek nüfusun çalışmak için başka illere gitmesi
- B) Kadınların çalışmak için Trabzon, Yozgat, Tokat ve Kars gibi illerde toplanması
- C) Trabzon, Yozgat, Tokat, Kars gibi illerde doğumlarda çoğunlukla kız çocuğunun doğması
- D) İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli gibi şehirlerde yaşam koşullarının daha zor olması

5.

Yukarıda şemada ülkemizdeki iç göçlerin sonuçlarından bazıları verilmiştir.

Verilen şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kentlerdeki trafik sorunları ortadan kalkar.
- B) Kentlerdeki eğitim ve sağlık hizmetleri daha iyi yürütülür.
- C) Kentlerde işsizlik oranı artar.
- D) Kentlerde çevre sorunları azalır.

6.

Göçlerin nedenlerinden biri de doğal afetlerdir.

Aşağıdaki kişilerden hangisinin göçünün doğal afetler sonucu gerçekleştiği söylenemez?

- A) Sel baskınında evimiz ve eşyalarımız mahvoldu. Şehirde yaşayan ablamın yanına gidiyoruz.
- B) Burada yaşanan büyük depremten dolayı ailemle beraber başka bir bölgeye göç ettik.
- C) Köydeki evimiz heyelan sonucunda yıkılınca kasabaya yerleştik.
- D) Buradaki terör olaylarından bıktık. Artık can güvenliğimiz yok. Bu nedenle başka bir bölgeye yerleştik.

7.

Ülkemizde 1927 yılında yapılan nüfus sayımına göre kırsal nüfus oranı kent- sel nüfus oranından oldukça fazladır. Ancak zamanla çeşitli nedenlerden ötürü yaşanan göçlerle kentsel nüfus miktarı kırsal alandaki nüfustan daha fazla olmuştur.

Ülkemizdeki kırsal alanlardan kentlere olan göçü önlemek için alınabilecek tedbirler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kırsal kesimlerdeki eğitim ve sağlık imkânlarının artırılması
- B) Kırsal alanlarda yeni iş sahalarının açılması
- C) Şehirlere dışarıdan yapılacak olan göçün yasaklanması
- D) Tarımsal verimliliğin artırılması

Test 12
SARI

1. 30 Mart 1863 tarihli padişah fermanı ile, babası ölmüş ekonomik durumu yetersiz kız ve erkek öğrencilere eğitim sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Yukarıda söz konusu edilen okul, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kabataş Erkek Lisesi
B) İstanbul Lisesi
C) Galatasaray Lisesi
D) Darüşşafaka Lisesi

2. Sosyal güvenlik kurumları, hastalık, işsizlik, yaşlılık, çocuk yetiştirmek, kira giderleri ve yol giderlerini karşılayan sosyal imkanlar sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen kurumdur?

- A) Sosyal Güvenlik Kurumu
B) ÇATOM
C) Türk Dil Kurumu
D) TCDD

3. Devlet tarafından yeşil kart sağlanarak tedavileri yapılan kişilerin;

- I. sosyal güvencesi olmaması
II. geliri olmaması
III. yaşlı olması

hangi özelliklere sahip olmaları gerekir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I – II ve III

4. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Yukarıdaki anayasa maddesi hangi hak ve özgürlüklerle ilgilidir?

- A) Eğitim hakkı
B) Çalışma hakkı
C) Haberleşme özgürlüğü
D) Basın yayın hakkı

5. Yeşiltepe köyündeki çocuklar, köylerinde okul olmadığı için 5 km uzaklıktaki başka bir köye zor şartlar altında gidiyorlar. Çocuklar, kış aylarında yolların kapanması ve soğuk yüzünden okullarına ulaşmakta zorlanıyorlar. Bu nedenle zaman zaman okula gidemiyorlar. Aileler, ekonomik durumları çok iyi olmadığı için servis tutamıyorlar. Ailelerin çoğu işsiz.

Yukarıdaki habere göre, çocukların eğitim ve öğretim haklarının aksamasında temel etken hangisidir?

- A) Başka bir köy okuluna gidilmesi
B) Köyde okulun bulunmaması
C) Kış şartlarının ağır geçmesi
D) Halkın ekonomik durumunun iyi olmayışı

6. I. Herkes çalışma ve işini özgürce seçme hakkına sahiptir.
II. Parasız ilköğretim bütün çocukların hakkıdır.
III. Çocuklarda çalışma yaşamında büyüklerle aynı şartlara tabi tutulmalıdır.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız III
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

7.

Yukarıdaki öğrenciler, öğretmenin hangi sorusuna cevap vermiş olabilirler?

- A) Devletin çalışma ile ilgili görevleri nelerdir?
B) İnsanlar neden çalışmak zorundadır?
C) Çalışanların başlıca hakları nelerdir?
D) İşsizliği önlemek için neler yapılmalıdır?

Test 12
MAVİ

1.

42. MADDE:

Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

Anayasa'nın 42. maddesine göre devletimizin yaptığı çalışmalara örnek olarak;

- I. Maddi imkânları yetersiz öğrencilere burs sağlanması
II. İş arayanlara iş sağlanması
III. Çeşitli kampanyalarla eğitim ve öğretimi yaygınlaştırması

yukarıdakilerden hangileri verilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) I – II ve III

2. I. İşe giriş yaşının alt sınırını belirler.
II. Çalışma süresini düzenler.
III. Çalışma koşullarını düzenlerler.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ile ilgili olarak devletlerin görevleri arasında, yukarıdakilerden hangileri sayılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I – II ve III

3.

İş arayanlara iş sağlayan, işverene de aradığı nitelikte eleman bulan devlet kuruluşu hangisidir?

Öğretmenin sorusuna hangi öğrenci doğru cevap vermiştir?

TÜİK	İŞKUR
A)	B)
TİKA	BAĞKUR
C)	D)

4. Milli Eğitim Bakanlığı'nca yürütülen projelerden biri de, Temel Eğitime Destek Projesi'dir.

- I. Ek derslik ve bina yapımı
II. Eğitim materyali sağlama
III. İhtiyaç sahibi öğrencilere ekonomik destek sağlama

Yukarıdakilerden hangileri Temel Eğitim Programı çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetlerdendir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I – II ve III

5.

Haziran ayında bir sivil toplum kuruluşunca başlatılan Küçük Ölçekli Kredi Projesi'nde bugüne kadar 400 kadın, 138.000 TL kredi kullandı. Kullanılan kredi, kişi başına en fazla 700 TL oluyor ve 46 haftada %20 fazlasıyla geri ödeniyor. Yoksullara iş kurlmaları karşılığında dağıtılan krediyi kullanmak isteyen kadınlar, hiçbir senet imzalamıyor, kefil aranmıyor. Sistem tamamıyla güven ilkesiyle hareket ediyor. Bugüne kadar kredi taksidini aksatan tek bir girişimci olmamış. Kredileri kullanan kadınlar; çamaşır makinesi alıp mahallelinin çamaşırını yıkıyorlar, bisiklet alıp kiraya veriyorlar, tatlı dükkânı açıyorlar, ev yemekleri, el işi ve süs eşyası yapıp satıyorlar.

Habere göre;

- I. kredinin yalnız kadınlara verildiği
II. kredilerin güvene dayalı olarak verildiği
III. iş kurulması karşılığında verildiği
IV. yoksullara verildiği

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) I – II – III D) I – II – III ve IV

6.

42. MADDE:
Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılamaz.

Yukarıdaki anayasa maddesine göre;

- I. Eğitim ve öğretim hakkı anayasa ile güvence altına alınmıştır.
II. Eğitim devletin denetim ve gözetimi altında yapılır.
III. Eğitim ve öğretim Atatürk ilkelerine uygun olarak yapılır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I – II ve III

7.

- I. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur.
II. Devlet çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.
III. Vatandaş sınırdışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

Yukarıdaki bilgiler hangi anayasal hak ve ödevlerle ilgilidir?

	I	II	III
A)	Çalışma	Eğitim	Seyahat
B)	Eğitim	Çalışma	Seyahat
C)	Seyahat	Eğitim	Çalışma
D)	Eğitim	Seyahat	Çalışma

Test 12
YEŞİL 7

1. Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 32. maddesinde şöyle der: "Taraf devlet, çocuğun ekonomik sömürüye ve her türlü tehlikeli işte ya da eğitimine zarar verecek ya da sağlığı veya bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal ya da toplumsal çalıştırılmasına karşı koruma hakkını kabul ederler."

Bu sözleşmeye göre çocuk hakları için aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Çocukların bedensel ve zihinsel gelişimini sağlayacak ortamın sağlanması gerektiğine
B) Çocuklara baskı ve şiddetin önlenmesi gerektiğine
C) Okulda başarısız olan çocukların çalıştırılabileceğine
D) Çocukların gücünün üstünde bir işte çalıştırılmayacağına

2. Devletimizin eğitim alanındaki faaliyetlerinden;

- Üniversite öğrencilerine burs imkânı sağlaması
- Darüşşafaka Eğitim Kurumları aracılığıyla ekonomik durumu yetersiz öğrencilere eğitim imkânı sağlaması
- 10 yılda 206 bin derslik yaptırması

aşğıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Eğitim hizmetlerinin özelleştirilmesine çalışıldığının
- B) Eğitim kalitesinin artırılmaya çalışıldığının
- C) Sosyal devlet anlayışına uygun davranıldığının
- D) Eğitim faaliyetlerinin desteklendiğinin ve yaygınlaştırıldığının

3.

Sevgili çocuklar, ülkemizde, devletin çalışma hakkının kullanılmasında üzerine düşen bazı sorumlulukları vardır. Bunlar nelerdir?

Melis Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) İşsizliği önlemeye yönelik tedbirler almak
- B) Herkese devlet kadrolarında iş vermek
- C) Çalışanların yaşam standartlarını yükseltecek tedbirler almak
- D) Çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumak

4. Aşğıdakilerden hangisi, kadın istihdamını artırmak ve buna yönelik çeşitli eğitim ve meslek edindirme kursları düzenlemek amacıyla yapılmıştır?

- A) Çok Amaçlı Toplum Merkezleri'nin açılması
- B) "Baba Beni Okula Gönder" kampanyasının başlatılması
- C) Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin kabul edilmesi
- D) Emekli Sandığı, SKK ve Bağ-Kur gibi kuruluşların bir çatı altında birleştirilmesi

5.

EĞİTİM ŞART

Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Basamak mezrasında yaşayan bedensel engelli Mustafa Yazgül, "Eğitim Şart" dedi ve imkansızı başardı.. Yazgül, mezrada okul olmaması nedeniyle okuyamayan 2 çocuğu ile komşularının 3 çocuğu için 6 ay önce evinin bitiğine 12 metre karelik tek gözlü bir bina yaptı. Sonra da, Hakkari İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne dilekçe ile başvurdu ve öğretmen istedi.

Verilen habere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatandaşların eğitimi önemseddiği
- B) Çocukların eğitimi için imkansızlıkların üstesinden gelinebileceği
- C) Eğitimde devlet-vatandaş iş birliğinin olumlu sonuç verdiği
- D) Vatandaşların eğitim konusundaki çabasına devletin destek vermediği

6. Temel Eğitime Destek Programı çerçevesinde gerçekleştirilen bazı faaliyetler aşğıda sıralanmıştır.

- Okul yapımı, mevcut okulların onarımı, ek derslik ve bina yapımı
- Kırsal kesim okullarına eğitim materyali sağlanması
- Ekonomik durumu zayıf olan öğrencilere maddi destek sağlanması
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri kapsamında bilgisayar okuryazarlığı eğitiminin ilköğretim 4. sınıftan itibaren başlatılması

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Temel Eğitim Programı'nın amaçları arasında gösterilemez?

- A) Eğitimde herkese eşit imkânlar sağlamak
- B) Öğrencileri erken yaşta teknolojiyle tanıştırmak
- C) Çocukları çalışma hayatına hazırlamak
- D) Düşük gelirli öğrencilere maddi yönden yardımcı olmak

7.

Anayasamızın 49. maddesine göre, "Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır."

Buna göre aşağıdakilerden hangisi devletin yapması gerekenler arasında gösterilemez?

- A) İşsizlere mesleki eğitim vermek
- B) Çalışanlar arasındaki dengesizlikleri ortadan kaldırmak
- C) Sendikalar aracılığıyla çalışanların haklarının korunmasını sağlamak
- D) Özel girişimcilerin iş hayatındaki etkinliğini azaltmak

Test 13

SARI

1. I. Kimse eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.
II. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur.
III. Lise öğretimi devlet okullarında paralıdır.
IV. Devlet vatandaşlarının ihtiyaç duyduğu eğitim kurumlarını açmakla yükümlüdür.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

2.

Yukarıdaki alanlardan hangilerine yerleşim alanı kurulamaz?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV

3. Erzurum'da yaşayan Emin Bey çocuklarının eğitiminden dolayı İzmir'e yerleşmiştir. Akrabalarını ziyaret etmek için de her yaz Erzurum'a gitmektedir.

Bu durum Emin Bey'in hangi hürriyetini kullandığına kanıt olur?

- A) Eğitim ve öğrenim hakkı
B) Çalışma hakkı
C) Yerleşme ve seyahat hürriyeti
D) Din ve vicdan hürriyeti

4.

Yerleşme ve seyahat hürriyeti hangi durumlarda kısıtlanabilir?

Öğretmenin sorusuna hangi öğrenci yanlış cevap vermiştir?

- A) Ekonomik gelişmeyi sağlamak
B) Düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek
C) Köylerin büyümesini engellemek
D) Kamu mallarını korumak

5. Türkiye'den Fransa'ya gidecek olan Serkan Bey havaalanına geldiğinde kendisine yurt dışına çıkamayacağı söylenmiştir.

Bu durumda aşağıdaki öğrencilerden hangisi Serkan Bey'in yurt dışına çıkmasına engel olan nedenlerden birini söylemiş olabilir?

- A) Hakkında tutuklama kararı bulunması
B) Vergi borcu bulunması
C) Daha yeni yurt dışından gelmiş olması
D) Asker kaçağı olması

6. Demir - çelik sektöründe faaliyet gösteren iş adamı Burak Bey, vergi borcundan dolayı hakkında yurt dışına çıkış yasağı bulunmaktadır. Bu nedenle iş bağlantıları için yurt dışına gidememektedir.

Bu durumda iş adamı Burak Bey'in aşağıdaki hak ve özgürlüklerden hangisini kullanamadığı söylenebilir?

- A) Eğitim hakkını
B) Din ve vicdan özgürlüğünü
C) Toplantı ve yürüyüş hakkını
D) Seyahat özgürlüğünü

7. Anayasamızın 23. maddesi herkesin yerleşme ve seyahat hürriyetine sahip olduğunu belirtmektedir. Ancak bu hürriyet bazı durumlarda kısıtlanabilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi durumunda bu hürriyet kısıtlanabilir?

- A) Ekonomik göstergelerin kötüye gitmesi
B) Salgın hastalıkların görülmesi
C) Beyin göçünün artması
D) Sanayinin gelişmesi

Test 13

MAVi

1. I. Hazine (devlete ait) ve özel arazi-
lere yerleşme yapılamaz.
II. Milli park ilan edilen yerlere yerleş-
me yapılamaz.
III. Tarihi eserlerin yer aldığı alanlara
seyahat yapılamaz.
IV. Halk sağlığını ve güvenliğini tehdit
eden yerlere seyahat yapılamaz.

**Yukarıdaki bilgilerden hangisi yan-
lıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV

2.

**Zehra Öğretmen, Ali'ye hangi soru-
yu sormuş olabilir?**

- A) Din ve vicdan özgürlüğü hangi du-
rumlarda sınırlandırılabilir?
- B) Basın yayın hakkı hangi durumlarda
sınırlandırılabilir?
- C) Yerleşme hürriyeti hangi durumlarda
sınırlandırılabilir?
- D) Eğitim hakkı hangi durumlarda sınır-
landırılabilir?

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre yerleşme hürriyeti; suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak amacıyla sınırlandırılabilir.

Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisi yerleşme hürriyetinin sınırlandırılabilir olduğu durumlar arasında gösterilemez?

- A) Milli parka konut yapılması
- B) Askeri güvenlik bölgesine ev yapılması
- C) Devlet arazilerine gecekondulaştırılması
- D) İnsanların tatil için başka bir belde-
de konaklaması

4.

Anayasamızın 23. maddesine göre "Herkes yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir." Ancak bununla beraber yerleşme hürriyeti bazı durumlarda kanunla sınırlandırılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi yerleşme hürriyetinin kanunla sınırlandırılabilir olduğu durumlardan biri değildir?

- A) Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
- B) Kamu mallarını korumak
- C) Özel teşebbüsün yatırım engellemek
- D) Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek

5.

1. Sık sık yurt dışına çıkıyor olması
2. Yurt dışında oturan yakınlarının bulunması
3. Eşinin yabancı uyruklu olması
4. Hakkında ceza soruşturması bulunması

Yukarıdakilerden hangisi, bir kişi hakkında yurt dışına çıkış yasağı konmasına gerekçe olarak gösterilebilir?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

6.

Anayasamızın 23. maddesi herkesin yerleşme ve seyahat özgürlüğüne sahip olduğunu belirtmektedir. Ancak bu özgürlük, bazı durumlarda kısıtlanabilmektedir. **Bunlar nelerdir?**

Aslı öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Banka kredisi kullanmış olmak
- B) Terör suçundan aranıyor olmak
- C) Asker kaçağı olmak
- D) Vergi borcu olmak

7.

Suç işlenmesini önlemek

Suç soruşturması ve kovuşturmasını sağlamak

Kamu mallarını korumak

Halk sağlığını korumak

Yukarıdaki şekilde "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Köyden kente göçün sonuçları
- B) Yerleşme hürriyetini sınırlandıran durumlar
- C) Yerleşmeyi etkileyen faktörler
- D) Türkiye nüfusunun özellikleri

Test 13

YEŞİL

1.

Geçen gün yurtdışına çıkmak istediğimde pasaportuma el koydular. Nedeni de hakkımda suç soruşturmasının bulunmasıymış.

Konuşmasına bakılarak Güven Bey'in yurt dışına çıkışının engellenmesine, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğunu gösterir?

- A) Ülkede terör olaylarının artmasının
- B) Suç işlenmesine engel olunmasının
- C) Beyin göçünün engellenmesinin
- D) Kan davalarının engellenmek istenmesinin

2. Anayasamızın 23. maddesine göre; "Herkes yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir." Ancak yerleşme ve seyahat hürriyeti;

- Suç soruşturması ve kovuşturmasını sağlamak,
- Suç işlenmesini önlemek
- Kamu mallarını korumak
- Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
- Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek

gibi nedenlerden dolayı sınırlanabilir.

Buna göre yerleşme ve seyahat hürriyeti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yasalar ile güvence altına alındığına
- B) Bu hürriyetin kısıtlanmasında toplumsal düzenin gözetildiğine
- C) Yöneticilerin istedikleri gibi bu özgürlüğü sınırlandırılabilmesine
- D) Devletin bu hürriyetin kullanılmasını takip ettiğine

3.

Sevgili çocuklar, Türkiye'de devlet sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi sağlamak için yerleşme ve seyahat hürriyetini sınırlandırılabilir. Peki bu sınırlamanın öncelikli nedeni ne olabilir?

Mete Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Nüfus artışını düzenlemek
- B) Doğal dengeyi bozmak
- C) Hava kirliliğini azaltmak
- D) Gecekondulaşmayı önlemek

4.

Okan, gazetede Kars'ın Arpaçay ilçesinde 16 Mart 2007 tarihinde ortaya çıkan kuş gribi virüsünün ardından şüpheli kanatlı hayvan ölümlerinin yaşandığı, Van'ın Bahçesaray ilçesinde de 3 köyün kuş gribi şüphesiyle karantina altına alındığına dair haberler okumuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yetkililerin kuş gribine karşı önlem almadığı
- B) Kuş gribi virüsünün çıktığı bölgelerdeki insanların olumsuz etkilendiği
- C) Kuş gribi vakasının ülkenin farklı bölgelerinde görüldüğü
- D) Virüsün görüldüğü bazı yerlerde giriş ve çıkışların kontrol altına alındığı

5.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak amacıyla kanunla sınırlanabilir.

Aşağıdakilerden hangisi vatandaşın yerleşme özgürlüğünün sınırlandırılabilceği yerler arasında gösterilemez?

- A) Tarihi eserlerin yer aldığı bölgeler
- B) Hazine arazileri
- C) İmar ve iskana uygun araziler
- D) Milli parklar

6.

2010 yılına kadar belli miktarda vergi borcu olan vatandaşların yurt dışına çıkmalarına kanunlar izin vermiyordu. 2010 yılında yapılan anayasa değişikliği ile kabul edilen yasalar gereğince artık vergi borcu bulunan vatandaşlar da yurt dışına çıkabilmektedir.

Verilen bu bilgilere göre anayasada yapılan değişiklikle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Kişisel özgürlüklerin genişletildiğine
- B) Seyahat hürriyetinin sınırlandırıldığına
- C) Bazı vatandaşlara ayrıcalık tanındığına
- D) Vergilerin affedildiğine

7.

Anayasamızın 23. maddesinde; "Vatandaş sınır dışı edilemez, yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz." ifadesi yer almaktadır.

Bu durum, Türkiye için aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Eğitimde devlet-vatandaş iş birliğine
- B) Yerleşme ve seyahat hürriyetinin güvence altına alındığına
- C) Düşünce ve ifade özgürlüğü olduğuna
- D) Özel hayatın gizliliğinin korunduğuna

Doğru - Yanlış

3

Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1. ☐ Ülkemizde nüfus dağılışı düzenli değildir.
2. ☐ Bir yerin nüfus yoğunluğu o yerin yüz ölçümünün, nüfusuna bölünmesiyle bulunur.
3. ☐ Vadi tabanları, ovalar ve alçak platolar; arazi eğimi ve yükselti az olduğundan yerleşime uygun yerler değildir.
4. ☐ Sanayi bölgelerinde nüfuslanma fazla olur.
5. ☐ Günümüzde, Türkiye’de kırsal kesimde yaşayan nüfus oranı, şehirlerde yaşayan nüfus oranından fazladır.
6. ☐ Türkiye’de iş imkânlarının fazla olduğu şehirlerde genel olarak erkek nüfus kadın nüfustan fazla olmaktadır.
7. ☐ Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkemizde nüfusun büyük bölümü sanayi sektöründe çalışırken, günümüzde bu nüfus tarımla uğraşmaktadır.
8. ☐ Ülkemizde 15 - 64 yaş arasındaki nüfusa aktif nüfus denir.
9. ☐ Türkiye’de eğitim alanındaki yatırımlar yalnızca devlet tarafından yapılmaktadır.
10. ☐ Türkiye’de iç göçler içinde en yaygın olanı köylerden kentlere olan göçlerdir.
11. ☐ Türkiye’de yerleşme ve seyahat hürriyeti bazı durumlarda kanunla sınırlanabilir.

SOSYAL BİLGİLER

3. Ünite

TÜRK TARİHİNDE YOLCULUK

Türklerin Yeni Yurdu Anadolu

Beylikten Devlete Osmanlı'nın Kuruluşu

Karaların ve Denizlerin Hakimi Osmanlı

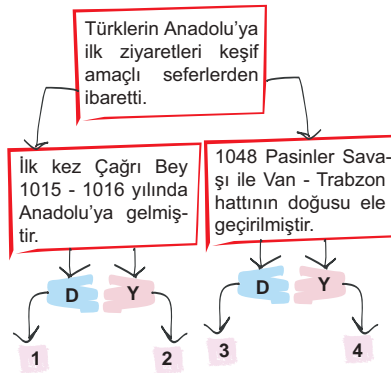
Test 14

SARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin Anadolu'yu yurt edinme nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Horasan ve Maverâünnahr bölgesinde bazı devletlerin baskısı altında kalmaları
- B) Anadolu'da kendilerini engelleyecek güçlü bir siyasi otoritenin olmaması
- C) Anadolu'nun coğrafi koşullarının yaşamaya uygun bir bölge olması
- D) Türklerin yoğun olarak yaşadığı bir yer olması

2.

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek yönlendirici oklar takip edildiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3.

Eşleştirme tablosunda “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Anadolu'ya Moğol akınlarının başlaması
- B) Bizans'ın zayıf durumda olduğunun anlaşılması
- C) Bizans'ın Selçukluları ilk kez yenilgiye uğratması
- D) Haçlı Seferleri'nin başlaması

4.

Alp Arslan'ın .....?..... Savaşı'ndan sonra ordu komutanlarına: “Gidin fethettiğiniz yerler fethedenin malı olsun.” emri Anadolu'nun fethinin kısa sürede yapılmasını sağlamıştır.

Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Pasinler B) Miryokefalon
C) Malazgirt D) Niğbolu

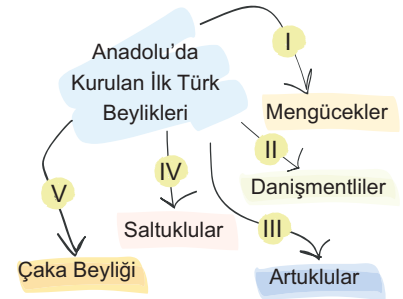
5.

Anadolu'da ilk medrese Tokat'ın Niksar ilçesinde 1157-1158 yıllarında yapılmıştır. Vakıf eseri olan bu medresede dini bilimlerin yanı sıra pozitif bilimler de okutulmuştur.

Yukarıda açıklaması verilen bu medresenin aşağıdaki beyliklerden hangisi tarafından kurulduğu söylenebilir?

- A) Artuklular B) Danişmentliler
C) Mengücekler D) Saltuklular

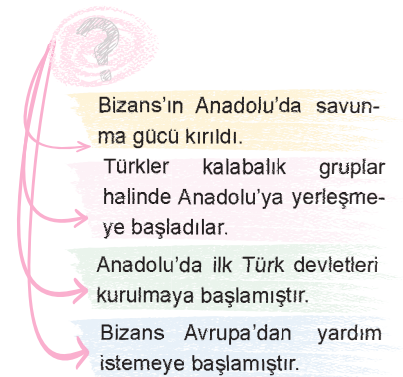
6.

Yukarıdaki diyagramda verilen beyliklerden hangilerinin denizcilik faaliyetlerinde bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve V
C) I, II ve III D) II, III ve IV

7.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Miryokefalon Savaşı'nın sonuçları
B) Dandanakan Savaşı'nın sonuçları
C) Malazgirt Savaşı'nın sonuçları
D) Haçlı Seferlerinin sonuçları

Test 14

MAVi

1. Karadeniz, Ege Denizi ve Akdeniz arasında bir yarımada olan Anadolu; verimli toprakları, elverişli iklim koşulları, göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması gibi özellikleri nedeniyle tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır.

Buna göre;

- Anadolu'nun coğrafi koşullarının yaşamaya uygun olduğu
- Anadolu topraklarında birçok uygarlığın yaşadığı
- Anadolu'daki medeniyetin temellerinin Türkler tarafından atıldığı

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

2. Malazgirt Zaferi'nden sonra Alp Arslan, komutanlarına Anadolu'da fethettikleri yerleri Büyük Selçuklulara bağlı olarak yönetme yetkisi vermiştir. Bu durumu Fransız tarihçi Röne Gros, "Türkler yirmi yıldan az bir sürede Anadolu Yarımadası'nda yeni bir Türkistan kurdular." şeklinde ifade etmiştir.

Buna göre;

- Anadolu'nun kısa sürede bir Türk vatanı haline geldiği
- Anadolu'daki ilk Türk beyliklerinin özerk olduğu
- Alp Arslan'ın Anadolu'nun ticari faaliyetleriyle ilgilendiği
- Haçlıların Anadolu'nun Türkleşmesine engel olmaya çalıştığı

yargılarından hangilerine ulaşabiliriz?

- A) I ve II   B) I ve III
C) I, II ve IV   D) II, III ve IV

3. Malazgirt Zaferi'nden sonra, Türkmenler kitleler halinde Anadolu'ya gelerek yerleşmişler ve Anadolu'da ilk Türk beyliklerini kurmuşlardır.

Metinde sözü edilen durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Anadolu'da Türk nüfusun artmasına
B) Anadolu'nun hızla Türkleşmesine
C) Ermeni ve Gürcülerin Anadolu'da etkinliklerini artırmalarına
D) Anadolu'da Türk kültürünün yayılmasına

4. Selçuklular ile Moğollar arasında yaşanan Köseadağ Savaşı'nda Selçuklular ağır bir yenilgiye uğramış ve Anadolu Moğollar tarafından istila edilmeye başlanmıştır.

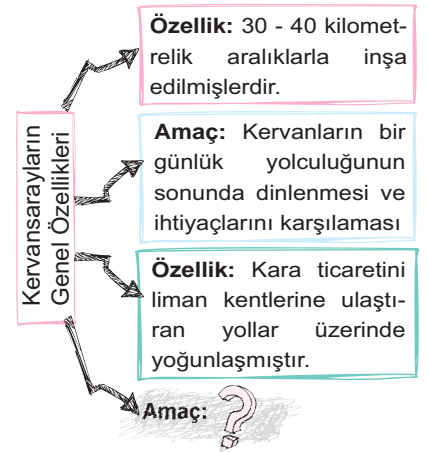
Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisinin Köseadağ Savaşı'nın sonuçları arasında olduğu söylenemez?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti merkezi otoritesini kaybederek yıkılma sürecine girmiştir.
B) Anadolu'nun çeşitli yerlerinde bağımsız beylikler kurulmuştur.
C) Anadolu Selçukluları, Moğollara bağlanmış ve vergi ödemeye başlamışlardır.
D) Anadolu'da ticaret faaliyetleri önem kazanmıştır.

5. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk devletlerinden biri değildir?

- A) Artuklular   B) Saltuklular
C) Osmanlılar   D) Mengücekliiler

- 6.

Yukarıda verilen diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Yerleşim yerlerini kısa sürede canlandırmak
B) Kervanlardan din ve ırk ayrımı yapmadan herkesin yararlanmasını sağlamak
C) Kara ve deniz ticareti arasındaki bağlantıyı sağlamak
D) Anadolu'da barış ve güven ortamını sağlamak

7. Miryokefalon savaşı sonunda;

- Türkler, Haçlı Seferleri sırasında kaybettiği Batı Anadolu'yu tekrar ele geçirmiştir.
- Bizanslıların Anadolu'yu, Türklerden geri alma ümidi kalmamıştır.
- Bizanslılar bir daha Türkler üzerine sefere çıkamamıştır.

gelen durum aşağıdakilerden hangisini ortaya koymaktadır?

- A) Türklerin Anadolu'daki hakimiyetinin kalıcı olduğunu
B) Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulduğunu
C) Eğitim, bilim ve sanat alanlarında gelişmelerin hızlandığını
D) Bizans Devleti'nin yıkıldığını

Test 14

YEŞİL

1.

Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başladıktan sonra Orta Asya'daki yer, ova, dağ, akarsu isimlerini ve coğrafi terimleri kullanmayı sürdürmüşlerdir. Pek çok şehrin ismini de Türkçeleştirmişlerdir.

Türklerin bu tutumu aşağıdaki yargılardan hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Anadolu'nun artık Türk yurdu olmaya başladığına
- B) Anadolu'da Türk medeniyetinin izlerinin silindiğine
- C) Bizans kültürünün tamamen ortadan kalktığına
- D) Türklerin Anadolu'nun tamamında egemenlik sağladığına

2.

Türkler, Anadolu'ya yerleştikten sonra ilk medrese 12.yy'da Danişmentliler tarafından kurulmuştur. Türkiye Selçukluları da Konya ve Aksaray'da ilk medreseleri açmışlardır.

Bu gelişmelere bakılarak Anadolu'da kurulan Türk devletleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Merkezi otoritenin güçlendiği
- B) Eğitime önem verildiği
- C) Ticari hayatın canlandığı
- D) Gayrimüslimlere hoşgörüyle yaklaşıldığı

3.

- ★ Diyarbakır'daki Malabadi Köprüsü'nü inşaa etmişlerdir.
- İlk Türk donanmasını kurarak Mıdilli, Rodos ve Sakız adalarını fethetmişlerdir.
- Unesco tarafından korunması gerekli Dünya mirası listesine seçilen Divriği Ulu Camisi'ni inşa ettirmişlerdir.
- ▲ Anadolu'da ilk medreseyi açmışlardır.

Yukarıda sembollerle özellikleri verilen beyliklerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

	Mengüçekler	Danışmentliler	Çaka Beyliği	Artuklular
A)	★	■	●	▲
B)	●	■	▲	★
C)	★	●	■	▲
D)	▲	■	★	●

4.

Büyük Selçuklu Hükümdarı Alp Arslan Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun fethini hızlandırmak amacıyla komutanlarından bazılarını Anadolu'ya gönderdi. Bu komutanlar da ele geçirdikleri yerlerde Büyük Selçuklu Devleti'ne bağlı beylikler kurdular.

Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin yaptıkları faaliyetler arasında gösterilemez?

- A) Anadolu'da Türk varlığını güçlendirmeleri
- B) Bizans, Gürcü ve Haçlılara karşı Anadolu'yu savunmaları
- C) Anadolu'da Türk İslam kültürünü yansıtan eserler yapmaları
- D) Avrupa'ya akınlar düzenleyerek Balkanları İslamlaştırmaları

5.

Türkiye Selçuklu Devleti'nde;

- I. Büyük ticaret merkezlerine hanlar ve kapalı çarşılar yapılması
- II. Yabancı tüccarlardan alınan gümrük vergilerinin düşürülmesi
- III. Antalya, Alanya, Sinop ve Suğdak limanlarının ele geçirilmesi

gibi gelişmelerden hangilerinin ticareti canlandırmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6.

Kösedağ Savaşı ile Moğollar Anadolu'ya egemen olmuşlardır.

Bu savaşın sonucunda;

- Türkiye Selçuklu Devleti, Moğollara vergi vermeye başladı.
- Anadolu beylikleri bağımsızlıklarını ilan ettiler.
- Anadolu'da tarım, ticaret ve sanat geriledi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da Moğolların etkinliği artmıştır.
- B) Türkler Anadolu'dan çıkıp başka yerlere göç etmişlerdir.
- C) Anadolu Türk siyasi birliği bozulmuştur.
- D) Anadolu'nun ekonomik yapısı zarar görmüştür.

7.

Kudüs'ü, Müslümanlardan almak üzere 4 Haçlı Seferi düzenlendi. Haçlılar deniz yoluyla Suriye'ye gideceklerdi. Ancak bu sırada karışıklıklar içinde bulunan Bizans'tan gelen yardım çağrıları üzerine İstanbul'a gelen Haçlılar, bu durumdan yararlanmış, İstanbul'u işgal ederek burada bir Latin krallığı kurmuşlardır.

Buna göre, Haçlı Seferleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kutsal yerler ele geçirilmiştir.
- B) Bizans İmparatorluğu'na son verilmiştir.
- C) Haçlı Seferleri amacından uzaklaşmıştır.
- D) Türklerin Avrupa'daki ilerleyişi hızlanmıştır.

Test 15

SARI

1. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk devletleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da yeni yerleşim yerleri kurulmuştur.
B) Egemen oldukları bölgelere Türk ailelerini yerleştirmişlerdir.
C) Anadolu'ya birçok cami, medrese, kervansaray gibi mimari eserler yapmışlardır.
D) Halifeliğin Türklere geçmesini sağlamışlardır.

2. ?
Moğollar ile Köseadağ Savaşı'nı yapmıştır.
Süleyman Şah tarafından Anadolu'da kurulmuştur.
İznik başkent yapılmıştır.
Bizanslılarla Miryokefalon Savaşı'nı yapmıştır.

Yukarıdaki şemada özellikleri verilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

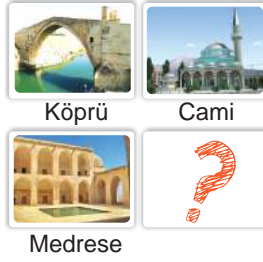
- A) Türkiye Selçuklu Devleti
B) Osmanlı Devleti
C) Gazneliler Devleti
D) Büyük Selçuklu Devleti

3. Türkiye Selçukluları, askeri seferlerini önemli ticaret merkezlerini ele geçirme amacına yönelik olarak sürdürmüşlerdir.

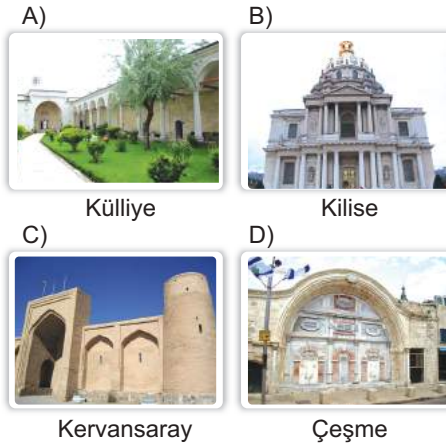
Elif, aşağıdaki limanlardan hangisini bu görüşüne örnek olarak gösterebilir?

- A) Antalya
B) İstanbul
C) Kırım
D) Sinop

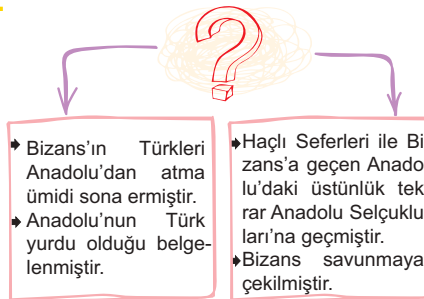
4. Aşağıdaki tarih şeridinde ilk Türk beyliklerine ait bazı mimari eserler verilmiştir.

Buna göre, boş bırakılan yere aşağıdaki mimari eserlerden hangisi getirilemez?

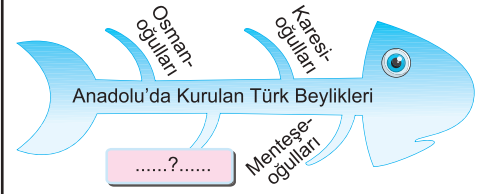
- 5.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Yükselmesi
B) İslamiyet'in Yayılmasının Sonuçları
C) Miryokefalon Savaşı'nın Sonuçları
D) Beyliklerin Anadolu Medeniyetine Katkıları

6. Aşağıdaki balığın kılçıklarında Anadolu'da kurulan II. Türk beylikleri yer almaktadır.

Buna göre, balığın kılçığında boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Aydınoğulları
B) Karamanoğulları
C) Saruhanoğulları
D) Çaka Beyliği

7. I. Saruhanoğulları
II. Dulkadiroğulları
III. Karesioğulları
IV. Candaroğulları

Yukarıdaki Anadolu'da kurulan Türk Beyliklerinden hangilerinin denizcilik faaliyetleri ile uğraştığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) II, III
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV

Test 15

MAVi

1. • Danışmentliler Anadolu'nun ilk medresesi olan Niksar Yağıbasan Medresesini kurmuşlardır.
• Mengücekler UNESCO tarafından korunması gerekli dünya mirası listesine alınan Divriği Ulu Camisi ve Darüşşifası'nı inşa etmişlerdir.
• Artuklular dünyanın en büyük taş kemerli köprüsü olan Malabadi Köprüsü'nü yapmışlardır.

Bu bilgilere göre Anadolu'da aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik faaliyetlerin yapıldığı savunulamaz?

- A) Sağlık
B) Ulaşım
C) Ordu
D) Eğitim

2. Türkiye Selçukluları'nın yaptığı bazı çalışmalar:

II Yol güvenliğinin sağlanması	II Tüccarların mallarının sigortalanması
III Önemli şehirlerin ele geçirilmesi	IV Kervansarayların yapılması

Türkiye Selçuklu Devleti'nin yukarıda verilen faaliyetleri yapmalarının temel sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sınırları genişletmek
B) Ticareti geliştirmek
C) İslamiyeti yaymak
D) Hoşgörü politikasını uygulamak

3. Sevgili öğrenciler Haçlı Seferleri'nin nedenleri nelerdir?

Hristiyanların, kutsal saydıkları Kudüs ve Filistin gibi şehirleri Müslümanlardan almak istemeleri

Bizansın Malazgirt Savaşından sonra Avrupalılardan yardım istemesi

Avrupalıların doğudan gelen ticaret yollarına hakim olmak istemesi

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Gül
B) Mert ve Cansu
C) Gül ve Mert
D) Gül, Cansu ve Mert

4. Haçlı Seferleri'nin sonuçları:

II Avrupa'da dokuma sanayisi gelişmiştir.	II Kilise ve din adamlarına duyulan güven azalmıştır.
III Anadolu'nun Türkleşme süreci gecikmiştir.	IV Akdeniz limanlarının önemi artmıştır.

Verilen bilgiler aşağıdaki alanlarla eşleştirildiğinde hangisinin açıkta kalacağı söylenebilir?

- A) Siyasi
B) Askeri
C) Ekonomik
D) Dini

- 5.

Selma Öğretmen

Arkadaşlar Türklerin Anadolu'yu yurt edinmek istemelerinde neler etkili olmuştur?

Selma Öğretmen'in sorusuna hangi öğrenci yanlış cevap vermiştir?

- A) Anadolu'da güçlü bir siyasi otorite olmaması
B) Anadolu'nun coğrafi koşullarının Türklerin yaşam tarzına uygun olması
C) Moğol baskısından kaçmak isteyen Türklerin yeni yurt arayışına girmeleri
D) Haçlıların Türkleri Anayurtlarından kovmak istemesi

- 6.

Sevgili çocuklar, Avrupalılar, Haçlı Seferleri sırasında çok büyük ordular oluşturmuşlardır. Buna rağmen Türk İslam orduları karşısında başarısız olmuşlardır. Bu durum Türk İslam devletlerinin hangi alanda Avrupalılardan üstün olduklarını gösterir?

Ela Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A) Askeri	B) Kültürel
C) Siyasi	D) Ekonomik

- 7.

Ticaret yolları üzerinde kervansaraylar kurabiliriz.

Eşkiya ve korsan saldırısına uğrayan tüccarların zararlarını karşılayabiliriz.

Selçuklu devlet adamlarının padişahın hangi sorusuna karşı yukarıdaki önerileri sundukları savunulabilir?

- A) Moğol tehlikesine karşı nasıl korunacağız?
B) Ülkemizdeki Gayrimüslimlerin devlete bağlılığını nasıl sürdürebiliriz?
C) Askeri alandaki eksikliklerimizi kapatmak için neler yapmalıyız?
D) Ülkemizde ticareti geliştirme amaçlı neler yapabiliriz?

Test 15

YEŞİL

1. Malazgirt Savaşı'nda Bizans ordusunda Uz ve Peçenek Türk boyları da paralı askerlik yapıyordu. Hristiyanlık dininden olan bu Türkmen kavimleri savaş sırasında Türklerle mücadele ettiklerini anlayınca saf değiştirerek Büyük Selçuklu Devleti tarafına geçtiler.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Peçenek ve Uzların milliyetçi duyguları ön plana çıkmıştır.
- B) Savaş sırasında Peçenek ve Uz kavimleri İslam dinini seçmişlerdir.
- C) Hristiyanlık dinini benimseyen Türkmen boyları da mevcuttur.
- D) Selçuklu ordusu savaş sırasında Peçenek ve Uz kavimlerinden askeri destek almıştır.

2. Anadolu'da kurulan ilk Türk devletlerinden;

- Artuklular, Mardin'de Ulu Cami'yi
- Mengücekliler, Divriği Ulu Cami ve Darüşşifası'nı
- Danışmentliler, Yağıbasan Medresini,
- Saltuklular, Nene Hatun Kervansarayı'nı inşa etmişlerdir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) İlk Türk devletleri ticarete önem vermiştir.
- B) İlk Türk devletleri birbiriyle mücadele etmiştir.
- C) İlk Türk devletleri Anadolu'nun imarına önem vermiştir.
- D) İlk Türk devletleri bulundukları yerleri dış tehlikelere karşı korumuştur.

3. Mengücekliler Döneminde geleneksel Anadolu taş işçiliğiyle yapılan Divriği Ulu camii ve Darüşşifası, UNESCO tarafından, korunması gerekli Dünya mirası listesine alınmıştır.

Bu durum Mengüceklilerle ilgili aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Anadolu Türk siyasi birliğini koruduğunu
- B) Anadolu'da ticareti geliştirmeye çalıştığını
- C) Sanatın gelişmesine önemli katkılar sağladıklarını
- D) Anadolu'yu Haçlı akınlarına karşı savunduğunu

4. Türkiye Selçuklu Devleti'nde;

- Venediklilerle ticaret antlaşmaları yapılmıştır.
- I. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde Antalya fethedilmiştir.
- I. İzzeddin Keykavus döneminde Sinop alınmıştır.

Bu bilgilere göre Türkiye Selçuklularının aşağıdaki hangi politikayı uyguladığı söylenebilir?

- A) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak
- B) Denizciliği ve deniz ticaretini geliştirmek
- C) Kültür ve sanat alanında ilerlemek
- D) Bizans Devleti'ni ortadan kaldırmak

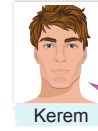
- 5.

Uluslararası ticaret kervanlarının güvenliği ve dinlenmesi için Selçukluların oluşturduğu bu teşkilat, ekonomik olduğu kadar sosyal ve medeni yönleriyle de büyük öneme sahiptir. Yolcular burada her türlü ihtiyaçlarını hayvanlarıyla birlikte üç gün boyunca ücretsiz karşılayabiliyorlardı. Bu yapılar kale gibi sağlam duvarları ile kervanlara güvenli bir sığınak görevi görüyordu.

Elif, sosyal bilgiler dersinde bir ödev hazırlamıştır. **Buna göre Elif'in ödevinin konusu aşağıdakilerden hangisidir?**

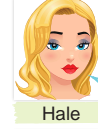
- A) Medreseler
- B) Camiler
- C) Kervansaraylar
- D) İmaretler

- 6.

Kerem

Bizans'ın Anadolu'daki etkinliğini kaybetmesi

Hale

Türkmenlerin Anadolu'ya göç etmesi

Mustafa

Anadolu'da yaşayan insanların, Bizanslı yöneticilerden hoşnut olmaması

Yukarıdaki öğrenciler, aşağıdaki hangi sorunun cevabını vermektedirler?

- A) Anadolu'nun hızla Türkleşmesinin başlıca nedenleri nelerdir?
- B) Moğolların Anadolu'ya hakim olmalarının nedenleri nelerdir?
- C) Türkmenlerin Anadolu'ya göç etmelerinin nedenleri nelerdir?
- D) Haçlı Seferleri'nin başlamasının nedenleri nelerdir?

- 7.

Mevlana Celaleddin-i Rumi

Sevgide güneş gibi ol, dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol. Hataları örtmede gece gibi ol.

Hacı Bektaş Veli

Hak'ka erişebilmek için, büyüklere ve doğrulara yaklaşın.

Yunus Emre

Eğer bir insan kalbini kırsan, Allah'a eylediğin secde değildir.

Yukarıda Türkiye Selçukluları döneminde yaşamış bazı düşünürlerin sözlerine yer verilmiştir.

Buna göre bu düşünürlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da manevi değerleri güçlendirmeye çalıştıkları
- B) İnsanları güzel davranışlara yönlendirmek istedikleri
- C) Siyasi alanda söz sahibi olmak istedikleri
- D) Anadolu'da Türk İslam kültürünü yerleştirmeye çalıştıkları

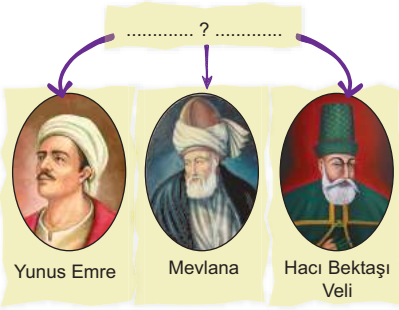
Test 16

SARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklu Devleti'nin zayıflaması sonrasında kurulan beylikler arasında yer almaz?

A) Osmanoğulları
B) Germiyoğulları
C) Karesioğulları
D) Mengücekli

2.

Yukarıda verilen Türk düşünürlerinin tümünü ifade eden ortak kavramın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Ahilik
B) Hoşgörü
C) Türk dili
D) Yöneticilik

3. Haçlılara karşı başarılı savunmalar yapan I. Kılıçarslan, Anadolu'daki beylikleri de kendisine bağlamıştır.

I. Kılıçarslan'ın bu politikasına bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hristiyanlarla mücadele ettiği
B) Anadolu siyasi birliğini sağlamaya çalıştığı
C) Rumeli'de fetihlere başladığı
D) Anadolu'yu dış güçlere karşı koruduğu

4. Aşağıdaki savaşlardan hangisinin Anadolu'da Türk hakimiyetini güçlendirdiği söylenemez?

A) Pasinler Savaşı
B) Malazgirt Savaşı
C) Köseadağ Savaşı
D) Miryokefalon Savaşı

5.

Yukarıda verilen mimari eserlerden hangisinin yapılış amacının diğerlerinden farklı olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV

6. Moğolların batıya doğru yaptıkları seferler birçok edebiyatçı, alim ve sanatkarın Anadolu'ya gelmesine neden olmuştur.

Bu durum, Anadolu'da aşağıdakilerden hangisinin gelişmesini kolaylaştırmıştır?

A) Ticaret
B) Ekonomi
C) Hukuk
D) Düşünce Hayatı

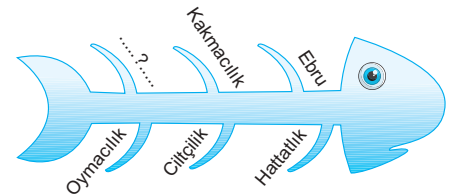
7. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'daki Moğol istilasının olumlu sonucu olarak gösterilebilir?

A) Anadolu'da ekonomik faaliyetlerin yavaşlaması
B) Anadolu'da Türk nüfusun artması
C) Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılma sürecine girmesi
D) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulması

Test 16

MAVİ

1. Aşağıdaki balığın kılıçlarında Anadolu'da kurulan Türk devletlerine ait bazı sanat dalları yer almaktadır.

Buna göre, balık kılıçığında boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

A) Tasavvuf musikisi
B) Minyatür
C) Resim
D) Süslemecilik

2. Müslümanların elinde bulunan Kudüs başta olmak üzere kutsal yerleri geri almalıyız.
- Papa, Haçlı Seferlerine katılan herkesin günahlarının affedileceğini söyledi.

Haçlı askerlerinin söylemlerine göre seferlerin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dini B) Ekonomik
C) Siyasi D) Sosyal

3. Dini bilimler yanında matematik fizik, kimya, biyoloji gibi bilimlerin öğretildiği yer
- Kendi düşüncesinde ve inancında olmayan kişileri anlayışla karşılama durumu
- Ticaret yolları üzerinde tüccarların yolcuları barınması ve dinlenmesi için inşa edilen yapı
- ?
- Hoşgörü
- Kervansaray

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Medrese B) Külliye
C) Enderun D) Türbe

4. I. Alaaddin Keykubat döneminde doğuda Moğol tehlikesi başgöstermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi I. Alaaddin Keykubat'ın Moğol tehlikesi için aldığı önlemler arasında gösterilemez?

- A) Kalelerin askeri güçlerini artırması
B) Moğollara toprak teklif etmesi
C) Önemli şehirlerdeki kaleleri güçlendirmesi
D) Eyyubilerle dostluk anlaşması yapması

5. Aşağıdakilerden hangisi Köseadağ Savaşı'nın sonuçların arasında gösterilebilir?

- A) Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulması
B) Haçlı Seferleri'nin başlaması
C) Bizans Devleti'nin Anadolu'yu ele geçirmesi
D) Türklerin Anadolu'dan göç etmesi

6. Türkiye Selçukluları dönemindeki bazı gelişmeler şunlardır:

- Bizans Anadolu'nun batı bölümünü tekrar geri almıştır.
- Selçuklular başkenti İznik'ten Konuya taşımıştır.

Yukarıda verilen bu gelişmeler aşağıdaki olaylardan hangisinin sonuçlarıdır?

- A) I. Haçlı Seferi
B) Miryokefalon Savaşı
C) Malazgirt Savaşı
D) Pasinler Savaşı

7. Anadolu Türk tarihinde hem Malazgirt Savaşı'ndan sonra hem de Köseadağ Savaşı'ndan sonra Türk beyliklerinin kurulduğunu görüyoruz.

Aşağıdakilerden hangisi Köseadağ Savaşı'ndan sonra kurulan Türk beyliklerine örnek olarak gösterilemez?

- A) Karamanoğulları
B) Osmanlılar
C) Danişmentliler
D) Germiyanlılar

Test 16
YEŞİL 7

1. “Türkmenlerin başlıca geçim kaynağı hayvancılıktır. Burada “turki” denilen eşsiz atlar ve yüksek fiyatlara satılabilen katırlar yetiştirilir. Halkın diğer kesimleri kentlerde oturan, ticaret ve el sanatlarıyla uğraşan Ermeniler ve Rumlardır.”

Bu bilgiyi Anadolu'yu gezen bir gezgin bize aktarmaktadır.

Buna göre Anadolu'daki yaşamla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türkmenlerin konar göçer hayata sahip olduklarına
B) Ermeni ve Rumların yönetimde etkin olduklarına
C) Halkın yaşam tarzlarının ekonomik uğraşlarını etkilediğine
D) Farklı milletlerden insanların bir arada yaşadığına

2. Türkiye Selçuklu Devleti'nde toprak, devletin malı sayılırdı. Bu topraklar mülk, vakıf ve ikta şeklinde bölümlere ayrılırdı.

Toprak çeşitleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Mülk → Gelirleri hükümdara ait olan topraklardır.
 B) İkta → Hizmet ve maaş karşılığı verilen topraklardır.
 C) Vakıf → Gelirleri hayır kurumlarına ait olan topraklardır.
 D) Has → Gelirleri hazineye ait olan topraklardır.

3. Avrupalıların, Hristiyanlar tarafından kutsal sayılan yerleri almak amacıyla Müslümanlar üzerine düzenledikleri seferlere "Haçlı Seferleri" denir

Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferleri'nin ekonomik nedenleri arasında gösterilebilir?

- A) Hristiyanlığı doğuya yayma düşüncesi
 B) Şövelyelerin ve asillerin macera arayışları
 C) Kralların ve Senyörlerin topraklarını genişletme düşüncesi
 D) Avrupa'nın fakirliği karşısında İslam dünyasının zenginliği

4.

1071 yılında Bizanslılarla Selçuklular arasında yapılan Malazgirt Savaşı'nı Selçuklular kazandı.

Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı.
 B) Anadolu'nun Türkleşme süreci ve Türkiye tarihi başladı.
 C) İslam halifeliği Türklerin eline geçti.
 D) Selçuklu Devleti'nin İslam dünya-sındaki önemi ve saygınlığı arttı.

5.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin Anadolu'ya yaptıkları katkılar arasında gösterilemez?

- A) Anadolu'yu dış tehlikelere karşı korumaları
 B) Anadolu siyasi birliğini sağlamaları
 C) Anadolu'nun fethinde önemli rol oynamaları
 D) Anadolu'daki birçok şehri kültür ve ticaret merkezi haline getirmeleri

6. Türkiye Selçukluları Döneminde;

- I. Yerleşim merkezlerini birbirine bağlayan yollar ve bu yollar üzerinde han ve kervansaraylar yapıldı.
 II. Darüşşifa adı verilen hastaneler açıldı.
 III. Ülkenin pek çok yerine imarethaneler açılarak buralarda yoksullara, yolculara ve öğrencilere ücretsiz yemek verildi.

Verilen bilgilere göre Türkiye Selçukluları Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'nun Haçlılara karşı savunulmaya çalışıldığına
 B) Anadolu'da ulaşım ve ticaret faaliyetlerinin geliştirildiğine
 C) Halkın ihtiyaçlarının karşılanmaya çalışıldığına
 D) Anadolu'da imar faaliyetlerinde bulunulduğuna

7. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun büyük bölümü Moğol hakimiyetine girdi. Türkler, Türkiye Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve yıkılma sürecinde beylikler kurarak bağımsızlıklarını korumaya çalıştılar.

Kurulan bu beyliklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'nun batısında, Bizans İmparatorluğu sınırında kuruldular.
 B) Bizans topraklarının önemli bir kısmını fethettiler.
 C) Anadolu'da düzen ve asayiş yeni-den sağladılar.
 D) Türkiye Selçuklu Devleti'ni yeniden canlandırdılar.

Test 17
SARI

1.

Anadolu kesin olarak Türk yurdu haline geldi.

Türklerin Anadolu'dan atılmayacağı anlaşıldı.

Türkler taarruza, Bizans ise savunmaya geçti.

Yukarıdaki öğrencilerin sonuçlarını verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pasinler B) Malazgirt
C) Köseadağ D) Miryokefalon

2.

Türkler Anadolu'ya akınlar yaparak Anadolu'yu kısa sürede bir Türk yurdu haline getirmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi Türklerin Anadolu'yu yurt edinmesini kolaylaştıran nedenler arasında gösterilemez?

- A) Türklerin yeni yurt ihtiyacının olması
B) Anadolu'ya yerleşme konusunda Bizansla iş birliği yapılması
C) Anadolu'da güçlü bir devletin olmaması
D) Anadolu'nun Türklerin yaşamına elverişli olması

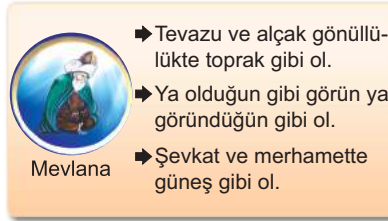
3.

13. yüzyılın gezginlerinden olan ve Çin'e kadar giden Marco Polo eserinde Konya ve Karaman'da dünyanın en güzel ve en iyi halılarının yapıldığını anlatır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Anadolu halkının fakir olduğu
B) Anadolu'da ticaretin geliştiği
C) Anadolu'da tarım üretiminin yaygın olduğu
D) Anadolu'da dokumacılığın geliştiği

4.

Yukarıda verilen Mevlana'nın öğütleri aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Doğruluk
B) Yardımseverlik
C) Hoşgörülük
D) Bencillik

5.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu devleti döneminde ticareti geliştirmek için yapılan faaliyetler arasında gösterilemez?

- A) Savaşa hazır bir ordu bulundurulması
B) Yollar ve kervansaraylar inşa edilmesi
C) Tüccarların uğrayacağı zararlara karşı sigorta sisteminin uygulanması
D) Yabancı tüccarlardan gümrük vergisi alınmaması

6.

Türkiye Selçuklularının yaptığı aşağıdaki çalışmalardan hangisinin, Anadolu'da ticareti geliştirmeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) Ticaret kervanlarının güvenliği sağlanmıştır.
B) Yalnızca Türk tüccarların çalışmasına izin verilmiştir.
C) Saldırıya uğrayan kervanların zararları devlet tarafından karşılanmıştır.
D) Yabancı tüccarlardan düşük gümrük vergisi alınmıştır.

7.

- İzmir ve çevresinde kurulmuştur.
- Daha çok denizlerde Bizans'la mücadeleye etmiştir.
- Türkiye Selçuklu Devleti ile akrabalık bağı kurmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mengücekliler B) Saltuklular
C) Aydınöğulları D) Çaka Beyliği

Test 17

MAVi

1. Malazgirt Zaferi'nden sonra;
- Bizans Devleti'nin Anadolu'daki etkinliği azaldı.
  - Türkmenler topluluklar halinde Anadolu'ya göç etti.
  - Anadolu'ya yerleşen Türkler buraları imar ettiler.

Malazgirt Savaşı'ndan sonra gerçekleşen yukarıdaki durumlar aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Anadolu'nun hızla Türkleşmesine
- B) Bizans İmparatorluğu'nun yıkılmasına
- C) Anadolu'nun tamamının Türklerin eline geçmesine
- D) Moğolların Anadolu'ya gelmesine

2. Danışmentliler, I. Haçlı Seferi sırasında Türkiye Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan'la birlikte hareket ederek, Anadolu'dan geçen Haçlıların önemli kayıplar yaşamasında etkili olmuşlardır.

Buna göre Danışmentliler ve Selçuklular ile ilgili olarak,

- I. Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağladıkları
  - II. Haçlılara karşı iş birliği yaptıkları
  - III. Avrupa'ya akınlar düzenledikleri
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

3. Anadolu Türk beylikleri ve Türkiye Selçukluları, hakim oldukları yerlerde çok sayıda medrese ve kütüphane açmışlar, şair, edebiyatçı ve bilim adamlarını korumuşlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Haçlılara karşı mücadele edildiğini
- B) Bilimsel ve kültürel çalışmalara önem verildiğini
- C) Ticari faaliyetlerin geliştiğini
- D) Moğol istilasına karşı tedbir alındığını

4. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Türkiye Selçuklu Devleti yıkılma sürecine girmiştir. Bu savaştan sonra Anadolu'da; Osmanoğulları, Karamanoğulları, Candaroğulları, Menteşeoğulları, Germiyanogulları, Saruhanoğulları gibi Türk beylikleri kurulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anadolu'da Moğol egemenliği uzun sürmüştür.
- B) Bizans İmparatorluğu Anadolu'ya egemen olmuştur.
- C) Köseadağ Savaşı, Anadolu Türk birliğinin bozulmasına yol açmıştır.
- D) Anadolu toprakları Haçlı istilasına uğramıştır.

5. Süleyman Şah dönemindeki;
- Üsküdar'a kadar ilerlenip İstanbul Boğazı'na ulaşılması
  - Bizanslılardan İznik'in alınması
- gibi gelişmeler öncelikle aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

- A) Bizans'ın yıkılmasına
- B) Haçlı Seferleri'nin başlamasına
- C) Anadolu Türk birliğinin kurulmasına
- D) Anadolu'da ticaretin gelişmesine

6. I. Alaaddin Keykubat dönemindeki;

- Trabzon Rum İmparatorluğu mağlup edildi.
- Karadeniz ticaret yolu açıldı.
- Antalya'da donanma kuruldu.
- Kıbrıs Krallığı ve Venediklilerle ticari antlaşmalar yapıldı.

gibi gelişmelerin ortak sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Ticaret geliştirilmiştir.
- B) Devletin etkinliği artırılmıştır.
- C) Deniz ticaretine ayrı bir önem verilmiştir.
- D) Balkanlara sefer düzenlenmiştir.

7. Haçlı Seferleri sonunda Avrupa'da;

- I. Doğu'daki zenginlikler Batı'ya taşınmıştır.
- II. Kağıt ve matbaa öğrenilmiştir.
- III. Barut öğrenilmiş ve ateşli silahlar da kullanılmıştır.

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Avrupa'da siyasal yapının değişmesine doğrudan katkısı bulunmuştur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

Test 17 YEŞİL

1.

?

Çağrı Bey komutasında Anadolu'ya gelen Türk akıncıları Anadolu'yu tanımış ve Bizans'ın direncini kırmıştır.

Malazgirt Savaşı'ndan sonra Türkler Anadolu'da birçok beylik ve devlet kurmuşlardır.

Bu diyagrama verilebilecek en iyi başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Türklerin Yeni Yurdu Anadolu
- B) Uygarlığın Beşiği Anadolu
- C) Anadolu'nun Mimari Anlayışı
- D) Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu

2.

Saltukluların hükümdarlarından biri olan Mama Hatun, Erzincan-Tercan'da Türk mimarisinin en güzel örneklerinden biri olan kervansaray, hamam, mescit ve kendi türbesinden oluşan bir külliye yaptırmıştır.

Buna göre Saltuklularla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu'da Türk kültürünü yerleştirmeye çalıştıklarına
- B) Sosyal ihtiyaçların karşılanmaya çalışıldığına
- C) Anadolu'yu bayındır hale getirmeye çalıştıklarına
- D) Anadolu'yu düşmanlara karşı koruduklarına

3. Türkler, Malazgirt Savaşı'ndan sonra, kısa sürede Anadolu'nun büyük bölümünü ele geçirmişlerdir. Ancak, I. Haçlı Seferi sonunda kıyı bölgelerinden, Orta Anadolu'ya çekilmek zorunda kalmışlardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türklerin bağımsızlıklarını kaybettiklerine
- B) Haçlı Seferleri'nin Anadolu'nun Türk yurdu olmasını geciktirdiğine
- C) Haçlı Seferleri'nin Türklerin lehine olduğuna
- D) Hristiyanlığın Türkler arasında yayıldığına

4. Türkiye Selçukluları;

- Komşu devletlerle ticaret anlaşmaları yapmışlardır.
- Ticaret yolları üzerine kervansaraylar yapmışlardır.
- Haçlılara karşı başarılı mücadeleler vermişlerdir.

Bu bilgilere göre, Türkiye Selçukluları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ticari faaliyetleri geliştirmeye çalıştıkları
- B) Tüccarların ihtiyaçların gidermeyi amaçladıkları
- C) Anadolu'da Türk siyasi birliğini kurdukları
- D) Anadolu'yu dış saldırılara karşı korumaya çalıştıkları

5. – Anadolu'daki pek çok şehir yağma ve tahribata uğramıştır.
– Anadolu Moğolların hakimiyetine girmiştir.
– Anadolu'nun batı kısımlarında bağımsız Türk beylikleri kurulmuştur.

Yukarıda sonuçları verilen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mıyokefalon
- B) Köseadağ
- C) Yassıçemen
- D) Pasinler

6. I. Papa'nın sefere katılanlara cenneti vaat etmesi
II. Türklerin Bizans'ı tehdit etmesi ve Bizans'ın Papa'dan yardım istemesi
III. Fakir Hristiyan halkın bu seferlerle zengin olma düşüncesi

Haçlı Seferleri'nin yukarıda verilen nedenleri sırasıyla siyasi, dini ve ekonomik alanlar ile ilişkisi bakımından aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

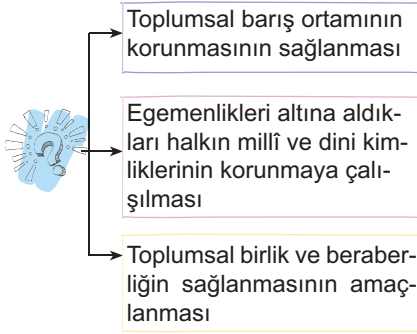
	Siyasi	Dini	Ekonomik
A) I	II	III	
B) II	I	III	
C) III	II	I	
D) II	III	I	

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti yıkıldıktan sonra kurulan beylikler dönemine ait değildir?

Test 18
SARI

1.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) İskan siyaseti
- B) Hoşgörü politikası
- C) Ahilik teşkilatı
- D) Cihan hakimiyeti politikası

2. I. Bizanslılardan Çimpe Kalesi'nin alınması
II. Karesioğulları Beyliği'nin alınması
III. Sosyal devlet anlayışının benimsenmesi

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin Rume-
li'ye geçişini kolaylaştırdığı söylene-
bilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

3. Aşağıdaki savaşlardan hangisi Os-
manlı Devleti ile Haçlılar arasında ya-
pılmamıştır?

- A) Ankara Savaşı
- B) Sırpsındığı Savaşı
- C) I. Kosova Savaşı
- D) Niğbolu Savaşı

4. Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da güç-
lenmesinde;

- I. Fetret Devri'nin yaşanması
- II. Bizansta iç karışıklıklar olması
- III. Anadolu beylikleri ile dostça geçin-
mesi

anlayışlarından hangilerinin etkili ol-
duğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

Osmanlıların Bizanslı
Tekfurlar ile yaptıkları
ilk savaş

Anadolu'da Türk birliği-
nin bozulmasına, Moğol
kökenli İlhanlıların Ana-
dolu'ya hakim olmasına
neden olan savaş

Osmanlıların Haçlılarla
yaptıkları ilk savaş

.....?.....

Kösedağ

Sırpsındığı

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bı-
rakılan yere aşağıdakilerden hangi-
si yazılmalıdır?

- A) Maltepe
- B) II. Kosova
- C) Varna
- D) Koyunhisar

6.

- Bursa alınarak başkent yapılmıştır.
- Bizanslılar ile Maltepe Savaşı ya-
pılmıştır.
- Karesioğulları'nın toprakları alına-
rak Rumeli'ye geçiş sağlanmıştır.

Yukarıda döneminde yaşanan bazı
gelişmelerin verildiği Osmanlı padi-
şahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osman Bey
- B) I. Murat
- C) Orhan Bey
- D) Çelebi Mehmet

7.

- Üyelerine mesleki eğitim verir.
- Üretimi denetleyerek kaliteyi artırır.
- Esnaf ile devlet arasındaki ilişkileri yönetir.

Sosyal bilgiler öğretmenin özellik-
lerini anlattığı teşkilat aşağıdakiler-
den hangisidir?

- A) Enderun Mektebi
- B) Ahilik Teşkilatı
- C) Lalalık Sistemi
- D) Devşirme Sistemi

Test 18
MAVi

1.

Osmanlı Beyliği, Kösedağ
Savaşı'ndan sonra Anado-
lu'da bağımsızlığını ilan
eden beyliklerin en küçükle-
rinden biri olmasına karşın,
kısaca sürede üç kıtaya yayılan
büyük bir imparatorluk haline
gelmiştir. Bu duruma bir çok
faktör etki etmiştir.

Zuhal, bu görüşüne aşağıdakilerden
hangisini örnek olarak gösteremez?

- A) Türk beylikleri ile iyi ilişkilerin kuru-
lamaması
- B) Balkanlarda siyasi birliğin olmaması
- C) Devletin kurulduğu bölgenin coğra-
fi konumu
- D) Sınır komşusu Bizans'ın eski gü-
cünde olmaması

2. Osmanlı Beyliği kurulduğu sırada Bizans, taht kavgaları ve iç karışıklıklar yüzünden zayıf duruma düşmüştü. Bu nedenle Bizans valilikleri imparatorun emirlerini dinlemiyor, yarı bağımsız hareket ediyorlardı.

Bu durumun Osmanlı Beyliği açısından önemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans'ın İslamiyeti kabul etmesi sağlanmıştır.
B) Haçlı Seferlerinin etkisi azaltılmıştır.
C) Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlanmıştır.
D) Devlet sınırlarının Bizans yönünde genişletilmesi kolaylaşmıştır.

3. Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede gelişmesinin sebeplerinden bazıları şunlardır:

- 1 Bizans'ta iç karışıklıkların yaşanması
2 Anadolu'da kurulmuş olan diğer Türk beylikleri ile iyi ilişkiler kurulması
3 Merkezi otoritenin güçlü tutulmaya çalışılması
4 Padişahların şehzadeyken sancaklarda görevlendirilerek lider olarak yetiştirilmesi

Yukarıda verilenlerden hangisinin Osmanlı hanedanlığının diğer Türk devletlerine göre daha uzun yaşamasına neden olduğu söylenebilir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. • 1402 yılında Çubuk Ovası yakınında yapılmıştır.
• İstanbul'un alınması gecikmiştir.
• Timur ile Yıldırım Beyazıt arasında yapılmıştır.
• Osmanlı Devleti Fetret Devri'ne girmiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre,

- I. Ankara Savaşı
II. Niğbolu Savaşı
III. I. Kosova Savaşı
IV. Varna Savaşı

sözü edilen savaş hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV

5.

Ahi Şeyhi Şeyh Edebali

Şeyh Edebali'nin Osman Bey'e hoşgörü-lü, adaletli, çalışkan, fedakar ve sabırlı bir devlet başkanı olması yönündeki tavsiyeleri Türklerdeki yönetici tipinin özelliklerini yansıtır. Bu anlayışla yetişen Osmanlı padişahları tahtta bulundukları süre içinde halkın güven ve desteğini kazanmıştır.

Buna göre,

- I. Şeyh Edebali'nin devlet adamlarına öğütler verdiği
II. Osmanlı Devleti'nin ekonomik açıdan güçlü olduğu
III. Osmanlı padişahlarının birçok özelliklere sahip olması gerektiği
IV. Kuruluş dönemindeki padişahların Ahi teşkilatı tarafından seçildiği

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) I, II ve IV D) I, III ve IV

6.

Osmanlı Devleti, Rumeli'de fethettiği topraklarda iskan politikası izlemiş ve fethedilen yerlerde Anadolu'dan getirilen Türkmenleri yerleştirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda takip ettiği iskan politikasının amaçları arasında gösterilemez?

- A) Balkanlardaki Hristiyan nüfusu ortadan kaldırmak
B) Fethedilen yerlerin güvenliğini sağlamak
C) Fethedilen yerlerin Türkleşmesini sağlamak
D) Fethedilen yerlerin kaybedilmesini engellemek

7.

Sevgili öğrenciler, devlet iskanâ tâbî tuttuğu kişilerin bütün ihtiyaçlarını karşılamış, onlara verimli toprak vermiş ve vergi muafiyeti getirmiştir. Bu durumun temel sebebi nedir?

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Türkmenleri göçe zorlamak
B) İslamiyeti yaymak
C) İskan faaliyetlerini teşvik etmek
D) Balkanlara geçmek

Test 18
YEŞİL 7

1. Bizans İmparatorluğu'nda yaşanan taht kavgaları ve Balkan devletlerinin birbiriyle mücadele etmesi, Türklerin Balkanlardaki ilerleyişini kolaylaştırmıştır. Bunun yanında Ahi teşkilatının desteğini alan yetenekli padişah ve yöneticilerin sayesinde Osmanlı Devleti kısa sürede büyümüştür.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili söylenebilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans İmparatorluğu'ndaki iç karışıklıklardan yararlanmış.
B) Esnafın desteği büyümesindeki en önemli etkidir.
C) Kısa sürede büyümesinde iç ve dış etkenler etkili olmuştur.
D) Yapılan savaşların kazanılması neticesinde sınırları genişlemiştir.

2. Türkiye Selçuklu Devleti'nin Anadolu'daki egemenliğini yitirmeye başlamasıyla kurulan pek çok Türk beyliği bulundukları yerlere egemen olmak için zaman zaman birbirleriyle savaşıyorlardı. Osman Gazi ise komşu beyliklerle savaşmak yerine daha çok Bizans'la mücadele etmeyi tercih ediyordu. Bizans'ta yaşanan iç karışıklıklar ve taht kavgalarından yararlanan Osman Gazi'nin kazandığı zaferler diğer beylikler tarafından da takdirle karşılanmış ve böylece bu beyliklerden çok sayıda mücahit Osmanlı Beyliği'ne katılmıştır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osman Gazi'nin diğer Türk beylikleriyle iyi geçinmeye çalıştığı
- B) Anadolu'daki Türk beyliklerinin Bizans'a destek verdiği
- C) Bizans'ta siyasi istikrarsızlık bulunduğu
- D) Osman Gazi'nin daha çok Bizans'la mücadele ettiği

3. Osmanlı Devleti kuruluş döneminde;
- Karamanoğullarından savaş yoluyla
  - Germiyoğullarından çeyiz alarak
  - Hamitoğullarından para karşılığı toprak almıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin toprak kazanma amacını en iyi aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) Balkanlardaki karışıklıklardan yararlanma düşüncesi
- B) Ticareti geliştirme isteği
- C) Anadolu Türk siyasi birliğini kurma düşüncesi
- D) Fetihleri doğu yönünde genişletme çabası

4.

Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerde din farkı gözetmeden halka iyi davranmış, yerli halkın yaşayışına müdahale etmemiştir. Ayrıca fethedilen yerleri yakıp yıkmamış, buralardaki sosyal, dini, ekonomik ve kültürel eserlerin varlığını sürdürmesini sağlamıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili olarak;

- I. Hoşgörül bir politika izlemiştir.
- II. Egemenliğinde yaşamış bölgelerde sınıfsal ayrım yapılmamıştır.
- III. Topraklarındaki mimari yapılara zarar vermemiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

Orhan Bey İznik'i fethettikten sonra öncelikle buraya bir medrese yaptırmış, medresenin başına da dönemin ünlü alimlerinden Davud-u Kayseri'yi getirmiştir.

Orhan Bey'in bu tutumunun;

- I. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama
- II. Bilim ve kültür hayatın geliştirme
- III. İznik'teki egemenliği kalıcı hale getirme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6.

Osmanlı Devleti'nde Kapıkulu ordusu, savaşta esir alınan ve gayrimüslimlerden devşirilen çocukların Türk İslam kültürü ile yetiştirilmesiyle oluşturulmuştur.

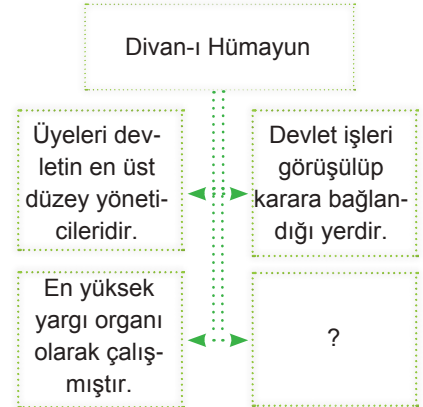
Bu bilgilere göre Osmanlı Ordusunun oluşturulmasıyla ilgili;

- I. Din ve kültür birliğine önem verildiğine
- II. Batılı devletlerin ordularının örnek alındığına
- III. Yalnızca Türklerden oluşturulmasına dikkat edildiğine

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

7.

Bu şemada "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aldığı kararlar padişah tarafından kabul edilmiştir.
- B) Bir danışma meclisi gibi çalışmıştır.
- C) Kanuni Sultan Süleyman döneminde kurulmuştur.
- D) Padişahın yetkilerini kısıtlamıştır.

Test 19
SARI

1. Osmanlılar vakıflar kurulmasını teşvik ederek egemenlik kurdukları bölgelerde yaşayan halkın eğitim ve sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmalarını sağlamışlardır. Bu durum hangi devlet anlayışının temel özelliklerindendir?

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Deniz
B) Berk ve Deniz
C) Deniz ve Sevil
D) Berk ve Sevil

2. Aşağıda Osmanlı-Bizans savaşları vermiştir.

- ▲ Koyunhisar Savaşı
■ Niğbolu Savaşı
★ İznik'in Fethi

● ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. Kosova Savaşı
B) İstanbul'un Fethi
C) Talas Savaşı
D) Kudüs'ün Fethi

3. Aşağıda verilenlerden hangisinin Balkanlardaki fetihlerin ve iskan politikasının sonuçlarından biri olduğu söylenemez?

- A) Balkanlarda Türk nüfusu artmış ve Türk kültürü yayılmıştır.
B) Fethedilen bölgelerin savunulması ve elde tutulması kolaylaşmıştır.
C) Göçebe Türkmenlerin bir kısmının yerleşik hayata geçmeleri sağlanmıştır.
D) Taht kavgaları önlenmiş, merkezi otorite güçlenmiştir.

4. I. Çeşme
II. Hamam
III. Cami
IV. Saray

Yukarıda verilenlerden hangisinin vakıf amacıyla yapıldığı söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV

5. ...., Osmanlı Devleti'nde padişahın başkanlığında toplanan üst düzey devlet görevlilerinin ülkenin sorunlarını görüştükleri meclistir.

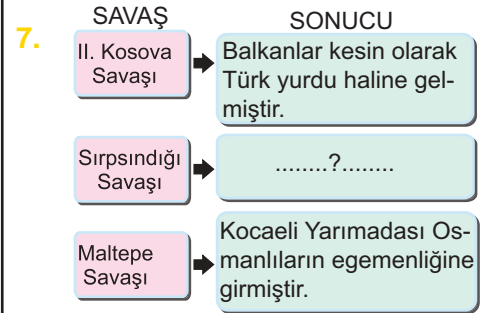
Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Kurultay
B) TBMM
C) Divan-ı Hümayun
D) Meclis-i Mebusan

6. 1. İstanbul'un fethi
2. Ankara Savaşı
3. Bursa'nın fethi
4. Koyunhisar Savaşı

Yukarıda numaralandırılan gelişmelerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 1-2-4-3 B) 4-3-2-1
C) 3-2-1-4 D) 1-3-2-4

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Osmanlı ilk kez Rumeli yakasına geçmiştir.
B) Fetret Dönemi sona erdirilmiştir.
C) Anadolu kesin olarak Türk yurdu haline gelmiştir.
D) Osmanlılar ile Haçlılar ilk kez karşılaşmıştır.

Test 19
MAVi

1. ⓧ Kadı ve müderrislerin atama, tayin ve görevden alma işlerini yapar.
ⓧ Bu günkü anlamda Millî Eğitim ve Adalet Bakanlığı'nın görevlerini yapar.

Yukarıda görevleri tanımlanan divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazasker B) Sadrazam
C) Defterdar D) Nişancı

2. 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra meydana gelen Fetret Devri'nde;

- Osmanlılar toprak kaybı yaşamıştır.
- Bizans İmparatorluğu'nun ortadan kaldırılması gecikmiştir.
- Anadolu'daki Türk beylikleri yeniden kurulmuştur.
- Osmanlı Devleti'nde taht kavgaları yaşanmaya başlamıştır.

Buna göre Ankara Savaşı'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

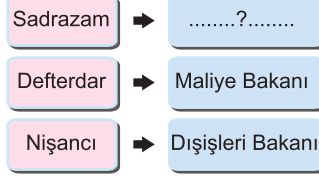
- A) Anadolu'da Osmanlı egemenliği zayıflamıştır.
- B) İstanbul'un fethi gecikmiştir.
- C) Osmanlı Devleti yıkılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi geçirmiştir.

3. • Divan bugünkü manada .....I..... benzetilmektedir.
- Divan-ı Hümayun .....II..... zamanında kurulmuştur.
- Divan toplantılarına .....III..... dönemine kadar padişahlar başkanlık yapmıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A) Kurultaya	II. Mehmet	I. Bayezid	
B) Bakanlar Kuruluna	II. Mehmet	Orhan Bey	
C) Ayan Meclisine	Orhan Bey	I. Selim	
D) Bakanlar Kuruluna	Orhan Bey	II. Mehmet	

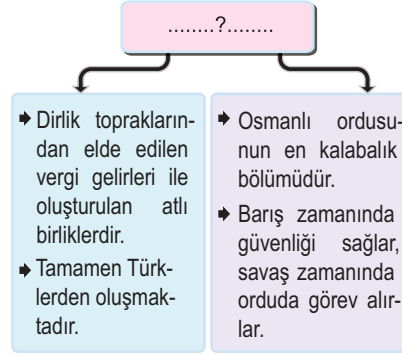
4. Aşağıdaki şemada bazı divan üyelerinin günümüzde hangi bakanlıklarla benzerlik gösterdiği belirtilmiştir.

Buna göre şemadaki boş yere, aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Devlet Bakanı
- B) Milli Eğitim Bakanı
- C) Milli Savunma Bakanı
- D) Başbakan

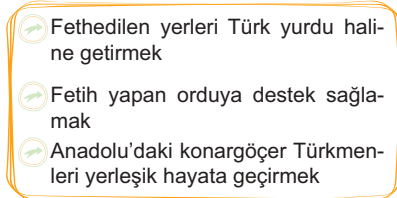
5.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıncılar
- B) Kapıkulu Piyadeleri
- C) Tımarlı Sipahiler
- D) Yardımcı Kuvvetler

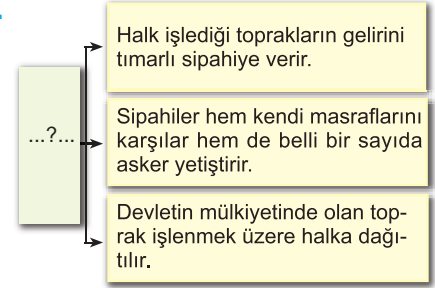
6.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki amaçlardan öncelikle hangisine yöneliktir?

- A) İskan Politikasına
- B) Sosyal Devlet Anlayışına
- C) Vakıf Sistemine
- D) Ahi Teşkilatına

7.

Şemada “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Tımar Sistemi
- B) Devşirme Sistemi
- C) Ahilik Teşkilatı
- D) İskan Siyaseti

Test 19 YEŞİL 7

1. Osmanlı Devleti'nin ilerleyişini durdurmak için Macar, Sırp, Bulgar, Eflak ve Boğdan birleşerek bir ordu oluşturmuşlardır. Bu ordu ile Osmanlı ordusu arasında 1364 yılında yapılan Sırpsındığı Savaşı'nı Osmanlılar kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlılara karşı oluşturulan ilk Haçlı savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Haçlı ordusunun yenilgiye uğratılması
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması
- C) Balkanlardaki ilerleyişin hızlanması
- D) Bulgarların egemenlik altına alınması

2. Aşağıda Orhan Bey dönemindeki bazı önemli gelişmeler verilmiştir.

- I. İlk düzenli ordu kuruldu.
- II. Divan ve vezirlik kurumları oluşturuldu.
- III. İlk Osmanlı medresesi açıldı.

Yukarıdaki gelişmeler ve etkili oldukları alanlar ile ilgili hangi seçenekteki eşleştirme doğrudur?

	I	II	III
A) Askeri	Ekonomik	Eğitim	
B) Ekonomik	Siyasi	Eğitim	
C) Askeri	Hukuk	Siyasi	
D) Askeri	Siyasi	Eğitim	

3. Bizans İmparatoru Kantakuzen tahtta kalabilmek için Orhan Bey'den yardım istedi. Bunun üzerine şehzade Süleyman Paşa komutasındaki bir ordu kantakuzen'in rakiplerini yendi. Daha sonra birkaç kez daha Kantakuzen'e yardım edildi. Süleyman Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Bizans'ı Sırp ve Bulgarlara karşı korudu.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir gerekçesi olabilir?

- A) Bizans'ın Gelibolu'daki Çimpe Kalesi'ni Osmanlılara üs olarak vermesinin
- B) Bizans'ın Moğollara karşı Osmanlı'ya yardım etmesinin
- C) Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u kuşatmasının
- D) Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da toprak kaybetmesinin

4. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde meydana gelen bazı gelişmeler şunlardır:

- Orhan Bey Döneminde, Karesioğulları Beyliği'nde çıkan iç karışıklıklar değerlendirilerek beylik Osmanlı topraklarına katılmıştır.
- I. Murat Döneminde Germiyanogulları topraklarını bir kısmı çeyiz yoluyla, Hamitoğulları topraklarının bir kısmı para karşılığında alınmıştır.
- Düşmanca tavırları sürdürmesi üzerine I. Beyazıt, Karamanoğulları üzerine sefere çıkarak Konya ve Karaman'ı almıştır.

Verilen gelişmelere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti topraklarını genişletmektedir.
- B) Osmanlı Devleti, Türk siyasi birliğini kurmaya çalışmaktadır.
- C) Osmanlı Devleti, değişik yollarla bazı beyliklerin topraklarını sınırları içine almıştır.
- D) Osmanlı Devleti sınırlarını Bizans yönünde genişletmiştir.

5.

Osmanlı Devleti'nde sınırların genişlemesiyle birlikte ülke içinde farklı milletler bir arada yaşamaya başladı. Halkın büyük kısmını şehirli ve köylüler meydana getirmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi şehirli ve köylü halka ait özelliklerden biri değildir?

- A) Ülkenin yönetiminde söz sahibi olmaları
- B) Çeşitli din ve milletten oluşmaları
- C) Tarım ve hayvancılıkla uğraşmaları
- D) İmalat işleri ve ticaretle uğraşmaları

6. Osmanlı Devleti'ne üstünlük sağlayamayacağını anlayan Bizans, Osmanlı şehzadelerini destekleyerek taht kavgaları çıkarmaya çalışmış, komşu devlet ve beylikleri Osmanlı topraklarına saldırmaları için kışkırtmıştır.

Buna göre;

- I. Bizans'ın, Osmanlı Devleti'ni iç ve dış sorunlarla uğraştırarak zayıflatmak istediği
- II. Bizans'ın, Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmak için diğer beyliklerle işbirliği yaptığı
- III. Osmanlı Devleti'nin Bizans'a karşı Haçlı ittifakına destek verdiği

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

7.

Osman Gazi, kardeşi Gündüz'ü çağırdı "Sen ne dersin? Biz bu ülkeyi nasıl fethedelim?" dedi.

Kardeşi: "civarımızda olan illeri vuralım, bozalım" dedi. Osman Gazi dedi ki: "Bu düşünce yanlıştır. Şundan dolayı ki bu illeri yakıp yıkmak bu Karacahisar şehrimiz mamur olmaz. Yapılması gereken budur ki komşularımızla iyi geçinip dostluk edelim.

Aşıkpaşaoğlu Ahmet Aşık

Bu bilgilere göre;

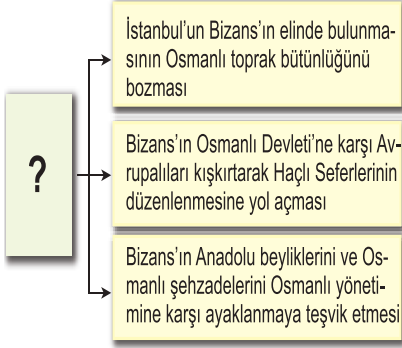
- I. Osman Bey'in dış ilişkiler konusunda çevresiyle fikir alışverişinde bulunduğu,
- II. Osman Bey'in komşularıyla barışçı ilişkiler kurmayı hedeflediği,
- III. Osman Bey'in topraklarını genişletirken yalnızca ordusuna güvendiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Test 20
SARI

1.

Yukarıda verilen bilgilere getirilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un Başkent Olarak Seçilme Nedenleri
- B) Rumeli Fetihlerini Kolaylaştıran Faaliyetler
- C) İstanbul'un Fethinin Gerekçeleri
- D) İstanbul'un Fethi İçin Yapılan Hazırlıklar

2. Fatih Sultan Mehmet'in hedeflerinden biri de Anadolu'da Türk birliğini yeniden sağlamaktır.

Buna göre verilenlerden hangisi yukarıdaki amaç doğrultusunda gerçekleştirilmemiştir?

- A) Karamanoğulları Beyliği'nin yıkılması
- B) Mora Despotluğu'na son verilmesi
- C) Candaroğulları'ndan Sinop ve çevresinin alınması
- D) Otlukbeli Savaşı'nda Akkoyunlu Devleti'nin mağlup edilmesi

3.

İstanbul'un fethine karar verdiğimde fethi kolaylaştırmak için bazı hazırlıklar yaptım. Örneğin.....

Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet'in sözlerinin devamı olamaz?

- A) Anadolu Hisarı'nı yaptırdım.
- B) Edirne'de İstanbul surlarını yıkabilecek büyük toplar döktürdüm.
- C) Şehri denizden de kuşatmak için 400 parçalık donanma hazırlattım.
- D) Karadeniz'den yardım gelmemesi için Rumeli Hisarı'nı yaptırdım.

4.

İstanbul'u fethetmek isteyen II. Mehmet ve İstanbul'u savunmak isteyen Bizans İmparatoru çeşitli hazırlıklar yapmıştır. II. Mehmet'in yaptırdığı hazırlıklar göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Haliç'in ağzı zincirlerle kapatılmıştır.
- B) Anadolu Hisarı'nın karşısına Rumeli Hisarı yapılmıştır.
- C) İstanbul yakınlarındaki Vize ve Silivri kaleleri alınmıştır.
- D) İstanbul'un denizden kuşatılması için 400 parçalık bir donanma hazırlanmıştır.

5.

- Topkapı Sarayı'nı yaptırdım.
- Osmanlı paralarının altından bastırılmasını sağladım.
- Kapalıçarşı ve Sahn-ı Seman Medresesini kurdum.

Yukarıda verilen gelişmeler hangi padişah dönemine aittir?

- A) Fatih Sultan Mehmet
- B) II. Bayezid
- C) Yavuz Sultan Selim
- D) Kanuni Sultan Süleyman

6.

Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Sırbistan, Mora, Eflak, Bosna-Hersek ve Arnavutluk Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Buna göre yapılan seferlerin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Balkan hakimiyetini güçlendirmek
- B) Sınırlarını genişletmek
- C) Orta Avrupa seferlerine zemin hazırlamak
- D) Türk - İslam birliğini sağlamak

7.

Avrupa tarihinde yaşanan aşağıdaki gelişmelerin hangisinde İstanbul'un fethinin sonuçlarının etkisinden söz edilemez?

- A) Coğrafi Keşifler
- B) Haçlı Seferleri
- C) Rönesans
- D) Derebeyliklerinin Yıkılması

Test 20
MAVi

1.

Fatih Sultan Mehmet Trabzon'u aldıktan sonra Kırım'a yöneldi. İpek Yolu üzerinde olan Kırım; tarihi, ekonomik, askeri ve jeopolitik açıdan büyük bir öneme sahipti. 1475 yılında Osmanlı donanması Kırım'ın Kefe limanını kuşattı ve aldı. Ardından Azak ve Menkup kaleleri de ele geçirildi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İpek Yolu, Osmanlı Devleti'nin kontrolüne girmiştir.
- B) Denizlerde Ceneviz ve Venedik varlığına son verilmiştir.
- C) Kırım Hanlığı, Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin ticaret gelirleri artmıştır.

2. İstanbul'un fethinin dünya tarihi açısından sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) İstanbul'dan İtalya'ya kaçan sanatkar ve bilim adamları Rönesans ve Reform hareketlerini hızlandırmışlardır.
- B) Ticaret yollarının Türklerin eline geçmesi Avrupalıları yeni ticaret yolları bulmaya zorladı ve Coğrafi Keşifler ortaya çıktı.
- C) Büyük ve kalın surların toprakla yıkılabileceğini gören Avrupalı kralar, bu yöntemi derebeyler üzerinde denemiş ve derebeylikler yıkılmıştır.
- D) Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini kışkırtma ve taht kavgalarına neden olma politikası sona ermiştir.

- 3.
- İstanbul'un fethedilmesi
  - Kırım'ın alınması ve İpek Yolu hakimiyetinin Türklere geçmesi
  - Ege adalarının ele geçirilmesi
  - Rodos ve Kıbrıs'ın fethi ile Akdeniz'de Osmanlı hakimiyetinin güçlenmesi

Yukarıda verilen gelişmeler aşağıda verilen Avrupalı denizci devletlerden hangilerinin ticari faaliyetlerini kısıtlamıştır?

- A) Venedik – Ceneviz
- B) İspanya – Portekiz
- C) İngiltere – Fransa
- D) Rusya – Almanya

4.

KAPALI ÇARŞI

- ◆ Ayasofya Camisi'nin geliri çarşıdan sağlanmıştır.
- ◆ Çarşının çevresi hanlarla çevrilidir.
- ◆ Çarşının ilk binaları Fatih Dönemi'nde inşa edilmiştir.
- ◆ Bugün de canlılığını koruyan çarşıda 3000'den fazla dükkan bulunmakta, günde 250 binden fazla ziyaretçi gelmektedir.

Bu bilgilere göre Kapalıçarşı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yükselme Döneminde yapımına başlandığına
- B) Çok sayıda dükkan bulunduğuna
- C) Ayasofya Camisi'nin dört bir yanını çevreleyecek şekilde inşa edildiğine
- D) Ekonomik canlılığının devam ettiğine

5.

Osmanlı Devleti başkentleri:

- Orhan Bey Dönemi → Bursa
- I. Murat Dönemi → Edirne
- II. Mehmet Dönemi → İstanbul

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Başkentlerin tamamı Rumeli yakasındaki vilayetler arasından seçilmiştir.
- B) Padişahlar şehirlerin coğrafi konumuna ve devlet politikasına göre başkent değişiklikleri yapmışlardır.
- C) Halkın istekleri doğrultusunda başkent seçimi yapılmıştır.
- D) Denize kıyısı olan illerin başkent yapılmasına özen gösterilmiştir.

6.

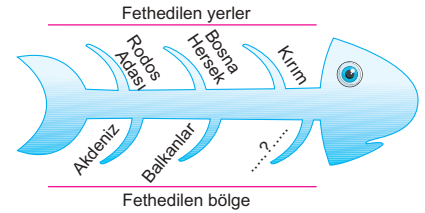
Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde;

- İstanbul'un fethedilmesi
- Cenevizlilerden Amasra'nın alınması
- Candaroğulları'ndan Sinop'un alınması
- Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi
- Kırım'ın Osmanlı topraklarına katılması

gelişmelerinin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karadeniz hakimiyetini sağlamak
- B) İslam dinini yaymak
- C) Avrupa Hristiyan birliğini bölmek
- D) Akdeniz'e hakim önemli bölgelere sahip olmak

7.

Balık kılıcığında "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Anadolu
- B) Avrupa
- C) Ege Denizi
- D) Karadeniz

Test 20
YEŞİL 7

1.

Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde altın paranın bastırılması;

- I. ülke ekonomisinin güçlü olması
- II. devletin Fatih Döneminde bağımsızlığa kavuşması
- III. altın madeni bol olan toprakların fethinin gerçekleşmesi

yargılarından hangilerini doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

2. Fatih döneminde İstanbul, Trabzon, Sinop, Kırım, Ege Adaları ve Mora Yarımadası Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nin;

- I. siyasi
II. ekonomik
III. askeri

alanlardan hangilerinde güçlenmesini sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

3.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan Atma Çalışmaları
B) Bizans'ın İstanbul'un Fethini Engellemeye Yönelik Aldığı Tedbirler
C) Haçlıların Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda Yayılmasını Engellemek Amaçlı Yaptığı Çalışmalar
D) Bizans'ın İstanbul'daki Bayındırlık Faaliyetleri

4. Yağmur: Divan-ı Hümayun burada toplanırdı.

Yiğit: Devlet hazinesi ve darphane içindeydi.

Selçuk: Enderun Mektebi adı verilen üst düzey devlet yöneticilerinin yetiştirildiği okul buradaydı.

Tuğba: İçinde bulunan Kapalı çarşı'dan halk ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla alışveriş yapabiliyordu.

"Topkapı Sarayı'nın özellikleri nelerdir?" sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri yanlış cevap vermiştir?

- A) Yalnız Tuğba
B) Tuğba ve Yağmur
C) Yiğit ve Tuğba
D) Selçuk ve Yiğit

5. İstanbul'un fethinin iç ve dış siyaseti etkileyen sonuçları vardır. Aşağıdakilerden hangisi bu bilgiye örnek olamaz?

- A) Orta Çağ kapandı, Yeni Çağ başladı.
B) Osmanlı başkenti Edirne'den İstanbul'a taşındı.
C) Halifelik makamı Osmanlı padişahlarına devredildi.
D) Yaklaşık bin yılı aşkın siyasi yaşamı olan Bizans İmparatorluğu yıkıldı.

6. ▲ Akdeniz'den Karadeniz'e ulaşan deniz yolunun İstanbul'dan geçmesi

■ Hz. Muhammed'in İstanbul'un fethini müjdeleyen ve fetihle bulunanlarla ilgili sözleri

● İstanbul'un alınarak Anadolu ve Rumeli topraklarının birleştirilmek istenmesi

İstanbul'un fethinin nedenlerinin aşağıdaki alanlarla ilişkisi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Dini	Siyasi	Ekonomik
A)	▲	●	■
B)	■	▲	●
C)	●	■	▲
D)	■	●	▲

7.

"Ben ki Sultan Mehmet Hanım: İhsan edip Bosna rahiplerine buyurdum ki: "Kiliselerinizde korkusuzca ibadet ve memleketimizde korkusuzca ikamet edin. Ne vezirlerimden ne de halkımdan kimse bunları incetmesin ve rencide etmesin. Allah'a, Peygambere, Kur'an'a ve kuşandığım kılıca yemin olsun ki, canları, malları ve kiliseleri bana itaat ettikleri sürece güvence altındadır."

Yukarıdaki ifadeler Fatih Sultan Mehmet'in Bosna ruhbanlarına gönderdiği belgede yer almaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkın can ve mal güvenliği sağlanmıştır.
B) Halka ibadet özgürlüğü tanınmıştır.
C) Halk İslamiyet'e girmeye zorlanmıştır.
D) Barış ve huzur ortamı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Test 21
SARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'deki hakimiyetini güçlendirmiş olamaz?

- A) Kıbrıs'ın fethi
- B) Rodos'un fethi
- C) Preveze Deniz Savaşı
- D) İnebahtı Deniz Savaşı

2. Sefer

✗ Fatih döneminde Trabzon Rum İmparatorluğu'na ve Mora Despotluğuna son verildi.

✗ Fatih döneminde Candaroğulları'na II. Beyazid Döneminde Karamanoğulları'na, Yavuz Döneminde Dulkadiroğulları'na son verildi. Böylece pek çok Türk nüfusu Osmanlı egemenliğine girdi.

Amaç

✗ Bizans tahtı üzerinde hak iddia edebilecek hanedanları ortadan kaldırmak

✗ .....?.....

Eşleştirme tablosunda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Balkanlarda ilerlemek
- B) Hristiyan birliğini bölmek
- C) Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak
- D) İstanbul'un fethine uygun ortam hazırlamak

3.

Yıldırım
Bayezid

II. Murat

Fatih Sultan
Mehmet

Yukarıda verilen Osmanlı padişahlarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağılma Döneminde padişahlık yapmışlardır.
- B) İstanbul'u kuşatarak fethini gerçekleştirmek istemişlerdir.
- C) Avrupa'nın içlerine kadar akınlar düzenlemişlerdir.
- D) Anadolu Selçuklu beylikleri ile işbirliği yaparak Bizans'a akınlar düzenlemişlerdir.

4.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'e hakim olmak amacıyla gerçekleştirdiği fetihler arasında yer almaz?

- A) Girit
- B) Kırım
- C) Trabzon
- D) İstanbul

5.

Karadeniz Türk gölü haline geldi ve iç deniz olarak siyasi ve iktisadi alanlarda egemenlik sağlandı.

İpek Yolu'nun kontrolü Osmanlı hakimiyetine girdi. Avrupalılar yeni ticari yollar arayışına girdiler.

Yukarıdaki şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mora'nın alınması
- B) Girit'in fethi
- C) Kırım'ın fethi
- D) Kıbrıs'ın alınması

6.

Yukarıda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Bağdat
- B) Viyana
- C) Rodos Adası
- D) Budin

7.

Benim padişahlığım döneminde İstanbul'da Topkapı Sarayı, Kapalıçarşı ve Fatih Camisi yapıldı. Ayrıca Sahn-ı Seman Medresesi kuruldu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Fatih'in İstanbul ile ilgili gerçekleştirmek istediği amaçları arasında yer almaz?

- A) Bilim kültür merkezi haline getirmek
- B) Ekonomik hayatı canlandırmak
- C) Hristiyanlara ait ibadet yerlerini kapatmak
- D) Devletin yönetim merkezini bir araya toplamak

Test 21
MAVİ

1.

...?... Nedenleri

- Anadolu ve Suriye sahillerinin güvenliğinin sağlanmak istenmesi
- Hristiyan korsanların Osmanlı gemilerine saldırması
- Halkın II. Selim'e muktup yazarak Venedik baskısından kurtulmak istemesi

...?... Sonuçları

- Doğu Akdeniz'in güvenliği sağlandı.
- Anadolu'dan Türk aileleri buraya yerleştirilerek Türkleştirilmeye çalışıldı.
- Fetih İnebahtı Deniz Savaşı'na neden oldu.

Yukarıda verilen bilgilere uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Preveze Deniz Savaşı'nın
- B) Kıbrıs Adası'nın fethinin
- C) Cezayir'in alınmasının
- D) Rodos'un Osmanlı topraklarına katılmasının

2. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde;

- İran'la (Safevi Devleti) yapılan Çaldıran Savaşı kazanılmıştır.
- Mercidabık ve Ridaniye Savaşlarıyla Mısır merkezli Memlûk Devleti'ne son verilmiştir.
- Maraş ve Adana vilayetleri çevresinde olan Dulkadiroğulları ve Ramazanoğulları beylikleri Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Buna göre verilen gelişmelerin ortak sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seferler Türk-İslam birliğini sağlamaya yöneliktir.
- B) Balkanlar ve Doğu Anadolu'da Türk hakimiyeti güçlenmiştir.
- C) Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlanmıştır.
- D) Denizcilik alanında önemli adımlar atılmıştır.

3. Kanuni 1533'te Akdeniz'de ganimet elde etmek için korsanlık yaparak ünlü yayılan Barbaros'u İstanbul'a çağırarak donanmasının başına (Kaptanıderya) getirdi. Kaptanıderya Tunus'u ele geçirip İtalya kıyılarını yağmaladı. Ege adalarını Osmanlı topraklarına kattı.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Barbaros Osmanlılara ait ilk donanmayı inşa ettirmiştir.
- B) Osmanlı Devleti ilk kez Barbaros'un öncülüğüyle Akdeniz'e donanma indirmiştir.
- C) Osmanlı donanması İtalya'yı ele geçirmiştir.
- D) Kanuni denizcilik alanında köklü değişim gerçekleştirmiştir.

4. Memlûklülerle yapılan Mercidabık (1516) ve Ridaniye (1517) savaşları sonucunda;

1. Baharat Yolu Osmanlı denetimine alınmıştır.
2. Kutsal emanetler İstanbul'a getirilmiş, halifelik makamı Yavuz Sultan Selim'e devredilmiştir.
3. Memlûklü Devleti yıkılmıştır.

Buna göre numaralandırılan gelişmelerin aşağıdaki alanlarla ilişkisi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Dini	Siyasi	Ekonomik
A)	1	2	3
B)	3	1	2
C)	3	2	1
D)	2	3	1

5. Mısır ve Suriye'de kurulmuş olan Memlûk Devleti zengin bir devlettir.

Buna göre Yavuz Sultan Selim'in Memlûk Devleti'ne son vermesi Osmanlılara aşağıdaki yararlarından hangisini sağlamıştır?

- A) Akdeniz ticaretinin yeniden canlanması
- B) Ekonomik açıdan güçlenmesini
- C) Halifeliğin Osmanlı padişahlarına geçmesini
- D) Hicaz'ın koruyuculuğunu üstlenmesini

6.

BEN KİMİM?

- Belgrad ve Macaristan'ı Osmanlı topraklarına kattım.
- Rodos Adası'nı aldıktan sonra Haçlı donanmasıyla Preveze Deniz savaşını yaptım ve onları yendim.
- Hindistan'a seferler düzenleyerek bölge halkına yardımcı olmaya çalıştım. İran'a ve Irak'a seferler yaparak Bağdat ve Tebriz gibi önemli toprakları ülke sınırları içine aldım.

Yukarıda faaliyetleri verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatih Sultan Mehmet
- B) II. Bayezid
- C) Kanuni Sultan Süleyman
- D) Yavuz Sultan Selim

7.

Fatih Sultan Mehmet

Benim padişahlık dönemimde Kırım'ın Osmanlı topraklarına katılmasıyla .....▲..... hakimiyeti devletimizin denetimine geçti.

Yavuz Sultan Selim

Benim padişahlık dönemimde Mercidabık ve Ridaniye seferleri sonrasında .....★..... hakimiyeti devletimizin egemenliği altına alındı.

Yukarıda sembollerle boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	▲	★
A)	İpek Yolu	Baharat Yolu
B)	Baharat Yolu	İpek Yolu
C)	Akdeniz	Karadeniz
D)	Anadolu	Hicaz

Test 21
YEŞİL 7

1.

Osmanlı Devleti'nde II. Mehmet, II. Bayezid, I. Selim ve I. Süleyman dönemlerinde gerçekleştirilen fetihlerin sonucunda .....?.....

Nilay Öğretmen'in cümlesini aşağıdakilerden hangisi ile tamamlaması beklenemez?

- A) Yönetim birimi, yönetici, asker sayıları ile vergi gelirleri ve bayındırlık harcamaları artmıştır.
- B) Taht kavgaları sona ermiş, ülke sorunları halkın seçtiği meclis tarafından görüşülmüştür.
- C) Farklı ırk, din ve kültürlerden insanlar egemenlik altına alınmıştır.
- D) Devletin deniz yolları ve ticaret yolları üzerindeki etkinliği genişlemiştir.

2. Kanuni Dönemi'nde Fransa'ya kapitülasyonlar verildi. Fransız bayrağı taşıyan gemilerden daha az vergi alınmaya başlandı. Osmanlı Fransız dostluğu bu olayla başlamış oldu.

Kanuni Sultan Süleyman'ın yukarıdaki politikasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Avrupa Hristiyan güç birliğini bölmek
B) Fransa ile işbirliği yaparak Avrupa siyasetinde daha etkin olmak
C) Fransa'yı Osmanlı topraklarına katmak
D) Avrupa fetihlerinde Fransa'nın engeliyle karşılaşmamak

3. Yavuz Sultan Selim dönemine kadar Osmanlı padişahları genelde batı yönünde fetihlere ağırlık vermiş ve Balkanları fethetmişlerdi. Yavuz döneminde ise Memluk ve Safevi tehlikesi baş göstermişti. Bu nedenle özellikle doğu siyasetine yönelinmiş ve İslam dünyası Osmanlı yönetiminde birleştirilmeye çalışılmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Osmanlı Devleti, Yavuz Sultan Selim ile birlikte fetih politikasında köklü değişikliklere gitmiştir.
II. Osmanlı politikasındaki değişim, askeri hareketin yönünü belirlemiştir.
III. Osmanlı Devleti dış siyasetini belirlerken var olan tehditlere göre hareket etmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve III
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Yavuz Sultan Selim'den sonra tahta geçen Kanuni Sultan Süleyman, birçok açıdan oldukça güçlü bir devlet devralmıştı. Kanuni döneminde Belgrat, Cezayir, Trablusgarp gibi yerler fethedildi. Ayrıca Fransa'ya bazı ayrıcalıklar verilerek ticaret canlandırılmaya çalışıldı.

Bu bilgilere bakılarak Kanuni Sultan Süleyman dönemi ile ilgili;

- I. ticari alanda çalışmalar yapıldığına,
II. toprakların genişletildiğine,
III. Kafkasya'da hakimiyet kurularak sınırların Hazar Denizi'ne kadar ulaştırıldığına

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti, 1571 yılında Venediklilerden Kıbrıs'ı aldı. Kıbrıs'a Anadolu'dan getirilen Türk aileler yerleştirildi. Kıbrıs'ın Osmanlı hakimiyetine girmesine tepki gösteren Avrupalılar, güçlü bir Haçlı donanması oluşturarak İnebahtı'da Türk donanmasını yenilgiye uğrattılar.

Metinde anlatılanlara göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti, Kıbrıs'ta kalıcı egemenlik kurmayı düşünmektedir.
B) Avrupalılar, Osmanlı Devleti'ne karşı birleşmişlerdir.
C) Akdeniz'de bir egemenlik mücadelesi yaşanmaktadır.
D) İnebahtı yenilgisi sonrası Akdeniz'de Osmanlı hâkimiyeti sona ermiştir.

6.

Sevgili çocuklar, tımarlı sipahilerin özellikleri nelerdir?

Sevda Öğretmen'in sorduğu soruya aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Devlet merkezinde bulunup üç ayda bir ulûfe adı verilen maaş alan askerlerdir.
B) Sadece Türklerden oluşan askerlerdir.
C) Dirlik sahiplerinin beslediği askerlerdir.
D) Bulundukları bölgenin güvenliğini sağlayan ve savaş esnasında orduya katılan askerlerdir.

7. II. Bayezid taht kavgasına girişen kardeşi şehzade Cem'i yendi. Daha sonra Rodos Şövalyeleri'ne sığınan Cem Paşa'ya teslim edildi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ülke içindeki taht kavgası sorunu dış sorun haline gelmiştir.
B) Kardeşler arasında yaşanan taht kavgaları ülke gündemini meşgul etmiştir.
C) Cem Sultan taht mücadelesinde başarılı olamamıştır.
D) Cem Sultan İsyanı nedeniyle II Bayezid Döneminde sınırlar daralmıştır.

Test 22
SARI

BEN KİMİM?

1.

- Asıl Adım Hızır Reis'tir.
- Osmanlı Devleti'nin kaptanı deryalığine getirildim.
- Preveze Deniz Savaşında birleşik Hristiyan donanmasına karşı parlak bir zafer kazandım.

Buna göre özellikleri verilen Osmanlı denizcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Barbaros Hayrettin Paşa
B) Piri Reis
C) Oruç Reis
D) Çaka Bey

2.

Osmanlı Devleti'nde Denizcilik Faaliyetlerinin Başlanması

- Osman Bey döneminde sınırlar Marmara ve Ege denizlerine ulaşmıştır.
- Osmanlı Devleti'ne katılan ilk denizci beylik Karesioğulları'dır.
- Orhan Bey Döneminde ilk donanma kurulmuş ve Marmara Denizi'ne açılmıştır.

Osmanlı denizciliği ile ilgili olarak sembollerle verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız 2
B) Yalnız 3
C) 2 ve 3
D) 1, 2 ve 3

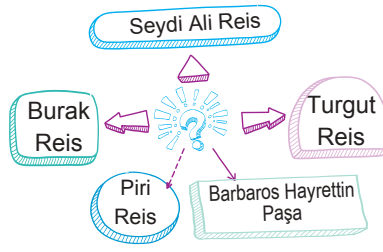
3.

Fatih Sultan Mehmet Döneminde İstanbul, Gelibolu, Gemlik ve İzmit'te tersaneler açılmıştır.

Bu durum padişahın öncelikle hangi alana yöneldiğini göstermektedir?

- A) Kültür-sanat
B) Eğitim
C) Denizcilik
D) Ekonomi

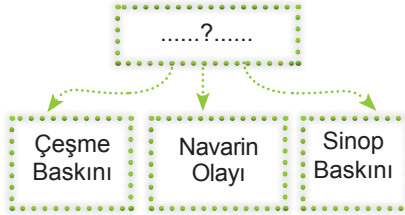
4.

Yukarıda verilen kavram haritasında "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Osmanlı padişahları
B) Osmanlı Yükselme Dönemi Denizcileri
C) İlk Divan Üyeleri
D) Kuruluş Dönemi Sadrazamları

6.

Verilen tabloya getirilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akdeniz'deki Fetih Hareketleri
B) Osmanlı Donanmasının Haçlılarla Mücadeleleri
C) Osmanlı Donanmasının Yakılarak İmha Edildiği Olaylar
D) Osmanlı Devleti'nin Önemli Ticari Yolları Ele Geçirmek İçin Yaptığı Mücadeleleri

6.

Kaptan-ı Derya

Amacımız Akdenizi bir Türk gölü haline getirmek ve bu bölgede Osmanlı hakimiyetini güçlendirmektir.

Aşağıda verilenlerden hangisi Kaptan-ı Derya'nın hedefini kolaylaştıran gelişmelerden biri değildir?

- A) Preveze Deniz Savaşı
B) Rodos ve Kıbrıs'ın fethi
C) İnebahtı Deniz Savaşı
D) Trablusgarp ve Cezayir'in alınması

7.

DENİZ FETİHLERİ

SONUÇLARI

Bozcaada, Gökçeada, Midilli, Eğriboz'un alınması

Boğazların ve Ege kıyıları'nın güvenliği sağlanmıştır.

Rodos'un alınması

Ege Denizi'nin ve Mısır ile Suriye'den Anadolu'ya ulaşan deniz yolunun güvenliği sağlanmıştır.

.....?.....

Hint Okyanusu'nda bulunan Müslüman toplumlar Portekiz'in baskısından kurtarılmıştır.

Eşleştirme tablosunda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Preveze Zaferi
B) Hint Deniz Seferleri
C) Kıbrıs'ın alınması
D) Kırım Seferi

Test 22
MAVİ

1.

Girit Adası 1645 yılında kuşatılmış, Köprülü Fazıl Ahmet Paşa'nın sadrazamlığı döneminde 1669'da fethedilmiştir.

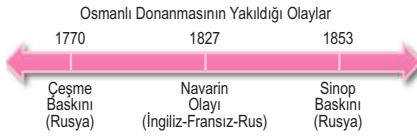
Buna göre;

- Kuşatma uzun sürmüş ve maliye zarar görmüştür.
- Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'deki egemenliği güçlenmiştir.
- Baharat Yolu Osmanlıların eline geçmiştir.
- İtalya kıyıları Osmanlı topraklarına katılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) I, II ve III

2.

Yukarıda verilen gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Osmanlı donanmasının güç kaybına uğramasına
- B) Rusya'nın Osmanlı üzerindeki etkinliğinin ve baskısının azalmasına
- C) Donanma yenileme ve tamirat çalışmalarının Osmanlı ekonomisine hasar vermesine
- D) Osmanlı denizcilik faaliyetlerinin tamamen sona ermesine

3.

Çocuklar 1770 Çeşme Baskını ve 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın sonuçları nelerdir?

Levent

Kırım bağımsız oldu. Böylece ilk defa bir Türk-İslam toprağı Osmanlı Devleti'nden ayrıldı.

Sultan

Rusya'ya boğazlardan geçiş hakkı verildi.

Ömer

Osmanlı donanması yakılarak deniz gücü etkisiz hale getirildi.

Emel

Boğazlar'ın yönetimi ve denetimi Ruslara devredildi.

Serap Öğretmen'in sorusuna hangi öğrenciler doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Emel
- B) Emel, Ömer ve Sultan
- C) Levent, Sultan ve Ömer
- D) Emel, Levent ve Ömer

4.

İnebahtı Deniz Savaşı'nda Osmanlı donanması yanınca devlet 6 ay içinde eskisinden daha büyük bir donanma inşa ettirmiştir.

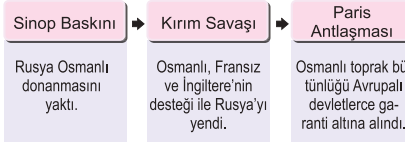
Bu gelişme Osmanlı Devleti'nde;

- I. ekonomik gücün varlığı,
- II. denizlerdeki hakimiyet konusundaki kararlılığı,
- III. Batı tarzı ıslahatların yapılmaya başlandığı

durumlarından hangilerini doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

Yukarıda verilen bilgilere göre hangisine ulaşılabilir?

- A) Sinop baskını Osmanlı – Rus Savaşı'na neden olmuştur.
- B) Kırım Savaşı'nda Osmanlı yardım almıştır.
- C) Avrupalı devletler Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'ni desteklemişlerdir.
- D) Rusya, İngiliz ve Fransız donanmalarını Sinop'ta yakmıştır.

6.

- * Rusya'ya kapitülasyonlar verilecektir.
- * Osmanlı Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecektir.
- * Osmanlı yönetimindeki Ortodoksların haklarını Ruslar koruyacaktır.
- * Kırım bağımsız olacaktır.

Yukarıda verilen bilgiler;

- I. Küçük Kaynarca Antlaşması
- II. Paris Antlaşması
- III. Navarin Olayı
- IV. Sinop Baskını

durumlarından hangisini açıklamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7.

Durum - I

Kıbrıs Adası fethedilince pek çok Türk ailesi adaya yerleştirilmiştir. Böylece adanın Türkleştirilmesi ve Osmanlı egemenliğinin kalıcı hale getirilmesi hedeflenmiştir.

Durum - II

Girit Adası fethedilince Türk halkı adaya gönderilmemiştir.

Kıbrıs'a uygulanan iskan siyasetinin Girit'te uygulanmaması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Girit'te denizciliğin daha çok ilerlemesine
- B) Girit'te Türk-İslam kültürünün oluşturulmamasına
- C) Kıbrıs ile Girit Adası arasında ekonomik rekabetin yaşanmasına
- D) Girit'te korsanlık faaliyetlerinin devam etmesine

Test 22
YEŞİL 7

1.

- Fatih Sultan Mehmet döneminde;
  - Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilerek Samsun, Bafra ve Niksar yörelerinden Türkler getirilerek Trabzon'a yerleştirildi.
  - Cenevizlilerden Amasra alınarak Anadolu'nun değişik yörelerinden getirilen Türkler buraya yerleştirildi.

Bu gelişmelere bakılarak Fatih Sultan Mehmet dönemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu siyasi birliğinin sağlandığına
- B) Karadeniz kıyılarının güvenliğinin sağlandığına
- C) Bizans'ın kalıntılarının temizlendiğine
- D) Fethedilen yerlerin Türkleştirilmesine çalışıldığına

2. Osmanlı Devleti'nde 15. ve 16. yy'lar-da meydana gelen bazı gelişmeler şunlardır:

- Baharat Yolu'nun denetimi Osmanlıların eline geçti.
- Karadeniz ticaret yolu Osmanlıların kontrolüne girdi.
- Halifelik makamı Osmanlıya geçti.

Bu gelişmelerden hangilerinin Osmanlı ticaret yaşamıyla doğrudan bir ilişkisi yoktur?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III
C) I ve II   D) II ve III

3. **Fatih Sultan Mehmet:** Karadeniz'i Türk gölü haline getirmiş ve Bizans İmparatorluğu'nu ortadan kaldırmıştır.

Yavuz Sultan Selim: Memluklu Devleti'ni ortadan kaldırmış ve halifeliği Osmanlı'ya getirerek İslam dünyasının liderliğini üstlenmiştir.

Kanuni Sultan Süleyman: Macar İmparatorluğu'nu Mohaç Meydan Savaşı'nda yenerek ortadan kaldırmıştır.

Yükselme dönemi Osmanlı padişahları hakkında verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fatih Sultan Mehmet döneminde Karadeniz Osmanlı egemenliğine girmiştir.
B) Yavuz Sultan Selim döneminde, devletin teokratik yapısı güçlenmiştir.
C) Kanuni Sultan Süleyman döneminde, Orta Avrupa'da hâkimiyet sağlanmıştır.
D) Yükselme dönemi padişahları girdikleri savaşların hepsini kazanmışlardır.

4. Osmanlı Devleti, Küçük Kaynarca Antlaşması ile Rusya'ya Boğazlardan geçiş hakkı vermiştir.

Ruslar, Boğazlardan geçiş hakkını elde etmekte aşağıdakilerden hangisini hedeflemiş olabilir?

- A) Ortadoğu ve Afrika'da yeni devletler kurmayı
B) Osmanlı Devleti'ni ortadan kaldırmayı
C) Sıcak denizlere inmeyi
D) Osmanlı Devleti'yle barış ve dostluk kurmayı

5. – Orhan Bey döneminde Karesi Beyliği'nin donanmasından yararlanılmıştır.
– Yıldırım Beyazıt döneminde Gelibolu'da tersane kurulmuştur.
– Fatih Sultan Mehmet döneminde Karadeniz Türk gölü haline getirilmiş ve Ege Denizi'ndeki bazı adalar fethedilmiştir.
– Kanuni Sultan Süleyman döneminde Osmanlı donanması Akdeniz'in en etkili gücü hâline gelmiştir.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı denizciliğine Karesioğulları'nın katkı sağladığına
B) Osmanlı denizciliğinin zamanla geliştiğine
C) Denizcilik faaliyetlerinin Yükselme Döneminde zirve yaptığına
D) Osmanlı Devleti yıkılıncaya kadar donanmanın eski gücünü koruduğuna

6. Sınır ve uçlarda görev yapan atlı birliklerdir. Bu birliklerde yer almanın en önemli şartı, Türk ve Müslüman aileden gelmekti. Bu birliklerin, orduya keşif hizmetinde bulunmak, ordunun güvenle ilerlemesini sağlamak gibi görevleri vardır.

Hakkında bilgi verilen Osmanlı ordu birliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cebeciler   B) Azaplar
C) Sipahiler   D) Akıncılar

7. Osmanlı Devleti, sürekli bir ordu bulundurmak amacıyla yeni bir birlik oluşturdu. Hristiyan ailelerden ve esirlerden toplanan çocuk ve gençler önce yetiştirilmek üzere Türk ailelere verildi. Daha sonra Acemi Ocağı'na alınan ve burada eğitim gören askerler oradan da Yeniçeri Ocağına geçerlerdi.

Verilen bilgiler Osmanlı ordusuna ait aşağıdaki bölümlerden hangisine aittir?

- A) Kapıkulu askerlerine
B) Eyalet askerlerine
C) Yardımcı kuvvetlere
D) Tımarlı sipahilere

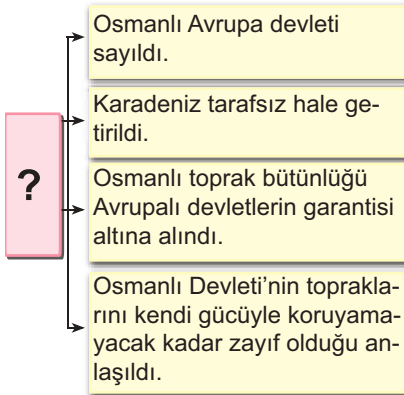
Test 23

SARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde denizcilik alanında elde edilen bir zaferdir?

- A) Mohaç Meydan Muharebesi
- B) Preveze Deniz Savaşı
- C) Ridaniye Savaşı
- D) İnebahtı Savaşı

2.

Kavram haritasında “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Paris Antlaşması
- B) Küçük Kaynarca Antlaşması
- C) Kırım'ın Fethi
- D) İnebahtı Deniz Savaşı

3. Osmanlı Devleti Kıbrıs ve Girit Adalarını alabilmek için .....?..... ile savaşmıştır.

Yukarıda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Venedik B) Ceneviz
- C) İspanya D) Portekiz

4. Osmanlı Devleti'nin 16. yy'da ulaştığı sınırlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karadeniz bir iç deniz haline gelmiştir.
- B) Sınırlar Atlas Okyanusu'na dayanmıştır.
- C) Türk kültürü fethedilen tüm topraklara hakim olmuştur.
- D) Üç kıtada toprağı olan bir devlet haline gelmiştir.

5. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Karadeniz hakimiyeti ile ilgili değildir?

- A) Kırım'ın alınması
- B) Cenevizlilerden Amasra'nın alınması
- C) Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi
- D) Mora Despotluğu'nun ortadan kaldırılması

6.

Padişahım, yaptığımız savaşlar uzun sürüyor ve yenilgiyle sonuçlanıyor. Artık fetihlerimiz durdu.

Osmanlı padişahının cümlesinde “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Eğitim B) Askeri
- C) Maliye D) Hukuk

7.

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline 1048 & 1071 & 1176 & \\ \hline \text{Pasinler} & \text{Malazgirt} & \text{Miryokefalon} & \\ \hline \text{Savaşı} & \text{Savaşı} & \text{Savaşı} & \\ \hline \end{array} = ?$$

Diyagramdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Anadolu hakimiyeti için yapılan savaşlar
- B) Kuruluş Dönemi Osmanlı - Haçlı Savaşları
- C) Balkan hakimiyeti için yapılan mücadeleler
- D) Osmanlı - Bizans Savaşları

Test 23

MAVi

1. • Gücerat hükümdarının Kanuni'den yardım istemesi
• Portekizlilerin Hristiyanlık dinini yaymaya çalışmaları
• Osmanlıların Coğrafi Keşiflerin zararlarını azaltmak istemeleri

Yukarıdaki gelişmeler Osmanlı Devleti'ni hangi sefere sürüklemiştir?

- A) İstanbul'un fethine
B) İtalya Seferine
C) Kırım'ın alınmasına
D) Hint Deniz Seferlerine

2. Osmanlı Devleti'nde vezir, defterdar ve kazasker gibi divan üyeleri nin sayısının artmasında;

- I. sınırların genişlemesi
II. gelirlerin artması
III. veraset sisteminin uygulanması
durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

3. Divan'da maliye ve eğitim işlerinden sorumlu üyedir. **Yukarıda görevleri verilen divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Nişancı
B) Kazasker
C) Vezir
D) Defterdar

4. Rusya, Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nin Kırım Hanlığı'na bağımsızlık vermesini sağlamıştır.

Rusya'nın bu tutumuyla aşağıdaki-lerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Kırım'ı ele geçirerek Karadeniz'e çıkmayı
B) Kırım halkına destek vermeyi
C) Osmanlı ile ilişkilerini düzeltmeyi
D) Slav ırkından olanları bir çatı altına birleştirmeyi

5.

XV. yüzyılda yapılan Hacı Bayram-ı Veli Camisi günümüzde de ibadethane olarak hizmet vermektedir.

- I. Dayanıklı ve kullanışlı bir yapıdadırlar.
II. Halkın ihtiyaçlarını günümüzde de karşılamaktadırlar.
III. Geçmişten günümüze kültürel süreklilik mevcuttur.

Buna göre Türk mimari anlayışı ile ilgili olarak yukarıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

6. Aşağıdaki olaylardan hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleşmiştir?

- A) İstanbul'un fethi
B) Mısır'ın Osmanlı topraklarına katılması
C) Mohaç Meydan Savaşı ile Macaristan'ın Osmanlı egemenliğine girmesi
E) Kıbrıs Adası'nın fethi

7.

Eser	Yapıldığı Yer
Mostar Köprüsü	Bosna-Hersek
Selimiye Camisi	Edirne
Rumeli Hisarı	İstanbul

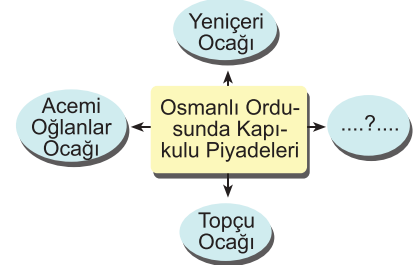
Osmanlı Devleti zamanında yapılan yukarıdaki eserler dikkate alındığında aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik eser verildiği söylenemez?

- A) Eğitim
B) Ulaşım
C) İbadethane - Din
D) Savunma - Mimari

Test 23

YEŞİL

1.

Yukarıda verilen kavram haritasında “?” ile boş bırakılan yere hangisi getirilemez?

- A) Humbaracı Ocağı
B) Cebeci Ocağı
C) Lağımcılar
D) Tımarlı Sipahiler

2. • Mısır'ın Osmanlı hâkimiyetine girmesi
• Kanuni Sultan Süleyman döneminde Rodos'un alınması
• Preveze Deniz Zaferi'nin yaşanması

Verilen bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine katkı yaptığı söylenemez?

- A) Baharat Yolu'nun kontrolünün sağlanmasına
B) Akdeniz'de, Osmanlı üstünlüğünün kurulmasına
C) Akdeniz'de ticari faaliyetlerin Osmanlı denetimine girmesine
D) Hristiyan haçlı birliğinin bozulmasına

3. Aşağıdaki şemada Osmanlı donanmasının yaptığı deniz savaşları ve özellikleri verilmiştir.

I	Preveze: Akdeniz'de Osmanlı üstünlüğünün kurulması
II	İnebahtı: Osmanlı donanmasının Haçlı donanmasını bozguna uğratması
III	Çeşme: Rusların Osmanlı donanmasını yakması
IV	Sinop: Osmanlı donanmasının Ruslar tarafından yakılması

Yukarıda verilen hangi bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Kanuni Sultan Süleyman döneminde;
– Fransa'ya kapitülasyonlar verildi.
– Preveze Deniz Savaşı'nda Haçlı donanması yenilgiye uğratıldı.
– İstanbul Antlaşması ile Avusturya hükümdarının Osmanlı sadrazamına denik olduğu kabul edildi.

Bu bilgilere bakılarak, Kanuni Sultan Süleyman dönemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avrupa Hristiyan birliğinin bozulmaya çalışıldığı
B) Akdeniz'de üstünlüğün Osmanlılara geçtiği
C) Anadolu Türk siyasi birliğinin kurulduğu
D) Avusturya'ya karşı siyasi üstünlük sağlandığı

5. • 1571 yılında Lala Mustafa Paşa komutasındaki Osmanlı donanması, Venediklilerin elindeki Kıbrıs Adası'nı yaklaşık bir yıllık kuşatmanın ardından fethetti.
• Osmanlı donanmasının 1645'te başlattığı Girit kuşatması 1669 yılına kadar sürmüş ve ada 24 yıl süren bir mücadeleden sonra alınabilmiştir.

Girit Adası'nın alınmasında yaşanan bu durum aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Osmanlı donanmasının zayıfladığını
B) Osmanlı kara ordusunun güçlendiğini
C) Osmanlı Devleti'nin toprak kaybettiğini
D) Akdeniz'deki Osmanlı üstünlüğünün kaybedildiğini

6.

Osmanlı Devleti 1538 – 1553 yıllarında Hint Okyanusu'na seferler düzenledi. Portekizlilerle yapılan mücadelelerde kesin bir üstünlük sağlanamadı. Peki Hind deniz seferlerinde başarılı olunamamasının nedenleri nelerdir?

Osmanlı Leventinin sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Osmanlı devlet adamlarının Hint deniz yoluna gereken önemi vermemeleri
B) Osmanlı gemilerinin okyanus şartlarına dayanıklı olmaması
C) Bölgede Osmanlı Devleti'ne gereken desteğin verilmemesi
D) Osmanlı Devleti'nin çöküş döneminde olması

7. – Donanma komutanlıklarına denizcilikle ilgisi olmayanların getirilmesi
– Osmanlı gemilerinin ve silahlarının çağın gerisinde kalması
– Donanmaya önem verilmemesi ve denizcilik alanındaki yeniliklerin takip edilmemesi

Yukarıdaki gelişmelerin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı donanması sürekli başarılı olmuştur.
B) Osmanlı denizciliği gerilemiştir.
C) Osmanlı Devleti denizlerden çekilmiştir.
D) Osmanlı Devleti'nin deniz ticareti gelişmiştir.

Doğru - Yanlış

4

Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1. ☐ Türkler Anadolu'ya gelirken ailelerini de yanlarında getirmişlerdir. Bu durum Türklerin Anadolu'yu yurt edinmek istediklerini göstermektedir.
2. ☐ Malazgirt Savaşı'ndan sonra Türkler, Anadolu'da çeşitli devlet ve beylikler kurmuşlardır.
3. ☐ Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli, Mevlana Anadolu'da Türk kültürünün yerleşmesine katkı sağlamışlardır.
4. ☐ Avrupalıların, Kudüs ve çevresini Müslümanlardan almak istemeleri Haçlı Seferleri'ne yol açmıştır.
5. ☐ Haçlı Seferleri, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına neden olmuştur.
6. ☐ Osmanlılar, ilk dönemlerde Türk beylikleri arasındaki mücadelelere karışmamayı tercih etmişlerdir.
7. ☐ Osmanlıların Balkanlarda uzun süre egemenlik kurmasında İskan Politikası önemli rol oynamıştır.
8. ☐ Kapıkulu askerleri padişaha bağlı, devletten maaş alan sürekli askerlerdir.
9. ☐ İstanbul'un fethi Avrupa'da derebeyliklerin yıkılmasında ve Coğrafi Keşifler'in başlamasında etkili olmuştur.
10. ☐ İlk Osmanlı donanması Fatih zamanında kurulmuştur.
11. ☐ Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi Osmanlıların İslam dünyasının lideri olmasını sağlamıştır.
12. ☐ Kanuni Sultan Süleyman döneminden sonra Osmanlı Devleti'nin gücü artarak devam etmiştir.
13. ☐ İnebahtı Deniz Savaşı'nın kazanılması ile Akdeniz'de Osmanlı üstünlüğü kurulmuştur.
14. ☐ Çeşme, Navarin ve Sinop baskınları Osmanlı donanmasının uğradığı en ağır yenilgilerdir.

SOSYAL BİLGİLER

3. Ünite

TÜRK TARİHİNDE YOLCULUK

Farklılıklara Rağmen

Gez Dünyayı Gör Konya'yı

Nasıl Etkiledik, Nasıl Etkilendik?

Seyyahların Dilinden Osmanlı Kültürü

Yeni Kurumlarla Değişen Toplum Hayatı

Test 24
SARI

1.

Fatih'in Bosna Fermanı

.... Bosnalı Hristiyan din adamları hi-mayem altındadır ve emrediyorum hiç kimse ne bu adı geçen insanla-rı ne de onların kiliselerini rahatsız etmesin ve zarar vermesin.

Fatih Sultan Mehmet bu fermanı ya-yımlayarak aşağıdakilerden hangisi-ni amaçlamış olamaz?

- A) Avrupa Hristiyan birliğini sağlamak
- B) Toplumda huzuru sağlamak
- C) Dini hoşgörü anlayışını sergilemek
- D) Birlik ve beraberliği sağlamak

2.

Osmanlı Devleti'nin gay-rimüslim vatandaşlarına karşı tutumu neye göre şekillenmiştir?

Berna Öğretmen'in sorusuna aşı-ğdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Diğer devletlerle olan si-yasi ilişkiler
- B) İslam dini ve Türk kültürü
- C) Vatandaşların ekonomik durumu
- D) İnsanların ait oldukla-rı din

3.

Osmanlı Devleti, egemenliğine giren halka baskı uygulamamış, onların dil, din ve kültürünü değiştirmeye çalışmamıştır. Sadece bu azınlıklardan ekonomik devletin masraflarına katkı beklentisi vardır.

Buna göre, Osmanlı egemenliğine giren halkın devlete olan ilk görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vergi vermek
- B) Askere gitmek
- C) Ticaret yapmak
- D) Yönetime katılmak

4.

Osmanlı Devleti tarih boyunca "hoşgö-rünün vatani" olarak nitelendirilmiştir. Gayrimüslimlere birçok hak verilerek örnek bir tavır sergilenmiştir.

Bu nitelendirmeye neden olan faali-yetler arasında aşağıdakilerden han-gisi yer almaz?

- A) Gayrimenkul satın alabilirlerdi.
- B) İslam dinine girme amaçlı zorlama yapılmaktaydı.
- C) Adalet konusunda Müslümanlarla aynı haklara sahiptiler.
- D) Serbestçe ticaret yapabiliyorlardı.

5.

Osmanlı toplumunda Müslü-man, Hristiyan ve Yahudiler bir arada yaşıyordu. Bundan dolayı Osmanlı ülkesi "hoşgörünün va-tani" olarak görülmekteydi.

Tablodaki metne verilebilecek en uy-gun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nasıl Etkiledik, Nasıl Etkilendik?
- B) Farklı Kültürler Bir Arada Yaşadı.
- C) Beylikten Devlete Osmanlı'nın Ku-ruluşu
- D) Seyyahların Dilinden Osmanlı Kül-türü

6.

Tanım

Bir ülkede egemen milletten, dil, din ve ırk bakımından farklı topluluklara azınlık denir.

Osmanlı Devleti'nde Müslüman olmayan topluluklar azınlık kabul edilmişlerdir.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti'nde;

- I. Rum
- II. Ermeni
- III. Yahudi

milletlerinden hangileri azınlık sayıl-mıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I – II ve III

7.

Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimlere din ve ibadet özgürlüğü tanınmış, on-ların huzur izinde yaşamaları amaçlan-mıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu politikası a-şağıdakilerden hangisini kolaylaş-tırmıştır?

- A) Gayrimüslimlerin Osmanlı yöneti-minden memnun kalmasını
- B) Osmanlı ekonomisinin gelişmesini
- C) Savaşlarda başarı kazanılmasını
- D) Gayrimüslimlerin isyan etmelerini

Test 24
MAVi

1.

İnanışı ya da mezhebi ne olursa olsun tüm Osmanlı vatandaşları Divan'a baş-vurarak sıkıntılarını anlatabilirdi.

Bu durum, Osmanlıların daha çok hangi özelliğe sahip olduğunu gös-terir?

- A) Padişahların hukukun üstünlüğüne inandığına
- B) Divan'da devlet konularının görü-şüldüğüne
- C) Hoşgörülü bir politika takip edildiğine
- D) Halkın dini kimliğe göre ayrıldığına

2.

Lamartin

Lübnan'ın kuzeyinde, güneyinde, dağlarında, köylerinde, kasabalarında ve şehirlerinde rastlanan inanç hürriyetine Fransa'nın hiçbir şehrinde rastlanmaz.

Yukarıda Osmanlı egemenliğindeki Lübnan'da Hristiyan azınlığın yaşadığı yerleri gezen Lamartin'in sözlerine yer verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi-ne ulaşılamaz?

- A) Avrupalılar, Osmanlı Devleti'ni yakından takip etmektedirler.
- B) Osmanlı'daki azınlıklarındaki özgürlükleri Fransa'dan daha ileridedir.
- C) Avrupalılar, Türklerin dini hoşgörüsünü takdir etmektedirler.
- D) Osmanlı Devleti, Avrupa'nın dini hoşgörüsünü örnek almaktadır.

3. Osmanlı Devleti, egemenliği altında birçok milleti idare edebilmek için hoşgörü politikası takip etmiştir. Her inanç topluluğunu kendi içinde serbest bırakarak onlara belli bir özerklik tanımıştır. Böylece Osmanlı Devleti'nde azınlıklar inançlarını ve kültürlerini rahatça yaşayabilmişlerdir.

Osmanlı Devleti'nin azınlıklara karşı izlediği hoşgörü politikasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yönetimde siyasi etkinliğini artırmak
- B) Farklı din ve milletten insanları birarada yönetebilmek
- C) Devlet yönetiminde halk egemenliğine geçirmek
- D) Dünyayla ekonomik olarak rekabet edebilmek

4.

Balkan milletlerinin tarihi, siyasi ve dini ortak bir geçmişleri olmasına rağmen günümüzde Balkanlarda sürekli çatışmalar ve sorunlar yaşanmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi-ne ulaşılabilir?

- A) Balkanlarda ortak inançlar bozulmuş, kültürel bağlar yok olmuştur.
- B) Balkan milletlerinin İslam'ı benimsememesi sorunların başlıca nedenidir.
- C) Osmanlı Devleti Balkan kültürünü yok etmiştir.
- D) Balkanlar, Osmanlı Devleti zamanındaki huzurlu ortamdan uzaktır.

5.

Osmanlı ülkesinde camiler, kiliseler ve havralar (Yahudilerin tapınağı) yan yana inşa edilmiştir.

İstanbul'daki Darülaceze'de (Güçsüzler Yurdu) üç ibadethane bir aradadır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde;

- I. hoşgörülü ortam
- II. din serbestliği
- III. Gayrimüslimlerin haklarını koruma anlayışlarından hangilerinin bulunduğu göstermektedir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6.

Hristiyan dünyasındaki arkası kesilmeyen Yahudi düşmanlığı engizisyona karşılık Osmanlıların idaresi altındaki Hristiyan ve Müslümanlar ahenk içerisinde yaşıyorlardı.

Gibbons

Gibbons, Osmanlı Devleti'nin hangi özelliğini ön plana çıkarmaktadır?

- A) Güçlü bir askeri yapıya sahip olduğunu
- B) Ülke içinde kültür birliği sağlandığını
- C) Hoşgörülü bir yönetim uyguladığını
- D) Ticaret yollarına egemen olduğunu

7.

Verilen diyagramda “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hristiyanlık baskın din durumundaydı.
- B) Hristiyanlar zorla müslümanlaştırıldı.
- C) Hristiyanlar padişahlık mevkine gelebilirdi.
- D) Adalet herkese eşit olarak uygulanırdı.

Test 24
YEŞİL 7

1. Osmanlı topraklarında yaşayan gayrimüslim topluluklar;

- Din, dil ve kültürlerini yaşatmışlardır.
- İstedikleri alanda ticari faaliyette bulunmuşlardır.
- Mülk sahibi olabilmişlerdir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa kültüründen etkilendiğini
- B) Osmanlı Devleti'nde demokratik rejimin varlığını
- C) Osmanlı vatandaşları arasında sosyal ve ekonomik ayrımcılığın olmadığını
- D) Müslüman olmayan topluluklara baskı yapıldığını

2.

Manuel Serrano Sanz

Adalet ve hukuk yoluyla toplum düzenini sağlayan Türkler. Hristiyan ve Müslüman farkı gözetmeksizin adaleti herkese eşit olarak tatbik ederler. Belli başlı kadınların masalarında bir İncil ve Tevrat bulunur. Hristiyanları İncil, Yahudiler Tevrat üzerine yemin ettirirler.

Tarihçi Sanz'ın aktardığı bilgi dikkate alınarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Farklı kültür ve inançlardan insanların bir arada yaşayabildiğine
- B) Hukuk sisteminde vatandaşların dini inançlarının dikkate alındığına
- C) Adaletin herkese eşit olarak uygulandığına
- D) Farklı inançların hukuk sisteminde yozlaşmaya neden olduğuna

3.

"Osmanlı topraklarında yaşayan Hristiyanlar, pek çok imtiyaza sahipti. Osmanlı elçileri arasında birçok Hristiyan bulunduğu gibi vekillerin (milletvekili) bir kısmı da Hristiyan'dı. Tolerans bakımından biz ne İngiltere'de ne de Hindistan'da Türklerle boy ölçüşemeyiz." Max Müller

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nde hoşgörü ikliminin yaşandığı
- B) Osmanlı'daki azınlıkların devlet kadrolarında görev alabildikleri
- C) Dünyada, Osmanlı topraklarındaki kadar hoşgörünün yaygın olmadığı
- D) Osmanlı yönetiminin Hristiyanları üstün tutan politika izlediği

4.

II. Mahmut 1837'de yaptığı konuşmada şöyle demiştir:

II. Mahmut

Siz Rumlar, siz Ermeniler ve siz Yahudiler, hepiniz Müslümanlar gibi Allah'ın kulu ve benim tebamsınız. Dinleriniz başka başkadır. Fakat hepiniz devlet kanunlarının ve irade-i şahanemin himayesindesiniz. Size düşen vergileri ödeyin. Bunların kullanılacakları yerler sizin emniyetiniz ve refahınızdır.

II. Mahmut'un bu sözlerine göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nde din ve vicdan hürriyeti vardır.
- B) II. Mahmut, gayri müslimlere daha fazla ayrıcalık tanımıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nde azınlıkların güvenliği sağlanmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nde birçok millet bir arada yaşamıştır.

5.

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethetmekten sonra, yayınladığı fermanla Hristiyanlığın Ortodoks mezhebine ait vatandaşlar için şu güvenceleri vermiştir.

- Kendi dini liderlerini seçebilecekler.
- İbadet yerlerinde serbestçe ibadet edebilecekler.
- Can ve mal güvenlikleri devletin güvencesinde olacaktır.

Buna göre Osmanlı devlet yönetimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Vatandaşları arasında dini ayrım yapmaktadır.
- B) Toplumsal farklılıklara vurgu yapılmaktadır.
- C) İnsanlara inançları konusunda taraflı davranılmaktadır.
- D) Hoşgörülü bir yönetim anlayışı hakimdir.

6.

Sevgili çocuklar, Osmanlı Devleti uzun yıllar boyunca Balkanlardaki farklı inançtaki insanları bir arada adalet ve hoşgörüyle yaşatmıştır. **Peki bu duruma neyi kanıt olarak gösterilebilirsiniz?**

Adem Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki çocuklardan hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Fetret Devri'nde Balkanlarda fazla toprak kayıplarının yaşanmaması

B)

Rumeli'de iskan politikasının uygulanması

C)

Hristiyan halktan haraç ve cizye vergisinin alınması

D)

Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'daki yönetim sisteminden etkilendiği

7.

Osmanlı'da birlikte yaşamının en güzel kanıtlarından biri Darülaceze'dir. Darülaceze kimsesiz çocuklar, evsiz, hasta, engelli ve yaşlıların barınması için kurulmuştur. Günümüzde de faaliyetini sürdüren bu kurum dil, din, ırk, mezhep farkı gözetmeksizin cami, kilise ve havrasıyla hizmet etmeye devam etmektedir.

Buna göre Darülaceze ile ilgili;

- I. bir şefkat kapısı olduğu,
- II. hizmetlerinde ayrımcılık yapmadığı,
- III. hala hizmete devam ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

Test 25
SARI

1. Anadolu'da kurulan Türk şehirlerinde cami, medrese, kervansaray, han, hamam, aşevi ve bedesten (kapalı çarşı) gibi sosyal tesislere rastlanmaktadır. **Buna göre Osmanlı şehirlerinde aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik çalışma olduğu söylenemez?**
- A) Sosyal yardımlaşma
B) Spor
C) Din
D) Ekonomi

Yukarıda sembollerle verilenlerden hangileri geleneksel el sanatlarımızı örnek olarak gösterilebilir?

- A) ▲ – ● B) ▲ – ★
C) ● – ★ D) ▲ – ● – ★
3. Kanuni'nin Fransa'ya kapitülasyonlar vermesinde;
- I. Avrupa siyasetinde etkili olmak
II. Akdeniz ticaretini canlandırmak
III. Azınlık isyanlarını engellemek
- amaçlarından hangileri etkili olmuştur?**
- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I – II ve III

4.

Çocuklar günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi el sanatlarının önemini azaltmıştır. El sanatlarının yaşatılması ve bölge halkının gelir kaynağı olarak devam etmesi için neler yapılmalıdır?

Zeliha

Ürünlerin sergilendiği ve satıldığı pazarlar kurulmalıdır.

Salih

Tanıtlar yapılmalı ve festivaller düzenlenmelidir.

Ceren

Atölyeler kurulmalı, küçük esnafa destek verilmelidir.

Rıza

Yöresel eşya alımı yerine ithal eşya alımı teşvik edilmelidir.

Sosyal bilgiler öğretmenin sorusunu hangi öğrenciler doğru cevaplamıştır?

- A) Zeliha ve Salih
B) Salih ve Ceren
C) Zeliha, Salih ve Ceren
D) Ceren, Rıza ve Salih

5.

Osmanlılar'da bir şehri oluşturan unsurlar arasında sosyal tesisler önemli yer tutmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal tesis değildir?

- A) İmaretler B) Cezaevleri
C) Hamamlar D) Hanlar

6.

Aşağıda verilen tabloda bazı divan üyelerinin görevlerini günümüzde yerine getiren Bakanlar Kurulu üyeleri verilmiştir.

Divan Üyesi	Bakanlar Kurulundaki Karşılığı
Sadrazam	.....?.....
Defterdar	.....?.....
Kazasker (Kadıasker)	.....?.....
Reisülküttap	Dışişleri bakanı

Verilen eşleştirme tablosu doldurulduğunda hangi Bakanlar Kurulu üyesi dışarıda kalır?

- A) Başbakan
B) Maliye Bakanı
C) Adalet Bakanı
D) Sağlık Bakanı

7.

Höşmerim
Ege BölgesiArapaşı
İç Anadolu BölgesiBuryan
Doğu Anadolu Bölgesi

Anadolu'nun farklı bölgelerinde yüzyıllar öncesinden günümüze kadar birçok yemek kültürü varlığını sürdürmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

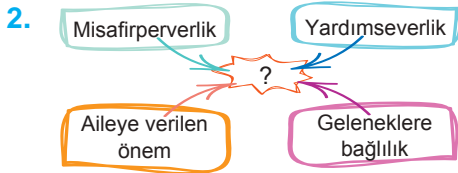
- A) Geçmişten günümüze kültürel süreklilik devam etmektedir.
B) Cumhuriyetle birlikte Osmanlı kültürüne ait değerler unutulmuştur.
C) Günümüzde geleneksel sanatlara gerekli değer verilmemektedir.
D) Yöresel yemeklerin yapımı unutulmuştur.

Test 25

MAVi

1. Aşağıdakilerden hangisi geçmişten günümüze kalan Türk yemekleri arasında gösterilemez?

- A) Arabaşı çorbası
- B) Aşure
- C) Spagetti
- D) Lahmacun

Yukarıda verilen şemada “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Türk milletinin bazı kültürel değerleri
- B) Göçebe yaşamın kuralları
- C) Teknoloji dünyasında kaybolan özelliklerimiz
- D) Şehir kültürüne uyumun zorlukları

3. Osmanlı Devleti'nden günümüze kadar ulaşan çorapçılık, bakırcılık, dokumacılık, bıçakçılık gibi el emeğiyle yapılan geleneksel sanat ürünleriyle uğraşanların sayısı gün geçtikçe azalmaktadır. Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Fabrikalarda daha ucuz ürünlerin üretilmesi
- B) Devletin el sanatları ile uğraşanlara desteklemesi
- C) El emeği ile yapılan ürünlerin daha pahalı olması
- D) İnsanların ihtiyaçlarının ve kültürünün değişmesi

4.

Avcılık ve atlı sporlar Osmanlılarda en önemli sporlar arasındadır. Özellikle cirit oyunu yaygın olarak oynanırdı.

Osmanlılar'da spor dalı, olarak atın tercih edilmesi aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Ekonomik hayatın canlı olduğunu
- B) Devletin dini hükümlere göre yönetildiğini
- C) Ordu millet anlayışını
- D) Kanun üstünlüğünün benimsendiğini

5.

Osmanlı Devleti'nde saray, köşk ve camilerin yanında kervansaraylar, medreseler ve hamamlar da bulunmaktaydı. Ayrıca minyatür ve hat sanatı da gelişmişti.

Bu bilgilere göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin yargısına ulaşamaz?

- A) Mimari unsurlara önem verilmiştir.
- B) Ticaret ve eğitim önemsenmiştir.
- C) El sanatları gelişmiştir.
- D) Ticarete gayrimüslimler etkili olmuştur.

6.

Klasik Osmanlı evleri genellikle iki katlı, önünde avlusu bulunan ahşap evlerdir. Evler ve avlularda olduğu kadar şehirlerin yolları ve kaldırımları da düzenli olarak bakımdan geçerdi.

Burada anlatılan durum aşağıdakilerden hangisi kanıtlar niteliktedir?

- A) Temizliğin ve bakımın ön planda olduğunu
- B) Belediyeciliğin gelişmemiş olduğunu
- C) Evlerin hepsinin ahşap olduğunu
- D) Herkesin şehirlerde yaşadığını

7.

Sevgili çocuklar, Türk şehirlerinde bulunan külliyyeleri diğer yapıtlardan ayıran en önemli özellik nedir?

Mualla Öğretmen'in sorduğu soruya aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Belli bir estetik kaygıyla yapılması
- B) Çok sayıda eseri bir arada bulundurması
- C) İnsanların ihtiyaçlarını karşılaması
- D) İşini bilen mimarlar tarafından yapılması

Test 25
YEŞİL

1.

Alaaddin Camisi Karatay Medresesi

Türkiye Selçuklu Sultanı'nın adını taşıyan Alaaddin camisi döneminin en büyüğü, Minberindeki ahşap işlemlerle Türk sanatı'nın eşsiz bir örneğidir. Karatay Medresesi taş, mermer ve tuğla'nın uyumunu yansıtan mimarisi, çinili kubbesi ve süslemeleriyle Selçuklu sanatının baş yapıtlarından biridir.

Bu tanıtıma bakarak Anadolu Türk mimari ile ilgili,

- I. Estetik olgusuna önem verilmiştir.
- II. En güzel örneklerinden bazıları Konya'da bulunmaktadır.
- III. Türk sanatının gelişmişliğini göstermektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

2.

Osmanlı Devleti, egemenliği altında bulunan topraklarda eğitim, sağlık ve ticaret alanlarında çok sayıda eser yapmıştır.

Aşağıda verilen alan - mimari eser eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

	Eğitim	Sağlık	Ticaret
A)	Medrese	Darüşşifa	Kervansaray
B)	Kervansaray	Darüşşifa	Medrese
C)	Medrese	Kervansaray	Darüşşifa
D)	Darüşşifa	Medrese	Kervansaray

3.

Anadolu şehirlerinde Türk mimari eserleri ile ilgili bir araştırma yapan Selma'nın araştırmasında aşağıdakilerden hangisine yer vermesi doğru olmaz?

- A) Konya Alaaddin Cami
B) Erzurum Çifte Minareli Medrese
C) Van Akdamar Kilisesi
D) Kırşehir Caca Bey Camii

4.

Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Sivas ile ilgili şu bilgiler yer alır. "Sivas, Türkmen ağası hükmünde yüz elli akçelik kazadır. Serdarı, subaşı, müftü ve nakibi ile bilginleri vardır. Kalesi taşlık bir yerde ve yüksek bir tepe üzerindedir. Şehir, karaduruk toprağında, nehir kenarında, bağlı, bahçeli ve kerpiç taşla yapılmış evleri, yedi mihrap camisi, han ve hamamı ile çarşı ve pazarı olan şirin bir yerdir."

Verilen bilgilere göre Sivas ile ilgili;

- I. önemli bir merkez konumunda olduğu,
- II. verimli topraklara sahip olduğu,
- III. halkın ihtiyaçlarını karşılayacak eserlere sahip olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

5.

"Konya'da görülmeye değer zenginliklerden biri de tarihi evlerdir. Eski Konya evleri, Türk mimarisinin estetik ve zerafetinin günümüze ulaşmış benzersiz örneklerindendir. Türk evlerinin çoğunda görülen avlu, merdiven, tandır, sedirlik, hayat, kiler gibi bölümler Konya evlerinde de vardır."

Verilen bilgiler Türk kültürünün hangi alanıyla ilgilidir?

- A) Mimari   B) Edebiyat
C) El sanatları   D) Müzik

6.

Anadolu Selçukluları döneminde yapılan mimari eserlerdeki yazı, motif ve desenlerin benzerleri Osmanlı eserlerinde de yer almış ve daha da geliştirilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Selçuklu sanat anlayışı günümüze ulaşmamıştır.
B) Günümüzde yapılan süsleme sanatı ilk kez Selçuklular döneminde ortaya çıkmıştır.
C) Türklerin sanat anlayışında etkileşim vardır.
D) Osmanlı eserlerindeki estetik desenler Selçuklu eserlerinden daha geridir.

7.

"Bamya çorbası, kuzu tandır, Mevlana böreği, tirit, etli ekmek, fırın kebabı, arabası çorbası, etli yaprak sarması, ve hoşmerim gibi geleneksel yemekleri var Konya'nın. Bu kadar lezzeti tanıdıktan sonra Konya'nın her mahallesinde göreceğimiz bir çeşmeden suyumuzu yudumlayarak gezimizi bitirelim."

Konya'yı gezen Hüseyin'in verdiği bilgilere göre Konya ile ilgili;

- I. yöresel lezzetlere sahip olduğu,
- II. ticari hayatın canlı olduğu,
- III. sosyal ihtiyaçları gidermeye yönelik eserler bulunduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

Test 26
SARI

1.

?

Osmanlılar fetih hareketleri, iskan ve ticaret faaliyetleri gibi gelişmeler sonucunda farklı kültürlerle tanışmış karşılıklı etkileşim yaşamıştır.

Osmanlılar Avrupalılara üstünlük sağlayınca Batılı devletler, Osmanlı ordusunu örnek almaya çalışmışlardır.

Osmanlı mehteri Avrupalı bestecileri derinden etkilemiştir.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Etkiledik, Etkilendik
B) Buluşların Serüveni
C) Yenilikler ve Osmanlı Devleti
D) Farklı Kültürler Bir Arada Yaşadı

2.

Mehter takımının kullandığı davul ve zurnaların gürleyen sesleri Avrupalı bestecileri etkilemiştir.

D

Y

Buna örnek olarak Mozart'ın Saraydan Kız Kaçırma operası verilebilir.

Buna örnek olarak Mozart'ın Saraydan Kız Kaçırma operası verilebilir.

D

Y

D

Y

1. çıkış

2. çıkış

3. çıkış

4. çıkış

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek yönlendirici oklar takip edildiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3.

Cansu

Geçmiş dönemlerde toplumlar savaş, göç ve ticaret faaliyetleri gibi gelişmeler yoluyla etkileşim yaşamışlardır.

Cansu'nun, bu görüşünü aşağıdakilerden hangisi en az destekler?

- A) Haçlı Seferleri
B) Ankara Savaşı
C) Kavimler Göçü
D) Coğrafi Keşifler

4.

Osmanlı Devleti'nde barış zamanında askeri ruhu canlı tutar.

Seferlerde askerin cesaretini artırarak düşmana korku verir.

Zaferlerin dışında da çeşitli zaman ve mekanlarda çalınır.

Yukarıda verilen diyagrama göre anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lale Devri B) Nizam-ı Cedid
C) Mehter Marşı D) Yeniçeri ocağı

5.

Osmanlı tarihinde Avrupa tarzında ilk islahatlar ..... 'nde başlamıştır. .... Osmanlı kültürü ile Batı kültürü arasında yaşanan etkileşime örnek olarak gösterilebilir.

Parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Lale Devri
B) III. Selim Dönemi
C) II. Mahmut Dönemi
D) III. Ahmet Dönemi

6.

Aşağıda Türk kültürünü yansıtan bazı örnekler yer almaktadır.

Mehteran

Baklava

Kahve

Hali

Buna göre, yukarıda verilenlerden hangisinin Avrupalı bestecilere ilham kaynağı olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV

7.

Aşağıdakilerden hangisi Batı kültürü ile Osmanlı kültürü arasında yaşanan etkileşime örnek olarak gösterilebilir?

- A) Lale Devri
B) Fetret Devri
C) Reform
D) Enderun Mektebi

Test 26
MAVi

1.

- I. Fransa'ya yerleşen Rum ve Ermenilerin, Osmanlıların kahve pişirme ve içme adabını Fransızlara öğretmeleri
II. Macarların pirinç tarımını Osmanlılardan öğrenmeleri
III. Osmanlı ordularının Avrupa ordularını örnek alarak yeniden düzenlenmesi

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin Osmanlı kültürünün Batı kültürünü etkilediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) II ve III D) I – II ve III

2. Avrupa'da 15. ve 16. yüzyıllarda yaşanan Rönesans ve Reform hareketlerinin sonucunda bilim, kültür, düşünce ve din hayatında önemli değişim ve gelişmeler yaşanmıştır. Yaşanan değişim sonucunda Avrupalılar birçok alanda da Osmanlı Devleti'nden daha ileri bir düzeye ulaşmışlardır. Osmanlı yönetimi ise bu gelişmelere kayıtsız kalmış, ülkesini Avrupa'dan ileri seviyede görmüştür.

Buna göre;

- Avrupa'da 15. ve 16. yüzyıllarda farklı alanlarda değişim yaşanmıştır.
- Osmanlı Devleti Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmiştir.
- Osmanlı kültürü, Batı kültürünü etkisi altına almıştır.
- Rönesans ve Reform Avrupa ülkelerinin gelişmesine neden olmuştur.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II   B) II ve III
C) I – II ve III   D) II – III ve IV

3. Osmanlı tarihinde 1718 Pasarofça Antlaşması'yla başlayıp 1730 ..... isyanıyla sona eren döneme Lale Devri adı verilir. Devrin padişahı ....., etkili sadrazamı ve yenilikçisi ise .....'dir.

Yukarıdaki parçada sembollerle boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

	●	▲	♥
A)	Patrona Halil	Nevşehirli Damat İbrahim	III. Ahmet
B)	III. Ahmet	Patrona Halil	Nevşehirli Damat İbrahim
C)	Patrona Halil	III. Ahmet	Nevşehirli Damat İbrahim
D)	Nevşehirli Damat İbrahim	III. Ahmet	Patrona Halil

4. I. İtfaiye bölümünün kurulması
II. İlk Türk matbaasının kurulması
III. Çiçek aşısının uygulanması
IV. Kağıt para basılması

Yukarıda verilen ıslahatlardan hangilerinin Lale Devri'nde yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve IV
C) II ve III   D) I – II ve III

5.

Yukarıda verilenlerden hangilerinin Lale Devri'nde önemi artmıştır?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) II ve III   D) I – II ve III

6. Lale Devri'nde Avrupa'dan matbaa alınmış, itfaiye örgütü kurulmuş, çiçek hastalığına karşı aşı uygulanmış, kağıt, kumaş ve çini atölyeleri kurulmuştur.

Bu bilgilere göre Lale Devri'nde aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik ıslahat yapıldığı söylenemez?

- A) Yerli üretim   B) Sağlık
C) Kültürel   D) Siyasi

7. Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri'nde gerçekleştirilen ıslahatlardan biridir?

- A) Yeniçeri Ocağı kapatıldı.
B) Çiçek aşısı uygulandı.
C) Polis ve posta teşkilatı kuruldu.
D) Ziraat Bankası kuruldu.

Test 26 YEŞİL 7

1.

Sevgili öğrenciler, Lale Devri'nde Viyana, Paris ve Berlin gibi Avrupa başkentlerine ilk kez geçici elçilik heyeti gönderildi. **Bu önemli başkentlere elçiler gönderilmesinin gerekçeleri nelerdir?**

Avrupa'yı yakından tanımak

Batıdaki değişimi ve gelişmeleri yerinden izlemek

Osmanlı Devleti'nde yapılan ıslahatları Avrupa'ya tanıtmak

Sosyal bilgiler öğretmeninin sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangisi ya da hangilerinin doğru cevap verdiği söylenemez?

- A) Yalnız Tuğba
B) Emre ve Ferdî
C) Emre ve Tuğba
D) Tuğba ve Ferdî

2.

Kaan

18. yüzyılda Lale Devri ile başlayan Avrupa tarzındaki yenilikler I. Mahmut, III. Mustafa, I. Abdülhamit ve III. Selim dönemlerinde de sürdürülmüştür. Bu dönemlerde askeri alanda yeniliklere ağırlık verilmiştir.

Kaan, bu görüşüne aşağıdakilerden hangisini neden olarak gösterebilir?

- A) Ekonomik, siyasi ve kültürel alanlarda yeniliklere ihtiyaç duyulması
- B) Savaşlarda alınan ağır yenilgiler yüzünden toprak kayıplarının sürmesi
- C) Sınırların Avrupa toprakları üzerinde genişletilmek istenmesi
- D) Halkın, Yeniçeri ve Celali isyanlarını desteklemesi

3.

Patrona Halil adında bir kişi, Lale Devri'ni sonlandırmak amacıyla zorbalarla isyan çıkardı. İsyan sonunda Sadrazam Damat İbrahim Paşa öldürülmüş, padişah III. Ahmet tahttan indirilmiştir. Kağıthane ve Boğaziçi'ndeki yalı ve köşkler isyancılar tarafından yakılmış ve lale bahçeleri yok edilmiştir.

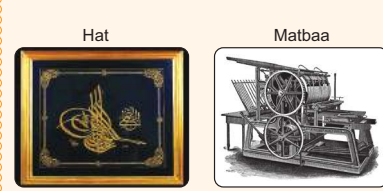
Buna göre, Patrona Halil İsyanı ile ilgili olarak;

- I. Halkın lüks ve israfa tepki gösterdiği
- II. İsyanın Osmanlı yönetiminde padişah değişikliğine neden olduğu
- III. Patrona Halil'in padişah olarak tahta çıktığı
- IV. Avrupa tarzı ıslahatlar yapılmamasının halkın tepkisine neden olduğu

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) I – II ve IV

4.

Lale Devri'nde hattatlar matbaanın kurulmasına tepki göstererek matbaanın "gavur icadı" olduğunu söyleyip halkın da desteğini aldılar. Devlet bunun üzerine dini eserler dışındaki eserlerin matbaada basılmasına izin verdi.

Buna göre;

- I. matbaanın kullanılmasının bazı kesimleri rahatsız ettiği
- II. hattatların dini eserlerin matbaa tarafından basılmasını istemediği
- III. devletin halkın görüşlerine kayıtsız kalmadığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I – II ve III

5.

Avrupa'da, Viyana'yı kuşatan Türk ordusunun mızıkası, bütün Avrupa milletleri tarafından tanındı. Böylece mehter, Avrupa müziğini ilk etkileyen sanatımız oldu. Türk nağmelerini bugün Balkan şarkı ve türkülerinde, Orta Avrupa besmelerinde bulmak mümkündür.

Verilen bilgilere göre mehterle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türkler özgü bir sanat olduğuna
- B) Avrupa müziğini etkilediğine
- C) Günümüzde de Avrupa müziğindeki etkisinin sürdüğüne
- D) Dünyanın en eski askeri bandosu olduğuna

6.

Lale Devri'nde Yapılan Yenilikler

İstanbul ve Selanik'te kumaş fabrikası ile Yalova'da Kağıt fabrikası kuruldu.

Amaç: Yerli üretimi artırmak

Viyana, Paris ve Berlin gibi Avrupa başkentlerine geçici elçilik heyetleri gönderildi.

Amaç: Batıdaki yenilikler yakından takip etmek

Doğu ve batı klasiklerinden bazı eserler Türkçe'ye çevrildi.

Amaç: ..... ? .....

Bu diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Türkçenin etkinliğini artırmak
- B) Batı kültürünü benimsemek
- C) Halkı ıslahatlara alıştırmak
- D) Toplumda kültürel hayatı canlandırmak

7.

Osmanlı Devleti'nde 15. yy'ın sonlarından itibaren gayrimüslimler tarafından kullanılan matbaanın yanında ilk Türk matbaası, Sait Efendi ve İbrahim Müteferrika tarafından 1727 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Dini kitapların dışında kalan alanlarda kitapların basılmasına izin verilen matbaada basılan ilk eser Van Kulu Lugatı'dır.

Verilen metne göre aşağıda öğrencilerden hangisinin söylediği yargıya ulaşılamaz?

- A) İlk matbaa gayrimüslimler tarafından kurulmuştur.
- B) Matbaanın kurulmasına din adamları karşı çıkmıştır.
- C) İlk Türk matbaası 18. yy'da kurulmuştur.
- D) İlk Türk matbaasında dini eserlerin basılması istenmemiştir.

Test 27

SARI

1.

Sait Mehmet Efendi ve İbrahim Müteferrika tarafından 1727 yılında İstanbul'da kurulan ilk Türk matbaasında bazı dini kitapların basılması yasaklanmıştır.

Dini kitapların matbaada basılmasının yasaklanması, aşağıdaki sanat dallarından hangisini korumaya yöneliktir?

- A) Hat B) Resim
C) Minyatür D) Heykel

2.

Batı tarzı mimari eserlerin inşa edilmesi Lale Devri'nde görülmüş, bu durum sivil mimariyi ön plana çıkarmıştır. **Peki mimari alandaki bu gelişme neyi kanıtlar niteliktedir?**

Pelin Öğretmen'in sorusunu aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevaplamıştır?

A)

İlk mimari eserlerin Lale Devri'nde yapıldığını

B)

Osmanlı Devleti'nin Batı'nın etkisinde kaldığını

C)

Batı karşısındaki üstünlüğün sürdüğünü

D)

Halkın yönetime katıldığını

3.

- I. İlk nüfus sayımının yaptırılması
- II. İlk kez Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi
- III. İlk devlet matbaasının kurulması
- IV. İlköğretimi zorunlu hâle getirilmesi

Yukarıdaki yeniliklerden hangisi Lale Devri'nde gerçekleştirilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4.

Avrupa'da 18. yy'da balolarda Türk giysileri giymek, bu giysilerle portre yaptırmak moda haline gelmiştir. Osmanlı elçileri Paris'te kahve içme adetinin başlamasını sağlamışlardır.

Verilen bilgilerde Avrupalıların hangi alanda Osmanlılar'dan etkilendiklerinden söz edilmektedir?

- A) Dini B) Ekonomik
C) Kültürel D) Askeri

5.

Sevgili çocuklar, Lale Devri yenilik hareketlerinde Osmanlı Devleti'nin Batı'yı örnek alması neyi göstermektedir?

Aslı Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Azınlık isyanlarının önlenmek istediğini

B)

Osmanlı Devleti'nin ekonomik sıkıntı yaşadığını

C)

Osmanlı'nın Avrupa'nın gerisinde kaldığını kabul ettiğini

D)

Avrupa'nın Osmanlı'yı kurtarmak istediğini

6.

Osmanlı Devleti'nde Avrupa tarzında yapılan saray ve köşklere sedirin yerini masa, sandalye ve koltuk almaya başlamıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Osmanlı Devleti'nde yenilik hareketlerinin mimariyle sınırlı kaldığını
B) Osmanlı toplumunda Avrupa yaşam tarzının yaygınlaştığını
C) Osmanlı halkının yenilik hareketlerine karşı çıktığını
D) Osmanlı Devleti'nde geleneksel el mimari anlayışın devam ettiğini

7.

Fransa'ya giden elçilik heyetinde yer alan Sait Mehmet Efendi, Paris'te matbaa ile tanışmış, ülkeye dönünce İbrahim Müteferrika ile birlikte İstanbul'da bir matbaa kurmuştur.

Osmanlı Devleti'nde matbaanın kurulmasının aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenemez?

A)

Bilimsel gelişmelerin hızlanmasına

B)

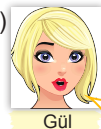
Kültürel hayatın canlanmasına

C)

Kitap okuyan insan sayısının artmasına

D)

Halkın yönetime katılmasına

Test 27

MAVi

1. I. Tulumbacılar ocağının açılması
II. Çini fabrikasının açılması
III. Matbaanın kurulması
IV. Kağıt fabrikasının açılması
- Yukarıda verilen Lale Devri yeniliklerinden hangileri arasında neden - sonuç ilişkisi bulunmaktadır?**

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV

2.

Şemaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı'nın Avrupa'ya Etkileri
B) Avrupa'dan Etkilenen Osmanlı
C) Etkiledik, Etkilendik
D) Müziğin Evrenselliği

3. Lale Devri, Osmanlı toplumunda kültür ve düşünce hayatının canlandırılmaya çalışıldığı bir dönemdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun kanıtlarından biri olamaz?

- A) İlk kez çiçek aşısının uygulanması
B) İlk Türk matbaasının kurulması
C) Yabancı eserlerin Türkçe'ye çevrilmesi
D) İstanbul'da çok sayıda kütüphane kurulması

4. Lale Devri'nde;

- Yeniçerilerden itfaiye bölümü oluşturuldu.
- İlk kez çiçek hastalığı için aşı uygulandı.
- Yalova'da kağıt, İstanbul'da kumaş ve çini fabrikaları kuruldu.
- İstanbul'da çeşitli köşkler ve çeşmeler yapıldı.

Verilen bilgilere göre Lale Devri'nde aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik çalışma yapıldığı söylenemez?

- A) Ekonomi B) Sağlık
C) Mimari D) Yönetim

5.

Lale Devri, Osmanlı Devleti'nde sosyal ve kültürel yeniliklerin ve değişimin yaşandığı bir devir olup Avrupa'ya yönelik yenilikler ilk defa bu dönemde yapılmıştır.

Buna göre Lale Devri'nde Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnızca askeri alanda yenilik yapılmıştır.
B) Yeniliklere ihtiyaç duyulmamıştır.
C) Devlet ilk kez yenilik yapma ihtiyacı duymuştur.
D) Avrupalılardan geri kalındığı ilk kez kabul edilmiştir.

6.

Sevgili çocuklar, Lale Devri'nde ilk kez Avrupa'nın önemli merkezlerine geçici elçilik heyetleri gönderilmiştir. **Bununla ulaşılacak istenen amaç nedir?**

Serkan Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

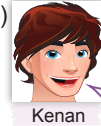
Sağlık alanında atılım yapılması

B)

Avrupa'daki gelişmelerin takip edilmek istenmesi

C)

Yönetim alanında yenilikler yapılmak istenmesi

D)

Avrupa'yı kültürel yönden taklit edilmek istenmesi

7.

- Haydın'ın "Askeri Senfonisi" ve "Mozart"ın "Rondo Alla Turca" adlı popüler piyano eserlerini mehter müziğini etkisi altında kalarak yazması
- Mozart'ın "Saraydan Kız Kaçırma" ve Beethoven'ın "9. Senfonisi"nde mehter enstrümanlarına yer vermesi

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk müziği Avrupalıları etkilemiştir.
B) Klasik müzikte bile mehter marşı enstrümanları kullanılabilir.
C) Dünyaca ünlü besteciler mehter marşının etkisinde kalmışlardır.
D) Türkler mehter marşına sahip çıkmamaktadır.

Test 27

YEŞİL

1. 15. yy'dan başlayarak Avrupa'da Türk kültürüne yaşam tarzına gösterilen ilgi artmış ve bu durum Avrupalıların hayatına farklı alanlarda yansımıştır.

I. Levni'nin yaptığı minyatürler

II. Mehter

III. Matbaa

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı'nın Avrupa'yı etkilediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti ile Avrupalı devletler arasında yüzyıllar süren mücadeleler sonucunda karşılıklı etkileşimler yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu etkileşimlere örnek olarak gösterilemez?

- A) Mehter müziğinin Avrupalı müzisyenlere ilham kaynağı olması
B) Doğu klasiklerinden bazılarının tercüme edilmesi
C) Türk kilim tasarımlarının, Avrupalı sanatçıların resimlerinde yer alması
D) Fransa'daki matbaanın örnek alınarak 1727'de İstanbul'da matbaa kurulması

3. I. Kağıt fabrikalarının kurulması
II. Matbaanın kurulması
III. Çiçek aşısının uygulanması
IV. Kumaş ve çiçek fabrikalarının açılması

Lale Devri'nde yapılan yukarıdaki yeniliklerden hangileri daha çok kültürel alanla ilgilidir?

- A) I ve II   B) II ve III
C) II ve IV   D) III ve IV

4. Avrupalılarla Türkler arasında sanat alanında karşılıklı etkileşim yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilemez?

- A) Mehter'in Beethoven, Mozart gibi bestecilere ilham vermesi
B) Balkan şarkıları ve Orta Avrupa bestelerinde Türk ezgilerine rastlanması
C) Avrupa yönetim sisteminin Divanı hümayuna göre düzenlenmesi
D) Avrupalı sanatçıların eserlerinde Türk halı ve kilim tasarımlarından örnekler bulunması

5. I. İstanbul'da kumaş, İzmit ve Kütahya'da çini, Yalova'da kağıt fabrikalarının açılması
II. Avrupa'daki gelişmeleri yakından izlemek için önemli başkentlere elçiler gönderilmesi
III. İstanbul ve Anadolu'daki önemli şehirlere kütüphane açılması

Lale Devri'nde yukarıda yapılan yeniliklerin ilişkili olduğu alanlar hangi seçenekte doğru gruplanmıştır?

	I	II	III
A)	Ekonomi	Diplomasi	Kültür
B)	Askeri	Kültür	Ekonomi
C)	Diplomasi	Ekonomi	Kültür
D)	Ekonomi	Kültür	Askeri

Mehter, bağımsızlığın, devlet varlığının önemli göstergesi olması yanında meydan savaşlarında, kale kuşatmalarında, hücum sırasında heyecanı artırır, askeri şevke getirirdi.

Utku Öğretmen'in açıklamalarına bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Mehter takımı, Avrupa müziğinden ilham alınarak kurulmuştur.
B) Mehter, orduya moral destek sağlamıştır.
C) Mehter takımı savaşlara bizzat katılmıştır.
D) Osmanlı ordusu, mehter takımı tarafından yönetilmiştir.

7. Mehter müziği Avrupa'yı etkilediği gibi Avrupa müziği de Osmanlı'yı etkiledi. Avrupalı müzisyenler Osmanlı Devleti'nde görevlendirilmeye başlandı. Bunun sonucunda mehter takımı kaldırılarak bando takımı kuruldu. Avrupa müziğinin yanında tiyatro, opera, bale gibi sahne sanatları da zaman içinde halkın ilgi gösterdiği sanatlardan oldu. Bu sanatlar orta oyunu, karagöz, meddah gibi sahne sanatlarının yerini almaya başladı.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avrupa müziğinin Osmanlı'yı etkilediği
B) Mehter takımı yerine Batı tarzında bando takımı kurulduğu
C) Avrupa sahne sanatlarının ön plana çıktığı
D) Türklere özgü sahne sanatlarının tamamıyla unutulduğu

Test 28
SARI

1.

Lady Montague

Sevgili Sarah, Türklerde vebanın müthiş tesirlerine dair anlatılan şeylerin hepsi hayal. Türkiye'yi bu hastalıktan kurtarmak İtalya ve Fransa'ninkinden kolay olacak...

Lady Montegu'nun bu mektubuna bakarak Osmanlılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Temizlik kurallarına önem vermedikleri
- B) Salgın hastalıklarla daha kolay baş edebildikleri
- C) Sağlık konusunda Avrupa'yı örnek aldıkları
- D) Sağlık alanında Avrupa'dan geri oldukları

2.

Türk toplumunda herkes imkanları ölçüsünde ihtiyaç sahiplerine yardımcı olmaya çalışır. Varlıklı kişiler halkın ihtiyaçlarının ücretsiz karşılanmasına yardımcı olacak eserler yapmışlardır.

Volkan, aşağıdaki mimari eserlerden hangisini bu görüşüne örnek olarak gösteremez?

A)

Cami

B)

Konak

C)

Çeşme

D)

Kervansaray

3.

Yukarıda verilen sporların Türklerin hangi özelliğini geliştirdiği söylenebilir?

- A) Yardımlaşma
- B) Temizlik
- C) Doğa sevgisi
- D) Savaşçılık

4.

At koşturup birbirine değnek atarak takım halinde oynanır.

Türklerin askeri yeteneklerinin gelişmesine katkıda bulunur.

Orta Asya'dan itibaren devam eden bir gelenektir.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Atıcılık
- B) Avcılık
- C) Cirit
- D) Güreş

5.

Türklerin bayramlarda düşmanlarından özür dilemeleri ve onlarla bayramlaşmaları övülmeye değer bir davranıştır.

Fransız Seyyah Thevenot

17. yy'da Osmanlı ülkesini gezen Fransız seyyahın gözlemlerinden yararlanarak, Türklerdeki bayramlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi ne ulaşılabilir?

- A) Kültürel çatışmaları artırdığı
- B) Türklerin askeri yeteneklerini güçlendirdiği
- C) Milli birlik ve beraberliği kuvvetlendirdiği
- D) Geleneklerden uzaklaştırdığı

6.

- I. Cömertlik
- II. Doğa ve hayvan sevgisi
- III. Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma
- IV. Güzel ahlak

Yukarıda numara verilenlerden hangilerinin Osmanlı kültür yapısını oluşturduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II, III ve IV
- D) I, II, III ve IV

7.

Aşağıda Fontmage'nin Türk aile yapısı ile ilgili bir sözü verilmiştir.

“Bir aile babası, ailesi içinde hükümdarın ülkede gördüğü saygıdan daha büyüğünü görür.”

Buna göre, Fontmage'nin Türk aile yapısındaki hangi özelliği vurguladığı söylenebilir?

- A) Saygı
- B) Yardımseverlik
- C) Şefkat
- D) Akraba ziyareti

Test 28
MAVİ

1.

Türklerde kahve içmeye önem verilirdi. Zengin, fakir herkes her gün kahve içerdi. Kahvehanelerde din ve mevki ayrımı gözetmeksizin her çeşit insan bir arada bulunmuştur. Kahvehaneye gelen insanlar herhangi bir taşkınlık yapmazlardı. Günlük olayları değerlendirirlerdi.

Buna göre, kahvehanelerle ilgili olarak;

- I. Gayrimüslimlerin de geldiği,
  - II. sohbet yeri olduğu,
  - III. vakıf niteliği taşıdığı
- yargılarından hangileri söylenebilir?**

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

2. “Gençlerin oynamaktan büyük keyif aldığı cirit, ata oyunudur. Bu oyunda at koşturulur, birbirine değnek atılır ve takım halinde oynanır.”

Avrupalı bir seyyahın bu izlenimlerine göre cirit oyununun;

- takım ruhunu oluşturmaları,
- mimari ve minyatür sanatının ilerlemesi,
- Türklerin askeri yeteneklerinin gelişmesi

durumlarından hangilerine katkıda bulunduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

3. “Türkler, çocukları çok seviyorlar. Çocuklarda kendilerini dünyaya getirenlere karşı sınırsız bir saygı duyuyorlar. Bir aile babası, ailesi içinde hükümdarın gördüğü saygıdan daha büyüğünü görüyor.”

Fontmagne

Bu anlatıma göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eski geleneklere uyulmadığı
B) Hükümdara saygı gösterilmediği
C) Aile bağlarının güçlü olduğu
D) Ailede kadınlara değer verilmediği

4. Aşağıda Türklerle ait bazı kültürel özellikler seyyahlar tarafından dile getirilmiştir.

“Türkler ihtiyarlarla çocuklara saygı gösterirler ve hatta iyiliklerini hayvanlara bile yayarlar. Leyleklerle kırlangıçlar hiçbir kovulma tehlikesine uğramaksızın Türk evlerinin üzerine yuva yapabilirler.”

Castellan

İnsan ve Hayvan Sevgisi

“Türk askeri savaşırken silahının ucunda cenneti gördüğü için cesurdur.”

Fontmagne

Buna göre, eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) İnanç   B) Konukseverlik
C) Cömertlik   D) Temizlik

5.

Busbecq

Şimdi sana, içinde sık sık kaldığımız hanlardan söz etmek istiyorum. Burada herkese yiyecek ikram etmek gelenektir. Yemek zamanı geldiğinde bir hizmetkâr, masa büyüklüğünde ve ortasında bir kap etli arpa, yulaf çorbası olan tepsiyle önümüze gelir. Bu tepsinin çevresinde küçük yuvarlak ekmekler ve bazen de bal petekleri bulunur.

Yukarıda Kanuni Sultan Süleyman döneminde Avusturya’dan elçi olarak gelen Busbecq’in gözlemlerinden bir bölüm yer almaktadır.

Bu bilgilerde Osmanlı kültürü ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Yabancılarla karşı davranış
B) Yemek kültürü
C) Sosyal yaşam
D) Yönetim anlayışı

6.

Türkler vücudu temiz tutmak için olduğu kadar sağlıkları içinde sık sık hamama giderler. Bu sebeple bu ülkede birçok güzel hamam vardır. Hepsisi de aynı tarzda yapmışlardır, bazılarının diğerlerinden daha büyük veya daha çok mermerle süslü olduğundan başka aralarında hiçbir fark yoktur.” Jan Thevenot

Avrupalı seyyahın izlenimlerinde Türklerle ilgili hangi özellikten söz edilmektedir?

- A) Yemek kültürü
B) Misafirperverlik
C) Bayramlaşma
D) Temizlik alışkanlığı

7. Aşağıda Osmanlı kültürüne ait bazı bilgiler verilmiştir.

Busbecq, Osmanlı ülkesinde çirkin görünüşlü yahut kötü kokulu bir şeye rastlanmadığını yazmıştır. Türk hamamları bütün Avrupa’da meşhur olmuştur. Thevenot da anılarında en küçük köyde bile hiç olmazsa bir hamam bulunduğunu aktarmıştır.

Buna göre, seyyahların Osmanlı kültürü ile ilgili olarak hangi konu üzerinde durduğu söylenebilir?

- A) Ahlak
B) Aile Sevgisi
C) Temizlik
D) Geleneklere bağlılık

Test 28
YEŞİL

1. “Çirkin görünüşlü yahut fena kokulu herhangi bir şeye rastlamanız mümkün değildir. Böyle şeyleri uzağa götürüp gömerler, yakılacak şeyleri yakarlar. İçki kumar ve aşırı eğlence düşkünlüğüne hiçbir yerde rastlanmaz. Kağıt ve zar oyunlarını bilmezler.”

Yukarıda Batılı bir seyyahın Osmanlı toplumu ile ilgili izlenimlerine yer verilmiştir.

Buna göre Osmanlı toplumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çevre temizliğine önem verilmediği
B) Lüks ve israfın görülmediği
C) Zararlı alışkanlıklardan uzak durulduğu
D) Sağlığı bozacak şeylerden korunulduğu

2. Türkler hakkında araştırma yapan bir seyyah şöyle bir yorumda bulunmuştur: "Mükemmel savaşçı olan Türkler, aynı zamanda dayanıklı olup uzun yürüyüşlere sabırla katlanabiliyorlar. Yanlarına gerekli birkaç parça eşya, silah ve matara sudan başka şey almazlar, en güç şartlara kolaylıkla uyabiliyorlar. Savaş onlar için bir neşe kaynağı. Birgün Safet Paşa'nın şöyle dediğini duydum.

- "Türk askeri savaşırken silahının ucunda cenneti gördüğü için cesurdur."

Seyyahın bu anlatımına göre Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İyi birer savaşçı oldukları
B) Dayanıklı oldukları
C) Sürekli savaşçıları
D) Savaşırken manevi güçten yararlandıkları

3. "Türkler arasında yaşayan birinin gözüne çarpan Türklerle ilgili temel özellik; onların konukseverlikleridir. Bunu bulduğum her yerde bir paşadan, dağ başındaki çadırda yaşayan yörüğe kadar herkeste gördüm; hem de hiçbir karşılık beklemeden. Hangi dinden, hangi milletten olursa olsun ister fakir ister zengin olsun ayırım gözetmeksizin herkesin tek düşüncesi vardı: Yabancı'nın karnını doyurmak."

Batılı bir seyyahın anlattıklarına bakılarak Osmanlı toplumu ile ilgili;

- I. Yabancılar karşı ilgi göstermektedirler.
II. Misafire karşı konukseverdirler.
III. Yaptıkları ikramlarda karşılık beklemezler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4. "Yaşlılara ve çocuklara saygı gösterirler. Leylekler, kırlangıçlar kovulma korkusundan uzak, Türklerin evlerine yuva yapabilirler. Köpekler sürüler halinde sokaklarda dolaşır. Onlara kötü davranmanın vay haline! Sokaklarda kedilere et atan çok insan görebilirsiniz."

Batılı bir seyyahın izlenimlerine bakarak Osmanlı toplumu ile ilgili;

- I. insanlara değer verildiği,
II. temizlik alışkanlığı olduğu,
III. hayvanların korunduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

5.

Osmanlı Devleti'nde ihtiyaç sahibi insanlar için şehrin farklı yerlerinde sadaka taşları bulunurdu. Buraya bırakılan paralar ihtiyaç sahibi tarafından ihtiyacı oranında alınır. **Bu durum Türklerde hangi davranışın geliştiğini gösterir?**

Ayla Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Büyüklere saygı, küçüklere sevgi
Suzan
B) Hayvan haklarını koruma
Gökçe
C) Yardımlaşma ve dayanışma
Eylül
D) Temizlik ve tutumluluk
Aslı

6. Aşağıda Bertrandon de la Broquiere'nin Seyahatnamesinden Bursa ile ilgili gözlemleri verilmiştir.

"Türkiye hükümdarları burada gömüldür. Burada güzel tesisler, hastaneler ve ihtiyaç sahiplerine Allah rızası için ekmek, et dağıtılan üç dört yer vardır. Her türlü ipek kumaşların, inci ve taşların pamukların ve sabunların satıldığı pazarları da dolaşılır."

Buna göre, Bursa ile ilgili olarak,

- I. çeşitli vakıfların hizmet verdiği,
II. Osmanlı padişahlarının mezarlarının bulunduğu,
III. pazarlarında farklı ürünlerin yer aldığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

7. "Osmanlı topraklarında yaklaşık olarak on dört sene kaldım. Bütün kötülükler gibi hırsızlığın da son derece nadir olduğunu gördüm. Hususiyetle İstanbul'da hiçbir hırsızlık hadisesi olmadığına şahit oldum. Ben dalgın bir kimseyim. Muhtelif dükkanlardan alışveriş yaptıktan sonra bir şeyleri unuttuğum çok olmuştur. Buna rağmen Türk dükkanlarında hiçbir şeyim kaybolmamıştır. Zira dükkancılar vaziyeti anlar anlamaz peşimden hemen adam koştururlar."

Batılı seyyahın izlenimlerinden yola çıkarak Osmanlı toplumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hırsızlığın nadiren görüldüğü
B) Kötülükler çok az rastlandığı
C) Esnafın dürüst olduğu
D) Para kazanmak uğruna her şeyin yapılabilirdiği

Test 29

SARI

1. Bundan sonra askerim yerli kumaştan yapılan elbiseler giyecek, halkım yerli malı kullanacak, yurt dışına ürün satan tüccardan daha az vergi alınacaktır.

II. Mahmut'un yukarıdaki kararı ile aşağıdakilerden hangisine yönelik ıslahat girişiminde bulunduğu söylenebilir?

- A) Halkı yönetime ortak etmek
- B) Askeri alandaki aksamaları gidermek
- C) Halk arasında dini hoşgörüyü artırmak
- D) Yerli üretimi artırarak milli ekonomi oluşturmak

2. Sevgili öğrenciler, Osmanlı Devleti'nin duraklamasında ve Avrupa'nın gerisinde kalmasında etkili olan sebepler nelerdir?

Padişahların deneyimsiz tahta çıkması

Avrupa'da eğitim alanında meydana gelen yeniliklerin takip edilmemesi

Merkezi otoritenin sarsılması

Sosyal bilgiler öğretmeninin sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Burak
- B) Nesrin ve Pelin
- C) Burak ve Pelin
- D) Burak, Nesrin ve Pelin

3.

..... sisteminin bozulmasıyla toprağını terkeden halk Anadolu'da Celali isyanlarını çıkardı. Huzur ve güvenlik bozuldu. Üretim düştü, taşra teşkilatı bozuldu.

Tarihi Prof. Dr. Halil İnancık'ın konuşmasında boş bırakılan yere hangisi getirilmelidir?

- A) Devşirme
- B) Vakıf
- C) Tımar
- D) Eğitim

4.

Aşağıdaki ıslahat çalışmalarından hangisi diğerlerinden farklı bir amaç doğrultusunda yapılmıştır?

- A) Nazırlıkların kurulması
- B) Yeniçeri Ocağının kapatılması
- C) Asakir-i Mansure-i Muhammediye'nin oluşturulması
- D) Harp okulunun açılması

5.

- I. Divan yerine bakanlıkların kurulması
  - II. İtfaiye, posta ve polis teşkilatlarının kurulması
  - III. Avrupa tarzında okulların açılması
- Yukarıda numaralandırılan gelişmelerden hangilerinin ıslahat özelliği taşıdığı söylenebilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

6.

- Savaşlarda başarısız sonuçlar alınmaya başlanmıştır.
- İstanbul'da ve devlet merkezinden uzak eyaletlerde ayaklanmalar çıkmıştır.
- Bozulan devlet kurumlarında yeni düzenlemeler yapma düşüncesi doğmuştur.

Sosyal bilgiler öğretmeninin aşağıdaki konulardan hangisini anlattığı söylenebilir?

- A) Fetret Devri'nin özellikleri
- B) Osmanlı Devleti'nin duraklamasının ve gerilemesinin sonuçları
- C) Osmanlı kültürünün Batı kültürüne etkileri
- D) II. Murat Dönemi gelişmeleri

7.

17. yüzyılda askeri, toplumsal ve ekonomik alanlarda yapılan ıslahatlarda daha çok Osmanlı Devleti'nin en güçlü dönemleri örnek alınmıştır. Ancak yapılan ıslahat çalışmaları devletin duraklamasına çözüm getirememiştir.

Bu durumun temel sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Avrupalı devletlerin Osmanlı'yı desteklemesi
- B) Hoşgörü politikasından vazgeçilmesi
- C) Sorunların çıkmasında etkili olan esas nedenlerin temellerine inilememesi
- D) Halkın devlete karşı isyan çıkarması

Test 29

MAVi

1.

Sevgili öğrenciler, Fransız İhtilali'nin sonuçları nelerdir?

Çok uluslu imparatorluklar parçalanmaya başlamıştır.

Demokrasi, hürriyet, eşitlik, adalet gibi kavramlar yayılmıştır.

Milliyetçilik akımı tüm dünyaya yayılmıştır.

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangilerinin doğru cevap verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız Gönül
B) Gönül ve Emre
C) Emre ve Ertan
D) Gönül, Emre ve Ertan

2. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

- I. Divan-ı Hümayun kaldırılarak Bakanlıklar kuruldu.
II. İzmir – Aydın demiryolu yapıldı.
III. Ziraat Bankası açıldı.

Yukarıda numaralandırılan yeniliklerin yapıldığı alanlarla ilişkisi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Ulaşım	Yönetim	Ekonomi
A)	II	III	I
B)	III	II	I
C)	II	I	III
D)	I	III	II

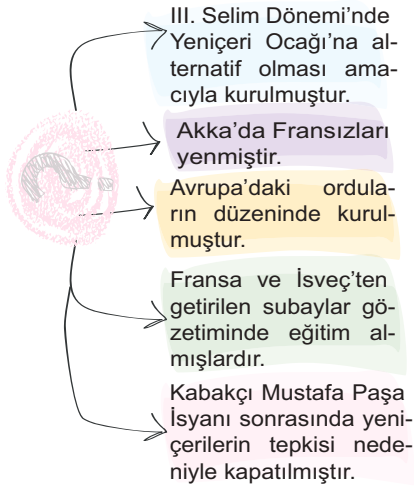
3.

- I. Nizam-ı Cedid Ordusu
II. İstanbul Teknik Üniversitesi
III. Ziraat Bankası

Yukarıda verilen yeniliklerden hangilerinin doğrudan ekonomik hayatı geliştirmeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

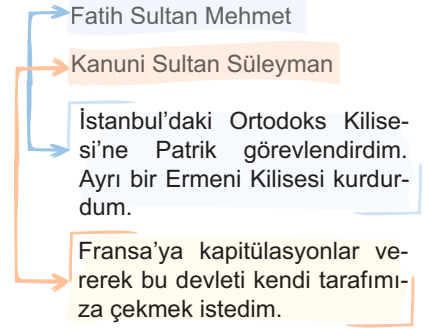
4.

Yukarıdaki şemada özellikleri verilen ıslahatın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Mühendishane-i Berri Humayun
B) İrad-ı Cedid
C) Nizam-ı Cedid
D) Mekteb-i Mülkiye

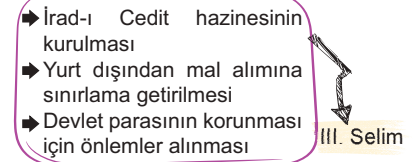
5.

Yukarıda faaliyetleri verilen padişahlarımızın ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ordu alanındaki aksamaları gidermek
B) Yeni fetihlerle sınırları genişletmek
C) Halk arasında eşitlik anlayışını yaymak
D) Avrupa Hristiyan birliğini bölmek

6.

Yukarıda verilen yeniliklerin hangi alanda yapıldığı söylenebilir?

- A) Askeri
B) Ekonomi
C) Diplomasi
D) Kültürel

7.

- I. Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır.
II. Nizam-ı Cedid ordusu kurulmuştur.
III. Tanzimat Fermanı ilan edilmiştir.

Yukarıda verilen gelişmelerin padişahlarla ilişkisi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	II. Mahmut	Abdülmecit	III. Selim
A)	I	II	III
B)	III	II	I
C)	I	III	II
D)	II	I	III

Test 29

YEŞİL

1. Sultan Abdülaziz 1867 yılında şehzade II. Abdülhamit ile birlikte 46 gün süren bir Avrupa gezisine çıktı. Şehzade II. Abdülhamit'in bu seyahate katılması, Avrupa'daki gelişmeleri yerinde görmesine ve diplomasi konusunda deneyim kazanmasına ortam hazırlamıştır.

Buna göre;

- Osmanlı padişahlarının Batı'daki gelişmelerden uzak kalmadığı,
  - padişahların da yurt dışı seyahatlerine çıktığı
  - yurt dışı seyahatlerinin devlet adamlarına tecrübe kazandırdığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız II   B) I – II
C) II – III   D) I – II – III

2. **II. Mahmut Dönemi Yönetim Alanında Yapılan İnkılaplar**
- Divan-ı Hümayun kaldırılmış ve yerine nazırlıklar getirilmiştir.
  - İller merkeze bağlanmış, mahalle ve köylere muhtarlar tayin edilmiştir.
- ?

Diyaqramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmaz?

- A) Tımar sistemi kaldırılarak devlet memurlarına maaş bağlanmıştır.
- B) İlk kez modern anlamda posta ve polis teşkilatı kurulmuştur.
- C) Kanunların yapılması için meclisler kurulmuştur.
- D) Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusu kurulmuştur.

3. – Polis Teşkilatının Kurulması
– Nazırlıklarının kurulması
– Posta Teşkilatının açılması

Yukarıdaki ıslahatlar hangi padişah döneminde yapılmıştır?

- A) Abdülhamit
B) Abdülmecit
C) III. Selim
D) II. Mahmut

4.

18. yüzyılda Osmanlı yöneticileri Avrupa'nın üstünlüğünü kabul etmiştir.

İlker

İlker, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne kanıt olarak gösteremez?

- A) Fars edebiyatından Türkçeye tercümeler yapılması
B) Mühendishane-i Bahri Hümayun'un açılması
C) Bazı Avrupa şehirlerinde geçici elçiliklerin açılması
D) Avrupa'dan ıslahatlara yardımcı olacak bazı subay, uzman ve öğretmenlerin getirilmesi

5.

- III. Selim
- Abdülmecit
- II. Mahmut
- III. Ahmet

Londra, Paris, Viyana ve Berlin gibi şehirlerde elçilikler açıldı.

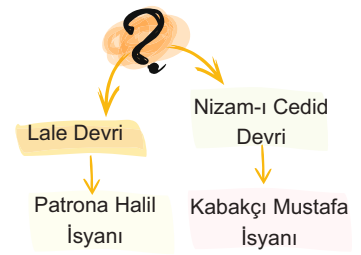
Ali

Yukarıdaki hedeflerin tamamını vurmak isteyen Ali'nin kaç numaralı ok ile atış yapması gerekir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

6.

Yukarıda verilen devir ve isyanların ortak özelliği olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Islahat hareketlerine Şeyhülislam karşı çıkmıştır.
- B) Yenilik hareketleri toplumun her kesimi tarafından benimsenmemiştir.
- C) Osmanlı yönetim şekli değişmiştir.
- D) Avrupalılar Osmanlı Devletinin iç işlerine karışmıştır.

7.

- I. Meşrutiyet'in ilanı ile Osmanlı Mebusan Meclisi açılmıştır.

Buna göre;

- Halk yönetime katılmıştır.
- Osmanlı hanedanı yönetimden uzaklaştırılmıştır.
- Ülkede ilk kez Avrupa tarzı yenilikler yapılmaya başlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) I ve III   D) I, II ve III

Test 30

SARI

1. II. Mahmut Dönemi'nde, devletin aldığı kararları, yasaları yazmaları ve mahkeme kararlarını duyurmak için .....?..... adıyla ilk resmi gazete çıkarılmıştır.

Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Hakimiyet-i Milliye
- B) Takvim-i Vekayi
- C) İrade-i Milliye
- D) Tercüman-ı Ahval

2. I. Harp Okulu açılmıştır.
II. Memurlara maaş bağlanmıştır.
III. Bando okulu açılmıştır.
IV. Tıbbiye açılmıştır.

Yukarıdaki yer alan ıslahatların hangisi padişah döneminde yapıldığı söylenebilir?

- A) III. Selim
- B) II. Mehmet
- C) II. Mahmut
- D) III. Ahmet

3.

Yukarıdaki kutuda “?” ile verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Bank-ı Dersaadet
- B) Ziraat Bankası
- C) Merkez Bankası
- D) Osmanlı Bankası

4.

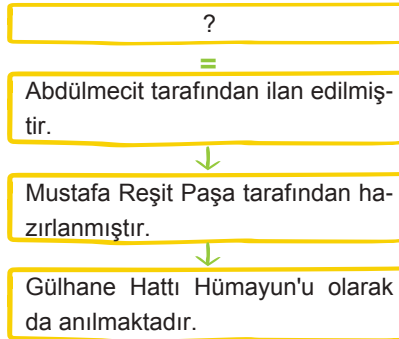

Fransız İhtilali, Osmanlı Devleti'ni olumlu yönde etkilemiştir.

Hande, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne kanıt olarak gösterebilir?

- A) Magna Carta
- B) Islahat Fermanı
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Kanun-i Esasi

5.

Şemada özellikleri verilen belgenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Tercüman-ı Ahval
- B) Tanzimat Fermanı
- C) İnsan Hakları Bildirgesi
- D) Islahat Fermanı

6.

Hükümdarlıkla yönetilen ülkede, hükümdarın başkanlığı altında toplanan parlamento yönetimine dayanan hükümet sistemine ..... denir. Bu sistemde halk padişahın yanında yönetime katılma hakkı elde eder.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Cumhuriyet
- B) Meşrutiyet
- C) Teokrasi
- D) Oligarşi

7.

Hristiyanlar çalışmıyor ve alışveriş yapmıyorlar diye pazar gününe tesa-düf eden semt pazarının günü, başka bir gün ile değiştirilmiştir.

Mahkeme salonlarında her milletten çeşit çeşit insanlar; Rumlar, Ermeniler ve hatta kadınlar yüksek sesle şikayetlerini bildiriyor ve savunmalarını rahatlıkla yapıyorlardı.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yenilikler ve Osmanlı Devleti
- B) Osmanlı Devleti ve İnkılaplar
- C) Farklı Kültürler Bir Arada Yaşadı
- D) Etkiledik, Etkilendik

Test 30

MAVi

1.

BELGE

AMAÇ

Tanzimat Fermanı

Fransız İhtilali'nin etkisini kırmak

Islahat Fermanı

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Mısır sorununun çözümünde Avrupalıların desteğini almak
- B) Avrupa devletleri ile ilişkileri geliştirmek
- C) Azınlıkların Osmanlı yönetiminden ayrılmasını engellemek
- D) Avrupalıların Osmanlı iç işlerine karışmasını engellemek

2.

Resim sanatına önem verilmiştir.

Medreseler yanında Avrupa tarzında eğitim veren okullar açılmıştır.

İstanbul'da ilköğretim zorunlu hale getirilmiştir.

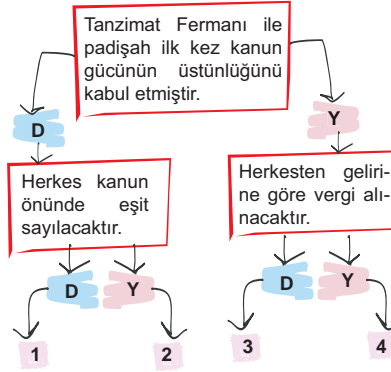
Yüksek okullara öğrenci yetiştirmek için rüştiyeler kurulmuştur.

Avrupa'ya öğrenciler gönderilmiştir.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Askeri alanda yapılan yenilikler
- B) Yönetim alanında yapılan yenilikler
- C) Eğitim ve kültür alanında yapılan yenilikler
- D) Ekonomi alanında yapılan yenilikler.

3.

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek ilerlendiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4.

Gayrimüslimleri küçük düşürücü ifadeler kullanılmayacaktır.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Azınlıklara din ve mezhep özgürlüğü tanınacaktır.
- B) Gayrimüslimler de Müslümanlar gibi devlet memurluğu yapabilecekler.
- C) Azınlıklar, askerlik hizmetlerini bedelli olarak yapabilecekler.
- D) Osmanlı Mebusan Meclisi açılacaktır.

5.

19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

- İstanbul – Bağdat ve Hicaz demir yolları yapımına başlanmıştır.
- Mesleki ve teknik okullar açılmıştır.
- Divan-ı Hümayun kaldırılarak yerine bakanlıklar kurulmuştur.

Bu bilgilere göre, hangi alanda yenilik yapıldığı söylenemez?

- A) Ekonomi B) Ulaşım
C) Eğitim D) Yönetim

6.

Devlet otoritesine karşı koyan bu kurumun kaldırılmasıyla padişahların otoriteleri güçlenmiş, yenilik hareketlerinin önündeki en büyük engel aşılmıştır.

Zeynep

Zeynep'in aşağıdaki yeniliklerden hangisi hakkında bilgi verdiği söylenebilir?

- A) Tımar Sistemi'nin kaldırılması
- B) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
- C) Posta teşkilatının kurulması
- D) Mahalle ve köylere muhtar tayin edilmesi

7.

Ben padişahın yanında yönetime ortak oldum. Bu durum ..... ile gerçekleşti.

Osmanlı vatandaşının sözündeki boşluk aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Tanzimat Fermanı'nın ilanı
- B) Yeniçeri Ocağı'nın kapatılması
- C) I. Meşrutiyet'in ilanı
- D) Islahat Fermanı'nın ilanı

Test 30
YEŞİL

1.

İlk Osmanlı parası
(Kuruluş Döneminde)

Osman Bey

İlk altın para
(Yükselme Döneminde)Fatih Sultan
Mehmetİlk kağıt para
(Dağılma Döneminde)

Abdülmecit

Buna göre,

- I. Devletin gücü ile ekonomik durumu denge halindedir.
- II. Osmanlı ekonomisi Avrupalıların denetimindedir.
- III. İlk Osmanlı bankası Kuruluş Döneminde açılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) I ve III   D) I, II ve III

2.

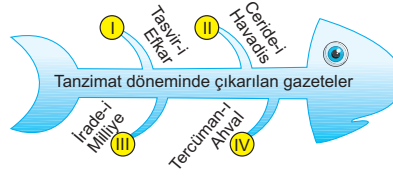
Ziraat Bankası'nın İlk Kuruluşunda-
ki Görevleri

1. Satılması mümkün olan gayrimenkul rehini ve kuvvetli kefalet karşılığında çiftçiye kredi kullanırmak
2. Faiz karşılığında döviz cinsinden açılan banka hesaplarını kabul etmek
3. ....?.....

Yukarıda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Kapitülasyonların etkisini kırmak
B) İhracat gelirlerini artırmak
C) Ziraate ilişkin sarraflık ve aracılık işleri yapmak
D) Merkezi otoriteyi güçlendirmek

3.

Balık kılıcığında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

4.

- I. Vekiller heyeti (bakanlar kurulu) meclise karşı değil, padişaha karşı sorumludur.
- II. Meclisi açma ve kapatma yetkisi padişaha ait olacaktır.
- III. Osmanlı Devleti'nin yönetim şekli meşrutiyettir.
- IV. Yasa çıkarma yetkisi Âyan Meclisi ile Mebusan Meclisine aittir.

Yukarıda numaralandırılan bilgilerden hangilerinin Kanun-i Esasi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) II ve III
C) II, III ve IV   D) I, II, III ve IV

5.

Osmanlı Devleti'nde 18. yüzyıldan itibaren askeri alanda Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilerek Batı tarzı askeri yenilikler yapılmıştır. Bunlara örnek olarak ..... gösterilebilir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Nizam-ı Cedid ordusunun kurulması
B) Asakir-i Mansure-i Muhammediye birliklerinin kurulması
C) Yaya ve Müsellem ocağının kurulması
D) Kara Mühendishanesinin kurulması

6.

- Lale Devri İslahatları
- III. Selim İslahatları
- II. Mahmut İslahatları

Yukarıda verilen ıslahatların amaçları arasında aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği yer almaz?

- A) Toprak kayıplarını durdurmak
- B) Merkezi otoriteyi güçlendirmek
- C) Ordudaki eksiklikleri gidermek
- D) Padişahlık sistemine son vererek yönetim şeklini değiştirmek

7.

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Sanat   B) Din
C) Hukuk   D) Yönetim

Doğru - Yanlış

5

Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1. ☐ Osmanlı ülkesindeki ulusların barış ve huzur içinde yaşamasının en önemli nedeni adaletli ve hoşgörülü yönetim anlayışıdır.
2. ☐ Konya'da hem Selçuklu hem de Osmanlı döneminden günümüze kalmış çok sayıda eser bulunmaktadır.
3. ☐ Osmanlı Devleti'nin hoşgörülü bir yönetim anlayışı benimsemesinde İslam dininin hoşgörülü olmayı teşvik etmesi bulunmaktadır.
4. ☐ Osmanlı ülkesini gezen Avrupalı seyyahlar Türklerle ilgili olumsuz kanaatler edinmişlerdir.
5. ☐ Osmanlılarda şehir merkezlerinde halkın ihtiyaçlarını karşılayacak sosyal tesisler bulunmaktaydı.
6. ☐ Osmanlı Devleti'nde Avrupa kültürünün etkisi Lale Devrinden itibaren azalmaya başlamıştır.
7. ☐ II. Mahmut döneminde yeniliklere karşı çıkan Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır.
8. ☐ Osmanlı Devleti'nde meşrutiyet rejimi ile halkın devlete olan bağlılığının artırılması amaçlanmıştır.
9. ☐ Avrupalı müzisyenler Osmanlı'da mehter marşının ortaya çıkışını etkilemişlerdir.
10. ☐ Tanzimat Fermanı, Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasıdır.
11. ☐ Osmanlı Devleti'nde ilk demir yolu hattı İzmir ile Aydın arasında yapılmıştır.
12. ☐ Osmanlı Devleti'nde yurt dışı seyahatine çıkan ilk Osmanlı padişahı II. Mahmut olmuştur.

Boşluk Doldurma

6

Etkinlik

meşrutiyet

II. Mahmut

Konya

Lale Devri

Fatih Sultan Mehmet

II. Abdülhamit

Tanzimat - Islahat

Divan-ı Hümayun

Seyyahlar

Yukarıda verilen ifadeleri, aşağıdaki cümlelerden uygun olanlarına yerleştiriniz.

- _____ 'in Bosna rahiplerine gönderdiği din ve inanç özgürlüğünü koruyan fermanı Osmanlı hoşgörüsünün kanıtlarından biridir.
- Bamya çorbası, tirit, etli ekmek, arabaşı çorbası _____ 'nın geleneksel yemeklerindendir.
- Avrupalı _____ Türk kültürünü incelemişler ve çeşitli eserler yazmışlardır.
- II. Mahmut döneminde _____ kaldırılarak yerine nazırlıklar (bakanlıklar) kurulmuştur.
- Osmanlı Devleti'nde Kanuni Esasi ilan edilerek _____ rejimine geçilmiştir.
- _____ ıslahatları Patrona Halil İsyanı ile son bulmuştur.
- Yeniçeri ocağı _____ Döneminde kaldırılmıştır.
- İnsan haklarının gelişmesi yolunda _____ ve _____ Fermanları önemli iki belgedir.
- Kanun-i Esasi _____ Döneminde hazırlanmıştır.

SOSYAL BİLGİLER

4. Ünite

ZAMAN İÇİNDE BİLİM

Her Bilimsel Buluş Yeni Bir Başarıdır

Söz Uçar Yazı Kalır

Türk ve İslam Devletlerinde Yetişen Bilginler

Bilimsel Birikim Nasıl Oluşturdu?

Düşünce Özgürlüğü ve Bilim

Test 31
SARI

1.

İnsanların hayatını kolaylaştırıcı ilk buluşlar önemli medeniyetlerin katkıları ile ortaya çıkmıştır.

Burcu, aşağıdaki medeniyetlerden hangisini bu görüşüne örnek gösteremez?

- A) Mezopotamya
- B) Çin
- C) Mısır
- D) Maveraünnehir

2.

- 1 Mezopotamya
- 2 Çin
- 3 Hindistan
- 4 Mısır

Yukarıda numaralandırılan medeniyetlerden hangilerinin insanlığın gelişimine katkı sağlayan icatları ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) I, III ve IV
- D) I, II, III ve IV

3.

Ana maddesi kumdur.

Fenikeli denizciler tarafından bulunmuştur.

Mezopotamya'da ilk örneklerine MÖ. 3. yüzyılda rastlanılmıştır.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Mum
- B) Cam
- C) Barut
- D) Mürekkep

4.

Merak Duygusu

İnsanların karşılaşılan sorunlara çözüm arayışı

İnsanların yaşam koşullarını iyileştirmek istemeleri

Zaman içinde bilgi birikiminin artması

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buluşların Ortaya Çıkış Nedenleri
- B) Buluşların Gelişim Süreçleri
- C) İcatların Medeniyetlere Etkileri
- D) Değişim ve Gelişim

5.

- Silah sanayisinde,
- Yol yapımında,
- Maden çıkarımında kullanılmaktadır.

Yukarıda kullanım alanları verilen buluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pusula
- B) Barut
- C) Mürekkep
- D) Tekerlek

6.

MÖ. 1300'lerde Mısırlılar ve Çinliler tarafından bulunmuştur.

Yazı yazmak ve desen çizmek için kullanılır.

Kandil yağlarından çıkan su ve zamların karışımı ile elde edilir.

Yukarıda özellikleri verilen icadın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Mum
- B) Cam
- C) Mürekkep
- D) Barut

7.

Buluşlar genellikle insanların temel ihtiyaçlarını karşılamak için ortaya çıkan sorunları giderme çabasının ürünüdür. Örneğin, Mısır'da düzenli tarım yapabilmek için Nil nehrinin taşma ve çekilme zamanlarının bilinmesi gerekiyordu. Bu ihtiyaç Mısırlıların ..... icat etmelerine neden olmuştur.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) tekerleği
- B) takvimi
- C) matbaayı
- D) mürekkebi

Test 31
MAVİ

1.

Türkler cam işçiliğinde kendilerine özgü yöntemlerle hayranlık uyandıran ürünler yapmışlardır. Çeşm-i bülbul bunlardan biridir. Çeşm-i bülbul yapımında kullanılan teknik, modern cam endüstrisinin ilerlemiş yöntemlerinin ulaşamadığı geleneksel bir tekniktir.

Buna göre;

- I. Türklerin camı kullanarak ürünler yaptığı,
  - II. modern tekniklerin Çeşm-i bülbul yapımında zorlandığı,
  - III. Türklerin camı icat eden topluluk olduğu
- yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

2. Sevgili öğrenciler, Mezopotamya, Mısır, Çin ve Hindistan insanlık tarihinin en eski uygarlıklarındandır. İnsanların hayatlarını kolaylaştıran ilk buluşlar bu medeniyetlere aittir. Bu durumun temel sebepleri nelerdir?

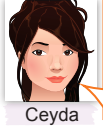
Anıl

Su kaynaklarının bol, topraklarının tarım yapmaya elverişli olmaları

Doruk

Coğrafi koşulları bakımından yaşamaya uygun olmaları

Ceyda

Göç ve ticaret yolları üzerinde bulunmaları nedeniyle kültürlerarası etkileşime açık olmaları

Öğretmenin sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Ceyda
B) Anıl ve Ceyda
C) Doruk ve Anıl
D) Anıl, Doruk ve Ceyda

3. İnsanoğlunun beslenmek için hayvanları avlaması

- Mısırlıların tarım yapabilmek için Nil nehrini incelemesi

- Yük taşıma işleminin kolaylaştırılması

Yukarıda verilen gelişmelerin ortak sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanların doğaya egemen olmak istemesi
B) Zengin olma isteği
C) İnsanların karşılaştıkları sorunlara çözüm araması
D) Bilgi birikimlerinin artması

4.

Ulaşım faaliyetleri hızlanmıştır.

Ulaşımın hızlanmasıyla kültürler arası etkileşim artmıştır.

Yük ve insan taşımacılığı ile ticaret ve göç faaliyetleri kolaylaşmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen icadın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A)

Pusula

B)

Mum

C)

Tekerlek

D)

Mürekkep

5.

TANIM

İCAT

Ateşli silahlarda bir merminin atılmasına veya herhangi bir aracın fırlatılmasına yarayan patlayıcı, yanıcı olan katı madde

?

Yazı yazmak ve desen çizmek için kullanılan türlü renklerde olan sıvı madde

Mürekkep

Yukarıda verilen tanım - icat eşleştirmesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Barut B) Mum
C) Cam D) Tekerlek

6.

İnsanlık tarihinin ilk dönemlerinde uygarlaşma süreci yavaş ilerlerken günümüze yaklaştıkça bu süreç hızlanmıştır.

Bu durumun temel sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanların doğaya egemen olmak istemesi
B) Zaman içinde bilgi birikiminin artması
C) Merak duygusu
D) İnsanların karşılaşılan sorunlara çözüm arayışları

7.

Günümüzde birçok makinede, saatte, otomobil ve bisikletlerde tekerlek veya tekerlek ilkesine dayanan çarklar kullanılmaktadır.

Buna göre, tekerleğin icadı ile ilgili olarak;

- I. sanayinin gelişmesine katkı sağladığı,
II. astronomi biliminin ortaya çıkmasına öncülük ettiği,
III. farklı alanlarda kullanılmaya başlandığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

Test 31
YEŞİL 7

1.

İnsanlık tarihi boyunca yeni icatların yapılmasında;

- I. ihtiyaçların giderilmek istenmesi,
II. hayatın kolaylaştırılmaya çalışılması,
III. bilgi birikiminin artması
durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2.

Sevgili çocuklar, Mısırlılar, Nil Nehri'nin taşma zamanını hesaplamak amacıyla güneş takvimini yaptılar. Daha sonra Yunanlılar bu takvimi geliştirdiler. Romalılar ise bu takvime son şeklini verdiler. Bu takvim günümüzde miladi takvim adıyla dünyanın en geniş kullanım alanına sahip takvimdir.

Eda Öğretmen takvimin icadı ve gelişimiyle ilgili bazı bilgiler vermiştir.

Buna göre, bilimin ve buluşların gelişimiyle ilgili aşağıdaki öğrencilerden hangisinin ifadesi yanlıştır?

A)

Bilim, uygarlıkların ortak mirasıdır.

B)

İcatlar, ihtiyaçlardan doğmuştur.

C)

Bilim, başka uygarlıklarla paylaşılmalıdır.

D)

Bilim farklı uygarlıkların katkılarıyla gelişmiştir.

3.

Matbaadan Önce

Tanesi 70 akçe

Matbaadan Sonra

Tanesi 5 akçe

Buna göre;

- I. okur-yazar oranının arttığı,
  - II. bilgi ulaşmanın kolaylaştığı,
  - III. yeni devletlerin kurulduğu
- yargılarından hangileri söylenebilir?**

A) Yalnız III

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

4.

Bir fitilin etrafının balmumu veya hayvansal yağlarla çevrilmesi ve bir kalıp haline getirilmesiyle oluşur.

Soda vb. maddeler katılarak silisli kumun ateşte eritilmesiyle yapılan sert, saydam ve çabuk kırılan bir cisimdir.

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Mumya

B) Gaz lambası

C) El feneri

D) Mum

5.

Mezopotamya'da bulunan ilk cam örneklerinin tarihi, M.Ö. 3. yüzyıla dayanır. Romalı tarihçilerin anlattıklarına göre Fenikeli denizciler sahilde bir kamp kurup ateş yakarlardı. Yaktıkları ateşin üzerine kaplarını ve soda bloklarını koyarlardı. Ertesi gün uyandıklarında ateşin sıcaklığında dolayı kum ve sodanın erimesi sonucu camın oluştuğunu görürler.

Verilen bilgiye göre,

- I. Cam, ilk kez Fenikeli denizciler tarafından bulunmuştur.
- II. Bazı buluşlar tesadüfler sonucu ortaya çıkmıştır.
- III. Buluşların ortaya çıkmasında farklı kültürlerin katkıları olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

6.

General Frugiern'in tekerleğin icadıyla ilgili varsayımı şu şekildedir. "Yontma Taş Devri'nden itibaren insan, avladığı hayvanı ya da kaya parçaları gibi bazı şeyleri taşıma gereği duymuştur. Bu soruna çözüm ararken kesilmiş bir ağacın yuvarlandığını ve böylece taşımayı kolaylaştırdığını farkederek insanlar yüklerini iki kütüğün üzerine koymayı akıl ettiler."

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanlar yaşamlarını kolaylaştırmak için çözümler üretmeye çalışmışlardır.
- B) İnsanların ilk icadı tekerlek olmuştur.
- C) Bazı icatlar eski çağlara dayanmaktadır.
- D) Bazı icatların ortaya çıkışında tesadüfler etkili olmuştur.

7.

Buluşların pek çoğu kendiliğinden ortaya çıkmamış her biri bir ihtiyaç sonucunda icat edilmiştir. Günümüzdeki pek çok gelişmenin ardında bu buluşlar vardır. Örneğin, barut eğlence amaçlı bir buluştu. Ancak zamanla ateşli silahlarda kullanılmaya başladı ve dünya tarihini etkiledi.

Tablodaki anlatıma göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin ifadesine ulaşılamaz?

A)

İlk icatlar günümüzdeki gelişmelerin temelini oluşturmuşlardır.

B)

Buluşlar ihtiyaçları karşılamak amacıyla ortaya çıkmıştır.

C)

Bazı buluşlar ilk icat edilmelerinden başka amaçla kullanılmıştır.

D)

İnsanların ilk icadı baruttur.

Test 32

SARI

1. ▲ Hiyeroglif yazıyı icat etmişlerdir.
★ Hititler ile tarihte ilk yazılı antlaşma olan Kadeş Barışını imzalamışlardır.

Yukarıda sembollerle bazı özellikleri verilen uygarlık hangisidir?

- A) Sümerler B) Yunan
C) Çin D) Mısır

2.

Sevgili öğrenciler,
Yazının icadının uygarlığa katkıları nelerdir?

Mustafa

Bilimsel ve teknolojik gelişmelere öncülük etmiştir.

Hatice

Toplumlar arası kültürel alışveriş hızlanmıştır.

Yusuf

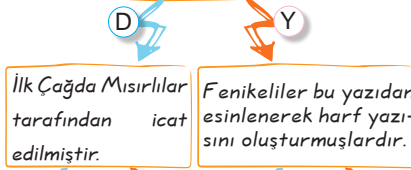
Bilgiler kuşaktan kuşağa aktarılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmeninin sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Mustafa
B) Mustafa ve Hatice
C) Yusuf ve Hatice
D) Mustafa, Hatice ve Yusuf

3.

Bilim insanlarına göre ilk yazı örnekleri nesneleri şekille ifade eden hiyerogliflerdir.

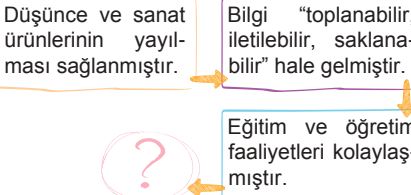

1. çıkış 2. çıkış 3. çıkış 4. çıkış

Yukarıdaki doğru yanlış tablosunu takip eden birisi kaç numaralı çıkışa ulaşır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4.

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Mürekkebin icadının sonuçları
B) Buluşların insan hayatına etkileri
C) Yazının kullanılmasının sonuçları
D) Matbaanın insan hayatına katkısı

5.

Asurlular tarafından Anadolu'ya taşınmıştır.

Sümerli rahiplerin tapınaklara gelen tahılları işaretlemesi sonucunda ortaya çıkmıştır.

Sümerliler tarafından bulunmuştur.

Yukarıda verilen şemada özellikleri verilen icat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazı B) Matbaa
C) Kağıt D) Para

6.

İlk Çağ'da Mısırlılar hiyeroglif yazısını kullanmışlardır.

Fenikeliler bundan esinlenerek harf yazısını oluşturmuşlardır.

Yunanlılar ve İyonlar bu alfabeyi geliştirerek sesli harfler eklemişlerdir.

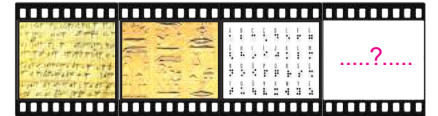
Romalılar son şeklini vererek Latin Alfabesini oluşturmuşlardır.

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Uygarlığın milletlerin ortak ürünü olduğu
B) Yazının ilk defa Anadolu uygarlıkları tarafından kullanıldığı
C) Yazıya son şeklini Sümerlilerin verdiği
D) Mısırlıların çivi yazısını kullandığı

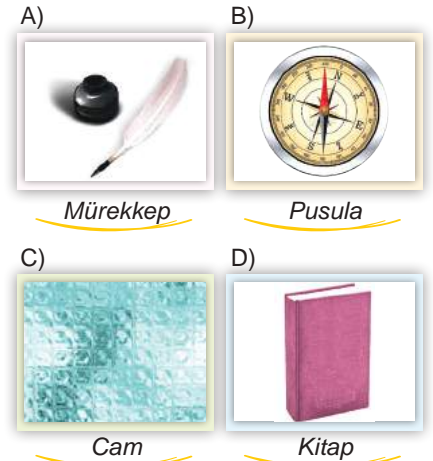
7.

YAZININ SERÜVENİ

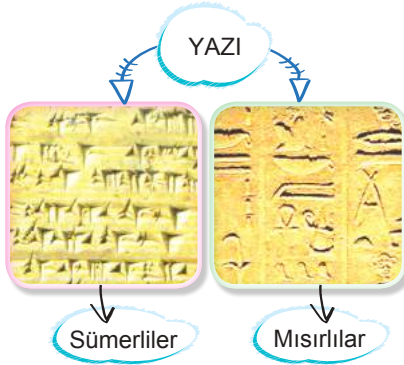
Yukarıda yazının serüvenini anlatan bir tarih şeridi yer almaktadır.

Buna göre, boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

Test 32
MAVi

1.

Yukarıda verilen bilgilerin ortak özelliği olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Astronomi biliminin gelişmesini sağlamışlardır.
- B) Ticari hayatı başlatmışlardır.
- C) Latin Alfabesinin temellerini atmışlardır.
- D) Anadolu uygarlığının temellerini oluşturmuşlardır.

2. Aşağıdaki diyagramda bazı icatlar ve sonuçları yer almaktadır.

Bilgi paylaşımında büyük bir gelişme yaşanmıştır.

I kağıt

Bilgi ve düşüncelerin yayılması kolaylaşmıştır.

II pusula

Okuma - yazma ayrıcalık olmaktan çıkmıştır.

III cam

Basılan kitap sayısında artış yaşanmıştır.

IV matbaa

Buna göre, kaç numaralı ok sonuçları doğru olarak tanımlar?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Sümerliler tarafından icat edilen çivi yazısını, Mezopotamyalı tüccar bir uygarlık olan Asurlular ticaret yaptıkları Anadolu uygarlıklarına aktarmışlardır.

Buna göre,

- I. ticaretin kültürel etkileşimi hızlandırdığı,
- II. Asurluların Mezopotamya uygarlıklarından biri olduğu,
- III. Anadolu'ya yazının Asurlular tarafından getirildiği

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
- C) II ve III D) I, II ve III

- 4.
- Tarihi çağlar, yazının icadıyla başlamıştır.
  - İlk yazı örneği, nesnelerin şekillerinden oluşan hiyerogliftir.
  - Sümer ve Hititler çivi yazısını, Mısırlılar hiyeroglif yazısını kullanmışlardır.
  - Sümer, Hitit ve Babil gibi uygarlıklar yazıyı kil tablet üzerine yazmışlardır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geçmişte farklı yazı çeşitleri kullanılmıştır.
- B) Yazı, uygarlıklara göre farklılık göstermiştir.
- C) Yazının bulunmasıyla bilgiler kalıcı hale gelmiştir.
- D) Yazının icadından sonra insanlar arasındaki iletişim durmuştur.

5.

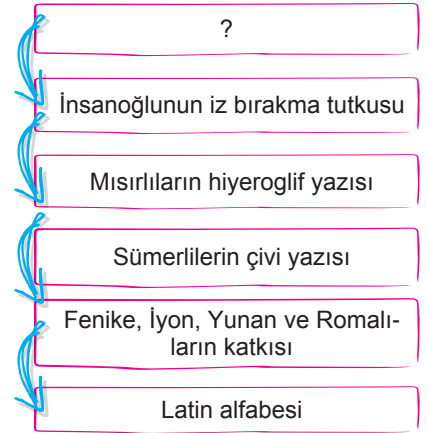

Bu işi başarmak için ne zorlu çabalar gerektiğini kimseler bilmez! Üç parmak yazıyor, iki göz okuyor, bir dil söylüyor, bütün beden çalışıyor.

Osman'ın aşağıdaki icatlardan hangisinin önemini vurguladığı söylenebilir?

- A) Mürekkep B) Yazı
- C) Barut D) Mum

6.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Bilim ve uygarlık
- B) Söz uçar, yazı kalır
- C) Geçmişten günümüze yazı
- D) Anadolu'da Bilim

7.

Kitapların baskı tekniği ile çoğaltılmasına ilk olarak MS. 6. yüzyılda Çinliler ve Japonlar öncülük ettiler. Uygur Türkleri de ağaçtan yapılmış bir baskı tekniği geliştirmişlerdir. ....?..... 1450 yılında demirden harf kalıpları dökerek ilk modern baskı aracını yapmıştır.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) İbrahim Mütefferika
- B) Johannes Gutenberg
- C) Ömer Hayyam
- D) İbn-i Haldun

Test 32

YEŞİL

1. İnsanların ve toplumların ihtiyaçları bilimsel gelişmelere ortam hazırlamıştır. Sümerler tapınaklara getirilen ürünlerin kaydını yapmak, alacak verecek kayıtlarını tutmak için çivi yazısını bulmuşlardır. Fenikeliler ise ticaret faaliyetlerini kolaylaştırmak için harf yazısını icat etmişlerdir.

Verilen bilgilerden yola çıkılarak;

- I. ihtiyaçların icatları beraberinde getirdiği,
- II. çivi yazısının temellerinin Fenikelilerce atıldığı,
- III. Fenikelilerde tarımsal faaliyetlerin yoğunlukta olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III
C) I ve II   D) II ve III

2.

Sevgili öğrenciler, Osmanlı Devleti'nde ilk matbaa 15. yüzyıldan itibaren gayrimüslimler tarafından kullanılmıştır. Fakat Türklerin ilk matbaa ile tanışması 1727 yılında olmuştur. **Bu durumun temel gerekçesi nedir?**

Sosyal bilgiler öğretmeninin sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) **Buse:** Matbaanın "gavur icadı" olarak nitelendirilmesi
B) **Metin:** İşsiz kalacaklarını düşünen hattatların matbaaya karşı çıkması
C) **Ahmet:** Türklerin yeniliklere karşı çıkması
D) **Büşra:** Kitap okumanın ayrıcalık sayılması

3. Yazının icadı, insanların belli merkezlerde toplanan ilk şehir devletleri ve krallıklar kurmaya başlamalarıyla birlikte gerçekleşmiştir. Bu durum yazının toplum yaşamının bir gereği olduğunu göstermektedir.

Buna göre;

- I. Yazının icadının sosyal hayatı etkilediği,
- II. Feodalite sisteminin ortaya çıktığı,
- III. Siyasi hayatın şekillenmesinde yazının etkili olduğu

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

4.

Kil tabletler üzerine çivi yazısını yazarak tarih çağlarını başlattılar.

Yazılı işaretleri temsil ettikleri nesnelere benzeterek hiyeroglif yazısını buldular.

Yazı sistemini geliştirerek ilk alfabeyi yaptılar, günümüzde kullandığımız Latin alfabesinin temelini attılar.

Yukarıdaki eşleştirme tablosuna özellikleri verilen İlk Çağ medeniyetleri yazıldığında hangisi boşta kalır?

- A) Sümerler   B) Mısırlılar
C) Fenikeliler   D) Lidyalılar

5.

İlk alfabe M.Ö. 2 bin yıllarında bugünkü Lübnan civarında yaşamış olan Fenikeliler tarafından bulunmuştur. İyonlular ve Yunanlılar tarafından geliştirilen bu alfabeye Romalılar da önemli katkı sağlamışlardır. Bugünkü Latin alfabesinin kaynağı Fenike alfabesidir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki-lerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İlk yazıyı Fenikeliler icat etmiştir.
- B) Alfabenin gelişmesine farklı toplumlar katkıda bulunmuştur.
- C) İlk alfabeyi Fenikeliler kullanmıştır.
- D) Bugün dünyadaki pek çok dilin alfabesinin kaynağı Fenikelilerdir.

6.

Kitap basımının hızlanması

+

Matbaanın kullanımının yaygınlaşması

?

Şemada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

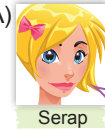
- A) Bilgi ve düşüncenin yayılmasının kolaylaşması
B) Ekonomik sorunların sona ermesi
C) Sömürgecilik anlayışının hızlanması
D) Derebeylik yönetiminin yıkılması

7.

Yazı ilk olarak kil tablet daha sonra yapıtlara ve kumaşlara yazılmıştır. Yazı, kağıt üretme tekniği gelince kağıda, günümüzde ise bilgisayarlara yazılabilmektedir.

Parçada anlatılanlara göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A)

Bilimsel gelişmeler zaman içinde artmıştır.

B)

İlk çağlardaki yazı teknolojileri aynen kullanılmaktadır.

C)

Yazının bilgiyi saklama aktarmadaki işlevi değişmemiştir.

D)

Bilginin saklanması için yazı her dönemde kullanılmıştır.

Test 33
SARI

1.

"Karanlıkta göremiyoruz, ışınlar gözden çıksaydı karanlıkta görmemiz gerekirdi."

Yukarıdaki düşüncüyü savunan Müslüman bilim adamının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A)

Kopernik

B)

Galileo

C)

İbn-i Heysem

D)

Newton

2.

Evrenin ve olayların bir bölümünü konu olarak seçen, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten yararlanarak yasalar çıkarmaya çalışan düzenli bilgiye denir.

?

Gök cisimlerini, onların köklerini, fiziksel ve kimyasal özelliklerini açıklamaya çalışan bilimce denir.

Astronomi

Bir gök cisminin bir diğerinin kütle çekimi etkisi altında izlediği yoldur.

Yörünge

Eşleştirme tablosunda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Kimya

B) Anatomi

C) Fizik

D) Bilim

3.

- Şair, filozof, matematikçi ve astronomdur.
- Matematikte binom açılımını ilk kullanan kişidir.
- İran ve doğu edebiyatında rubai türünün kurucusu sayılmıştır.

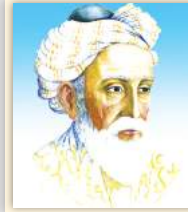
Yukarıda özellikleri verilen Türk - İslam bilgininin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A)

Pascal

B)

Ömer Hayyam

C)

De Vinci

D)

Kepler

4.

Felsefe, mantık, tıp, biyoloji, matematik gibi alanlarda yaklaşık 220 eser vermiştir.

Tıp Kanunu kitabı Avrupa da ders kitabı olarak okutulmaktadır.

Türk - İslam Bilim Adamı

Ruh hastalıklarını sevgi, şefkat ve müzikle tedavi etme yöntemini geliştirmiştir.

....?

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

A) Biruni

B) İbn-i Sina

C) Einstein

D) Thales

5.

Cahit Arf "Bize evreni anlamamız için yol gösteren kılavuzlardır."

Cahit Arf'in tanımladığı kişilerin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Şairler

B) Felsefeciler

C) Bilim insanları

D) Sanatkarlar

6.

- Farabi
- İbn-i Sina
- Gazali
- Biruni

Yukarıda verilen şahsiyetlerin ortak özelliği olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türk-İslam devletlerinde yetişen bilim adamlarıdır.
- B) Tıp alanında önemli çalışmalar yapmışlardır.
- C) Yunan medeniyetine katkı sağlamışlardır.
- D) Cebiri geliştirerek insan hayatını kolaylaştırmışlardır.

7.

Harezmi

Birunî

İbn-i Sina

I

II

III

Yukarıda verilen önemli şahsiyetlerden hangilerinin Gazneli Mahmut'un himayesine girerek çalışmalarını devam ettirdiği söylenebilir?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

Test 33

MAVi

1.

Türk - İslam hükümdarları her din ve inanıştan bilim adamlarını desteklemişler, onlara her türlü çalışma imkanı sağlamışlardır. Örneğin; .....?....

Sosyal bilgiler öğretmeninin ifadesi;

Tuğba

Gazneli Mahmut Biruni için, "sarayımın en kıymetli hazine" demiştir.

Salih

Fatih Sultan Mehmet, Ali Kuşçu'yu sarayındaki medresede öğretmenlik yapması için ikna etmiştir.

Mehmet

Moğollar Abbasi kütüphanelerini dağıtmıştır.

yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin sözleriyle tamamlanamaz?

- A) Yalnız Mehmet
- B) Mehmet ve Salih
- C) Tuğba ve Mehmet
- D) Salih ve Tuğba

2.

Türk - İslam dünyasının önemli şahsiyetlerinden Birunî, Harezmi, İbn-i Sina gibi bilginlerin eserleri, Avrupa dillerine çevrilerek üniversitelerde okutulmuştur.

Buna göre;

- I. İslam bilginlerinin bilimsel çalışmalara katkı sağladığı
- II. Türk-İslam dünyasında bilimsel gelişmelerin engellenmediği
- III. İslam bilginlerinin eserlerinin Batı'da kabul gördüğü

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

Abbasi Halifesi El-Me'mun Bağdat'ta Beytül Hikme adında bir bilim akademisi kurmuştur. Bilim Evi'nde rasathane, genel kitaplık ve bir çeviri kurulu bulunmaktaydı. Bilim Evi'nin en önemli görevi, dönemin ünlü astronomlarını, matematikçilerini ve hakimlerini bir araya getirmek ve özellikle Yunan eserlerini Arapça'ya çevirmektir.

Buna göre,

- I. Abbasilerin bilimsel çalışmalara önem verdiği,
- II. Beytül Hikme'de farklı eserlerin Arapça'ya çevrildiği,
- III. Abbasi Halifesi'nin astronomi ile ilgili çalışmalara destek verdiği

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

4.

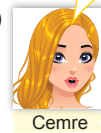
Yıldızların yer ve yüksekliklerini belirlemeye yarayan, zaman ve yön tayinini kolaylaştıran, metal levhadan yapılan araca .....?..... denir.

Simay Öğretmen'in anlatımında boş bırakılan yeri aşağıdaki öğrencilerden hangisinin doğru tamamladığı söylenebilir?

pusula

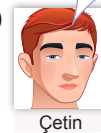
cetvel

A)

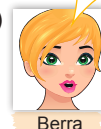
Cemre

B)

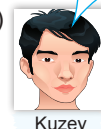
Çetin

C)

Berra

D)

Kuzey

takvim

usturlab

5.

I Bilgi evi anlamına gelir.

II Abbasi Halifesi Memun tarafından Bağdat'ta kurulmuştur.

III Bu akademide Müslüman, Hristiyan ve Musevi bilginler çeşitli dillerden çeviri yapılmıştır.

Yukarıdaki verilere göre "?" gösterilen yere hangisi yazılabilir?

- A) Rasathane
- B) Çeşm-i Bülbül
- C) Beytül Hikme
- D) Akademi Okulu

6.

Aşağıda verilen şahsiyetlerden hangisinin Türk - İslam devletinde yetişen bilim adamlarından biri olduğu söylenemez?

A)

Kopernik

B)

Farabi

C)

Biruni

D)

İbn-i Sina

7.

UNESCO. ....?.....'nin bilime yaptığı katkılar nedeniyle doğumunun 1000. yılı olan 1973 yılında onu anmak için çeşitli dillerde pullar bastırılmış, sempozyumlar düzenlemiştir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Farabi
- B) Ali Kuşçu
- C) Birunî
- D) Harezmi

Test 33 YEŞİL 7

1. Bilimsel araştırmaların doğruluğu veya yanlışlığı ancak, bilimsel yöntemlerle anlaşılabilir. Bilim insanlarının ve bilimsel çalışmaların kısıtlandığı, farklı düşüncelerin kabul görmediği toplumların gelişmesi, sorunlarına çözüm üretmesi zordur. Düşünce özgürlüğünün olduğu ve bilim insanlarının desteklendiği toplumlar ise her alanda ilerler.

Buna göre,

- Özgür düşüncenin olmadığı toplumlarda bilimsel gelişmelerin ilerlemeyeceği
- Toplumların gelişmesinin bilimsel çalışmaların desteklenmesine bağlı olduğu
- Farklı görüşlerin, toplumların ilerlemesini engellediği
- Düşünce özgürlüğünün bilimsel gelişmeleri hızlandırdığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve IV   B) I, II ve IV
C) I, III ve IV   D) II, III ve IV

Durum

2. Avrupa'da Orta Çağ boyunca düşünce özgürlüğü kısıtlandığından bilim hayatı gelişmemiştir.

Durum

Orta Çağ'da Türk - İslam dünyasında düşünce özgürlüğü konusunda hiçbir kısıtlama yoktu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- İslam dünyası bilimsel ve kültürel alanlarda Avrupa'dan ileri bir düzeydedir.
- Avrupa'da özgür düşüncenin olması bilimsel hayatı olumsuz yönde etkilemiştir.
- Orta Çağ'da Avrupa İslam dünyasından daha ileri bir konumdadır.
- Türk-İslam dünyasında düşünce özgürlüğü bulunmaktadır.

3. Türk - İslam devletleri ve bilim insanları da tarih boyunca bilimin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır. Türk - İslam devletleri fethettikleri yerlerdeki kültürle sahip çıkarak öğrendikleri bilgileri geliştirmişler ve insanlığın yararına sunmuşlardır. Türk - İslam hükümdarları her din ve inanıştan insanları desteklemişlerdir.

Buna göre, Türk İslam devletleri ile ilgili olarak,

- bilimsel çalışmalara önem verdikleri,
- hoşgörülü bir devlet politikası uyguladıkları,
- farklı bilimsel çalışmaları destekledikleri

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

4.

- Dini önemi olan ay ve günlerin belirlenmesi
- Kible yönünün belirlenmesi
- İbadetlerin belirli bir zaman diliminde yapılmasının gerekliliği

Yukarıda sembollerle verilen bilgilerden hangilerinin İslam dünyasının rasathaneye olan ilgisini artırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

5. UNESCO tarafından Biruni'nin doğumunun 1000. yılı olan 1973 yılında Biruni'yi anmak ve tanıtmak için çeşitli dilde pullar bastırılmış, sempozyumlar düzenlenmiştir.

Buna göre Biruni'nin UNESCO tarafından anılmasında hangi özelliği daha çok etkili olmuştur?

- Adaletli bir hükümdar olması
- İlk kez tıp alanında eser yazması
- Bilimsel çalışmalara katkıda bulunması
- Askeri alanda önemli fetihler yapması

6. Avrupa'da rasathanelerde yapılan çalışmalar sonucunda;

- Astronomi cetvelleri,
- Yıldızların yer ve yüksekliklerini belirlemeye yarayan, zaman ve yön tayinini kolaylaştıran usturlab aracı yapılmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisine doğrudan neden olduğu söylenemez?

- Uzun deniz yolculuklarının gerçekleştirilmesine
- Yeni kıtaların keşfedilmesine
- Din adamlarına duyulan güvenin artmasına
- Harita ve pusula gibi teknik malzemelerin yapımının yeni iş kollarını geliştirmesine

7. İslam bilginlerinden olan İbn-i Sina kan-daki hücreyi keşfeden ilk bilim insanıdır. Ayrıca müzik ile tedavi yöntemini başarıyla uygulamıştır.

İbn-i Sina

Tıp biliminin öncülerinden olan İbn-i Sina'nın kitapları uzun yıllar boyunca Avrupa üniversitelerinde ders kitabı olarak okutulmuştur.

Bu bilgilere göre İbn-i Sina ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Tıp ilmiyle uğraştığına
- Çalışmalarında Rönesansın etkilerinin bulunduğu
- Avrupalıların onun eserlerinden yararlandığına
- Uzun yıllar bilim dünyasını etkileyecek çalışmalar yaptığına

Test 34

SARI

1.

Avrupalıların Doğu ülkelerinin zenginliklerine doğrudan ulaşabilmek için yeni ticaret yolları aramaları

Avrupa'nın Hristiyanlık dinini yaymak istemesi

Pusulanın geliştirilmesiyle açık denizlerde yön bulmanın kolaylaşması

Ticaretin gelişmesiyle birlikte altın ve gümüş gibi değerli madenlere ihtiyaç duyulması

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Rönesans Hareketinin nedenleri
- B) Sanayi İnkılabı'nın Nedenleri
- C) Coğrafi Keşiflerin Nedenleri
- D) Reform Hareketinin nedenleri

2.

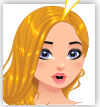
Sevgili öğrenciler,
Coğrafi Keşifler sonucunda ticaret yolları Akdeniz'den Atlas Okyanusu'na kaymıştır. Buna bağlı olarak .....?..... önemini kaybetmiş. Atlas Okyanusu'ndaki Amsterdam, Londra ve Lizbon gibi şehirler önem kazanmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmeninin anlatımında boş bırakılan yeri aşağıdaki öğrencilerden hangisinin doğru tamamladığı söylenebilir?

İpek ve Baharat Yolları

Kral yolu

A)

Selin

B)

Emine

C)

Emrah

D)

Ömer

3.

Coğrafi Keşiflerle birlikte kıtalar arası ticaret ve taşımacılık sayesinde zenginleşen Avrupalılar, kültür ve sanat faaliyetlerini destekleyerek gelişmesini sağlamışlardır.

Bu duruma kanıt olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Haçlı Seferleri
- B) Rönesans Hareketi
- C) Skolastik Düşünce
- D) Fransız İhtilali

4.

Coğrafi Keşiflerle Avrupalılar yeni kıtalara ve okyanuslara ulaştılar.

Gittikleri yerlere Avrupa'nın düşünce ve kültürünü götürürken oraların zenginliklerine el attılar.

Coğrafi Keşiflerle dünyanın düz olduğuna dair inanç yıkıldı.

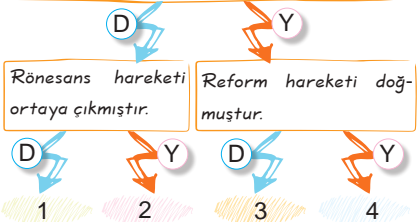
Bu keşifler, dünyanın yuvarlak olduğu, kendi etrafında döndüğü ve evrenin merkezinde olmadığı yönündeki bilimsel düşüncenin gelişmesine zemin hazırladı.

Bu diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un fethi
- B) Amerika Kıtasının Keşfi
- C) Değişim ve Gelişim
- D) Haçlı Seferleri

5.

Kıtalar arası ticaret ve taşımacılık sayesinde zenginleşen Avrupalılar, kültür ve sanat faaliyetlerini destekleyerek gelişmesini sağlamışlardır. Bunun sonucunda:

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek yönlendirici oklar takip edildiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6.

Matbaanın öğrenilmesi kağıdın ucuzlaması

Coğrafi Keşiflerden sonra zenginleşen Avrupa'da sanat ve edebiyattan zevk alan "Mesen" sınıfının ortaya çıkması

İstanbul'un fethinden sonra İtalya'ya giden bilgilerin Bizans ve Roma dönemine ait eserleri tanıtması

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Kavimler Göçünün
- B) Rönesans Hareketinin Nedenleri
- C) Türklerin İslamiyet'i Seçmesinin Sonuçları
- D) Coğrafi Keşiflerin Sonuçları

7.

Arkadaşlar, Sanayi İnkılabı'nın olumlu sonuçları nelerdir?

Sosyal bilgiler öğretmeninin sorusuna;

Serkan

Yol yapımı hızlanmış ve ulaşım kolaylaşmıştır.

Merve

Sömürgecilik hızlanmıştır.

Gürkan

Üretim faaliyetleri kolaylaşmış, üretim miktarı artmıştır.

Elvan

Hayat koşulları iyileşmiş ölüm oranları düşmüştür.

yukarıdaki öğrencilerden hangileri yanlış cevap vermiştir?

- A) Yalnız Merve
- B) Serkan ve Merve
- C) Merve ve Gürkan
- D) Gürkan ve Elvan

Test 34

MAVi

1. İslam devletlerinde bilim insanlarına büyük saygı gösterilmesi, Coğrafi Keşiflerden sonra Avrupa'da bilim adamı ve sanatçıları koruyan kişilerin ortaya çıkması bilim alanındaki çalışmaları olumlu yönde etkilemiştir.

Buna göre;

- Coğrafi Keşiflerin Avrupa'da bilimsel çalışmaların hızını artırdığı
- İslam dünyasının bilimi ve bilim adamını koruduğu
- İslam bilginlerinin Avrupa'ya Coğrafi Keşifler sonucunda göç etmeye başladığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

2. Coğrafi Keşifler sonucunda, Avrupalılar kurdukları sömürgeler sayesinde zenginleşmişler, diğer devletlere siyasal ve ekonomik alanlarda üstünlük sağlamışlardır. Sömürgecilik konusunda yaşanan rekabet büyük savaşların çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre,

- Ekonomik gelişmelerin savaşlara neden olması,
- Coğrafi Keşiflerle birlikte Avrupalı devletlerin sömürgecilik faaliyetlerini hızlandırması,
- Osmanlı Devleti'nin Coğrafi Keşiflerden kazançlı çıkması,
- Keşiflerin bazı devletleri olumsuz etkilemesi

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) I ve III   D) II, III ve IV

3. I. Skolastik düşünce yıkıldı.
II. Bilim, sanat ve edebiyat alanında birçok eser verildi.
III. Hristiyanlığın etkisi azaldı.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Rönesans
B) Reform
C) Coğrafi Keşifler
D) Sanayi İnkılabı

4. İtalya'da başlayan Rönesans'a göre sanat, doğal olayların gerçekçi temsiliçisidir. Sanat bilimsel bir kılıfa bürünmüştür. İnsan vücudunu dikkatle gözlemleyen sanatçılar, doktorlarla iş birliği içinde çalışmışlardır. Örneğin, heykellerdeki ayrıntılar (parmak, mimik vs.) gerçeğe çok yakın tasvir edilmiştir.

Buna göre;

- Rönesans hareketine İtalya'nın öncülük ettiği
- Sanatkarların daha gerçekçi resimler yapmaya başladığı
- Kilisenin din üzerindeki baskısının arttığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

5. I. Avrupa'da deney ve gözleme dayalı pozitif düşünce ön plana çıktı.
II. Hümanistler, insan ve tabiatı konu alan ve insanı merkeze koyan eserler vermeye başladılar.
III. Bilim ve teknolojiye yeni gelişmeler oldu.

Yukarıda sembollerle verilen bilgilerden hangileri Rönesans'ın sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız III   B) II ve III
C) I ve II   D) I, II ve III

6. I. Katolik kilisesinin bozulması
II. Fransız İhtilali'nin ortaya çıkması
III. İncil'in ulusal dillere çevrilmesi
IV. Rönesans'ın etkisi ile özgür düşüncenin yayılması
V. Küçük atölye ve el tezgahlarının yerini kömür, su ve petrol gücüyle çalışan büyük fabrikalara bırakması

Yukarıda verilenlerden hangilerinin Reform hareketinin nedenleri arasında olduğu söylenemez?

- A) I ve II   B) II ve V
C) II, III ve V   D) I, II, IV ve V

7.

Reform hareketleri Avrupa'da dini ve siyasal yönden bölünmelere neden olduğu için Osmanlı Devleti bu durumdan olumlu yönde etkilenmiştir.

Mutlu, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne kanıt olarak gösterebilir?

- A) Osmanlı hakimiyeti altındaki Hristiyanlara özgürlük verilmesi
B) Martin Luther'in Osmanlı Devleti tarafından koruma altına alınması
C) Avrupa'daki Protestanların desteklenmesi
D) Katoliklerin dini liderliğinin üstlenilmesi

Test 34
YEŞİL

1. Aşağıda Coğrafi Keşiflerin sonuçları ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

- I İpek ve baharat yollarının önemini kaybetmesi, gümrük gelirlerinin azalması
- II Osmanlı ülkesinde akçenin değer kaybetmesi
- III Osmanlı Devleti'nin İspanyol ve Portekizlilerle Akdeniz'de mücadele etmeye başlaması
- IV Kapitülasyonların yaygınlaştırılması

Buna göre, verilen bilgilerden hangilerinin Türk - İslam dünyasını olumsuz yönde etkilediği söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

2.

I. Durum

Katolik Kilisesi parçalandı. Protestanlık, Kalvenizm, Anglikanizm gibi yeni mezhepler ortaya çıkmıştır.

Yorum

Bu durum Avrupa'da inanç özgürlüğünün gelişmesine katkıda bulunmuştur.

II. Durum

Protestanlığı kabul eden yerlerde eğitim-öğretim faaliyetleri kilisenin elinden alınmıştır.

Yorum

.....?.....

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Kilisenin halk üzerindeki etkinliği artmıştır.
- B) Avrupa'da laik bir eğitim anlayışı başlamıştır.
- C) Reform Osmanlı Devleti'ni olumlu yönde etkilemiştir.
- D) Bilimsel çalışmalarda gerileme yaşanmıştır.

3.

Martin Luther

“Tanrı ile kul arasına kimse giremez. Tanrı kullarının günahlarını ancak kendisi bağışlar.”
Kilisenin elinden bütün servetini almak gerekir.

Buna göre, Martin Luther ile ilgili olarak;

- I. Kilisenin halkın dini duygularını sömürmesine karşı çıktığı,
II. Kilisenin mal varlığına tepki gösterdiği,
III. Rönesans hareketini başlattığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

4.

Aşağıda Reform'un başlama nedenleri verilmiştir.

- I. Özgür düşüncenin yayılması
II. Matbaanın yaygın olarak kullanılması, İncil'in çok sayıda bastırılması ve okunması
III. Kilisenin ele geçirdiği siyasi güç ile halkı sömürmesi

Buna göre, yukarıda verilenlerden hangisinde Rönesans hareketinin etkisi olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

5.

Sanayi İnkılabı ile birlikte insan gücünün yerini makine almış üretim miktarı hızla artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Ham madde ihtiyacı artmıştır.
- B) Pazar arayışı hızlanmıştır.
- C) Milliyetçilik anlayışı ortaya çıkmıştır.
- D) Seri üretime geçilmiş küçük atölyeler kapanmıştır.

6.

Reform Hareketleri sonrasında Avrupa'da Katolik Mezhebi parçalandı, mezhep savaşları başladı. Bu durum Osmanlı Devleti'ni olumlu yönde etkiledi. Çünkü .....?.....

Yukarıda yarım bırakılan cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanamaz?

- A) Osmanlı Devleti üzerine bir süre Haçlı Seferleri düzenlenemedi.
- B) Mezhep mücadeleleri Osmanlı'nın Avrupa'daki ilerleyişini kolaylaştırdı.
- C) Avrupa'nın din baskısından kurtulmasını ve bilimsel gelişmelerin hızlanmasını sağladı.
- D) Avrupa'daki iç çekişmeler Osmanlıların savaştığı Avrupalı devletleri zayıf düşürdü.

7.

▲ İnsan vücudu ve tabiat olaylarıyla ilgili araştırmalar yapılmaya başlanmıştır.

■ Katolik mezhebi parçalanarak Protestanlık, Kalvenizm, Anglikanizm gibi yeni mezhepler ortaya çıkmıştır.

★ Avrupa devletleri arasında sömürgecilik yarışının hızlanmasına, I. Dünya Savaşı'nın başlamasına neden olmuştur.

Yukarıda sembollerle verilen bilgilerin ilgili oldukları gelişmelerle doğru eleştirildiği seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

	▲	■	★
A)	Reform	Sanayi İnkılabı	Rönesans
B)	Rönesans	Reform	Sanayi İnkılabı
C)	Sanayi İnkılabı	Reform	Rönesans
D)	Rönesans	Sanayi İnkılabı	Reform

Test 35
SARI

1.

Madde 27

"Herkes bilim ve sanatı serbestçe öğrenme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir."

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devletin eğitimde fırsat eşitliğini benimsediği
- B) Anayasamızın özel hayatı koruduğu
- C) Din ve vicdan özgürlüğünün devletin güvencesi altına alındığı
- D) Devletin bilim ve sanat alanındaki hakları güvence altına aldığı

2. Avrupa'da Orta Çağ boyunca düşünce özgürlüğü kısıtlandığından bilim hayatı gelişmemiştir. 16. yüzyıldan itibaren Avrupa'da düşünce özgürlüğünün önündeki engeller ortadan kalkınca bilim alanındaki gelişmeler de hızlandı.

Buna göre, aşağıda verilen hangi gelişme sonucunda Avrupa'da 16. yy'dan itibaren düşünce özgürlüğünün geliştiği söylenemez?

- A) Coğrafi Keşifler
- B) Rönesans
- C) Magna Carta
- D) Reform

3. Aydınlanma Çağ'ında Galileo dünyanın döndüğünü savunmuş, Kopernik evrende güneş merkezli bir sistemin var olduğunu açıklamış ve Newton ilk yansımali teleskopu icat etmiştir.

Buna göre daha çok aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik bilimsel çalışmaların yapıldığı söylenebilir?

- A) Matematik
- B) Astronomi
- C) Kimya
- D) Tarih

4.

Avrupa'da 17. ve 18. yüzyıllarda ortaya çıkan düşünce akımı

Her konuda akla ve bilime öncelik tanıyan düşünce sistemi

Verilen diyagramda "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Reform
- B) Aydınlanma Çağı
- C) Sanayi İnkılabı
- D) Coğrafi Keşifler

5. Aşağıdakilerden hangisi Aydınlanma Çağı'nda bilim alanındaki ilerlemelerin sonucunda meydana gelen gelişmeler arasında yer almaz?

- A) Edison: Yıldızların Güneş gibi yer değiştirdiğini ispatlamıştır.
- B) Newton: Yerçekimi kanununu keşfetmiştir.
- C) Galileo: Samanyolu galaksisi üzerinde çalışmalar yapmıştır.
- D) Edmond Halley: Kuyruklu yıldızların düzenli aralıklarla görüldüğünü ortaya çıkarmıştır.

6.

Madde 27

"Herkes bilim ve sanatı serbestçe öğrenme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir."

1982 Anayasası'nın 27. maddesinde yer alan kanun ile halkımızın hangi hakları korunmaya çalışılmıştır?

- A) İbadet özgürlüğü
- B) Seyahat özgürlüğü
- C) Düşünce özgürlüğü
- D) Seçim özgürlüğü

7.

Orta Çağ'da Avrupa'da Katolik Kilisesi siyasi ve ekonomik gücü elinde tutuyordu. Bilimsel ve akılcı düşünceye engeller getirilmiştir.

Verilen bilgiye göre Orta Çağ Avrupası'nda aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenebilir?

- A) Yeni icatların
- B) Düşünce özgürlüğünün
- C) Skolastik düşüncenin
- D) Bilimsel gelişmelerin

Test 35
MAVİ

1.

Tarih: 7 Şubat 1584

Yer: İtalya'da kilise kontrolündeki bir engizisyon mahkemesi
Mahkemece tutuklanan Değirmenci Menokyo'ya papazın yazdığı mektuptan bir bölüm.

"Kutsal kiliseye tümüyle boyun eğen Tanrı'nın ve kilisenin emrettiği dışında hiçbir şeye inanmadığını ve inanmayacağını, hayatını ve her şeyini kilisemize borçlu olduğunu söyle."

Bu bilgilere bakarak Menokyo'nun yaşadığı dönem ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kilisenin özgürlükleri baskı altına aldığı
- B) Mahkemede herkesin adil bir şekilde yargılandığı
- C) Yasaların herkese eşit uygulandığı
- D) Düşünce özgürlüğünün olduğu

2. Düşünce özgürlüğünün engellenmediği bir ülkede aşağıdakilerden hangisine rastlanmaz?

- A) İnsanların düşünce ve fikirlerini rahatlıkla ifade etmesi
- B) Bilim adamlarının yeni icatlar yapmaları
- C) Bilim ve sanat adamlarına baskı yapılması
- D) Bilim ve sanatta gelişme yaşanması

3.

Sevgili çocuklar, Orta Çağ Avrupa'sında, kilise ve soylular sınıfı düşünce özgürlüğünü engellemişler, kendi düşüncelerine aykırı her fikre, yeniliğe ve buluşa karşı çıkarak baskı yapmışlardır. **Peki kilise ve soyluların bu tutumunu nasıl açıklarsınız?**

Meltem Öğretmen'in bu sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Devleti bilimsel ve teknik açıdan geliştirmeyi amaçlamışlardır.
- B) Özgür düşünce ortamını geliştirmeyi hedeflemişlerdir.
- C) Elleriindeki dini ve siyasi gücü kaybetmemeye çalışmışlardır.
- D) Halkı zararlı fikirlere karşı korumaya çalışmışlardır.

4. 1564 - 1642 yılları arasında yaşayan Galileo, "İki Kainat Sistemi Üzerinde Konuşmalar" adlı kitabında Dünya'nın döndüğünü savunmuş ve bu görüşü nedeniyle ömür boyu hapse mahkum edilmiştir.

Bu bilgiye dayanarak, 16. yüzyıl Avrupa düşünce hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilimsel çalışmaların din adamlarının kontrolünde olduğu
- B) Bilime ve bilim insanlarına değer verilmediği
- C) Bilimsel çalışmaların baskı altında tutulduğu
- D) Düşünce ve ifade özgürlüğünün olduğu

5. 16. yüzyıldan itibaren Avrupa'da düşünceyi ifade etme konusunda bazı gelişmeler yaşanmaya başlandı. Bu durumun bir sonucu olarak bilimsel çalışmaların önündeki engeller kalktı.

Bu durumun Avrupa'da ortaya çıktığı sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Bilime karşı ön yargı ortadan kalkmıştır.
- B) Mezhep bütünlüğü sağlanmıştır.
- C) Bilim ve sanat gelişmiştir.
- D) Doğu dünyasının bilgi birikimlerinden yararlanma imkânı doğmuştur.

6. T.C. Anayasasında "Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme, öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir." maddesi yer almaktadır.

Anayasamızda yer alan bu maddeye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilim ve sanat araştırmaları desteklenmiştir.
- B) Bilim ve sanat çalışmaları hukuki koruma altına alınmıştır.
- C) Bilim ve sanat çalışmaları konusunda herkes eşittir.
- D) Bilim alanındaki çalışmalar kanunla sınırlanmıştır.

7.

M. Kemal Atatürk

Gözlerimizi kapatıp tek başına yaşadığımızı düşünmeyiz. Memleketimizi bir çember içine alıp dünya ile alakasız yaşayamayız. Aksine yükselmiş, ilerlemiş medeni bir millet olarak medeniyet düzeyinin üzerinde yaşayacağız. Bu hayat ilim ve fen ile olur. İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her millet ferдинin kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayııt ve şart yoktur.

Bu sözlerine bakarak Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisine önem verdiği söylenebilir?

- A) Bilim B) Ekonomi
- C) Sanat D) Spor

1.

- Orta Çağ'da Avrupa'da din adamları ve soylular her alanda söz sahibiydiler. Kilisenin sözünden çıkmak veya kiliseyi eleştirmek imkansızdı. Bu nedenle Orta Çağ, Avrupa için korku ve baskının egemen olduğu karanlık bir dönemdir.
- Orta Çağ'da İslam dünyasında bilimsel çalışmaların önünde herhangi bir engel yoktur. Hükümdarlar bilimsel çalışmaları ve bilim adamlarını desteklemişlerdir.

Bu bilgilere göre Orta Çağ'da düşünce özgürlüğü ve bilimsel çalışmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

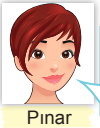
- A) Avrupa'da düşünce özgürlüğünün bulunmadığına
- B) İslam dünyasının bilimsel alanda Avrupa'yı örnek aldığına
- C) Avrupa'da skolastik düşüncenin egemen olduğuna
- D) İslam dünyasında bilimsel çalışmaların ileri düzeyde olduğuna

2. Orta Çağ Avrupası'nda din adamları ve yöneticiler güçlerini kaybetmemek için yoğun gayret sarfettiler.

Bu amaçla;

İnsanları dinden çıkarma

Düşünce özgürlüğünü engelleme

Bilimsel çalışmalara karşı çıkma

Yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin ifade ettikleri faaliyetleri yaptıkları söylenebilir?

- A) Yasin ve Pinar
B) Yasin ve Oğuz
C) Pinar ve Oğuz
D) Yasin, Pinar ve Oğuz

3. Tarihte monarşik ve baskıcı yöntemlerin olduğu dönemlerde özgür düşünce anlayışı yoktu. Bilim insanlarının düşüncelerine önem verilmez, hatta ölümle cezalandırılırdı. Avrupa'da Rönesans, Reform ve Aydınlanma Çağı ile birlikte düşünce hayatı gelişirken İslam dünyasında her zaman düşünce hayatına ve bilim insanlarına saygı duyulmuştur.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özgür düşüncenin baskıcı yöntemlerde gelişemediği
B) Avrupa'da düşünce hayatının sonradan geliştiği
C) İslam dünyasında düşünce hayatına ve bilim insanlarına her zaman değer verildiği
D) Avrupa'nın günümüzde skolastik düşüncenin etkisi altında olduğu

4. Avrupa'da Orta Çağ insanlık için karanlık bir dönem olarak adlandırılmaktadır. Bu dönemde Avrupa'da insan düşüncesinin önüne engel konulmuş ve özgür düşünce yoğun baskı altında kalarak gelişmeler ve yenilikler sınırlı kalmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu durumun temel nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Bilimsel gelişmelere fazla ihtiyaç duyulması
B) Yöneticilerin ve din adamlarının tutumunun özgür düşünce ortamının doğmasını engellemesi
C) Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin Avrupa'ya ulaşmaması
D) Derebeylik sisteminin geçerli olması

5. Galile yaptığı araştırmalar sonucunda, gezegenlerin ve Dünya'nın hem kendi etrafında hem de Güneş etrafında döndüğünü ortaya çıkardı. Galile bu keşfini açıklayınca kilisenin isteği ile tutuklandı. Kitapları ve araştırmaları yasaklandı.

Verilen bilgilere göre Katolik Kilisesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilimsel çalışmalara karşı çıktığı
B) Tutucu ve bağnaz bir yapıya sahip olduğu
C) Reform hareketlerine destek verdiği
D) Düşünce özgürlüğünü engellediği

6. İnsanoğlu düşüncelerini ifade ederken hep çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Özellikle Orta Çağ Avrupası'nda bu sorun yoğun olarak yaşanırken İslam dünyasında bilim insanları düşüncelerini rahatça ifade edebiliyorlardı.

Verilen bilgilere göre Orta Çağ Avrupası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bilimsel alanda hızlı bir gelişme yaşandığına
B) Düşünce özgürlüğünün bulunmadığına
C) Bilim insanlarının özgürce çalışmadığına
D) İslam dünyasının gerisinde kaldıklarına

7. Avrupa'daki baskılar, düşünce ve ifade özgürlüğünü kısıtlayamamış dinsel hoşgörü artmış ve özgür düşünce gelişmiştir. Yaşanan bu karanlık dönemin ardından biraz gecikmeli de olsa Rönesans Dönemi ve Reform Hareketleri yaşanmıştır. Geçmişten alınan dersler sayesinde düşünceleri ifade etme özgürlüğü, günümüz yönetim sistemi olan demokrasinin ön şartı olmuştur.

Verilen bilgilere göre,

- I. Avrupa'da yaşanan baskıların düşünce özgürlüğünü ortadan kaldıramadığı
II. Rönesans ve reformla birlikte Avrupa'da düşünce özgürlüğünün geliştiği
III. Düşünce özgürlüğünün, demokrasinin vazgeçilmez şartı olduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

SOSYAL BİLGİLER

5. Ünite

EKONOMİ VE SOSYAL HAYAT

Toprağın Gücü

Devletler Gelişiyor

İnsan Gücünden Makineye

Sosyal Yaşamda Vakıflar

Nasıl Eğitim Gördüler?

Mesleğimi Nasıl Seçmeliyim?

6.

FASİKÜL

Test 36
SARI

1.

Aşık Veysel

Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi.
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi.
Kazma ile döğmeyince kıt verdi.
Benim sadık yârim kara topraktır.

Âşık Veysel

Aşık Veysel'in aşağıdakilerden hangisi üzerinde önemle durduğu söylenebilir?

- A) Toprak B) Dostluk
C) Hayvan D) Para

2.

Sevgili öğrenciler,
Tarım teknolojisinin gelişmesi, modern tarım metodlarının kullanılması ve makine kullanımının yaygınlaşması tarım faaliyetlerinde insana olan bağıllığı azaltmıştır. Çünkü.....?...

İsa

insanlar makinelerden daha hızlı çalışmaktadır.

Aslı

tarımda makine kullanımı sayesinde ürünler kısa sürede hasat edilir.

Kerem

makine kullanımı iş gücünden tasarruf sağlamaktadır.

Sosyal bilgiler öğretmeninin anlatımında boş bırakılan yeri yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin doğru olarak tamamladığı söylenebilir?

- A) Yalnız İsa B) İsa ve Kerem
C) Aslı ve Kerem D) İsa, Aslı ve Kerem

3.

Yukarıdaki doğru - yanlış sırası izlendiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4.

Verilen diyagramda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdaki kuruluşlardan hangisi yazılmalıdır?

- A) Türkiye İstatistik Kurumu
B) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
C) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
D) Ulaştırma Bakanlığı

5.

- I. Asker yetiştirme
II. Vergi gelirlerini toplama
III. Üretimin devamlılığını sağlama

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri Osmanlılarda tımar sahibinin görevleri arasındadır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

6.

- I. Faiz indirimli tarımsal krediler
II. Hayvancılık destekleri
III. Kırsal kalkınma yatırım desteği
IV. Tarım reformu uygulama projesi
- Yukarıda sembollerle verilen bilgilerden hangilerinin devletin üreticiyi destekleme amaçlı yaptığı çalışmalardan olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I, II ve III
C) III ve IV D) I, II, III ve IV

7.

- I. Çiftçiye kredi desteği sağlamak
II. Bazı çiftçilere kredi desteği yanında makine, gübre, tohumluk, sulama ve ilaçlama gibi alanlarda destek vermek

Yukarıda verilen destek faaliyetlerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımı geliştirmek
B) Beyin göçünü azaltmak
C) Ticareti canlandırmak
D) İthalatı artırmak

Test 36
MAVİ

1.

Hititler'de toprak devletindi. Kral bu toprakları ekip üretim yapmak üzere komutan ve valilere vermekte idi.

Selçuklular'da tarım yapılan topraklar iktâ denilen bölümlere ayrılmıştı. İktâlar hizmet veya maaş karşılığında belirli süreler için, devlet memurlarına, komutanlara ve askere veriliirdi.

Osmanlı Devleti'nde toprağın sahibi devlet idi. Ancak çiftçinin vermekle yükümlü olduğu vergiyi devlet değil devlet adına maaş karşılığı bir görevli alırdı.

Bu diyagrama verilebilecek en iyi başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımar Sistemi
B) Toprak Ana
C) Tarihte Toprak Yönetimi
D) Devletlet Nasıl Gelişir?

2.

Toplam nüfusumuz yıllara göre artarken, tarımsal nüfus yoğunluğumuz giderek azalmaktadır.

Hande, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne temel neden olarak gösterebilir?

- A) Ülkemizdeki tarım dışı sektörlerin gelişmesi ve makineleşme nedeniyle tarım alanlarında iş gücüne duyulan ihtiyacın azalması
- B) İthal malların ülkemiz pazarlarında önemli bir yer tutması
- C) Devletin tarımsal çalışmaları desteklememesi
- D) Türkiye'nin bir tarım ülkesi olmaması

3.

Toprak, en önemli doğal kaynaklarımızdan biridir. Bizim kültürümüzde şiirlere, türkölere ve destanlara konu olan toprak, bazen "sadık yar" bazen de "ana" olarak nitelendirilmiştir.

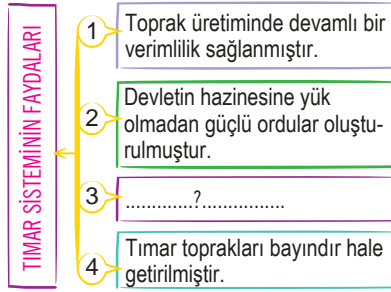
Buna göre; toprağın bu şekilde yüceltilmesinde;

- I. halkımızın geçiminde önemli yer tutması,
- II. İnsanoğlunun varlığını sürdürebilmesi için toprağa bağlı olması,
- III. doğal kaynak olması

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4.

Bu diyagramda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Topraklarda yaşayan halkın güvenliği sağlanmıştır.
- B) Türkmenlerde paralı askerlik başlamıştır.
- C) Sınırların genişletilmesi kolaylaşmıştır.
- D) Azınlıkların isyan etmesi engellenmiştir.

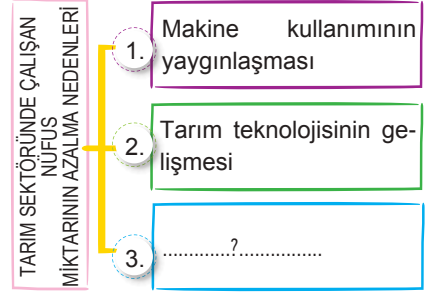
5.

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin gelişmesine destek olur.
- B) Ürünlerin kalitesini kontrol eder.
- C) Bitki ve hayvan üretiminden elde edilen geliri artırmaya çalışır.
- D) Üreticinin ürünlerini değerlendirir.

6.

Verilen diyagramda "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) İthal işçilerin getirilmesi
- B) Makine kullanımının insana olan bağlılığı azaltması
- C) Ürün alım fiyatının belirlenmemesi
- D) İnşaat sektörünün daha çok gelir getirmesi

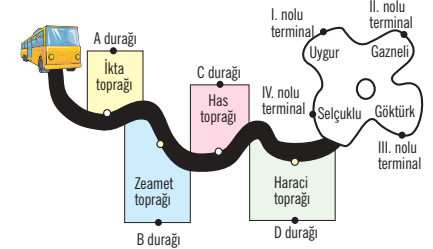
7.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye ekonomisinde devletin tarım üreticilerine çeşitli destekler vermesinin başlıca nedenidir?

- A) Kırsal alandan kentlere göçü hızlandırmak
- B) Sanayi kuruluşlarını artırmak
- C) Üretimde sürekliliği sağlamak
- D) Orduyu güçlendirmek

Test 36 YEŞİL 7

1.

Yukarıdaki terminallerde devletler; A-, B, C ve D duraklarında ise toprak isimleri yer almaktadır.

Buna göre, Kral Yolu'nda seyreden yolcu otobüsü A, C ve D duraklarından aldığı yolcuları kaç numaralı terminale bırakır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

2. Aşağıda 1927 – 2010 yılları arasında tarımsal nüfus oranının değişim tablosu verilmiştir.

Yıl	Toplam Nüfus	Tarımsal Nüfus	Tarımsal Nüfus Oranı (%)
1927	13 648 000	10 342 000	75,7
1960	27 755 000	18 895 000	68,1
1970	35 605 000	21 914 000	65,1
1980	44 736 000	25 092 000	56,1
1990	56 473 000	23 147 000	40,9
2000	67 803 927	23 797 653	35,1
2010	73 722 988	17 500 632	23,7

- I. Tarımsal nüfus oranının en fazla olduğu yıl 1927'dir.
 II. 1990 yılında tarımsal nüfus, 2010 yılından daha fazladır.
 III. Tarımsal nüfus oranı her geçen yılda düşmektedir.
 IV. 1980 yılında toplam nüfus 13.648.000'dir.

Tabloya göre yukarıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
 B) I ve III
 C) I, II ve IV
 D) I, II ve III

3. Orta Çağ'da ekonominin temeli tarımdı. Üretilen malın üretilen bölgede tüketildiği kapalı bir ekonomik anlayış vardı. Bu nedenle zengin olmanın ölçütü toprakların fazlalığıydı. Toprak sahibi, derebey, daha az toprağı olanı himaye eder, karşılığında vergi alırdı. Toprak sahibi olmayan derebeyinin toprağını ekip biçen köleler vardı.

Buna göre, Orta Çağ ile ilgili olarak;

- I. toplumda sınıfsal bir yapının olduğu,
 II. bölgeler arası ticaretin çok fazla gelişmediği,
 III. kölelerin de toprak sahibi olabileceği
 IV. güçlü olanın güçsüz olanı himaye ettiği,
 V. ekonominin temelinde ticaretin yer aldığı

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız III
 B) III ve V
 C) I, II ve IV
 D) III, IV ve V

4.

ORTA ÇAĞ'DA TOPRAK SİSTEMİ

Topraklar derebeylerin elindeydi. Halk topraklarda köle olarak çalıştırılıyordu. Feodal beyler halk üzerinde her türlü yetkiye sahipti. Köylüler toprakla birlikte alınıp satılabiliyordu.

SELÇUKLULARDA TOPRAK SİSTEMİ

Topraklar tarım yapılan iktiden denilen bölümlere ayrılmıştır. İktidar hizmet veren devlet adamı veya askerlere veriliyordu. Yöneticiler halkı yönetir ancak köle gibi göremezlerdi. Halkın yöneticileri şikayet etme hakkı vardı.

Yukarıda verilen durumlar karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Selçuklularda halkın yöneticilere karşı bazı haklarının olduğu
 B) Orta Çağ Avrupası'nda demokratik bir yönetim anlayışının benimsendiği
 C) Orta Çağ'da halkın toprak üzerinde hiçbir tasarruf hakkının olmadığı
 D) Selçuklularda toprağın devletin malı olduğu

5.

Selçuklular'da iktiden sisteminde toprak devletindir. İktiden sahibi, devletin görevlisidir. Vergiyi toplar ve asker yetiştirir, toprağı işleyen köylü üzerinde hiçbir hakkı yoktur. Köylünün hakları da devlet güvencesi altındadır. İktidenler hizmet veya maaş karşılığında belirli süreler için askerlere, komutanlara ve devlet adamlarına verilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özel mülkiyetin çok fazla gelişmediği
 B) Devletin köylüyü koruma altına aldığı
 C) Anadolu'da derebeylik sisteminin var olduğu
 D) Devletin hazinesinden para çıkmadan asker yetiştirildiği

6.

Tımar sistemi ile devlet hazineden para harcamadan asker ihtiyacını karşılamaktadır.

Pelin

Pelin, bu duruma kanıt olarak aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Tımarın maaş karşılığında devlet memurlarına verilmesi
 B) Tımar sahibinin yıllık üç bin akçe ve üzerindeki geliri için "cebelü" denilen atlı asker yetiştirmek zorunda olması
 C) Tımar sahiplerinin bölgenin güvenliğini sağlamak zorunda olması
 D) Çiftçinin vergileri tımarlı sipahiye vermesi

7.

Dirlik sistemi: ...▲..., yıllık geliri 100 bin akçeden fazla olup yüksek dereceli memurlara verilen topraklardır. ...■..., yıllık geliri 20 - 100 bin akçe arası olup orta dereceli devlet memurlarına verilen topraklardır. ...★..., yıllık geliri 3 - 20 bir akçe arası olup küçük dereceli memurlara maaş karşılığı ayrılan topraklardır.

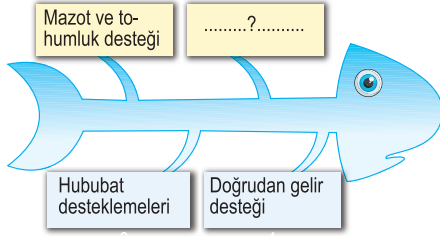
Buna göre, sosyal bilgiler öğretmenin tahtaya yazdığı bilgilerde sembollerle gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

	▲	■	★
A) Tımar	Zeamet	Has	
B) Zeamet	Tımar	Has	
C) Tımar	Has	Zeamet	
D) Has	Zeamet	Tımar	

Test 37

SARI

1. Aşağıda devletin üreticileri desteklemek amacıyla yaptığı bazı çalışmalar yer almaktadır.

Buna göre, balığın kılıcığında “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Prim uygulamaları
B) Çay desteklemeleri
C) Kırsal kalkınma yatırım desteği
D) Yüksek faizli tarımsal krediler

2. Osmanlı Devleti’nde, devlet adına vergi toplayan maaşlı görevli → Sipahi
Osmanlı Devleti’nde vergilerin kayıt edildiği defter → .....?
Selçuklular’da tarım yapmak amacıyla bölümlere ayrılan topraklar → İktâ

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

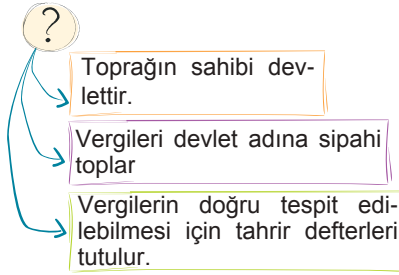
- A) Tımar
B) Han
C) Tahrir
D) Kurultay

3. I >>> Yurtluk II >>> Has
III >>> Vakıf IV >>> Öşri

Yukarıda verilen toprak parçalarından hangisinin gelirinin sosyal hizmetlerde kullanıldığı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV

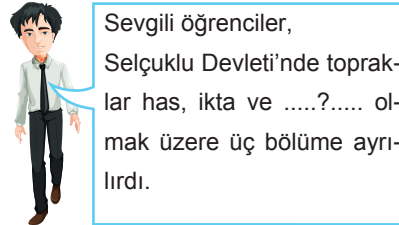
4.

Şemada özellikleri verilen unsurun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Devşirme Sistemi
B) Ahilik
C) Enderun
D) Tımar Sistemi

5.

Sosyal bilgiler öğretmeninin cümlesinde boş bırakılan yeri aşağıdaki öğrencilerden hangisinin doğru tamamladığı söylenebilir?

- A) haraci
B) sipahi
C) dirlik
D) paşmaklık
- Merve
Kaan
Emin
Gamze

6.

Yukarıda verilen tarih şeridinde başlık olarak aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Türklerde Toprak Sistemi
B) Geçmişten Günümüze Tarım
C) Tarımda Makineleşme Süreci
D) Türklerde Tarıma Verilen Önem

7.

Yukarıda verilen kurum ya da kuruluşlardan hangilerinin tarımı desteklemek amacıyla çalışmalar yaptığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV

Test 37

MAVi

1.

- Pazarlama
- Gübreleme
- Tohum alanı
- Makineleşme

Yukarıda verilenlere aşağıdaki başlıklardan hangisi uygundur?

- A) Tarımda verimliliği artırma yolları
B) GAP'ın görevleri
C) Toprak Mahsulleri Ofisinin görevleri
D) İthalatı artırma yöntemleri

2.

İlk Çağ'dan günümüze kadar bir çok uygarlık malların pazarlara ulaştırıldığı ticaret yollarını kontrol etmek istemiştir.

Zeki

Zeki, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne örnek olarak gösteremez?

- A) Lidyalıların Kral Yolu'na hakim olması
- B) Türklerle Çinliler arasındaki İpek Yolu mücadelesi
- C) Baharat Yolu'nun İslam dünyasının elinde olması
- D) Selçukluların iktâ sistemini kullanması

3.

Sanayi İnkılabı sonucunda Osmanlı pazarları Avrupa mallarının istilasına uğramıştır.

Osmanlı Devleti, dışarıya ham madde satan ve dışarıdan mamül madde alan bir ülke olmuştur.

Ham madde ve pazar arayışında olan Avrupa devletleri Osmanlı topraklarını işgal etmeye başlamıştır.

1. çıkış 2. çıkış 3. çıkış 4. çıkış

Yukarıdaki, bilgilerin doğruluğuna göre ilerlendiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4.

- ▲ Tımar sistemi
- Devşirme sistemi
- ★ Sancağa çıkma

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin toprak sistemi ile ilgilidir?

- A) Yalnız I B) I ve II
- C) II ve III D) I, II ve III

5.

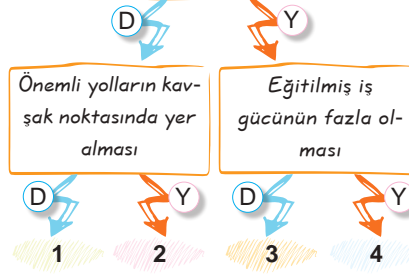
Osmanlı Devleti çok geniş topraklara sahip olduğu için hem üretimi hem de yönetimi kontrol altında tutacak bir toprak sistemi geliştirmiştir. Anadolu Selçuklu Devleti'ndeki iktâ sistemi örnek alınarak geliştirilen bu sisteme .....?..... denir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Kanunname-i Ali Osmaniye
- B) Veraset Sistemi
- C) Devşirme Sistemi
- D) Tımar Sistemi

6.

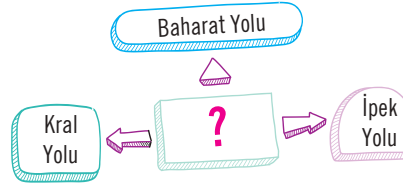
Devletlerin ekonomik olarak gelişmesinde çok çeşitli faktörler etkili olmuştur.

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek yönlendirici okları takip eden bir kimse hangi sembole gösterilen çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

Diyagrama verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orta Çağ'da Keşfedilen Yollar
- B) Türklerin Egemenliği Altında Bulunan Önemli Ticaret Yolları
- C) Geçmişten Günümüze Dünya Ticaretinde Önem Kazanan Yollar
- D) Coğrafi Keşifler Sonucu Değer Kazanan Yollar

1.

Aşağıda Osmanlı Devleti'nde uygulanmakta olan bir toprak sistemine ait bilgiler karışık olarak verilmiştir.

- M ..... Hazineden para çıkmadan asker yetiştirilmesi
- A ..... Üretimde devamlılığın sağlanması
- I ..... Vergilerin sipahi tarafından toplanması
- R ..... Savaşa her an hazır bir ordunun bulunması
- T ..... Ülkenin en uç köşesine devletin otoritesinin gitmesi

En başta siyasi özelliğin, en sonda askeri özelliğin bulunması gerekmektedir. **Buna göre, verilen harfler doğru olarak sıralandığında aşağıdakilerden hangisi oluşacaktır?**

- A) TIMAR B) TARIM
- C) MARTI D) MIRAT

2.

Osmanlı Devleti'nde uygulanan Tımar (ikta) sistemi sayesinde;

- üretimin sürekliliğinin sağlanması
- devlet hazinesinden para harcamadan ücretsiz orduların kurulması
- bayındırlık faaliyetlerinin hazineye yük olmadan gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Buna göre Tımar sistemi ile ilgili olarak aşağıdakiler hangisine ulaşılamaz?

- A) Askeri alanda ülkeye katkısı olmuştur.
- B) Tarımın düzenli olarak gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- C) Eğitim alanında yönetime katkıda bulunmuştur.
- D) Hazinesin yükünü hafifletmiştir.

3. Aşağıda Orta Çağ Avrupa'sında yaşayan bir çocuğun yaşadığı döneme ait bilgileri yer almaktadır.

Yıl 1227, annem, babam ve 4 kardeşimle birlikte Kuzey Fransa'da bir kasabada yaşıyoruz. Şatoda değil, çalışanlar için yapılmış barakalarda. Şato senyöre aittir. Biz sadece onun topraklarında çalışıyoruz. Biz de toprak da senyörün malıyız. Senyör isterse bizi de toprağıyla beraber satar. Çalışmamız karşılığında para kazanıyoruz. Küçük toprak sahibi de olabiliriz ancak hep köylü olarak kalacağız.

Buna göre,

- Orta Çağ Avrupası'nda insana değer verilmediği
- Senyörlerin hem toprak hem de çalıştırdığı köylü üzerinde nüfuzunun olduğu
- Feodalite sisteminin barutun kullanılması ile sona erdiği

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) I ve III   D) I, II ve III

4. Aşağıdaki öğrencilerden hangisi, ülkemizde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının uygulamalarından birini söylemiştir?

- A) Turizm tesislerini denetlemek
- B) Çeşitli kurum ve kuruluşlar aracılığıyla destekleme alımları yapmak
- C) Çeşitli yer altı kaynaklarını bulup işletmek
- D) Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacını karşılamak

- 5.

Bu bilgilere göre aşağıdaki öğrenci ifadelerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlılarda köylü toprağın asıl sahibidir.
- B) Avrupa'da insan hakları kısıtlıdır.
- C) Feodalite düzeni Osmanlılarda yoktur.
- D) Osmanlılarda kölecilik anlayışı uygulanmamaktadır.

- 6.

Hititlerde toprak mülkiyeti krala aitti. Kral o toprakları istediğine verir ekilip üretim yapılmasını sağladı. Toprağı kraldan alan komutan veya valiler savaş zamanlarında besledikleri askerlerle orduya katılırlardı.

Buna göre,

- Tımar sistemine benzer bir uygulamanın yapıldığı,
- Köylülerin toprağın asıl sahibi olduğu,
- Toprağın tasarruf hakkının krala ait olduğu,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

- 7.

Arazimden daha çok ve daha kaliteli ürün elde etmek istiyorum. Bunun için neler yapmalıyım?

Sulama ve gübreleme yapmalısın.

Makineleşme ile modern tarıma geçmelisin.

Kaliteli tohum kullanmalısın.

Toprağını nadasa bırakmalısın.

Çiftçi Amca'ya yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin doğru öneride bulundukları söylenebilir?

- A) Sinem ve Emre
B) Sinem ve Sedat
C) Sedat ve Elçin
D) Sinem, Sedat ve Elçin

Test 38

SARI

1. • M.Ö. 5000'li yıllarda kullanılmaya başlanılmıştır.
• Bilinen en eski ticaret yoludur.
• Orta Asya Türk Devletleri'nin Çin ile yapılan mücadelelerinin temelini oluşturur.
• Coğrafi Keşiflerle birlikte eski önemini kaybetmiştir.

Yukarıda sözü edilen ticaret yolları;

- I. Kral Yolu
II. Baharat Yolu
III. İpek Yolu

aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yer almaktadır?

- A) Yalnız III
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

2. Anadolu'da yapılan en eski yollardan birisidir. Lidyalılar Döneminde Manisa yakınlarındaki Sard şehriden Mezopotamya'ya kadar uzanan bir yoldur. → Kral Yolu
- Çin'den Avrupa'ya ipek, kâğıt, porselen taşınırken Avrupa'dan altın ve gümüş gibi değerli maddelerin getirildiği yoldur. → İpek yolu

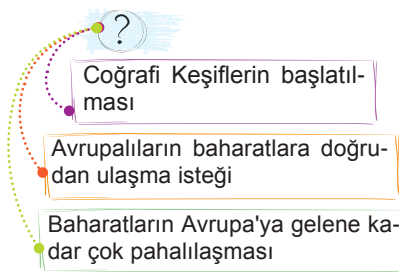
Yukarıda verilen yolların temel amaçının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Sınırları genişletmek
B) Ticareti geliştirmek
C) Sömürgecilik faaliyetlerine hız katmak
D) Coğrafi Keşifleri başlatmak
3. I. İpek Yolu
II. Baharat Yolu
III. Kral Yolu

Yukarıda verilen ticaret yollarından hangilerinin Türkler ile Çinliler arasında askeri mücadelelere neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I, II ve III

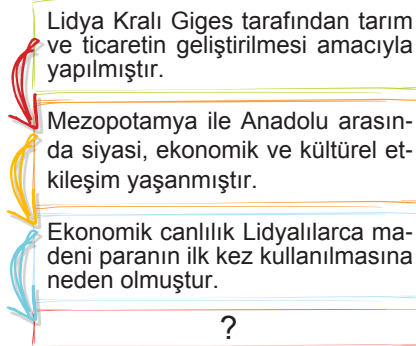
4.

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Osmanlı Devleti ile Venedikliler Avrupa devletlerine savaş açmıştır.
B) Kral Yolu etkinliğini artırmıştır.
C) Osmanlı Devleti yıkılış sürecine girmiştir.
D) İpek ve Baharat yollarının önem kaybetmesine neden olmuştur.

5.

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Kürk Yolu
B) İpek Yolu
C) Kral Yolu
D) Baharat Yolu

6.

Ticari Yol	Hakim Olan Devlet
Kral Yolu	Lidyalılar
Baharat Yolu	.....?

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Osmanlı Devleti
B) Türkiye Selçukluları
C) Karamanoğulları
D) Hititler

7. Aşağıda ünlü gezgin, Marco Polo'nun bir izlenimi verilmiştir.

"..... en güzel halılar, göz kamaştırıcı renklerdeki ipekli kumaşlar Konya, Kayseri ve Sivas'ta dokunur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Marco Polo'nun Anadolu'yu ziyaret ettiği
B) Konya, Kayseri ve Sivas'ta dokumacılık sanatının geliştiği
C) İpek Yolu'nun Anadolu'dan başlayıp Çin'de sona erdiği
D) Avrupalı gezginlerin Anadolu'yu incelediği

Test 38

MAVi

1. Yoğun şekilde ipek, porselen, kâğıt, baharat ve değerli taşların taşınmasının yanı sıra kıtalar arasındaki kültür alışverişine de olanak sağlayan İpek ve Baharat yolları Asya'yı Avrupa'ya bağlamanın ötesinde bölgede yaşayan kültürlerin, dinlerin, ırkların da izlerini taşımakta ve olağanüstü bir tarihi ve kültürel zenginlik sunmaktadır.

Buna göre, İpek ve Baharat yolları ile ilgili olarak,

- I. ekonomiyi canlandırdıkları,
II. kültürel etkileşimi hızlandırdıkları,
III. halkı tarımsal faaliyetlerden uzaklaştırdıkları,
IV. siyasi çatışmalara neden oldukları,
V. Osmanlı Devleti'nin hakimiyeti altında oldukları

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III
B) I ve II
C) I, III ve IV
D) II, III ve V

2. Baharat, Orta Çağ Avrupası'nda soyluların sofrasına girince önemli bir ticaret ürünü oldu. Tek bir büyük Venedik gemisi İskenderiye'den 200.000 düka değerinde baharat taşıyordu. Avrupa'da Orta Çağ'da 1 pound (0,450 kg) zencefil bir koyun değerinde, 1 pound Hindistan cevzine 3 koyun ya da yarım inek alabiliyordu. Biber her zaman en pahalıydı. Vergiler ve kiralara baharatla değerlendiriliyor ve ödeniyordu ve bir çuval biber bir insan hayatına değerdi.

Buna göre;

- Orta Çağ'da baharatın soyluların sofrasında önemli bir yer tuttuğu
- Baharatların İskenderiye'den Avrupa'ya taşındığı
- Baharatların çok pahalı olduğu
- Soyluların baharatları Coğrafi Keşiflerle tanıdığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve IV   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

3. Baharat, çeşitli mücevherler ve ipek gibi değerli kumaşların ticareti uzun yıllar Osmanlı ve Venediklilerin elindeydi. Kervanlarla kara yolu kullanılarak taşınan mallar, limanlara ulaştırılınca kadar Osmanlı Devleti, mallar gemiden yüklenip Avrupa'ya taşınana kadar da Venedikliler ticarete hakimdi. Avrupalılar bu durum karşısında ürünleri çok pahalıya alıyorlardı. Avrupalılar Venedik ve Osmanlı Devleti'nin etkinliğini kırmak için çalışmalarda bulunmuşlardı.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Baharatların Avrupa'ya ulaşana kadar çok pahalıya mâl olduğu
- Venediklilerin ve Osmanlıların Baharat Yolundan kazanç sağladığı
- Baharat Yolunun Fransa ile Osmanlı Devleti arasında askeri mücadelelere neden olduğu
- Avrupalıların Venedik ve Osmanlı Devleti'ne bağlı olmak istemediği

4. Akdeniz, dünya petrol rezervlerinin 2/3'üne sahip Orta Doğu ile dünyanın ham madde kaynağı Afrika'nın çevrelediği bir deniz olup dünyanın en büyük denizcilik koridorudur. Akdeniz, Orta Doğu petrolünü Batı'yla birleştirerek Hint Okyanusu'nun ticaret rotalarını en kısa yoldan Atlantik'e ve Hint Okyanusu'na bağlamaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangilerine ulaşılır?

- Akdeniz Türkiye'nin jeopolitik önemini artırmıştır.
- Akdeniz Orta Doğu ve Batı ülkeleri için vazgeçilmez olmuştur.
- Dünya petrol rezervlerinin büyük kısmı Akdeniz Bölgesi'ndedir.

- A) Yalnız III   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

5. Lidyalılar döneminde Batı Anadolu'da yer alan Sard şehrinde Mezopotamya'ya kadar uzanan bir yol yapılmıştır. Milattan önceki dönemde yapılan bu yol Kral Yolu olarak bilinmektedir.

Verilen bilgiye göre, Kral Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Anadolu ve Mezopotamya arasındaki ticaret ve kültürel etkileşimin arttığı
- Anadolu'dan Mezopotamya'ya göç yaşandığı
- Anadolu'da yapılan en eski yolların biri olduğu
- Lidyalılar döneminde ticareti geliştirmek amacıyla yapıldığı

6. I. Süveyş Kanalı'nın açılması
II. Haçlı seferlerinin yapılması
III. Ümit Burnu'nun keşfedilmesi
IV. Hint Deniz Ticaret Yolu'nun bulunması

Yukarıda verilen gelişmelerden hangileri Akdeniz limanlarındaki ticari faaliyetleri olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) I ve II   B) II ve III
C) I ve III   D) III ve IV

7. Coğrafi Keşifler sonucunda;

- Ticaret yolları yön değiştirdi.
- Yeni keşfedilen yerlere göçler yaşandı.
- Avrupalılar keşfedilen yerlerdeki zenginlikleri ele geçirmeye çalıştılar.

verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Eski ticaret yollarının önemi azalmıştır.
- Akdeniz limanları önem kazanmıştır.
- Avrupa'nın nüfusu azalmıştır.
- Sömürgecilik faaliyetleri başlamıştır.

1. ② "Kansu'da misk veren hayvanlardan çok sayıda bulunur. Kuru karanfil ve tarçın bol bol yetiştirilir."
③ Tebriz'de yerliler ticaret ve el sanatlarıyla uğraşırlar. Hindistan, Musul ve Avrupa'dan buraya mal almak için tüccarlar gelir.
④ Bağdat görkemli bir kenttir. Hindistan'dan geçip Avrupa'ya giden inciler burada el değiştirir."

Marco Polo'nun seyahat ettiği bazı şehirlerle ilgili verdiği bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Ticaretin, uygarlıklar arasında etkileşime sebep olduğu
- Doğulu tüccarların Avrupa'dan mal taşıdığı
- Baharatların ve değerli taşların önemli ticaret ürünleri arasında yer aldığı
- Doğu ve Batı arasında ticari faaliyetlerin gelişmiş olduğu

2.

Sevgili çocuklar, Lidyalılar yaşadıkları dönemde komşu devletlere göre, bilim, sanat ve teknolojide daha üstün bir uygarlık oluşturmuşlardır. Bu durumun ortaya çıkmasında, Lidyalıların hangi özelliği etkili olmuştur?

Pınar Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Zengin yer altı kaynaklarına sahip olmaları

B)

Anadolu'daki en eski uygarlık olmaları

C)

Ticari faaliyetlerden büyük kazanç elde etmeleri

D)

Kurulduğu bölgenin ikliminin ılıman olması

3.

Akdeniz limanları coğrafi keşifler sonucunda yeni yolların bulunmasıyla önemini kaybetmiştir.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle Akdeniz limanları yeniden önem kazanmıştır?

- A) Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla
- B) Panama Kanalı'nın açılmasıyla
- C) Cebelitarık Boğazı'nın ticarete açılmasıyla
- D) Amerika kıtasının keşfedilmesiyle

4.

"Yol boyunca kraliyet konutları ve çok güzel kervansaraylar vardır. Frigya sınırını içinde Kızılırmak'tan geçilir. Bu ırmağı geçebilmek için buraya hakim durumda olan sıradağları ve ırmağı göz altında bulunduran önemli bir kaleyi aşmak gerekiyor. Onları aştıktan sonra Kilikya (Adana civarı) sınırına kadar Kapadokya içinde yirmi sekiz konak gidilir. İçinde gemilerin yüzebildiği bir ırmak olan Fırat'ı geçeceksiniz. Bu bölgede gemilerin yüzebildiği dört ırmak daha vardır. Kral Yolu'nun başlangıcı olan Sardes ile bitiş noktası olan Susa arasındaki konakların sayısı yüzondır. Bu yol da tastamam doksan günde aşılar."

Yukarıda ünlü tarihçi Herodot'un Kral Yolu ile ilgili anlatımına yer verilmiştir.

Bu anlatıma göre Kral Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Çevresinde önemli yerleşim alanları vardır.
- B) Güvenli bir yoldur.
- C) Pek çok bölgeden geçen uzun bir yoldur.
- D) Devletlerin fazla önem vermediği bir yoldur.

5.

Coğrafi Keşiflerden sonra özellikle Amerika kıtası başta olmak üzere, keşfedilen yerlere Avrupa'dan önemli sayıda göçler yaşanmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Avrupa kültürünün yayılması
- B) Hristiyanlığın yeni yerlere yayılmasına
- C) Osmanlı Devleti'nin güç kazanmasına
- D) Keşfedilen yerlerdeki değerli malların Avrupa'ya taşınmasına

6.

İpek, baharat, mücevher gibi değerli malların ticareti uzun yıllar boyunca Osmanlı Devleti ile Venediklilerin elindeydi. Doğudan kervanlarla karayolu kullanılarak taşınan mallar limanlara ulaştırılıncaya kadar Osmanlı Devleti, mallar gemilere yüklenip Avrupa'ya ulaşıncaya kadar Venedikliler ticareti hakimdi. Avrupalılar, Osmanlı Devleti ve Venediklilerin bu egemenliğini kırmak için 15. yüzyıl sonlarına doğru ipek ve baharat gibi değerli mallara doğrudan ulaşabilmek amacıyla çalışmalar başlattılar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin Avrupalıların başlattığı çalışmaların sonucunda ortaya çıkan gelişmelerden biri olduğu söylenemez?

- A) Ülkeler arasında ticari faaliyetlerin güçlenmesi
- B) Yeni ticaret yollarının, okyanusların ve kıtaların bulunması
- C) Yeni kültürler, yiyecek ve hayvan türlerinin öğrenilmesi
- D) Dünya genelinde nüfus artış hızının azalması

7.

Coğrafi Keşiflerden sonra toprağa dayalı zenginlik anlayışı yerini altın ve gümüş gibi değerli madenlere bıraktı. Bu durum sanayi İnkılabı'na kadar sürdü. Sanayi İnkılabı, enerjiye duyulan ihtiyacı artırdı. Bunun sonucunda kömür, petrol ve doğal gaz gibi enerji kaynaklarının değeri arttı. Bu kaynaklara daha hızlı ulaşabilmek için 1869'da Süveyş Kanalı, 1914'de Panama Kanalı açıldı. Aynı zamanda Cebelitarık, İstanbul ve Çanakkale gibi boğazların önemi arttı. **Verilen bilgilere göre Coğrafi Keşiflerden sonra yaşanan gelişmelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Avrupa'da zenginlik anlayışı değişmiştir.
- B) Feodal sistem güç kazanmıştır.
- C) Ham madde ve enerjiye duyulan ihtiyaç artmıştır.
- D) Yeni ekonomik kaynaklar keşfedilmiştir.

Test 39

SARI

- I. Asurluların Anadolu'da koloniler kurmaları
II. Lidyalıların Kral Yolu'nu yapmaları
III. Hititlerin tarih yazıcılığını başlatmaları
IV. İyonyalıların denizlerde koloncilik yapmaları

İlk Çağ'da Anadolu'da yukarıdaki gelişmelerden hangisinin ticaretin ilerlemesinde etkisinin olduğu söylenmez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

- Çin'den başlayan tarihi İpek Yolu, Asya ile Avrupa arasında uzanan bir ticaret yoludur. İpek Yolu'nun bir kolu Anadolu ve Karadeniz'deki limanlarda bitmektedir.

Buna göre İpek Yolu ile ilgili;

- başlangıç noktasının Asya'nın doğusu olduğu,
- Asya ile Avrupa arasında uzandığı,
- Türklerin yaşadığı bölgelerden de geçtiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

- İpek Yolu ile ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?**

- Doğu - batı ticaretini geliştirmiştir.
- Kontrolü hep Türklerde olmuştur.
- Çin topraklarından başlamaktadır.
- Türklerle Çinliler arasında hakimiyet mücadelesine neden olmuştur.

- İpek Yolu'nu kontrol etmek isteyen Sasaniler, Bizans, Kök Türk ve Çin devletleri arasında uzun yıllar süren savaşlar yaşanmıştır.

Buna göre İpek Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- Hakimiyet mücadelelerine yol açtığına
- Yeni şehirlerin kurulmasına zemin hazırladığına
- Doğu - batı ticaretinin gelişmesine neden olduğuna
- Avrupalıların malları pahalı almasına

- Uzak Doğu ve Hindistan'dan Kızıldeniz ve Süveyş'e gelen mallar, Akdeniz limanlarından Venedik gemileri ile Avrupa'ya dağıtılırdı.
  - Çin'den başlayıp, Karadeniz'e giden mallar, Cenevizliler tarafından İtalya'ya götürülürdü. Buradan da diğer Avrupa ülkelerine satılırdı.
  - Lidya'nın Sardes kentinden başlayıp Mezopotamya'ya kadar uzanırdı.

Yukarıda hangi ticaret yoluyla ilgili bilgi verilmemiştir?

- Baharat Yolu
- İpek Yolu
- Kral Yolu
- Hint Deniz Yolu

- Orta Çağ'ın sonlarında Asya, Avrupa ve Kuzey Afrika'da yaşayan insanlar, Amerika, Avustralya ve Hint adalarının varlığından habersizdiler.

Bu yerler aşağıdaki hangi gelişme sonucunda öğrenilmiş ve tanınmıştır?

- Kavimler Göçü
- Sanayi İnkılabı
- Coğrafi Keşifler
- Rönesans Hareketleri

7.

Coğrafi Keşiflerle yeni kıtaların bulunması, yeni insan topluluklarının, bitki ve hayvanların da bulunması-na yol açtı.

Tahtada verilen bilgiye göre, Coğrafi Keşiflerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- Bilimsel çalışmalar hız kazanmıştır.
- Ekonomik hayat canlanmıştır.
- Aydınlanma Çağı'nı başlatmıştır.
- Tarım alanları boş kalmıştır.

Test 39

MAVi

- Uzak Doğu'dan getirilen çeşitli baharatlar, ipekli kumaşlar, mücevherler Avrupa ticaretinin temelini oluşturuyordu. Bu mallar birkaç el değiştirdiği için çok pahalıya satılıyordu.

Bu durum Avrupalıları aşağıdakilerden hangisini yapmaya yönlendirmiştir?

- Köle ticareti yapmaya
- Kilisenin mallarına el koymaya
- Laik devlet sistemine geçişe
- Hindistan'a doğrudan ulaşan yollar aramaya

2.

Sevgili çocuklar, Coğrafi Keşifler ile Hint Deniz Yolu'nun bulunması, Osmanlı kontrolündeki İpek ve Baharat yollarının önemi-

ni yitirmesine yol açmıştır. Bu gelişme, Osmanlı Devleti'nin hangi vergi gelirinin azalmasına neden olmuştur?

Ramazan Öğretmen'in sorduğu soruya aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Gümrük vergisi

B)

Cizye vergisi

C)

Öşür vergisi

D)

Damga vergisi

3.

Osmanlı Devleti, Coğrafi Keşifler ile önemi azalan Akdeniz ticaretinden ekonomik kayba uğramıştı. Bunun etkilerini azaltmak için çeşitli girişimlerde bulundu.

Aşağıdakilerden hangisi bu girişimlerden biri değildir?

- A) Hint Deniz Seferleri'ni düzenlemiştir.
- B) Süveyş Kanalı'nı açmayı planlamıştır.
- C) Sömürgecilik faaliyetlerine başlamıştır.
- D) Kapitülasyonlar tanımıştır.

4.

- I. Sanayi İnkılabı
- II. Coğrafi Keşifler
- III. Rönesans hareketleri
- IV. Reform hareketleri

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Osmanlı Devleti'nin ekonomisini doğrudan olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

5.

Ticarette pazara yakın olmak her zaman önemli olmuştur. İlk Çağ'dan günümüze kadar pek çok uygarlık ticaret yollarına egemen olmak istemiştir. Böylece ekonomik gelir elde etmeyi istemiştir.

Buna göre, aşağıdaki uygarlıklardan hangisi bu duruma örnek verilebilecek uygarlıklar arasında gösterilemez?

- A) Mısır uygarlığı
- B) İsveç Krallığı
- C) Lidya uygarlığı
- D) Osmanlı Devleti

6.

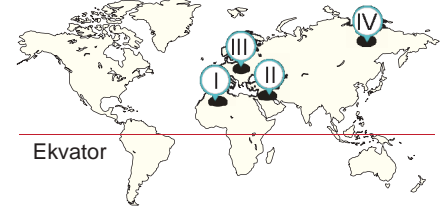
Sevgili çocuklar, Baharat Yolu'nun hangi özelliği, Avrupalıların bu yoldan gelen ürünleri pahalıya almasına yol açıyordu?

İtir Öğretmen'in sorusuna verilen cevaplardan hangisi doğrudur?

- A) Hindistan'tan Avrupa'ya kadar uzun bir mesafe katetmesi
- B) Deniz yolu ile Avrupa'ya taşınması
- C) Ticaret kervanlarıyla yapılması
- D) Güvensiz bir yol olması

7.

Devletlerin ekonomik olarak gelişmelerindeki en önemli unsurlardan biri de ticarettir. Ticaret yolları üzerinde bulunan şehirler genellikle ekonomik olarak gelişmişlerdir.

Buna göre, haritada numaralandırılan bölgelerden hangisindeki şehirler tarihi İpek ve Baharat Yolu üzerinde bulunmasından dolayı gelişme göstermişlerdir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Test 39
YEŞİL

1.

Coğrafi Keşifler sonucunda yeni ticaret yollarının bulunması Akdeniz ticaretinin önemini yitirmesine yol açmıştır. Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlere tanıdığı kapitülasyonlar ile gümrük vergisini indirerek, Akdeniz ticaretini canlandırmaya çalışmıştı.

Verilen bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Denge siyaseti izlenmeye çalışmıştır.
- B) Sömürgecilik faaliyetlerine başlamıştır.
- C) Ticareti korumak için çözümler üretmeye çalışmıştır.
- D) Avrupa siyasi birliğini parçalamaya çalışmıştır.

2. Coğrafi Keşiflerin aşağıda verilen sonuçlarından hangisinin Avrupa'nın ekonomik açıdan zenginleşmesinde en az etkili olduğu söylenebilir?

- A) Hristiyanlığın yeni yerlere yayılması
- B) Ticarete Türk İslam dünyasına bağımlı olmaktan kurtulması
- C) Sömürgecilik faaliyetlerinin başlaması
- D) Değerli madenlerin Avrupa'ya getirilmesi

3. Kervanlarla kara yolu kullanarak taşınan mallar, limanlara ulaşmaya kadar Osmanlı; mallar gemilere yüklenip Avrupa'ya ulaşmaya kadar Venedikliler ticarete hâkimdi. Bu durum karşısında Avrupalılar .....?.....

Tablodaki anlatımda "?" ile gösterilen yer aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa doğru olur?

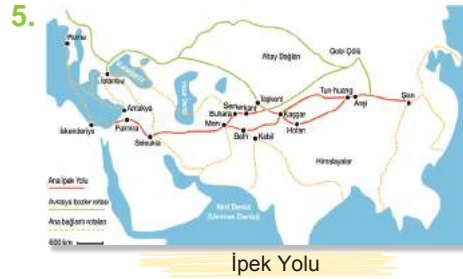
- A) Pahalı mal almaya devam etmişlerdir.
- B) Yeni ticaret yolları aramışlardır.
- C) İpek ve Baharat yollarının kontrolünü ele geçirmişlerdir.
- D) Osmanlı Devleti'ne ve Venediklilere karşı savaşmışlardır.

4. "... İnsanı şaşırtacak denli altınları var. Bunca altını ne yapacaklarını bilemiyorlar.. Tüm saray altınlarla kaplanmış. Nasıl biz evlerimizi kurşunla kaplarız, bu saray da katıksız altınla kaplı. Öyle ki, hesabı zor yapılır, zaten dünyada kimse böyle bir şeyi satın alamaz.. Bu serveti ölçmeye milyonlar yetmez."

Marco Polo'nun anlattıklarına göre;

- I. Doğu ülkelerinin zenginliği karşısında gözleri kamaştığı,
II. Avrupalıları da bu konu da heyecana getirmeye çalıştığı,
III. Osmanlılar adına hareket ettiği
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

Ticaret yolları üzerinden geçtiği şehirlerin gelişmesine önemli katkı sağladığı gibi o ülkenin ekonomisine de büyük katkılar yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi ticaret yolunun geçtiği bir ülkenin özelliklerinden biri olamaz?

- A) Şehrin sosyal yaşantısının gelişmiş olması
B) Şehir nüfusunun azalması
C) Halkın ekonomik durumunun iyi olması
D) Ekonomik kalkınmanın hızlı olması

6. Coğrafi Keşifler sonucunda;

- Yeni ticaret yolları bulundu.
→ Yeni kıtalar keşfedildi.
→ Keşfedilen yerlerdeki değerli madenler, tarım ürünleri ve hayvanlar Avrupa'ya taşındı.
→ Rönesans ve Reform hareketlerine zemin hazırlandı.
→ Hristiyanlığa ait bazı inançlara karşı halkta güvensizlik oluşmaya başladı.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avrupalılar zenginleşmeye başladı.
B) Yenileşme hareketleri ortaya çıktı.
C) Kilise güç kaybetti.
D) Feodalite güçlendi.

Yukarıdaki haritada Lidyalılar tarafından yapılan Kral Yolu gösterilmektedir.

Kral Yolu ile ilgili olarak,

- I. toplumlar arasında sosyal ve kültürel etkileşimleri artırdığı,
II. ülkeler arasında ticaretin gelişmesine katkı sağladığı,
III. geçtiği şehirlerin önemini artırdığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

Test 40
SARI

1. 1790 ilk demir tekneli gemi suya indirildi.
1885 Benz, ilk petrollü arabayı geliştirdi.
1890 Floransa'da ilk elektrikli tramvay icat edildi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kara yolu ulaşımı alanında çalışmalar yapılmıştır.
B) Demir yolu ve deniz ulaşımı geliştirilmiştir.
C) Hava yolu ulaşımı alanında ilk çalışmalar başlamıştır.
D) Ulaşımda petrol ve elektrikten yararlanılmıştır.

2. Sanayi İnkılabı ile birlikte ortaya çıkan işçi sınıfının sorunlarını çözmek ve haklarını korumak için aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?

- A) Sendikalar
B) Kervansaraylar
C) Vakıflar
D) Lonca Teşkilatı

3. Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın sonuçları arasında yer almaz?

- A) Büyük şirketler kurulmuş ve sermayenin önemi artmıştır.
B) Coğrafi Keşifler başlamıştır.
C) Köyden kente göç başlamış, kent nüfusu artmıştır.
D) Uluslararası ekonomik ve kültürel ilişkiler gelişmiştir.

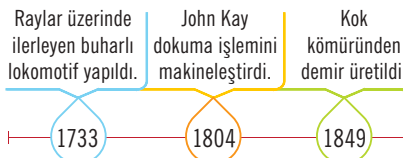
4.

Yukarıda verilen değişimin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üretim miktarı artmıştır.
B) Zamandan tasarruf edilmiştir.
C) İnsan emeği azalmıştır.
D) Ticari faaliyetler durma noktasına gelmiştir.

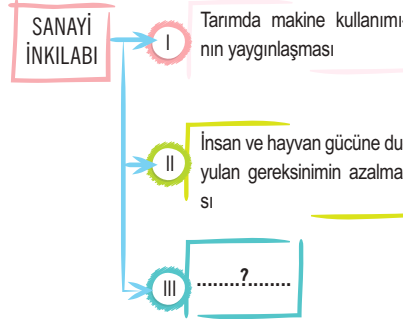
5.

Buna göre, Sanayi İnkılabı'nın aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik faydasının olduğu söylenemez?

- A) Madencilik
B) Tarım
C) Ulaşım
D) Tekstil

6.

Buna göre yukarıdaki boş kutuya hangisi yazılmalıdır?

- A) Kırsal kesimlerden kentlere göçlerin artması
B) Üretimin azalması
C) Tımar sisteminin bozulması
D) Çayır ve mera alanlarının azalması

7.

Sanayi İnkılabı aşağıdaki ülkelerden hangisinde başlamıştır?

- A) İtalya
B) Almanya
C) Fransa
D) İngiltere

Test 40
MAVi

1.

Sanayi İnkılabı'nın ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlar nelerdir?

Süheyla Öğretmen'in sorusuna;

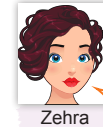
Üretim miktarı ve kalitesi artmıştır.

Gelir ve refah seviyesi yükselmiştir.

Hava kirliliği artmıştır.

Çarpık kentleşme ve gecekondu sorunu ortaya çıkmıştır.

yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Salih
B) İnci ve Zehra
C) Salih ve Zehra
D) Ercüment, Salih ve Zehra

2.

18. yüzyılın ortalarında İngiltere'de başlamıştır. Rönesans ile birlikte modern bilimin temelini atılması sonucunda teknik alanda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

Buhar gücüyle çalışan makinelerin üretimde kullanılmasıyla başlamıştır. İlerleyen zamanlarda sömürgecilik faaliyetlerinin hızlanmasına neden olacaktır.

Yukarıdaki diyagrama verilebilecek uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coğrafi Keşifler
- B) Reform
- C) Rönesans
- D) Sanayi İnkılabı

3. Sanayi İnkılabı sonrasında kullanılan buharlı makine ilk önce aşağıdaki alanlardan hangisinde kullanılmıştır?

4. Sanayi İnkılabı'yla küçük atölye ve el tezgahlarının yerini kömür, su ve petrol gücüyle çalışan büyük imalathaneler ve fabrikalar almıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Feodal beylerin topraklarına kralları el koymasına
- B) Üretim fiyatlarının düşmesine
- C) Bol ve kaliteli üretim yapılmasına
- D) İşçi sınıfının ortaya çıkmasına

5. Demir yolu ve deniz yolu ulaşımı Sanayi İnkılabı sonrasında büyük gelişme göstermiştir.

Buna göre;

- I. Ulaşım imkanları artmıştır.
- II. Coğrafi Keşiflerin başlangıcı Sanayi İnkılabı sonrasındadır.
- III. Dünyada taşımacılık alanında önemli değişim yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

6. Sanayi İnkılabı sonrasında Avrupa ülkelerinde fabrika sayısı çoğaldı.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Ham madde ihtiyacı artmıştır.
- B) Köylerden fabrikaların bulunduğu şehirlere göçler başlamıştır.
- C) Üretim miktarı artmıştır.
- D) Feodal beyler topraklarını köylülere devretmiştir.

7. Sanayi İnkılabı sonucunda ham madde ve pazar arayışı önemli bir sorun haline gelmiştir.

Bu durum karşısında Avrupalı devletler sorunun çözümü için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Sömürgecilik yarışı içine girmelerine
- B) Bilimsel çalışmalara hız vermelerine
- C) Sosyal ve kültürel hayatı geliştirmelerine
- D) Yeni ticaret yolları aramalarına

Test 40

YEŞİL 7

1.

Avrupa'da Sanayi İnkılabı, üretim miktarını artırmıştır. Çok mal üretilmesi fiyatların düşmesine neden olmuştur. Sanayisini kur-

muş olan ülkeler ürettikleri malları iç piyasalarında tüketemeyince yeni pazar bulma gayretlerine girişmişlerdir.

Melda'nın açıkladığı gelişmelerin aşağıdakilerden hangisinin üzerine etkisinin daha az olduğu söylenebilir?

- A) Uluslararası ticari ilişkilerin değişmesinin
- B) Kültürel alandaki gelişmelerin hızlanmasının
- C) Avrupa'nın ekonomik yapısının gelişmesinin
- D) Sömürgecilik anlayışının gelişmesinin

2.

Sanayi İnkılabı sonucunda meydana gelen bazı gelişmeler

1773	John Kay, dokuma işlemini makinelerle yapmaya başladı.
1825	İngiltere'de ilk buharlı tren yolu açıldı.
1890	Floransa'da ilk elektrikli tramvay icat edildi.

Tabloda verilen gelişmeler aşağıdaki hangi alanlarla ilişkilendirilebilir?

- A) Ulaşım - Ekonomi
- B) Ulaşım - Kültürel
- C) Askeri - Kültürel
- D) Sağlık - Ekonomi

3. Sanayide makine kullanımı ilk olarak İngiltere'de dokumacılık alanında başlatılmıştır. 1733 yılında John Kay adlı İngiliz mucit dokuma işini makineleştirdi. Dokumacılıktaki bu makineleşme durumu 18. yüzyıl boyunca gelişerek devam etti.

Verilen bilgilere göre, dokumacılık alanında makine kullanımının yaygınlaşmasının en önemli sonucunu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dokuma ürünlerine olan talebin azalması
B) Dokuma ürünlerinin kalitesinin düşmesi
C) Dokumacılıkta insan gücüne olan ihtiyacın azalması
D) Dokumacılıkta dışa bağımlılığın artması

4. • Çalışma sürelerinin uzun olması
• Çalışma şartlarının ağır olması
• İşçi ücretlerinin düşük olması
• Kadın ve çocuk işçi çalıştırmanın yaygınlaşması

Çalışma hayatındaki yukarıda verilen sorunlar, ilk defa aşağıdakilerden hangisinden sonra ortaya çıkmıştır?

- A) Coğrafi Keşifler'den
B) Haçlı Seferleri'nden
C) Tarım faaliyetlerinin yaygınlaşmasından
D) Sanayi İnkılabı'ndan

5. Sanayi İnkılabı ile birlikte ortaya çıkan işçi sınıfının sorunlarını çözmek ve haklarını korumak amacıyla bazı kuruluşlar ortaya çıkmıştır.

Bu kuruluşlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) İşçi bulma kurumları
B) Vakıflar
C) Fabrikalar
D) Sendikalar

6. Sanayi İnkılabı, Avrupa toplumlarını derinden etkiledi. Kurulan fabrikalar geleneksel üretim şekilleriyle beraber insanların refah seviyelerini de değiştirdi. Fabrikaların çoğalmasıyla işçi sınıfı doğdu. Bu durum yeni sosyal problemlerin ortaya çıkmasına yol açtı. Yetişkin erkeklerle göre daha düşük ücret ödeyen kadın ve çocuk işçilerin çalıştırılması yaygınlaştı.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sanayi İnkılabı'nın şehir nüfuslarını azalttığı
B) Sanayi İnkılabı ile üretimde azalma yaşandığı
C) Sanayi İnkılabı'nın insanları pek çok alanda etkilediği
D) Fabrikalarda yalnızca kadın ve çocukların çalıştırıldığı

7.

Sanayi İnkılabı'ndan önce Avrupa şehirlerinin nüfusları genellikle bir milyonun altındaydı. Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesiyle pek çok fabrika açıldı ve şehirlerin nüfusları artmaya başladı.

Buna göre Avrupa'da şehir nüfusunun artmasının sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Şehirlerdeki eğitim olanaklarının gelişmesi
B) Şehirlerdeki iş imkânlarının artması
C) Şehirlerdeki sosyal imkânların gelişmesi
D) Şehirlerdeki sağlık hizmetlerinin gelişmesi

Boşluk Doldurma

7

Etkinlik

sendikacılık

sanayi

dokumacılık

Sanayi İnkılabı

İkta sistemi

Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle doldurunuz.

1. Sanayide makineleşme ilk olarak İngiltere'de _____ alanında başlamıştır.
2. 18. yüzyıla kadar insan ve hayvan gücüne dayalı olarak sürdürülen ekonomik faaliyetler, _____ 'ndan sonra makinelerle yapılmaya başlamıştır.
3. _____ alanında yatırım yapan ülkelerin ekonomileri hızla gelişmiştir.
4. Sanayi İnkılabı'ndan sonra işçi sınıfı ortaya çıkmış, _____ doğmuştur.
5. Eski Türk devletlerindeki, _____ ne göre, toprakların vergi gelirleri bazı devlet görevlilerine verilirdi. Bu görevliler, devletten maaş almayıp, bu vergilerle geçinirdi. Gelirin bir kısmıyla da asker masrafları karşılanırdı.

Test 41

SARI

1. Sanayi İnkılabı birçok yararının yanında bazı zararlara da sebep olmuştur.

Tahtadaki bilgiye aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) İşsizliğin azalması
- B) Çevre kirliliğinin artması
- C) Büyük fabrikaların açılması
- D) Buharlı gemilerin yapılması

2.

Aşağıdakilerden hangisi, Sanayi İnkılabı'nın başlamasıyla meydana gelen ham madde ve pazar arayışının sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Devletler arasında ekonomik rekabetin artması
- B) Sömürgeciliğin hızlanması
- C) İngiltere ve Fransa'nın dünya ekonomisine yön vermesi
- D) Papa ve Kiliseye duyulan güvenin azalması

3. I. Şehir nüfusunun artması
II. İşçi sınıfının ortaya çıkması
III. Kentlerden köylere göçün yaşanması
IV. Yaşam şartlarının iyileşmesi
- Yukarıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Sevgili çocuklar, Sanayi İnkılabı'nın başlamasında etkili olan temel gelişme nedir?

Ferhat Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Üretimde buhar gücünün kullanılmasına
- B) Matbaanın kullanılmaya başlanması
- C) Barutun ateşli silahlarda kullanılması
- D) Fransız İhtilali'nin yaşanması

5.

Yukarıda kutular içinde yer alanlardan hangisi sanayi İnkılabı için söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV

6.

Sanayi İnkılabı'ndan dünyadaki pek çok devlet etkilendiği gibi Osmanlı Devleti de etkilenmiştir.

Bu etkiler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yerli üreticiler zarar görmüştür.
- B) Osmanlı ülkesinde ürün çeşitliliği artmıştır.
- C) Şehirlerde işsizlik oranı artmıştır.
- D) Avrupa'ya ekonomik bağımlılık artmıştır.

7.

Osmanlılarda küçük el tezgahları ve küçük atölyelerin 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren büyük bölümü kapanmıştır.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisi daha etkili olmuştur?

- A) Sanayi İnkılabı
- B) Rönesans Hareketleri
- C) Reform Hareketleri
- D) Coğrafi Keşifler

Test 41

MAVi

1.

- I. Kentleşmenin başlaması
- II. Ham madde ihtiyacının artması
- III. İşçi sınıfının ortaya çıkması
- IV. İşçi sendikalarının kurulması

Sanayi İnkılabı'nın yukarıda verilen sonuçlarından hangisi sanayileşmemiş devletler için ekonomik sorunlara neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Sanayi İnkılabı'yla meydana gelen teknolojik gelişme üretimi olumlu yönde etkilemiştir. Böylece bol ve ucuz üretim gerçekleşmiştir.

Bu gelişmenin;

- I. ham madde ve pazar ihtiyacının artması,
- II. sömürgeciliğin başlaması,
- III. yeni ticaret yollarının aranması

durumlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

Sevgili çocuklar, Sanayi İnkılabı sonucu fabrikalarda emek gücü azalmış, üretim artmıştır. Bu durum neye neden olmuştur.

Buğra Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Teknolojinin gelişmesine

B)

Ticari hayatın zarar görmesine

C)

Avrupa'da laik eğitimin başlamasına

D)

Maliyetin ucuzlamasına

4. 18. yüzyılın sonlarından itibaren Osmanlı ülkesi, Avrupalı devletlerin ham madde ve pazar ülkesi haline gelmiştir. Sanayi tesisleri yetersiz olduğu için ham madde kaynakları ülkede işlenemez hale gelmiştir.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ticari hayat canlanmıştır.
- B) Halkın refah seviyesi artmıştır.
- C) Sanayileşme sürecinin gerisinde kalmıştır.
- D) Yönetimde değişikliğe sebep olmuştur.

5. Sanayi İnkılabından sonra köyden kente aşırı göç yaşanmıştır.

Bu gelişmenin yol açacağı sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Atölyelerin kapanması
- B) Kentleşmenin bozulması
- C) İşsizliğin artması
- D) Eğitim ve sağlık sorunlarının artması

6.

Sanayi İnkılabı'yla birlikte hızlı ve çok sayıda ürün üretilmiş, fiyatlar ucuzlamıştır. Küçük atölyeler zamanla kapanmış, yerini büyük fabrikalar almıştır. Fabrikalarda binlerce insan çalışmaya başlamış ve işçi sınıfı doğmuştur. Bu sınıfın haklarını korumak için sendikalar kurulmuş, çalışanların hakları yasal güvenceye kavuşmuştur.

Buna göre Sanayi İnkılabı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fiyatların ucuzlamasını sağlamıştır.
- B) Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmıştır.
- C) İşçi sınıfı doğmuştur.
- D) Çalışanların hakları yasal güvence altına alınmıştır.

7. Sanayi İnkılabı sonrasında;

- I. sömürgecilik faaliyetlerinin başlaması,
- II. tarımda makinelerin kullanılmaya başlaması,
- III. fabrikaların şehirlere yakın bölgelerde kurulması

gibi gelişmelerden hangilerinin köyden kente göçü artırdığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. Coğrafi Keşifler'den sonra ticari ürünler olan altın, gümüş ve bakır gibi madenler Sanayi İnkılabı'na kadar önemini korudu. Sanayi İnkılabı'yla ortaya çıkan ihtiyacı kömür, petrol ve doğal gaz gibi yer altı kaynaklarının ticari ürün olarak değerini artırdı. Bu madenler, kanallar, boğazlar gibi önemli su yollarıyla ve boru hatlarıyla yeni yollar açılarak taşınmaya başlandı. Bu ürünler çıkarıldıkları yerlerden satılacakları yerlere ulaşmaya kadar geçtikleri bütün ülkelere zenginlik getirdi.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Coğrafi Keşifler'in Sanayi İnkılabı'na zemin hazırladığı
- B) Sanayi İnkılabı ile ticari ürün çeşitlerinin değiştiği
- C) Sanayi İnkılabı ile ham madde ihtiyacının arttığı
- D) Sanayi İnkılabı'nın sonucunda ulaşım noktaları üzerinde bulunan ülkelerin sorunlar yaşadığı

2. Sanayi İnkılabı ile ilgili aşağıdaki öğrenci ifadelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Buhar gücüyle çalışan gemi ve trenler sayesinde Avrupalılar ürettiklerini başka ülkelere götürüp satma imkanı bulmuşlardır.
- B) Tarımla uğraşan nüfus artmış, sanayide çalışan nüfus azalmıştır.
- C) Sanayi İnkılabı, Osmanlı Devleti'ni olumsuz yönde etkilemiştir.
- D) Avrupalılar ihtiyaç duydukları ham maddeyi karşılamak için ve ürettikleri ürünleri satmak için güçsüz devletleri sömürgeleştirmişlerdir.

3. Sanayi İnkılabı sonucunda;

- Ekonomik rekabetin artması
- İşçi sınıfının ortaya çıkması
- Köyden kente göçün hızlanması

gibi gelişmeler yaşanmıştır.

Bu gelişmelerin sonuçları arasında aşağıdaki öğrenci ifadelerinden hangisi yoktur?

- A) Ham madde ve pazar arayışı hızlanmıştır.
- B) Sendikalar ortaya çıkmıştır.
- C) Şehirlerin nüfusları artmıştır.
- D) Akdeniz limanları önem kaybetmiştir.

4. Sanayi İnkılabı ile meydana gelen gelişmeler hayatımız üzerinde olumsuz etkilere neden olabilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür olumsuz etkiler arasında gösterilebilir?

- A) Yeraltı kaynaklarının işletilmeye başlanması
- B) Ulaşım yollarının gelişme göstermesi
- C) Hava ve çevre kirliliğinin ortaya çıkması
- D) İnsanların hayat seviyelerinin yükselmesi

5. Sanayi İnkılabı insan ve hayvan gücüne dayalı üretimden makine gücüyle üretime geçmiştir. Sanayi İnkılabı'na kadar üretim insan ve hayvan gücüne dayanıyordu. Bu da doğal olarak daha fazla zaman ve güç harcamayı gerektiriyordu. Ancak 18. yüzyıldan itibaren üretimde teknolojik aletlerin kullanılmaya başlanmasıyla durum değişti.

Buna göre Sanayi İnkılabı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?

- A) Tarımsal üretimin azaldığına
- B) Kısa sürede daha fazla üretim yapıldığına
- C) İnsan hayatını kolaylaştırdığına
- D) İnsan ve hayvan gücüne ihtiyacın azaldığına

6.

Sevgili çocuklar, üretimde makineleşmenin artması, sosyal ve ekonomik hayata olan etkileri artırmıştır. Peki bu etkilere örnek verebilir misiniz?

Suat Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış örnek vermiştir?

- A) Köyden kente göçün artması
- B) Geleneksel üretim yöntemlerinin yerini, modern üretim yöntemlerinin olması
- C) Sanayi ve hizmet sektöründe çalışan nüfusun artması
- D) Ortalama insan ömrünün uzaması

7. Sanayi İnkılabı sonucunda;

- Devletlerarası rekabet artmıştır.
- Köyden kente göç hızlanmıştır.

Sanayi İnkılabı'nın sonucunda ortaya çıkan bu gelişmeler, Sanayi İnkılabı'nın Avrupa'da hangi alanlarda etkili olduğu söylenebilir?

	I	II
A)	Ekonomik	Kültürel
B)	Siyasi	Sosyal
C)	Sosyal	Dini
D)	Siyasi	Askeri

Test 42

SARI

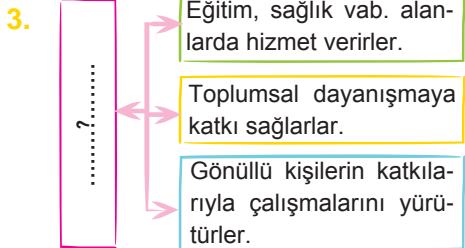
1. Bir kişinin hayır hizmetinde kullanılması için bıraktığı mülk ya da parayı ifade eden unsur aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vakıf B) İmaret
C) Medrese D) Sebil

2. – Yaralı Hayvanları Koruma Vakfı
– Çorak Alanları Yeşillendirme Vakfı
– Yol ve Köprüleri Koruma Vakfı

Yukarıda verilen vakıfların faaliyetlerine göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Vakıfların ilgi alanı sadece insanlardır.
B) Çevre ile ilgilenen vakıflar da bulunmaktadır.
C) Herkes bir vakıf çalışmasına katılmak zorundadır.
D) Vakıflar devletin isteği üzerine kurulmuşlardır.

Yukarıdaki diyagramda "?" ile gösterilen yere hangisi getirilmelidir?

A) Ahi teşkilatı B) Medreseler
C) Vakıflar D) Devlet

4.

... Ayrıca külliye'deki imarethane'de şehitlerin aileleri ve İstanbul'un fukarası yemek yiyeler. Ancak yemek yemeye veya almaya kendi gelemeyenlerin yemekleri güneşin loş bir karanlığında ve kimse görmeden kapalı kaplar içinde evlerine götürüle...

Fatih Sultan Mehmet Han'ın Vasiyeti

Osmanlı padişahının vasiyeti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yardımlaşmada gizlilik esastır.
B) Aşevleri ile ilgili bilgi verilmiştir.
C) Fakirlere hizmet veren kuruluşlar bulunmaktadır.
D) Yol boylarında tüccarların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla imarethaneler kurulmuştur.

5.

Günümüzde vakıfların yönetim ve denetimi .....?..... tarafından yapılmaktadır.

Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Diyanet İşleri Başkanlığı
B) Vakıflar Genel Müdürlüğü
C) Anayasa Mahkemesi
D) Sosyal Güvenlik Kurumu

6.

İstanbul'da Osmanlı Devleti'nden kalan birçok cami, medrese, aşevi, güçsüzler yurdu, şifahane, kervansaray ve çeşme bulunmaktadır.

İrem'in verdiği bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

A) Vakıf kültürü gelişmiştir.
B) Sosyal dayanışmaya güzel örnekler sunulmuştur.
C) Eğitim, sağlık ve ekonomi alanlarına yönelik eserler bırakılmıştır.
D) Gayrimüslimlere de ibadethane yapabilme özgürlüğü verilmiştir.

7.

Günümüzde Vakıflar Genel Müdürlüğü öncülüğünde yürütülen çalışmalarla vakıflar işletilmekte ve vakıf eserleri onarılmaktadır.

Hümeysra Hoca'nın anlattığı durum daha çok aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

A) Vakıfların dikkate alınmadığının
B) Tarihi eserlerin ticari amaçlar için tahrip edildiğinin
C) Vakıf eserlerinin korunma işinin şahıslara terkedildiğinin
D) Vakıf eserlerine sahip çıkıldığının

Test 42

MAVi

1. 2011 yılının Ekim ayında yaşanan Van Depremi'nde Türk Kızılayı ve birçok gönüllü yardım kuruluşu Van ilimizdeki depremzede halkımızın yaralarını sarmak için seferber olmuştur.

Bu durumun ülkede,

- I. yardımlaşma duygusunun artması,
II. acıların paylaşılarak azaltılması,
III. ülkede birlik ve beraberliğin güçlenmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde devlet vakıflardan vergi almaz, vakfedilen malların korunmasını özendirirdi. Bütün vakıflar devlet tarafından düzenli olarak kontrol edilirdi.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Vakıf çalışanlarının masrafları devlet tarafından karşılanmıştır.
B) Vakıflar sosyal hayatın düzenlenmesinde önemli bir role sahiptir.
C) Osmanlı Devleti vakıflara özel bir önem göstermiştir.
D) Vakıflar halkın ihtiyaçlarına karşmayan kurumlardır.

3.

Vakıfların, imaretler, hastaneler, kütüphaneler, kervansaraylar, hamamlar, çeşmeler, mektepler, medreseler ve diğer irfan kurumlarını kapsamış olması, vakıflara ait konuların çözümünde uyulması zorunlu olan esasları göstermektedir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözlerinden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Atatürk vakıfların sistemini eleştirmektedir.
B) Vakıflar yalnızca kimsesiz insanlara hizmet vermiştir.
C) Vakıflar yalnızca kurucuları tarafından desteklenmektedir.
D) Vakıflar çok çeşitli alanlarda hizmet vermiştir.

4.

Fatih Sultan Mehmet

"... Ben ki Fatih Sultan Mehmet, alın terimle kazandığım akçelerle satın aldığım 136 dükkanımı İstanbul'da yaşayan hastalara vakfeyletim. 10 cerrah, 10 tabip, 3 de yara sarıcı tayin eyledim. Hiçbir karşılık beklenmeden hastalara, acizlere ve fakirlere yardım edile.."

Fatih Sultan Mehmet'in Vasiyetinden Uyarlanmıştır.

Yukarıda Fatih Sultan Mehmet'in vakıflarla ilgili bildirisinden bir bölüm yer almaktadır.

Bu bilgiler Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki anlayışlardan hangisinin öncelikle geliştiğini göstermektedir?

- A) Sosyal dayanışmanın
B) Hukuksal eşitliğin
C) Ekonomik kalkınmanın
D) Bilimsel gelişmenin

5.

Sevgili Çocuklar, Vakıf sisteminin işletilmesinin sonucunda kütüphaneler, medreseler ve mektepler yapılmıştır. Bu çalışmalar vakıf sisteminin hangi özelliğini göstermektedir?

Murat Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Ahmet Kültürel
B) Kerem Siyasi
C) Sadık Askeri
D) Mustafa Ekonomik

6. Osmanlı'nın Anadolu ve Rumeli'deki birçok yerleşim yerinde vakıf eserleri bulunmaktadır. Toplumdaki zenginler, varlıklarının bir kısmını vakıf işleri için ayırma konusunda birbiriyle yarışmışlardır.

Buna göre Osmanlı toplumu için;

- I. Avrupa'yı örnek aldıkları,
II. Toplumsal yardımlaşma açısından oldukça geliştikleri,
III. Kültürel varlıklara önem verdikleri

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

7. İmarethaneler, yolculukta yorgun düşmüş insanların istirahatleri için açılmış yerlerdir. Aynı zamanda aç insanların karınlarını doyurabilecekleri bir aşevi, dini görevlerini yerine, getirebilecekleri birer mabettir. İçlerinde barındırdıkları darüşşifalar halkın sağlık hizmetlerini görmüştür. Ayrıca yetimlere maaş bağlanmış, yetim ve fakir çocukların okumasına katkı sağlamak amacıyla gütmüşlerdir.

Verilen bu bilgilere göre, imarethanelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İmarethanelerin hizmetlerinden yararlanmak için belli bir ücret ödemesi gerekir.
B) Toplumsal dayanışma ve yardımlaşmaya katkı sağlarlar.
C) Çok farklı alanlarda hizmet verirler.
D) Eğitim ve sağlık konusunda çalışmaya yaparlar.

Test 42

YEŞİL

1. Osmanlı Devleti'nde çok farklı alanlarda vakıflar kurulmuştur. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Hasan Bin Alaaddin Vakfı: Şanlıurfa'daki yetimlere bakılması için kurulmuştur.
- Mürselli İbrahim Vakfı: Yaz aylarında belli bölgelerde ve hapishane-deki halkın serinlemesi için gerekli olan karları temin etmek ve dağıtmak. Ayrıca cami civarındaki ley-leklerin beslenmesi için para ayırmak için kurulmuştur.
- Abdullah Ağa Vakfı: İstanbul Küçükçekmece ve Alibeyköy halkının ödemekte zorlandığı bazı vergileri ödemek amacıyla kurulmuştur.

Verilenlere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Vakıflar tamamen yardımseverlik duygularıyla kurulmuştur.
B) Vakıflar hayvanlara da hizmet vermiştir.
C) Vakıf kurmak devletin zorunlu görevleri arasındadır.
D) Vakıflar insanların hayatlarını kolaylaştırmayı amaçlamıştır.

2. Fatih Sultan Mehmet yaptırdığı imarethaneye gelemeyenlerin yemeklerini karanlıkta ve kimseye göstermeden ve kapalı kaplar içerisinde yoksulların evlerine götürülmesini istemiştir.

Buna göre Fatih Sultan Mehmet ile ilgili,

- sosyal dayanışmaya katkı sağladığı,
- yoksulların yiyecek ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştığı,
- yoksul kişilerin rencide olmasını engellemeye çalıştığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

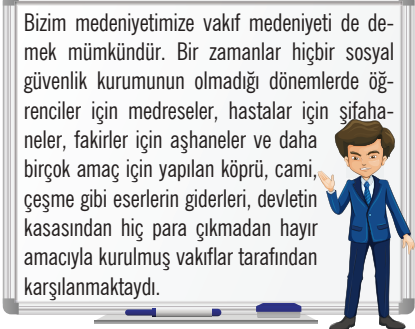
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Vakıf Osmanlı Devleti'nde gelişiminin zirvesine ulaşmış ve İslam hukukunun en zengin ve etkili müesseselerinden biri haline gelmiştir. Sosyal hizmetlerin yanında donanmaya yardım ve ordu-nun techiz edilmesi gibi alanlarda da faydalı olmuştur.

Buna göre Osmanlı vakıfları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslam dini vakıf çalışmalarını desteklemiştir.
B) Osmanlılarda vakıf müesseseleri-ne değer verilmiştir.
C) Vakıf çalışmalarından gayrimüslimlerin yararlanması engellenmiştir.
D) Askeri alanda da vakıf hizmetleri yapılmıştır.

- 4.

Mesut Öğretmen'in anlattıklarına göre vakıflarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Masraflarının devlet tarafından karşılandığına
B) Sosyal, eğitim ve sağlık alanında hizmet verdiklerine
C) Bayındırlık ve imar faaliyetlerine bulunduklarına
D) Yaptıkları faaliyetlerle devletin yükünü azalttıklarına

5. Osmanlı Devleti'nde devletin yetişemediği alanlarda toplumda sosyal yapıyı sağlamlaştırmak ve çeşitli ihtiyaçları karşılamak için kuruluşlar oluşturulmuştur. Bu kuruluşlardan biri olan vakıflar fakirlere yardım etmiş, açları doyurmuş, hastaları tedavi ettirmiş, yoksul öğrencileri okutmuş, yolda kalmışlara yardımcı olmuştur.

Bu anlatılanlara göre, vakıfların işlevleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yolda kalmışlara yer temin etmek
B) Şehirlerde güvenliği sağlamak
C) İnsanların beslenme sorunlarına katkı sağlamak
D) Eğitim ve sağlık alanında zor durumdaki insanlara yardımcı olmak

- 6.

Vakıfların ülke ticaretine ve ekonomik hayatın gelişmesine olumlu katkıları olmuştur. Vakıflar sayesinde pek çok yere kervansaraylar inşa edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi kervansarayların yapılış amaçlarından biri değildir?

- A) Yolcuların güvenliğini sağlamak
B) Ticareti geliştirmek
C) Yolculara konaklama imkânı sunmak
D) Saray işlerinde çalışabilecek kişiler yetiştirmek

- 7.

Himaye-i Etfal Cemiyeti, 1921 yılında kurulmuştur. Yoksul çocuklara ve ailelere eğitim, sağlık, kültür hizmeti veren cemiyet günümüzde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ismiyle hizmet vermektedir.

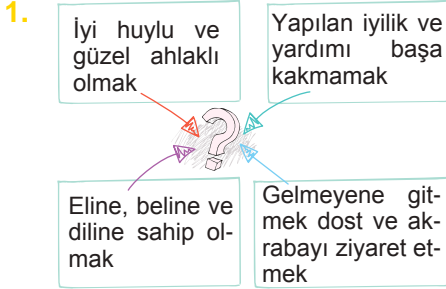
Buna göre Himaye-i Etfal Cemiyeti ile ilgili;

- Cumhuriyetten önce kurulduğu,
  - Yoksul öğrencilere katkı sağladığı,
  - İsminin daha sonra değiştirildiği
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

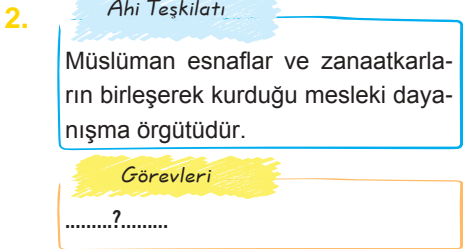
Test 43

SARI

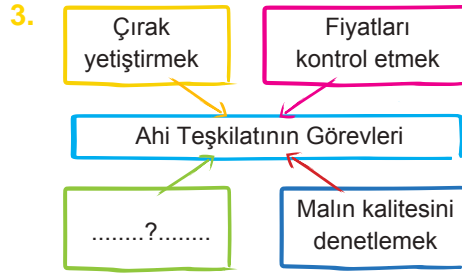
Yukarıdaki kavram haritasında boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahilikteki bazı kurallar
- B) Şeyh Edebali'nın Osman Bey'e nasihatı
- C) Vakıfların genel özellikleri
- D) Dört kutsal kitabın ortak özellikleri

Verilen şemada "?" ile boş bırakılan kutuya aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Güzel sanatlar alanında sanatçı yetiştirmek
- B) Zanaatkar veya meslek erbabı yetiştirmek
- C) Esnaflardan vergi toplayıp devlete vergileri iletmek
- D) Orduya nitelikli asker yetiştirmek

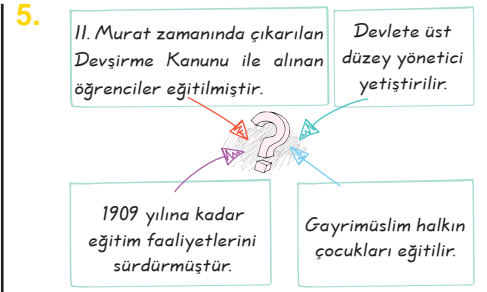
Kavram haritasında "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Vergi toplamak
- B) Suçluları cezalandırmak
- C) Mahalle güvenliğini sağlamak
- D) Esnafa kredi vermek

Öğretmenin sorusuna öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Ümit ve Merve
- B) Ümit ve Zuhal
- C) Merve ve Sevda
- D) Sevda ve Zuhal

Şemada boş bırakılan kutuya aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Enderun mektebi
- B) Lonca teşkilatı
- C) Yeniçeri Ocağı
- D) Tımar sistemi

6. Osmanlı Devleti'nde Enderun okulu saraya devlet adamı yetiştirmek amacıyla kurulmuş bir eğitim kurumudur. Buna göre aşağıdaki devlet görevlilerinden hangisinin Enderun Mektebi'nden mezun olduğu söylenemez?

- A) Defterdar
- B) Padişah
- C) Nişancı
- D) Kazasker

7. Ahilikte 700'den fazla görgü kuralı bulunmaktadır. Böylece günün her saati dakika dakika kurallara bağlanmıştır. Böylece ticari hayat da düzenli hale gelmiştir.

Bu düzenin temel amacı;

- I. Bireyin düzenli bir eğitimden geçerek topluma faydalı olmasını sağlamak
- II. Ticareti geliştirmek
- III. Dayanışmayı artırmak

Yukarıdakilerden hangileridir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Test 43

MAVi

1. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde, Mısır ve Suriye'den bilimadamları ve öğretmenler getirilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Osmanlıların kültürel olarak Mısır ve Suriye'den üstün durumda olduklarını
B) Mısır ve Suriye'de ileri bir eğitim düzeyinin olduğunu
C) Osmanlıların Batı dünyasını örnek aldığını
D) Osmanlı ekonomisinin çöküşte olduğunu

2. Osmanlı medreselerinde dini bilimlerin yanında matematik, geometri, tıp ve astronomi gibi dersler de okutuluyordu. **Bu durum karşısında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

- A) Eğitimde sorunlar yaşandığı
B) Tutarsız bir eğitim politikası izlendiği
C) Bilim faaliyetlerine önem verildiği
D) Bilimin savaş teknolojisi için kullanıldığı

3. *Lonca teşkilatları şehirlerde örgütlenmiştir. Bu loncaların denetimi dışında esnaflık ve zanaatkarlık yapmak mümkün olmamıştır.*

Buna göre, esnaf ve zanaatkar olabilmeyen temel şartı aşağıdakilerden hangisidir?

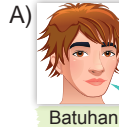
- A) Hükümdar ailesine akraba olmak
B) Büyük sermayeye sahip olmak
C) Sanatçı ünvanı olmak
D) Loncaya üye olmak

4.

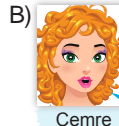

Çocuklar, Osmanlılardaki esnaf loncalarının görevleri nelerdir?

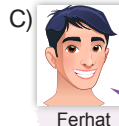
Tuğçe Öğretmenin sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

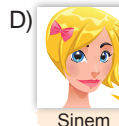
Ordunun masraflarını karşılamak

Mesleki eğitim vermek

Haksız rekabeti önlemek

Esnaf dayanışmasını sağlamak

5.

Üyelerinin zararlarını karşılamak

Ürünlerin kaliteli yapılmasını sağlamak

Mesleki eğitimleri yürütmek

Üyelerine kredi sağlamak

Loncaların görevleriyle ilgili yukarıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği tüketicinin yararına olmuştur?

- A) Zehra B) Alp
C) Ece D) Olcay

6.

- I. İslami bilgiler eğitim
II. Sanat eğitimi
III. Ticari faaliyetler uygulamalı eğitimi
IV. Uygulamalı saray işleri eğitimi

Yukarıdakilerden hangisi Enderrun'daki eğitim konularından biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

7.

Osmanlı medreselerinde İslami bilimlerin yanı sıra fen ve sosyal bilimler de okutulurdu.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Batı tarzı eğitim yapıldığına
B) Medrese eğitimin önemini yitirdiğine
C) Eğitimin devletin kontrolünde olduğuna
D) Çok yönlü eğitim yapıldığına

Test 43

YEŞİL

1. Aynı meslek grubundaki esnaf ve zanaatkarların bir araya gelerek oluşturdukları loncalarda, üyeler arasında dayanışma mevcuttu. Aynı zamanda o iş kolu ile ilgili üretimin kalitesini ve fiyatları da belirler ve denetlerdi. Bir ürünün fiyatının her yerde aynı olması sağlanırdı. Standart fiyat uygulaması getiren bu sisteme "narh sistemi" denirdi.

Buna göre loncalarla ilgili olarak;

- I. Esnafı baskı altına alarak gelişimlerini engelliyordu.
II. Haksız rekabeti önüyordu.
III. Üreticiyi ve tüketiciyi koruyordu.
yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2. Uzun yıllar boyu önemli bir eğitim kurumu olan medreseler 17. yüzyıldan itibaren amacından uzaklaşmış, devletin temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hâle gelmiştir. Bu nedenle medreselerin yanında 18. yüzyıldan itibaren yeni eğitim kurumları açılmaya başlamıştır.

Verilen bu anlatımda medreselerin hangi yönüne vurgu yapılmıştır?

- A) Eğitimdeki önemini kaybettiği
B) Nitelikli elemanlar yetiştirdiği
C) Pozitif bilimlere ağırlık verdiği
D) Kendini sürekli yenilediği

3.

Osmanlı'nın temel eğitim kurumlarından olan medreselerde, devletin ilk dönemlerinden itibaren ilim ve kültür alanında çalışmalar yapılmıştır.

Osmanlılar medreselerdeki eğitim - öğretim faaliyetlerini daha çok aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söyledikleri aracılığıyla yapmışlardır?

- A) Halktan toplanan vergilerin bir kısmıyla
B) Vakıflarla
C) Gayrimüslimlerden zorla alınan paralarla
D) Savaşlardan elde edilen ganimetlerle

4. Zeki, yetenekli ve sağlıklı çocuklar seçilerek Enderun Mektebi'ne alınırdı. Sarayın içinde bulunan okulda alanın da uzman hocalardan eğitim alırlardı. Temel görgü kuralları, resmi yazışmaların incelikleri ve devlet protokolünün gerektirdiği eğitimler uygulamalı olarak yapılırdı.

Bu anlatılanlara göre Enderun'daki öğrencilerin aşağıda verilenlerden hangisinde görevlendirilmek üzere yetiştirildikleri söylenebilir?

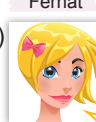
- A) Eyalet Askeri B) Devlet Memuru
C) Tımarlı sipahi D) Din görevlisi

5. Ahiliğin kurallarına göre şu üç şeyde açık olunması şarttı. Bunlar; eli açık olmak, kapısı açık olmak ve sofrası açık olmaktı. Şu üç şeyde de kapalı olunması gerekliydi. Bunlar; dili, beli ve gözü kapalı olmaktı.

Verilen bilgiye göre Ahilik kurallarına uyan birisinin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez?

- A) Yolda kalmış birisini evinde misafir etmek
B) Kendisine zarar veren birisini affetmek
C) Gözünü ve bedenini haramlardan uzak tutmak
D) Kendisine hakaret eden birisine misliyle karşılık vermek

6. **Medreselerle ilgili aşağıdaki öğrencilerden hangisinin verdiği bilgi yanlıştır?**

- A) Batuhan Yükselme Döneminde Fatih'in açtığı Sahnîseman Medresesi devrin en önemli eğitim kurumu olmuştur.
B) Cemre Medreselerde yalnızca islami bilimler okutulmuştur.
C) Ferhat Medreseler ilk, orta ve yüksek olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır.
D) Sinem Medreselerin giderleri vakıflar tarafından karşılanmıştır.

7. Ahilik teşkilatında her esnaf teşkilatının bir kethüdası bulunurdu. Bu kethüda o meslek dalının inceliklerini çok iyi bilirdi. Esnafın çalışmasını ve dürüstlüğü denetlerdi. Esnafardan biri çalışma kuralları dışına çıkıp hileli bir ürün üretirse kethüda o esnafı cezalandırırdı.

Buna göre Ahilik teşkilatı ile ilgili;

- I. denetleyici bir yönetici kesiminin bulunduğu,
II. kuralları ihlal edenlerin cezalandırıldığı,
III. kethüdanın devlet tarafından atandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

Test 44

SARI

1. Osmanlı tarihinde ilk medrese 1331 yılında İznik'te Orhan Bey zamanında açıldı.
- Medreselerden mezun olanlar müderris ya da kadı olurlardı.
- Devlet adamı yetiştirmek için Enderun adı verilen okul Fatih Sultan Mehmet döneminde Topkapı Sarayı'nda açılmıştır.

Bu bilgilere bakarak Osmanlı eğitim sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Devletin ihtiyaçlara göre okullar açtığına
- B) Eğitim kurumlarının padişahlar tarafından desteklendiğine
- C) Eğitim çalışmalarına büyük önem verildiğine
- D) Eğitim çalışmalarının orduyu güçlendirme amacı taşıdığına

2. Aşağıdaki öğrencilerden hangisi Ahilik Teşkilatının Türk toplumuna kazandırdıklarından birini söylememiştir?

- A) Batuhan Anadolu'da Avrupa kültürünün yayılmasını kolaylaştırmıştır.
- B) Cemre Fiyatları belirlemiş, haksız rekabeti önlemiş, tüketici haklarını korumuştur.
- C) Ferhat Esnafar arasında birlik ve beraberliği güçlendirecek toplumda huzur ve güven ortamı oluşturmuştur.
- D) Sinem Çocuklara ve gençlere mesleki eğitim vererek onların meslek sahibi olmalarını sağlamış ve üretimi artırmıştır.

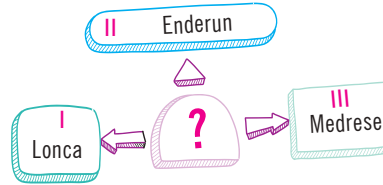
3.

Fatih Sultan Mehmet döneminde yeni eğitim kurumları açılmış, Mısır, İran ve Türkistan'dan bilim adamları getirtilerek eğitim ve bilim çalışmalarının kalitesi yükseltilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir yöntem izlemesiyle ulaşmak istediği temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saray hizmetleri için uzman kişiler yetiştirmek
- B) Osmanlı'yı bilim ve kültür alanında lider konuma getirmek
- C) Daha sağlıklı nesiller yetiştirmek
- D) Siyasi anlamda Avrupa'ya üstünlük kurmak

4.

Yukarıda verilen şemada Osmanlı Devleti'nde sosyal ve kültürel hayatta etkili olan kurumlar yazmaktadır.

"?" işaretiyle gösterilen yere esnaf ve zanaatkar yetiştiren, mesleki eğitim veren okul niteliğindeki eğitim kurumlarından hangileri gelmelidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) I ve III

5.

Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde devlet kurumları arasında medreselere ayırım bir önem verilmiştir. Önce İznik'te, sonra Bursa'da dönemin en büyük medreseleri açılmıştır.

Bu durumun sonucu olarak Osmanlı'da aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkmıştır?

- A) Batı kültürünün yayılması
- B) Askeri başarıların peş peşe gelmesi
- C) Bilimsel çalışmaların hız kazanması
- D) Merkezi yönetimin güçlenmesi

6.

Ahilik, birbirini seven, birbirine saygı duyan ve yardım eden, açın karnını doyuran, kimsesiz barındıran, işini ibadet aşkıyla yapan, din ve ahlak kurallarına son derece bağlı esnaf ve meslek edin-dirme teşkilatıdır.

Anlatılanlara göre Ahilik ile ilgili:

- I. kendine ait kuralları olduğu,
- II. devlete eleman yetiştirdiği,
- III. mesleğin yanında manevi yönünün de bulunduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

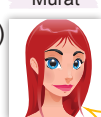
- A) I ve II B) I ve III
- C) II ve III D) I, II ve III

7.

Mülki, idari ve önemli memur kadrolarına insan yetiştiren Enderun Mektebi, öğrencilerini nasıl seçer?

Pınar Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Ekrem Medreselerde başarılı olamayanlar arasından
- B) Simay Ahilik Teşkilatında yönetici konumuna yükselenler arasından
- C) Murat Babasını savaşlarda yitirmiş, yetim ve öksüz çocuklar arasından
- D) Umay Gayrimüslim halkın sağlıklı ve kuvvetli çocukları arasından

Test 44

MAVi

1. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlılarda eğitimin temelini oluşturan medreselerin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Buradaki eğitim ücrete tabidir.
- B) Orta yüksek öğretimin verildiği kurumlardır.
- C) Eğitim öğretim faaliyetleri vakıflar aracılığıyla yürütülmüştür.
- D) İslami ve pozitif ilimler okutulmuştur.

2. I. Ganimetlerden elde edilen gelirlerle
II. Gayrimüslimlerden alınan vergilerle
III. Vakıflar aracılığıyla
IV. Özel sektörle

Osmanlı Devleti'ndeki medreseler, ihtiyaçlarını yukarıdakilerin hangisiyle karşılamışlardır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Osmanlı Devleti'ndeki Enderun Mektebi'nin özellikleri arasında;

- I. Devşirilen zeki ve kabiliyetli öğrenciler okutulurdu.
- II. Öğrenim teorik ve uygulamalı olarak iki şekilde yapılırdı.
- III. Eğitim ve öğretim birbirini izleyen yedi odada verilirdi.

durumlarından hangileri yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

4.

Masrafları vakıflar tarafından karşılanırdı.

Hem dini ilimler hem de pozitif ilimler okutulurdu.

Müderrisler devrin önde gelen bilim insanları arasından seçilirdi.

Medreselerle ilgili öğrencilerden hangilerinin verdiği bilgiler doğrudur?

- A) Eda ve Yusuf
- B) Eda ve Yeşim
- C) Yusuf ve Yeşim
- D) Eda, Yusuf ve Yeşim

5.

Osmanlı'nın eğitim kurumları arasında yer alan medreselerde;

- Tıp, fizik, kimya, geometri, coğrafya, tarih, mantık, astronomi, fıkıh, kelim, hadis, tefsir gibi dersler okutulurdu.
- Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin giderleri vakıflar tarafından karşılanırdı.
- Müderrisler, öğrencileri sınav yapar, yetenekli öğrenciler farklı sınıflarda okurdu.

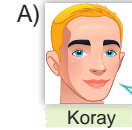
Verilen bilgilere göre medreselerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Pozitif ve dini bilimler bir arada okutulmuştur.
- B) Orduya üst düzey komutan yetiştirilmiştir.
- C) Öğrencilerin ihtiyaçları ücretsiz karşılanmıştır.
- D) Özel yeteneği olan öğrencilerin eğitimleri de özel olmuştur.

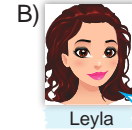
6.

Osmanlı eğitim kurumlarından olan Enderun Mektebi'nden çok sayıda sadrazam, vezir, yüksek rütbeli asker, birçok hattat, şair, müzisyen ve ressam yetişmiştir.

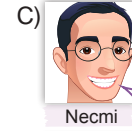
Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği Enderun'un bu özelliğini sağlamıştır?

Öğrencilerin gayrimüslim ailelerden seçilmesinin

Sadece uygulamalı eğitim vermesinin

Farklı alanlarda eğitim vermesinin

Ücretsiz eğitim veren bir kurum olmasının

7.

Devşirme Kanunu, Sultan II. Murat Döneminde çıkarılmıştır. Buna göre üç beş yılda bir devşirme asıllı 8-20 yaş arasında sağlıklı ve kuvvetli olan çocuklar Acemi Ocağı'na oradan da başarılı olanlar Enderun'a alınıyordu.

Buna göre Enderun Mektebi ile ilgili

- I. Belli bir yaş aralığındaki öğrencilere eğitim vermiştir.
- II. Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar varlığını sürdürmüştür.
- III. Alınan öğrencilerin sağlıklı ve güçlü olmalarına dikkat edilmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

Test 44

YEŞİL

1. Selçuklular döneminde, Ayşe Hatun isimli bir kadın, kunduracılar çarşısından bir papuç (ayakkabı) alır. Bir süre sonra pabucun dikişleri sökülmeğe başlar. Ayşe Hatun pabucu aldığı gibi şehrin ahisine gider. Durumu şikayet eder. Hep birlikte kunduracının dükkanına giderler. Ahi kunduracıyı uyarır ve Ayşe Hatun'a yeni bir papuç verilir. Ahi, pabucu dama atar ve ustanın peştemalını da kapıya asar. İnsanlar damdaki pabuçtan ve kapıdaki peştemaldan kunduracının ayıplı mal sattığını ve kapatma cezası aldığını anlar. Türkçedeki "pabucu dama atılmak" deyimini de buradan gelmektedir.

Metne göre Ahi Teşkilatı'nın görevleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Vatandaşın şikayetini dinleyip mağduriyetini gidermek
B) Yaptığı bu hizmetler karşılığında vatandaştan para almak
C) Esnaf ve sanatkarları denetlemek
D) Hatalı mal ve hizmet veren esnafa ceza vermek

2. Ahi Teşkilatında usta, 3-5 yıl arasında değişen zaman içinde çırağın hem ahlaki hem de mesleki hocasıydı. Bu nedenle çırağa ailesinin bir üyesi gibi davranırdı.

Verilen bilgilere göre Ahi Teşkilatı'nın faaliyetleri hakkında;

- I. ustaların çırakları eğittiği,
II. çırağın mesleki ve ahlaki eğitim aldığı,
III. usta - çırak bağının güçlü olduğu durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Sahn-ı Seman medreselerinin dördü Fatih Camisi'nin doğusunda dördü de batısında idi. Medreselerin her birinin on dokuz odası ve her medresenin bir müderrisi vardı. Müderrislere günde elli akçe verilir. Her odada iki kişi eğitim görürdü. Bunlara vakıftan ikişer akçe ile imaretten ekmek ve çorba verilir.

Verilen bilgilere göre günümüz okulları ile Sahn-ı Seman medreselerinin arasındaki benzerliğe aşağıdakilerden hangisi örnek olarak gösterilebilir?

- A) Ders veren eğitimcilere maaş verilmesi
B) Eğitim ve barınma gibi tüm ihtiyaçların ücretsiz karşılanması
C) Bir caminin etrafında bulunmaları
D) Bir sınıftaki öğrenci sayısı

4. Enderunun kuruluş amacı; yönetici, komutan, usta, sanatkar ve devlet memuru yetiştirmektir. Burada, medreselerde okutulan dersler okutulurdu. Diğer eğitim kurumlarından farkı, öğrencilerin askeri ve idari konularda uygulama yapmalarıydı. Bu uygulamaların başında saray protokol hizmetleri, spor ve sanat çalışmaları gelmekteydi.

Buna göre Enderun Mektebi'nin diğer eğitim kurumlarından farkını aşağıdaki öğrencilerden hangisi söylemiştir?

- A) Nitelikli eleman yetiştirilmesi
B) Uygulamalı eğitim verilmesi
C) Okutulan derslerin çeşidi
D) Osmanlı eğitim kurumları içinde yer alması

5. Ahi Teşkilatı, 13. yüzyılda kurulmuş esnaf ve sanatkarlar birliğidir. Ahi Teşkilatı'nın en önemli görevlerinden biri de çırak yetiştirmektir. Çırak, ustanın yanında mesleğin inceliklerini öğrenirdi. Çıraklar bir törenle ustalığa adım atarlardı. Çırağın usta olup, işyeri açabilmesi için "destur" verilir. Ahilikte çıraklıktan ustalığa geçişi sembolize eden "Şet (şal) kuşatma" töreni düzenlenirdi.

Bu anlatılanlara göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ahilik Teşkilatı bir esnaf birliğidir.
B) Ahilik Teşkilatı'nda çıraklar belli kurallara göre yetiştirilirdi.
C) Çırakların usta olup işyeri açabilmeleri izne bağlıydı.
D) Şet kuşatma töreninde ustalar yeni çıraklarını seçerdi.

6. **Ahi Teşkilatı'nda;**

- I. Zanaatkarların üstün ahlaklı yetiştirilmesi
II. Üretimin ihtiyaca göre belirlenmesi
III. Çalışamayacak durumdaki üyelerin korunması

görevlerinden hangilerinin ekonomik alanın dışında da görevlerinin olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

7. Ahi Evran ahlak, sanat ve misafirperverliğin ön planda tutulduğu ahilik teşkilatını kurarak saygın bir konumuna yükselmiştir. Bu teşkilat yüzyıllar boyunca esnaf ve sanatkarlara rehberlik ederek çalışma ilkeleri belirlemiştir. Hatta devlet adamları bile bu teşkilata girmeyi onur saymışlardır.

Verilen bu bilgilere göre Ahi Teşkilatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İsmi kurucusundan aldığına
B) Esnafın yetişmesi için rehberlik yaptığına
C) Sağlık hizmetlerini yürüttüğüne
D) Çok saygın bir konumda bulunduğu

Test 45

SARI

1.

İnsan hayatının önemli dönüm noktalarından biri de meslek seçimidir. Ben mesleğimden çok memnunum. Çünkü meslek seçimini yaparken.....?.....dikkat ettim.

Doktor Öykü Hanım'ın cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanmaz?

- A) Karakterime uygun olup olmadığına
- B) Bu mesleği sevip sevmediğime
- C) Az çalışıp çok para kazanmanın hangi meslekte olduğuna
- D) Mesleğin toplumdaki yeri ve geçerliliğine

2.

Bu sene ortaöğretimden mezun oldum ve lise diplomasını aldım. Eğitim hayatına devam etmek istiyorum. Hangi okula kayıt yaptırmalıyım?

Liseden mezun olduktan sonra eğitime devam etmek isteyen Fırat'a sunulan önerilerden hangisi doğrudur?

- A) Atakan Çıraklık Eğitim Merkezi'ne kayıt yaptırmalıdır.
- B) Bilal Halk Eğitim Merkezlerinden iş ve meslek eğitimi kursu almalıdır.
- C) Sezen Yabancı dil kurslarına katılıp sertifika almalıdır.
- D) Dilek Yüksek öğretim hayatına başlamak için sınavlara girmelidir.

3.

Meslek, bireyin yeteneklerini geliştirme ve kendini gerçekleştirme yoludur. Bireyin kişilik özelliklerini, ideallerini, dünya görüşünü belirler. Bireyin gününün büyük bir kısmını içinde geçirdiği düşünüldüğünde yaptığı faaliyetler ilgi ve yeteneklerine ne kadar çok hitap ediyorsa mesleki açıdan daha çok tatmin olur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mesleğini seven işinde daha çok başarılı olur.
- B) Meslek seçiminin doğru olması kişiyi hayatta daha mutlu eder.
- C) İnsanların meslek seçiminden sonra ilgi ve yetenekleri o mesleğe uyum sağlar.
- D) İlgi ve yeteneklere göre meslek seçilmelidir.

4.

Ben İbni Sina Sağlık Meslek Lisesi'nde okuyorum. Sağlık alanı ile ilgili bir meslek seçmek istiyorum. Sizce hangi meslekleri tercih etmeliyim?

Buna göre, Aslı'ya önerilebilecek meslekler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Diş hekimliği
- B) Öğretmenlik
- C) Doktorluk
- D) Fizyoterapistlik

5.

- I. Bilgi aktarımını sever.
  - II. İnsanlarla birlikte olmaktan mutluluk duyar.
  - III. Tahammül gücü oldukça yüksektir.
- Yukarıda bazı özellikleri verilen bir kişinin hangi mesleği seçmesi en uygun olur?**

- A) Polis
- B) Doktor
- C) Öğretmen
- D) Veteriner

6.

Benim görevim zanlıları yakalayıp adalete teslim etmektir.

Benim görevim hasta olan kişileri muayene etmek ve ilaç yazmaktır.

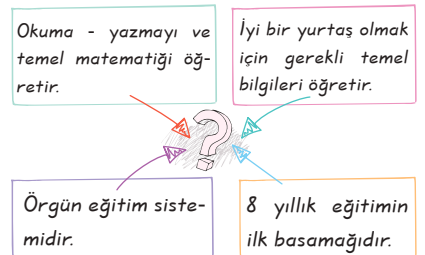
Benim görevim binaların çizimini yapmaktır.

Mehmet Bey

Verilen bilgilerde aşağıdaki hangi mesleğe ait bir bilgi yer almamaktadır?

- A) Polislik
- B) Öğretmenlik
- C) Doktorluk
- D) Mimarlık

7.

Verilen şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ortaöğretim
- B) İlköğretim
- C) Yükseköğretim
- D) Açıköğretim

Test 45

MAVi

1.

Çağdaş öğretmenlerin, öğrencilerin meslek gelişimlerine yardımcı olabilecek bazı görüşleri benimsemeleri gerekir.

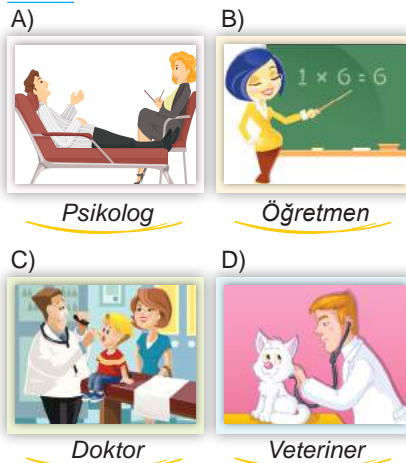
Aşağıdakilerden hangisi bu görüşler arasında gösterilemez?

- A) Öğrenciler ailelerinin istediği mesleğe yönlendirilmelidir.
- B) Meslek seçimi için öğrencilerin bireysel özellikleri bilinmelidir.
- C) Her mesleğin gerektirdiği farklı kişisel özellikler mevcuttur.
- D) Meslek seçiminde önemli olan öğrencilerin görüşleridir.

2.

İnsanlar arasındaki ilişkilere, yardımlaşmaya dayalı sosyal yönü fazla olan meslekler vardır. Dışa dönük bireylerin daha başarılı olduğu bu mesleklerde insan faktörü daha etkilidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu mesleklere örnek olarak gösterilemez?

3.

- I. Karakter özelliklerimiz
- II. Kişisel becerilerimiz
- III. Arkadaşlarımızın görüşleri
- IV. İlgili alanlarımız

Yukarıdakilerden hangisi meslek seçimi yaparken göz önüne almamız gereken durumlardan biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Bir giyim mağazasında satış danışmanlığı yapıyorum. Giysilerin özelliklerini anlatıyor, müşterilerin isteklerine en uygun olanı seçmelerine yardımcı oluyorum. Ancak yaptığım işten memnun değilim. Giysileri tasarlamak için çizimler yapmayı daha çok seviyorum.

Emine Hanım'ın çalıştığı işle ilgili düşüncelerini, anlattıklarına göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Meslek seçimi yanlıştır.
- B) Yetenekleri doğrultusunda mesleki eğitim almıştır.
- C) Yetenekleri ve ilgilerine uygun olmayan bir işte çalışmaktadır.
- D) Çalıştığı işte mutlu değildir.

5.

Aşağıdakilerden hangisi, meslek seçiminde göz önünde bulundurulması gereken kriterlerden biri değildir?

- A) Mesleki tercihinin göre alması gereken eğitimin araştırılması
- B) Yeteneklerin ortaya konması
- C) Aile bireylerinin görüşlerine başvurulması
- D) Kişilik özelliklerinin belirlenmesi

6.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin meslek seçimi hakkındaki düşünceleri doğrudur?

- A) Ben öğretmen olmalıyım. Çünkü babam öğretmen olmamı istiyor.
- B) Müziğe hep ilgi duyumumdur. Duyduğum bir müziği hiç unutmuyorum. Bu nedenle müzisyen olmak istiyorum.
- C) Arkadaşlarım avukatlığı pek övdüler. Ben de avukat olmak istiyorum.
- D) Halamın oğlu doktor ve çok para kazanıyor. Ben de doktor olacağım.

7.

- Sevgili çocuklar, bir kişinin mesleğinde başarılı olmasının şartları nelerdir?

Barış Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Kişinin kendi yeteneklerine uygun bir meslek seçmesi
- B) Mesleğin çok kazandıran bir meslek olması
- C) Toplumda yaygın bir meslek olması
- D) Kişinin ailesinden o mesleği yapan kişilerin olması

Test 45

YEŞİL

1. Ülkemizde ortaöğretim kurumlarıyla ilgili aşağıda verilen öğrencilerin ifadelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Kenan: Ülkemizde ilköğretimden sonraki eğitim kurumları liseler ve meslek liseleri olmak üzere ikiye ayrılır.
- B) Meral: Genel liseler, öğrencileri yükseköğretime hazırlayan dört yıl sürekli eğitim veren kurumlardır.
- C) Mehmet: Meslek liseleri dört yıllık eğitim sonrasında meslek kazandıran, ülke ekonomisine katkı sağlayacak ara eleman yetiştiren ortaöğretim kurumlarıdır.
- D) Duru: İlköğretimde başarısız olan öğrenciler meslek liselerinde eğitim görürler.

2. Meslek seçimi kişilerin hayattaki en önemli kararlarından biridir. Çünkü meslek, kişinin nasıl bir hayat yaşayacağını belirleyen en önemli kriterlerdendir. Her mesleğin geliri, sosyal statüsü, çalışma şartları birbirinden farklıdır. Bu nedenle meslek seçimi yaparken bazı faktörleri göz önünde tutulmalıdır. Bu faktörler, bireyin kişilik özellikleri, yetenekleri, ilgileri ve beklentileridir.

Anlatılanlara göre aşağıdaki kişilerden hangisinin doğru meslek seçimi yaptığı söylenemez?

- A) İnsanlara bir şeyler öğretmeyi seven Meryem'in öğretmen olması
- B) İnsanlarla iletişim kurmayı seven Kenan'ın psikolog olması
- C) Araştırmayı ve yazmayı seven Murat'ın gazeteci olması
- D) Resim yapmayı seven ve bu konuda yeteneği olan Serap'ın ressam olması

3.

Fatma Hemşire

Bir hastanede hemşire olarak çalışıyorum. Ancak eskiden beri kan görmeye dayanamıyorum. Şimdi mesleğimi yapmakta zorlanıyorum.

Verdiği bilgilere göre Fatma Hemşire'nin mesleğini seçerken aşağıdakilerden hangisine dikkat etmediği söylenebilir?

- A) Ailesinin beklentilerine
- B) Gelir durumuna
- C) Mesleğin kişilik özelliklerine uygunluğuna
- D) Sosyal statüsüne

4.

Bilgin

Hangi meslek bana daha çok uygundur?

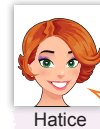
Sıla

Hangi meslekte başarılı olabilirim?

Murat

Hangi mesleğe daha çok ilgi duyuyorum.

Hatice

Acaba seçtiğim meslekle ilgili ailem ve çevrem ne der?

Kişinin meslek seçiminde kendisine hangi öğrencinin sorduğu soruyu öncelikle sorması beklenmez?

- A) Bilgin
- B) Sıla
- C) Murat
- D) Hatice

5.

Yetişkin erkeklere göre daha çok çalıştırılıp onlardan daha az ücret alıyorum. Bu durumun düzelmesi için ne yapacağımı bilmiyorum.

Sizce Burak'ın sorununu çözmek için aşağıdakilerden hangisine başvurması daha doğru olur?

- A) Mahalle muhtarına
- B) Sendikalara
- C) Milli Eğitim Bakanlığı'na
- D) Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Kulüplerine

6.

- I. Tarih ve Coğrafya seven bir öğrencinin Sosyal Bilimler Lisesine gitmesi
- II. Fen ve Matematik derslerini seven bir öğrencinin Fen Lisesine gitmesi
- III. Avukat ya da doktor olmak isteyen bir öğrencinin meslek lisesine gitmesi
- IV. El becerileri gelişmiş bir öğrencinin meslek lisesine yönelmesi

Yukarıda verilen durumlardan hangisinde meslek seçimi için gerekli olan okulda yanlış tercih yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

7.

Mesleğinde başarılı ve saygın bir insanın özellikleri

Verilen şekilde "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) İş yaptığı sürece mutsuzdur.
- B) İşini en iyi şekilde yapar.
- C) Zamanını en iyi şekilde kullanır.
- D) Diğer insanlarla alan iletişimi iyi durumdadır.

Doğru - Yanlış

8

Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1. ☐ Osmanlılarda toprak yönetimine genel olarak derebeylik adı verilmektedir.
2. ☐ Ülkemizde tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar, başta Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülmektedir.
3. ☐ Coğrafi Keşifler sonucunda yeni ticaret yollarının bulunmasıyla, İpek ve Baharat yolları ile Akdeniz limanları eski önemini kaybetmiştir.
4. ☐ Kral Yolu Anadolu ile Mezopotomya'ya birbirine bağlayan bir ticaret yoludur.
5. ☐ Sanayi faaliyetlerinin yaygınlaşmasıyla fabrikaların çoğalması, olumlu sonuçlar yanında sosyal açıdan bazı olumsuz sonuçlar da doğurmuştur.
6. ☐ 18. yüzyıla kadar insan ve hayvan gücüne dayalı olarak sürdürülen ekonomik faaliyetler, Sanayi İnkılabından sonra makinelerle yapılmaya başlamıştır.
7. ☐ Osmanlı'da vakıflar ticareti geliştirmek amacıyla açılmışlardır.
8. ☐ Tarih boyunca varlıklı Türkler, toplumsal dayanışma ve yardımlaşmaya katkı sağlamak amacıyla vakıflar kurmuşlardır.
9. ☐ Enderun Mektebi'nde yalnızca dini bilgilere yönelik eğitim verilmekteydi.
10. ☐ Ahilikte kalfalıktan ustalığa geçişi simgeleyen törene şet (şal) kuşatma adı veriliyordu.
11. ☐ Meslek seçiminde önemli olan ailemizin ve çevremizin isteğidir.
12. ☐ Seçilen meslek insanın ekonomik düzeyini, toplum içindeki yerini ve yaşam biçimini belirler.

SOSYAL BİLGİLER

6. Ünite

YAŞAYAN DEMOKRASİ

Kurultaydan Meclise

Yönetimin Özü

Kuvvetler Ayrılığı

Kamuoyu ve Basın

Örnek Yurttaş

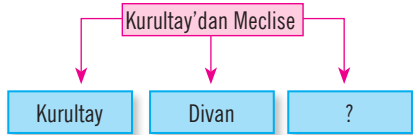
Test 46
SARI

1. Toprak bütünlüğüne bağlı olarak siyasi, hukuki, sosyal ve ekonomik kurumlarıyla teşkilatlanmış millet ya da milletler topluluğuna .....▲....., devleti yönetme gücüne de .....★..... denir. Demokrasilerde.....●.....ise yönetimde tek söz sahibi olan unsurdur.

Parçada sembollerle gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

▲	★	●
A) devlet	halk	egemenlik
B) halk	egemenlik	devlet
C) devlet	egemenlik	halk
D) egemenlik	halk	devlet

2.

Verilen diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Dışişleri Bakanlığı

B) TBMM

C) Kara Harp Okulu

D) Cumhurbaşkanlığı Köşkü

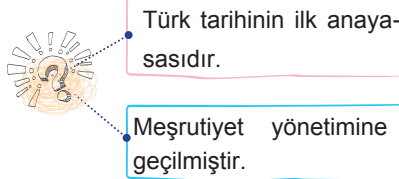
3.

İlk Türk devletlerinde hükümdarlara devlet işlerinde yardımcı olmak üzere kurulan meclise .....?..... denir.

Yukarıda verilen parçada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Ferman
B) Kurultay
C) Temsil Heyeti
D) Divanı Hümayun

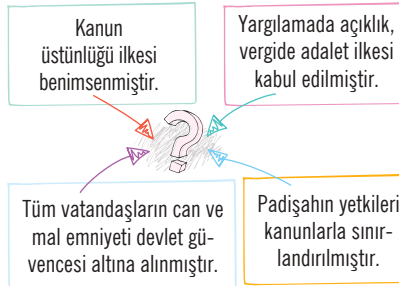
4.

Şemada “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Cumhuriyet
B) Kanun-i Esasi
C) Tanzimat Fermanı
D) Saltanat

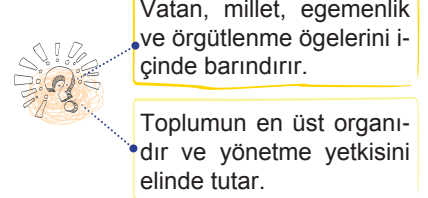
5.

Verilen şemada “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Cumhuriyet
B) İslahat Fermanı
C) Tanzimat Fermanı
D) Divan-ı Hümayun

6.

Şemada “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Bakanlar Kurulu
B) Cumhurbaşkanı
C) Padişah
D) Devlet

7.

1. TBMM'nin açılması
2. Cumhuriyetin ilan edilmesi
3. Kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınması

Yukarıda numaralandırılan bilgilerden hangilerinin milli egemenlik ilkesi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız 3
B) 1 ve 3
C) 2 ve 3
D) 1, 2 ve 3

Test 46
MAVi

1.

1. Devlet işleri, askerlik ve vergilerin toplanması gibi konuların görüşüldüğü meclistir.
2. Hükümdarın başkanlığında toplanmaktadır.
3. Danışma meclisi niteliğinde çalışmaktadır.
4. Padişahın yetkilerini sınırlandırmaktadır.

Yukarıda numaralandırılan bilgilerden hangilerinin Kurultay (Toy)'a ait olduğu söylenebilir?

- A) 1 ve 2
B) 2 ve 3
C) 1, 2 ve 3
D) 1, 3 ve 4

2. Türk devletlerinde halkın ihtiyaçlarını karşılamak, toplumun huzur ve mutluluğunu hak ve adaleti sağlamak hükümdarın görevi sayılmıştır. Orhun Kitabelerinde Bilge Kağan'ın "Yoksul milleti zengin kıldım!" sözleri bu anlayışın bir göstergesidir.

Bu durum Türk devletleri ile ilgili olarak;

- I. sosyal devlet anlayışının benimsenmesi
- II. halkın yönetime katılması
- III. devletin hanedanın ortak malı olması

yargılarından hangilerinin göstergesidir?

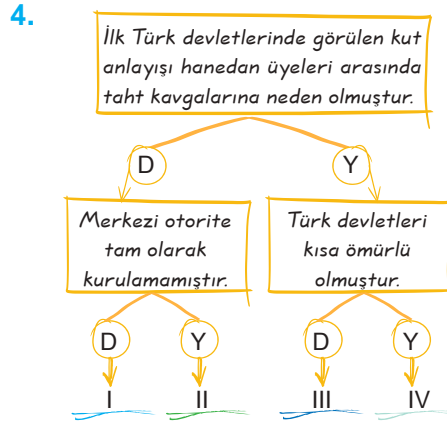
- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Egemenliğin Millete Ait Olduğu Devletler	Egemenliğin Bir Kişi ya da Gruba Ait Olduğu Devletler
<p>▲ Halk yönetimde tek söz sahibi durumundadır.</p> <p>★ İnsan hakları ve özgürlükleri yasalarla güvence altına alınmıştır.</p> <p>■ Toplumu oluşturan sınıflar farklı haklara sahiptir.</p>	<p>I. Halk, ülkeyi yönetme hakkına sahip değildir.</p> <p>II. Düşünce, ifade ve inanç özgürlüğüne kısıtlamalar getirilmiştir.</p> <p>III. Toplumsal eşitlik ilkesi benimsenmiştir.</p>

Yukarıda verilen tabloda bir yanlışlık yapılmıştır.

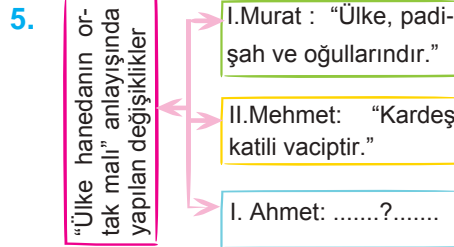
Buna göre, yanlışlığın giderilebilmesi için hangi iki bilginin yer değiştirilmesi gerekir?

- A) ▲ – I
- B) ★ – II
- C) ■ – III
- D) ▲ – III

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek yönlendirici oklar takip edildiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Verilen diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Kanun-i Esasi
- B) Tanzimat Fermanı
- C) Ekber-i Erşat
- D) Islahat Fermanı

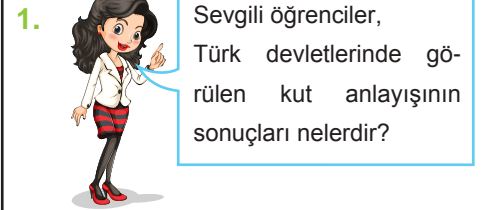
Yukarıda verilen yapbozlardaki bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Meşrutiyet
- B) Islahat Fermanı
- C) Oligarşi
- D) Teokrasi

Test 46 YEŞİL 7

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna;

Hakan	Hükümdarın egemenlik hakkını Tanrıdan aldığına inanılması halkın hükümdara bağlılığını güçlendirmiştir.
Cemre	Ülke hanedanın ortak malı sayılmıştır.
Osman	Hanedan üyeleri arasında hükümdar olmak için taht kavgaları başlamıştır.

yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin doğru cevap verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız Osman
- B) Hakan ve Cemre
- C) Cemre ve Osman
- D) Hakan, Cemre ve Osman

2.

Kurultay'da alınan kararlar hükümdarın onayından sonra yürürlüğe girmiştir. Kurultay toplantılarında bazen hükümdarın görüşlerine aykırı kararlar da alınmıştır. Ancak hükümdar bu kararları uygulamak konusunda serbesttir.

Buna göre,

- I. Kurultay'ın bir danışma meclisi olduğu,
- II. son sözün hükümdara ait olduğu,
- III. hükümdarın farklı görüşleri önemsemediği,

**yargılarından hangileri söylene-
mez?**

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

3.

Türk devletlerinde Kurultaya; hükümdarın eşi (hatun), üst düzey yöneticiler, boy beyleri ve bağlı kavimlerin yöneticileri katılmışlardır. Yöneticilerin ve boy temsilcilerinin önemli sorunları görüşmek için toplanmaları ve farklı görüşleri tartışmaları demokratik yönetim anlayışını göstermektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devleti yönetme yetkisi hatunlara da verilmiştir.
B) Boy beylerinin görüşleri dikkate alınmamıştır.
C) Halk Kurultay üyelerini seçimle başına getirmiştir.
D) Farklı görüşlere saygılı bir yönetim anlayışı benimsenmiştir.

4.

Hükümdarın yanında halkın da yönetime katılmasını sağlayan bir meclisin oluşturduğu sisteme meşrutiyet denir. Meşrutiyet ilan edilen devletlerde anayasa hazırlanarak devlet idaresi bu anayasa doğrultusunda yürütülür. Ancak hükümdarın egemenlik hakkına dokunulamaz.

Buna göre, Meşrutiyet yönetimi ile ilgili olarak;

- I. padişahın tüm yetkilerinin elinden alındığı,
- II. Cumhuriyetçilik ilkesinin benimsendiği
- III. demokratikleşme adına önemli bir adım atıldığı,
- IV. halkın padişah ile aynı haklara sahip olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) II ve III
C) III ve IV   D) I, II ve IV

5.

Kanun'î Esasî'nin ilan edilmesiyle;

- I. Osmanlı Devleti'nin yönetim şekli meşrutiyet olmuştur.
- II. İlk üyeler padişah tarafından seçilmiştir (Heyet-i Ayan), ikinci meclis halk tarafından aşamalı olarak seçilmiştir (Meclis-i Mebusan).
- III. Temel hak ve özgürlüklerin bir kısmı anayasal güvence altına alınmıştır.

durumlarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

6.

Türk İslam devletlerinde egemenlik anlayışı din olgusuna dayandırılmıştır.

Emre, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne örnek gösteremez?

- A) Sosyal devlet anlayışının benimsenmesi
B) Cuma hutbelerinde hükümdarların isimlerinin anılması
C) Hutbe okutmanın egemenlik ve bağımsızlık sembolü olarak görülmesi
D) Hükümdarların İslam dünyasının dini lideri olarak kabul edilen halifeden hükümdarlıklarını onaylamasını istemeleri

7.

Türk Devletleri	Yönetim Kurulu	Yönetim Şekli	Devlet Başkanı Ünvanı
İlk Türk Devletleri	Kurultay	★	Hakan
Müslüman Türk Devletleri	☼	Saltanat	Padişah
Türkiye Cumhuriyeti	TBMM	Cumhuriyet	♥

Yukarıda verilen tabloda sembollerle boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

★	☼	♥
A) Monarşi	Divan	Cumhurbaşkanı
B) Divan	Monarşi	Cumhurbaşkanı
C) Cumhurbaşkanı	Divan	Monarşi
D) Cumhurbaşkanı	Monarşi	Divan

Test 47

SARI

1.

Milli Egemenlik

Bir devletin teşkilatlanma yapısını, yönetim şeklini, vatandaşların temel görev, sorumluluk, hak ve özgürlüklerini belirleyen ve düzenleyen temel kanun

?

Bir milletin kendisini yönetmesi, kendini yönetecek kişileri seçmesi yani kısaca halkın yönetimde tek başına söz sahibi olması

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Anayasa
- B) Demokrasi
- C) Laiklik
- D) Anayasa Mahkemesi

2.

?

23 Aralık 1876 → Kanun-i Esasi

20 Ocak 1921 → .....?.....

20 Nisan 1924 → 1924 Anayasası

9 Temmuz 1961 → 1961 Anayasası

7 Kasım 1982 → 1982 Anayasası

Verilen diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Tanzimat Fermanı
- B) Senedi İttifak
- C) Teşkilat-ı Esasiye
- D) Islahat Fermanı

3.

Eşitlik

Düşünce özgürlüğü

Seçme ve Seçilme Hakkı

Sınıfsal Toplum

Yukarıda yer alan bilgilerden hangisinin demokratik devlet ilkesi ile çeliştiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

- I. Ülkenin bölünmez bütünlüğünü korumak
- II. Farklı din ve mezhepten olanları tam bir eşitlik içinde kucaklamak
- III. Sosyal devlet anlayışını gözardı etmek
- IV. Atatürk milliyetçiliğine bağlı kalmak

Yukarıda numaralandırılan verilen bilgilerden hangilerinin Türkiye Cumhuriyeti devletinin özellikleri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Yalnız III B) II ve II
- C) III ve IV D) I ve IV

5.

Aşağıda verilen yönetim biçimlerinden hangisi millet egemenliğini esas almaktadır?

- A) Cumhuriyet B) Meşrutiyet
- C) Monarşi D) Teokrazi

6.

Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel nitelikleri arasında gösterilemez?

- A) İnsan haklarına saygılı olma
- B) Demokratik devlet olma
- C) Sınıflı toplum yapısını benimseme
- D) Atatürk milliyetçiliğine bağlı olma

7.

Aşağıdakilerden hangisi hukuk devletin niteliklerinden biri değildir?

- A) Yasama, yürütme ve yargı işlerinin birbirinden ayrı olması
- B) Yasaların herkese eşit uygulanması
- C) Devlet okullarında eğitim öğretimin herkes için ücretsiz olması
- D) Aynı suçlara aynı cezaların verilmesi

Test 47

MAVi

1.

Türkiye Cumhuriyeti Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı doğrultusunda etnik kökeni ne olursa olsun devlete vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesi Türk olarak nitelendirerek ayrımcılığı reddetmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) İsyanların çoğalmasına
- B) Toplumsal barış ve huzurun korunmasına
- C) Demokrasinin uygulanamamasına
- D) Farklı mezheplerin asimile edilmesine

2.

"Vatandaşlar arasında insan haklarından yararlanma bakımından din ve mezhebe göre bir ayırım yapılamaz. Kutsal din duyguları devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmaz"

Yukarıda verilen bilginin Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hangi niteliği ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Hukuk devleti olmasıyla
- B) Sosyal devlet olmasıyla
- C) Laik olmasıyla
- D) Atatürk milliyetçiliğine bağlı olmasıyla

3. Türk milletinin hiçbir kayıt ve koşul taşımayan egemenlik gücünü yasalara bağlı olarak yetkili organları aracılığıyla kullanmasının yolları anayasa tarafından korunur. Başka bir kişi, zümre veya sınıfa egemenlik yetkisi tanınmadığı gibi hiçbir kimse ve gruba kaynağını yasadan almayan bir devlet yetkisi kullanılamaz.

Buna göre;

- I. haklarımızın anayasa ile güvence altına alındığı,
  - II. hiçbir zümreye ayrıcalık verilmediği,
  - III. egemenliğin millete ait olduğu
- yargılarından hangileri söylenebilir?**

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

4.

Sevgili öğrenciler

Türkiye Cumhuriyeti'nin temel nitelikleri nelerdir?

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna;

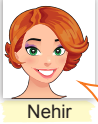
Can

İnsan haklarına saygılı olma

Nazlı

Demokratik devlet olma

Nehir

Atatürk milliyetçiliğine bağlı olma

yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin doğru cevap verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız Can
B) Can ve Nehir
C) Nazlı ve Nehir
D) Can, Nazlı ve Nehir

5.

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) İnsan haklarına saygılı devlet
B) Atatürk milliyetçiliğine bağlı olan devlet
C) Sosyal devlet
D) Demokratik devlet

6.

1600 YILLIK MANASTIRDA ANLAMLI İFTAR

Mardin'de yaşayan Hristiyanlar ve Süryaniler tarafından Müslümanlara verilen iftar yemeğinde hoşgörü ve barış mesajları verildi. 1600 yıllık Deyrulzafaran Manastırında Müslümanlara iftar yemeği verildi. Süryanilere ait manastırda verilen yemekte Müslümanlar ve Süryaniler aynı masayı paylaşarak bütün dünyaya örnek bir birliktelik sergiledi.

Buna göre, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerinden hangisi üzerinde durulduğu söylenebilir?

- A) Sosyal devlet
B) Laik devlet
C) Hukuk devlet
D) Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet

7. Ülkemizde;

- Herkes yasalara uymak zorundadır.
- Vatandaşların temel hak ve özgürlükleri yasalarda güvence altına alınmıştır.

Bu bilgilere ülkemizin daha çok hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Hukuk devleti olma
B) Laik devlet olma
C) Sosyal devlet olma
D) Milliyetçi devlet olma

1.

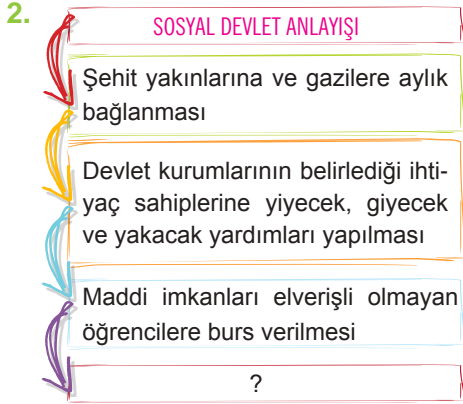

- Millet egemenliğini esas alan yönetim biçimidir.
- Bu yönetimlerde milletvekilleri, üniversite rektörleri yüksek yargı organlarında görev yapan hakimler gibi önemli görevlerde bulunan kişiler de seçimle belirlenir.
- Bu ilkenin iyi işleyebilmesi için düşünce özgürlüğü, seçme seçilme hakkı ve çoğunluğun kararına uyulması, azınlıkta kalanların haklarının korunması gerekir.

Yukarıda özellikleri verilen devlet yapısının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

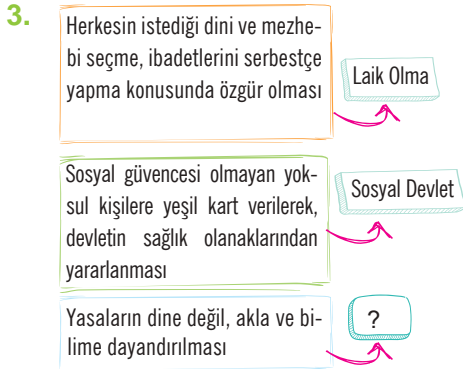
- A) Demokratik devlet
B) Sosyal devlet
C) Laik devlet
D) Hukuk devlet

Verilen diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Çalışanlar için SGK gibi sosyal güvenlik kurumlarının oluşturulması
- B) Yasama, yürütme ve yargı işlerinin birbirinden bağımsız olması
- C) 65 yaşını doldurmuş muhtaç güçsüz kişilere aylık bağlanması
- D) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumlarının açılması

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Sosyal devlet
- B) Hukuk devleti
- C) Demokratik devlet
- D) Laik devlet

4. I. Milletvekili seçimlerinin serbest bir şekilde, eşit ve gizli oy, açık sayım esaslarına göre, yargı denetimi altında yapılması
- II. Devlet okullarında eğitim ve öğretimin herkes için ücretsiz olması
- III. Yasaların herkese eşit uygulanması
- IV. İktidarda bulunan partiye muhalefet etmenin serbest olması

Yukarıda sembollerle verilen bilgilerden hangilerinin demokratik devlet özelliği ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III

Buna göre, Mustafa Kemal'in devletin hangi niteliği üzerinde durduğu söylenebilir?

- A) Atatürk Milliyetçiliğine bağlı olma
- B) Laik olma
- C) Demokratik olma
- D) Sosyal olma

6. I. Yasaların dini kurallara göre değil, akla ve bilime dayandırılması
- II. Devlet işlerinin önceden belirlenmiş hukuk kurallarına bağlı kalınarak yürütülmesi
- III. Devletin yaptığı işlerde toplum yararını gözetmesi

Yukarıda verilen tanımların aşağıdaki devlet modelleriyle ilişkisi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Sosyal Devlet	Hukuk Devlet	Laik Devlet
A)	II	I	III
B)	II	III	I
C)	I	II	III
D)	III	II	I

7. Anayasa, kişinin dinsel inançlarını bireysel özgürlük olarak kabul eder. Topluma ve başkalarına zarar vermemek koşuluyla toplu dinsel eylem ve törenlere de özgürlük tanır.

Buna göre;

- I. devletin din ve inanç özgürlüğünü koruduğu,
- II. başkalarına zarar verilmediği sürece insanların inançlarına karışılmadığı,
- III. devletin mezhep ayrılıklarını sonlandırmak istediği

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Test 48
SARI

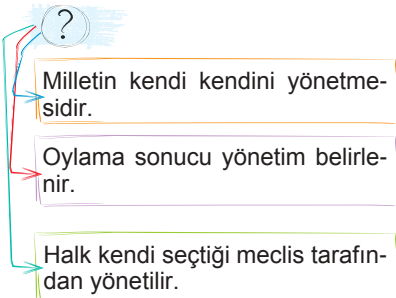
1.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sosyal devlet
- B) Hukuk devleti
- C) Laik devlet
- D) Demokratik devlet

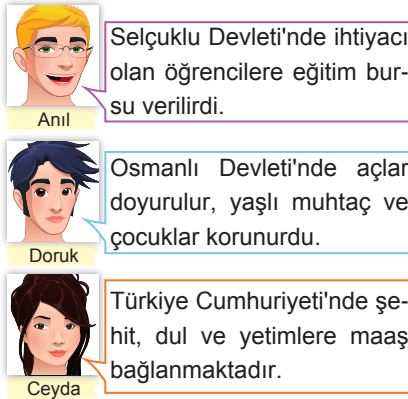
2.

Yukarıda verilen diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Monarşi
- B) Meşrutiyet
- C) Teokrasi
- D) Cumhuriyet

3.

Yukarıdaki öğrenci ifadelerine göre bilgileri verilen üç Türk devletinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Din ve devlet işleri birlikte yürütülmektedir.
- B) Halka yöneticilerini seçme imkanı verilmektedir.
- C) Sosyal devlet anlayışı uygulanmaktadır.
- D) Ülke yönetimi padişahın sorumluluğundadır.

4.

Her sözüm kanundur. İstedğim kişiyi istediğim göreve getirebilirim. Kimse bana hesap soramaz. Suçluların cezalarını ve ceza sürelerini de ben belirlerim.

Yukarıda verilen kralın ülkesi ile ilgili hangi bilgi doğru değildir?

- A) Monarşi yönetimi vardır.
- B) Yasama, yürütme ve yargı tek kişide toplanmıştır.
- C) Yargı bağımsızlığı yoktur.
- D) Halkın düşünceleri yönetime yansımaktadır.

5.

Amasya Genelgesi Kararı: Milletın bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Erzurum Kongresi Kararı: Milletin iradesini hakim kılmak esastır.

Yukarıda alınan kararlara göre aşağıdaki yönetimlerden hangisinin uygulanacağı bildirilmiştir?

- A) Cumhuriyet
- B) Teokrasi
- C) Meşrutiyet
- D) Monarşi

6.

Tarih	Yer	Karar
23 Nisan 1920	TBMM	Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

Yukarıdaki tabloya göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) TBMM millet egemenliğini üstün tutmaktadır.
- B) Padişahın isteği ile meclis açılmıştır.
- C) 23 Nisan 1920'de Cumhuriyet ilan edilmiştir.
- D) Meclis Meşrutiyet rejimini benimsemiştir.

7.

Aşağıdakilerden hangisi devletin demokratik yapısına ters düşmektedir?

- A) Seçimlerin serbestçe yapılabilmesi
- B) Açık oy gizli sayım usulünün uygulanması
- C) Seçimlerin belirli aralıklarla tekrarlanması
- D) Oyların çoğunluğunu alan partinin ülkeyi yönetmesi

Test 48

MAVi

1.

Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.

Anayasanın 2. maddesine göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anayasamız insan haklarına değer vermiştir.
- B) Atatürk'ün ulusçu anlayışına bağlı bir anayasadır.
- C) Toplumun millî dayanışma anlayışına vurgu yapılmıştır.
- D) Anayasa dinsel inançlara göre hazırlanmıştır.

2.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Madde 2: Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.

Bu maddeye göre Türkiye Cumhuriyeti'nin temel nitelikleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yasalar adalet ve insan haklarına saygı temelindedir.
- B) Eşitlik ve düşünce özgürlüğüne dayalıdır.
- C) Yasaların akla ve bilime değil, dine dayandırılmasını esas alır.
- D) Devletle bütün işler hukuk kurallarına bağlı olarak yürütülür.

3.

Türkiye Cumhuriyeti lâik bir devlettir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili söylenemez?

- A) Din ile devlet işleri birbirinden ayrı değerlendirilmektedir.
- B) Devleti yönetirken dini kuralların göz önünde bulundurulmamaktadır.
- C) İnsanların herhangi bir dine inancı engellenmektedir.
- D) Herkes istediği dine ve inanca sahip olma konusunda özgürdür.

4.

Anayasa, devletin temel yapısını, biçimini, millî egemenliğin nasıl kullanılacağını ve kişilerin hak ve özgürlüklerini belirleyen temel kanundur.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi anayasa için söylenemez?

- A) Vatandaşların haklarını belirler.
- B) Hiçbir hükmü değiştirilemez.
- C) Devletin temel kanunudur.
- D) Devletin işleyişi ile ilgili hükümler yer alır.

5.

Meclis tarafından yapılan yasaları hükümet adına aşağıdaki kurumlardan hangisi yürütür?

- A) Anayasa Mahkemesi
- B) Bakanlar Kurulu
- C) Sivil toplum kuruluşları
- D) Genel Kurmay Başkanlığı

6.

Ülkemizde halk, ülkeyi yönetecek ve kendini temsil edecek olan kişileri belli aralıklarla yapılan seçimler yoluyla belirler.

Metinde sözü edilen durum ülkemizin hangi niteliğini açıklar?

- A) Demokratik olma
- B) Laik olma
- C) Sosyal olma
- D) Hukuk olma

7.

Anayasamızda Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu ifadesi bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi hukuk devletin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Anayasanın üstünlüğünün kabul edilmiş olması
- B) Temel hak ve özgürlüklerin anayasa kapsamında güvence altına alınması
- C) Mahkemelerin her türlü etkiden uzak ve bağımsız olması
- D) Yöneticilerin hukuk kuralları önünde ayrıcalıklı olması

Test 48

YEŞİL

1.

Demokrasi bir tür yönetim şeklidir. Demokrasi ile yönetilen ülkelerde insanların eşitliği ve özgürlüğü ön plandadır.

Aşağıdakilerden hangisi demokrasinin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Temel hak ve özgürlükler yasalarla güvence altına alınmıştır.
- B) İnanç özgürlüğü hakimdir.
- C) Devlet yöneticileri sınırsız yetkiye sahiptir.
- D) Kişilerin can ve mal güvenlikleri garanti altındadır.

2. Hukuk devletlerinde kanunlara hem yöneticilerin hem de vatandaşların uyması gerekir. Hak ve özgürlüklerin yöneticiler tarafından ihlal edildiğini düşünen vatandaşlar, bu durumu mahkemeye taşıma hakkına sahiptirler.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin varlığını kanıtlar niteliktedir?

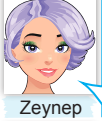

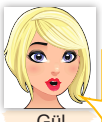
- A) Vatandaşların eşit haklara sahip olduğunu
B) Yöneticilerin sorumsuz olduğunu
C) Demokratik kuralların tam uygulanmadığını
D) Yöneticilerin vatandaşlar tarafından denetlendiğini

3.

Cumhuriyet yönetimi ile ilgili neler söyleyebilirsiniz?

Nihal Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Ekrem: Yöneticiler milletin çıkarlarını korumakla yükümlüdürler.
- B) Zeynep: Yöneticiler yalnızca Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar.
- C) Kerem: Güç ve iktidar hiçbir kimseye ya da gruba ait değildir.
- D) Gül: Herkes yasalar önünde eşittir.

4. Sosyal güvenceden yoksun olup, Yeşil Kart almaya hak kazanamayan ancak tedavi gideri ödeme gücünü aşanların, yataklı tedavi kurumlarında yatarak görecekları tedavi giderleri ile ilgili olarak;
- Bu kimselerin yatarak tedavileri için gerekli her türlü ilaç, tıbbi malzeme vb. kurum ve kuruluşlar tarafından temin edilecektir.
  - Bu kimselerden, taburcu işlemleri esnasında kesinlikle ücret talep edilmeyecek ve taburcu işlemlerinde herhangi bir zorlama yapılmayacaktır.

Yukarıda, Sağlık Bakanlığının yeşil kart uygulaması hakkındaki genelgesinden bir bölüm yer almaktadır.

Bu genelge, Cumhuriyetin hangi niteliğinin doğrudan bir uygulaması olarak gösterilebilir?

- A) Laik Devlet
B) Hukuk Devleti
C) Sosyal Devlet
D) Demokratik Devleti

5.

K. Atatürk

Bir devreye yetiştik ki onda her iş meşrû olmalıdır. Millet işleri de ancak milli kararlara dayanmakla, milletin genel hissiyatına tercüman olmakla sağlanır.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün bu sözünü doğrudan ilişkilendirilemez?

- A) TBMM'nin üstünde hiçbir güç yoktur.
B) Köylü milletin efendisidir.
C) Ben her olağanüstülüğü Meclisten bekleyenlerdenim.
D) Egemenlik kayıtsız şartsız millettir.

6. **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan;**

- Vergilerin herkesin gelirine ve kanunlara göre alınması
- Mahkeme yapılmadan hiç kimse- nin cezalandırılmaması

gibi maddeler Türkiye Cumhuriyeti için aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Demokratik devlet olduğunun
B) Sosyal devlet olduğunun
C) Laik devlet olduğunun
D) Hukuk devleti olduğunun

7. Aşağıda bir yasanın (kanunun) çıkarılma aşamaları karışık olarak verilmiştir.

- I. Komisyonlar
- II. TBMM Başkanlığı
- III. Kanun
- IV. Komisyon Raporu
- V. TBMM Genel Kurulu
- VI. Resmi Gazete

Buna göre doğru sıralama aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I – II – III – IV – V – VI
B) VI – V – IV – III – II – I
C) III – I – II – IV – VI – V
D) II – I – IV – V – III – VI

Test 49

SARI

1.

Sevgili öğrenciler, vatandaşların temel görevleri nelerdir?

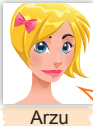
Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna;

Kanunlara uymak

Seçimlerde oy kullanmak

Vergi vermek

Yüksek öğretime devam etmek

yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin yanlış cevap verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız Erhan
- B) Kubilay ve Arzu
- C) Cihan ve Arzu
- D) Kubilay, Erhan ve Arzu

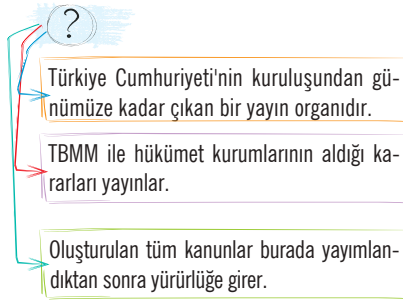
2.

Türkiye Devleti, millî egemenlik ilkesini benimseyen demokratik bir cumhuriyettir. Demokratik devletlerde yasama, yürütme ve yargı yetkileri farklı kurumlar tarafından kullanılır. Buna .....?..... denir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Referandum
- B) Kuvvetler birliği
- C) Güçler ayrılığı
- D) Veto

3.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Tercüman-ı Ahval
- B) Resmi Gazete
- C) Hakimiyetimiilliye
- D) İradeimiilliye

4.

Yukarıda verilenlerden hangilerinin vatandaşlık görevlerinden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

5.

TBMM'den çıkan kanunların yürürlüğe girmesi için;

- I. Millî Güvenlik Kurulu'nda imzaya sunulması
  - II. Cumhurbaşkanından onay alınması
  - III. Resmi Gazete'de yayımlanması
- durumlarından hangileri gereklidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6.

- I. Bakanlar Kurulu veya milletvekilleri tarafından kanun tasarısının TBMM'ye sunulması
- II. Muhalefet partilerinden kanun hakkında onay alınması
- III. TBMM Genel Kurulunda kanunun oylamaya sunulması
- IV. TBMM'ce kabul edilen kanunun Cumhurbaşkanı'nın onayına sunulması

Yukarıda verilenlerden hangisi kanun aşamasında yapılan uygulamalar arasında yer almaz?

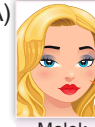
- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7.

7-A sınıfı öğrencilerinden bir grup bir araya gelerek on maddelik bir "Sınıf Anayasası" hazırlarlar. Daha sonra bu anayasaya uygun olarak, anayasa ile çelişmeyecek şekilde yasalar hazırlayıp, çalışma sonunda sınıf arkadaşlarına sunarlar.

Bu temsili sınıf çalışmasının, aşağıdaki kurumlardan hangisinin görev alanına girdiğine ilişkin öğrenci yorumlarından hangisi doğrudur?

A)

Yasama organı

B)

Yürütme organı

C)

Yargı organı

D)

Güvenlik kurulu

Test 49

MAVi

1. Kanun koyma, değiştirme ve kaldırma
- II. Kanunu uygulama ve hükümetin icraatını gerçekleştirme
- III. Yasalara ve hukuka aykırılıkları denetleme ve yasalara uymayanları cezalandırma

Verilen eşleştirme tablosunda boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri yazılmalıdır?

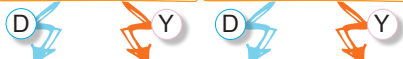
	I	II	III
A)	Yürütme	Yasama	Yargı
B)	Yasama	Yargı	Yürütme
C)	Yasama	Yürütme	Yargı
D)	Yargı	Yürütme	Yasama

2. TBMM'den çıkan kanun, yürürlüğe girmesi ve uygulanması için cumhurbaşkanına gönderilir.

Cumhurbaşkanı, kanunu 15 gün içinde imzalayarak yayınlamasını sağlamak durumundadır.

Cumhurbaşkanı isterse anayasa değişikliklerini halk oylamasına sunabilir.

1. çıkış 2. çıkış 3. çıkış 4. çıkış

Yukarıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek yönlendirici oklar takip edildiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3.

Türkiye Cumhuriyeti hukuk devleti anlayışını benimsediğinden mahkemelerin ve yargıçların bağımsız olmasına önem vermektedir. Bu nedenle hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Buna göre,

- I. yargının bağımsız olduğu,
II. adaletin herkese eşit dağıtıldığı,
III. yargılama yetkisinin yalnızca mahkemelere ait olduğu

yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

4.

Halkın çeşitli siyasi ve toplumsal sorunlar karşısında olumlu veya olumsuz görüşünü belirlemek için yaptığı oylama

Yukarıda verilen açıklama,

- I. Veto
II. Tasarı
III. Genel Kurul
IV. Referandum

yargılardan hangisini tanımlamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

5.

Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin bir kişi ya da kurum tarafından kullanılmasına .....▲..... farklı kurumlar tarafından kullanılmasına ise .....■..... denilmektedir.

Geçmişten günümüze kadar ülkemizdeki uygulamalar dikkate alındığında sembollerle boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Onay Seçim
B) Güçler birliği Güçler ayrılığı
C) Güçler ayrılığı Koalisyon
D) Vekalet Güçler ayrılığı

6.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde;

- I. İlgili Meclis komisyonu
II. Milletvekilleri
III. TBMM Genel Kurulu
IV. Cumhurbaşkanı

kurumlarından hangisinin kanun çıkarılması sürecindeki rolü en sonda-
dır?

- A) I B) II C) III D) IV

7.

Aşağıdakilerden hangisi Resmi Gazete'ye ait bir özellik değildir?

- A) Devletimizin devamlılığının göstergesidir.
B) Günlük olayların yayımlandığı gazetedir.
C) Onaylanan yasaların yayımlandığı yerdir.
D) Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bugüne kadar kesintisiz olarak yayınlanmıştır.

Test 49

YEŞİL

1.

- I. Bakanlar Kurulu'na güven oyu vermek
II. Savaş ilanına karar vermek
III. Cumhurbaşkanı'nı seçmek

Yukarıda verilenlerden hangilerinin TBMM'nin görev ve yetkilerinden olduğu söylenemez?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

2.

I. Durum

- Kamuoyunda şike yasası olarak kabul edilen yasa TBMM'de kabul edildi ve cumhurbaşkanına gönderildi.
- Cumhurbaşkanı gönderilen yasanın kamu vicdanını rahatsız ettiğini savunarak yasayı onaylamadı ve bir daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderdi.

II. Durum

- TBMM'de komisyon oluşturuldu. Geri dönen yasa incelendi. Hiçbir değişiklik yapılmadan kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildi.
- Cumhurbaşkanı da .....?.....

Yukarıda ülkemizde bir kanunun yapılması aşamasında yaşananlar verilmiştir.

Buna göre II. durumda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- TBMM'nin uygun olmayan bir kanun yaptığını düşünerek yasayı tekrar iade etti.
- İkinci kez geri çevirme yetkisi olmadığı için yasayı onayladı.
- TBMM'yi kapatarak yeniden seçimlerin yapılması kararını aldı.
- Konuyu Milli Güvenlik Kurulu'na sunarak TBMM'nin yasayı geri çekmesini sağladı.

3.

Ülkemizde Bakanlar Kurulu tarafından hazırlanan teklife **kanun tasarısı**; bir veya birden fazla milletvekili tarafından verilen teklife **kanun teklifi** denir.

Buna göre,

- Sivil Toplum Örgütleri'nin
- Bakanlar Kurulu'nun
- Milletvekillerinin
- Medya kuruluşlarının

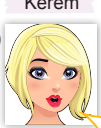
bir kanunun yapılmasında, hangilerinin etkisinden doğrudan söz edilebilir?

- Yalnız III
- I ve II
- II ve III
- II, III ve IV

4.

Yürütme, kanunları uygulama yetkisi olarak nitelendirilebilir. Bu yetki Anayasamızın 8. maddesine göre Cumhurbaşkanını ve Bakanlar Kurulu tarafından yerine getirilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görevleri arasında bulunmaz?

- Uluslararası antlaşmaları onaylayıp yayınlamak
- TBMM'ye kanun teklifi sunmak
- Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek
- Gerekteğinde TBMM'yi toplantıya çağırmak

5.

 Bir dava ile ilgili bazı yerlerden bana "çok fazla kurcalama. Devleti sen mi kurtaracaksın?"

Hakim
Sonra başın sıkıntıya girer de kimse arkanda durmaz." şeklinde telkinler geliyor. Oysa ki Anayasa'nın 138. maddesi, davaya bakan hâkimin hiçbir şekilde baskı altına alınmayacağını söylüyor. Ben de bana bu telkinde bulunanlara; "Ben hâkimim, yasalardan aldığım yetkiyle yargılama yapıyorum." şeklinde karşılık verdim.

Yukarıda bir hâkimin sözlerine yer verilmiştir.

Hakim bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- Yasaların yargı mensuplarını korumadığını
- Yargının iş yükünün fazla olduğunu
- Yeni anayasanın yapılması gerektiğini
- Yargı bağımsızlığını

6.

Türkiye Cumhuriyet'nde yargı yetkisini bağımsız mahkemeler kullanır.

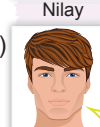

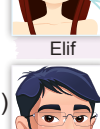
Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olabilir?

- Yargı mensuplarının milletvekilleri arasından seçilmesi
- Mahkemelerin hükümetin isteği doğrultusunda karar vermesi
- Mahkemelerin TBMM'ye alternatif kanunlar hazırlaması
- Hakimlerin anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak hüküm vermesi

7.

Demokrasiyle yönetilen ülkelerde çoğunluğu elde eden siyasi partinin kullanabileceği yetkiler sınırsız değildir. Yasa yapma, bu yasaları uygulama, bu yasalarla hukuka aykırılıkları denetleme ve yasalara uymayanları cezalandırma yetkilerinin tümü seçimi kazanan siyasi partinin elinde toplanamaz.

Parçaya göre demokratik yönetimlerde ilk önce olması gereken konusunda aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği doğrudur?

- Basın hürriyeti
- Siyasi partiler
- Kuvvetler ayrılığı
- Seçimler

Test 50
SARI

1. İnsanların özgür olarak çeşitli amaçlarını gerçekleştirmek için bir araya gelerek oluşturdukları kuruluşlara sivil toplum örgütü denir. Siyasi partiler, sendikalar vakıflar ve dernekler sivil toplum örgütlerine örnek olabilir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi sivil toplum örgütüne örnek olamaz?

- A) TEMA
B) RTÜK
C) AKUT
D) Hak - İş Sendikası

2.

Basın, milletin genel sesidir.

Aşağıda verilen kuruluşlardan hangisi Atatürk'ün sözü doğrultusunda kurulmuş olamaz?

- A) İrade-i Milliye
B) Hakimiyet-i Milliye
C) Cumhuriyet Halk Fırkası
D) Anadolu Ajansı

3. Günümüzde kamuoyunun oluşmasında en hızlı ve etkili faktör medya kuruluşlarının yayınlarıdır. Ülkemizde çok sayıda gazete, televizyon kanalı ve internet haber sitesi bulunmaktadır.

Buna göre, ülkemiz ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

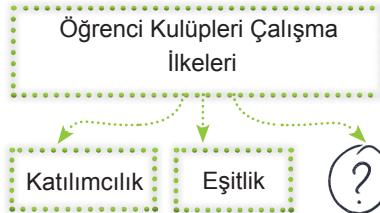
- A) Medya çeşitliliği bireysel özgürlükleri kısıtlamıştır.
B) Farklı görüşlerin halka duyurulması kolaylaşmıştır.
C) Medya önemli bir konuma gelmiştir.
D) Kamuoyu oluşturmak kolaylaşmıştır.

4. Eğitim, öğrencilere demokrasiyi yaşayarak öğrenmeleri için ortam hazırlar.

Aşağıdakilerden hangisi demokrasinin özümsemiği bir okula ait özellik olamaz?

- A) Okul imkanlarından öğrenciler eşit olarak yararlanır.
B) Sınıf başkanları seçim yoluyla belirlenir.
C) Öğrenciler sosyal kulüplere öğretmenlerinin istekleri doğrultusunda katılırlar.
D) Öğrenciler başkalarının haklarına saygı duyarlar.

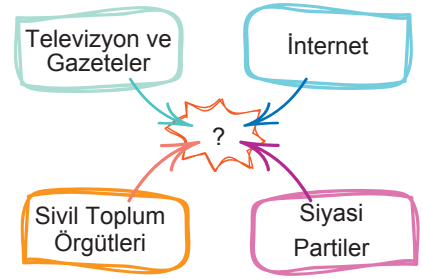
5.

Yukarıda şemada (?) ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Zorlama
B) Planlılık
C) İşbirliği
D) Üretkenlik

6.

Diyagramdaki “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kamuoyunu oluşturan etkenler
B) İletişim yöntemleri
C) Halkın yönetilmesinde etkili olan kurumlar
D) Bilinçli toplumun faydaları

7.

İzcilik; milliyet din, dil, ırk ayrımı yapmaksızın herkese açık olan, politik olmayan, eğitim amaçlı uluslararası bir gençlik etkinliğidir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Siyasi partilere ait izcilik teşkilatı bulunabilir.
B) İzcilik ülkemize ait bir örgütlenmedir.
C) İzcilikte düşünce ve inanç ayrımı olmaz.
D) İzcilik sadece ortaöğretim öğrencilerine yönelik bir çalışmadır.

Test 50
MAVi

1.

Bütün toplumu ilgilendiren herhangi bir konuda halkın benimsediği ortak görüşe kamuoyu denir. Bana kamuoyu oluşturma ile ilgili kimler örnek verebilir?

Özcan

Ankara'da Demetevler Mahallesi halkının, mahallelerine kurulan baz istasyonunun kaldırılması için yürüyüş yapması

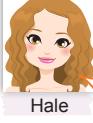
Hülya

Siyanürle altın arıtılmasına karşı çıkan Orduluların sahil yolunu kapatarak eylem yapmaları

İsmail

Oğlunun öğretmen ataması gerçekleşmeyen Mehmet Bey'in Başbakan ve Milli Eğitim Bakanı'na mektup yollaması

Hale

Nükleer Santral istemeyen Sinopluların Ankara'da oturma eylemi yapması

Öğretmenin sorusuna öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Özcan ve Hülya
- B) Hülya ve İsmail
- C) Hülya ve Hale
- D) Özcan, Hülya ve Hale

2.

Demokrasiyle yönetilen ülkelerde yöneticiler halk tarafından seçilir. Fakat halk tarafından seçilen yüzlerce kişinin tek bir karar etrafında birleşmeleri çok zordur.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunun aşılması için oluşturulan kurumlardır?

- A) Yüksek mahkemeler
- B) Siyasi partiler
- C) TBMM
- D) Belediyeler

3.

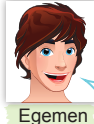

Savaşların olmaması, insanların ölmemesi için bir kampanya başlatacak olsanız neler yaparsınız?

Barış

Savaşların yıkıcı etkilerini gösteren fotoğraf sergileri açabiliriz.

Egemen

Savaşlarda yaralanan gazilerle röportaj yapıp gazete ve dergilere gönderebiliriz.

Ayşe

Savaş sonrası açlık ve yoksullukla mücadele eden bir ailenin dramını konu alan bir sinema filmi çekebiliriz.

Öğretmenin sorusuna öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Barış ve Egemen
- B) Barış ve Ayşe
- C) Egemen ve Ayşe
- D) Barış, Egemen ve Ayşe

4.

Medya organlarının yayınları TBMM çalışmalarında etkili olmaktadır. Bu yayınların etkisiyle değişikliğe uğramış pek çok kanun tasarısı veya teklifi olduğu gibi iptal edilen yasalar da vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kanunların yapılması aşamasında basın - yayın kuruluşlarının da onayı alınmaktadır.
- B) Kamuoyu oluşturmada medya etkili bir görev yapmaktadır.
- C) Medyanın kanun veya kanun tasarılarını eleştirmeleri yasaklanmıştır.
- D) Ülkemizde kanunlar medya tarafından yapılmaktadır.

5.

Duyarlı bir vatandaş olan İbrahim Bey kamyonlarla mahallelerde kaçak kömür satan şebekeyi bir televizyon kanalına ihbar etti. TV kanalının haberi üzerine zabıtalara kaçak kömürlere el koydular. Duyarlı vatandaşa Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na ödül verildi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Medyanın olumlu yönü anlatılmıştır.
- B) Duyarlı tutum bakanlıkça ödüllendirilmiştir.
- C) Vatandaşlar çevre kirliliğine sessiz kalmamışlardır.
- D) Kaçak kömür satanlar vatandaşlar tarafından darp edilmiştir.

6.

Ülkeyi yönetenlerin halkın tepkisinden çekinerek bazen aldıkları kararları uygulamaktan vazgeçtikleri ve geri adım attıkları görülmektedir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin devlet yönetimi üzerindeki etkisini gösterir?

- A) Yabancı güçlerin
- B) Yardım kuruluşlarının
- C) Milletvekillerinin
- D) Kamuoyu baskısının

7.

Siyasi partilerin özellikleri hakkında aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Siyasi parti kurmak için önceden izin almak gerekir.
- B) Her partinin belli bir siyasi görüşü vardır.
- C) İsteyen vatandaşlar herhangi bir siyasi partiye üye olabilir.
- D) Siyasi partiler seçimlere girme hak ve özgürlüğüne sahiptir.

Test 50

YEŞİL

1. Patnos - Erçiş ile Patnos - Ağrı kara yollarının yapımı için başlatılan imza kampanyasında 9 bin imza toplanarak Başbakanlık, Ulaştırma Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğüne gönderildi. Öte yandan bir grup vatandaş bozulan yollara dikkat çekmek için oluşan çukurlara çiçek ekerek tepkilerini dile getirdi. "Bozuk yolu protesto için çukurlara çiçek diktiler." başlıklı haber ulusal basında yer aldıktan sonra ilgililer tarafından yolların en kısa sürede yapılacağı açıklandı.
- Verilen bilgide öncelikle aşağıdaki-lerden hangisinin vurgulandığı söylenemez?**
- A) Kamuoyunun öneminin
B) Çevre bilincinin
C) Duyarlı vatandaşlığın
D) Yöneticilerin ilgisizliğinin
2. Konya'nın bir mahallesinin sakinleri, kurulmak istenen baz istasyonu inşaatını protesto ederek belediyeye şikayette bulundular. İnşaatın ruhsatlı olup olmadığının araştırılmasını istediler. Olay yerine gelen zabıta ekipleri, inşaatı ruhsatsız olduğu gerekçesiyle durdurarak mühürlediler.
- Bu mahalle sakinleri ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**
- A) Soruna karşı duyarsız kalmamışlardır.
B) Sorun karşısında birlikte hareket edememişlerdir.
C) Sorunlarını yasal çerçevede çözmüşlerdir.
D) Kamuoyu baskısı oluşturmuşlardır.

3. Adem Bey sivil toplum örgütlerinin başlatmış olduğu "Çevreyi temiz tutalım." kampanyasına katılarak,
- Yasak atıkları toprağa gömenlere,
  - Sulama kanallarına atık boşaltanlara,
  - Şantiye ve eğlence yerlerine karşı çıkmaya ve önlem almaya karar vermiştir.
- Buna göre Adem Bey'in aşağıdaki-lerden hangisiyle mücadele edeceği iddia edilemez?**
- A) Doğal çevreye zarar verenlerle
B) Suları kirletenlerle
C) İşyeri açıp çalıştıranlarla
D) Aşırı gürültü yapanlarla
4. Siyasi partilerin faaliyetleri anayasaya uygun olmalıdır.
- Buna göre siyasi partilerin uyması gereken kurallar arasında;**
- I. Ülkenin bölünmez bütünlüğünü kabul etmek
II. Hukuk devleti ilkelerine saygılı olmak
III. Demokratik ve laik devlet kurallarına bağlı olmak
- durumlarından hangileri gösterilebilir?**
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III
5. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, kamuoyunu aydınlatmak için gazeteler çıkarılması ve Anadolu Ajansı'nın kurulması faaliyetlerinde bulunmuştur.
- Atatürk'ün bu faaliyetleri, kamuoyu oluşturmada aşağıdakilerden hangisine önem verdiğini kanıtlamaktadır?**
- A) Kitle iletişim araçlarına
B) Siyasi partilere
C) Hükümete
D) Anayasaya

6. 2006 yılında duyarlı bir vatandaş, özel bir televizyon kanalını arayarak iki yıl önce zehir yüklü yüzlerce varilin gizlice toprağa gömüldüğü yeri söyledi. Televizyon kanalı bu varillerin gömüldüğü yeri belirleyerek görüntüledi. Bu olay bütün haber kanallarında birinci sırada yer alarak uzun süre gündemde kaldı. Uzmanlar ise bu durumun kanunlardaki cezaların yetersiz olmasından kaynaklandığını söylediler.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Çevreye saygı duymayan insanlar bulunmaktadır.
B) Vatandaş - medya işbirliği sayesinde kamuoyu oluşturulmuştur.
C) Yetkililer çevre sorununa karşı duyarsız kalmışlardır.
D) Cezaların caydırıcı olmamasının çevre sorunlarının oluşmasında etkisi vardır.
7. Halkın çoğunluğunun benimsediği düşünce kamuoyunun genel görüşü olur. Ulusal egemenlik ve demokrasinin ilkelerini benimseyen Türkiye Cumhuriyeti, bu ilkelerin gereği olarak yaptığı faaliyetlerde kamuoyunu dikkate alır.
- Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Türkiye Cumhuriyeti'nde kamuoyunun dikkate alındığını göstermez?**
- A) Cumhurbaşkanının kanunları resmi gazetede yayınlaması
B) Sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerine izin verilmesi
C) Çok partili siyasi hayata geçilmesi
D) Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşmasının önündeki engellerin kaldırılması

Test 51

SARI

1. Siyasi partilerin hepsinin ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi vb. alanlarda çeşitli görüş ve düşünceleri mevcuttur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Partilerin birbiriyle hiçbir zaman uzlaşamayacaklarının
- B) Tek partili yönetimin daha demokratik olduğunun
- C) Partilerin ülke yönetimine dair programlarının farklılık gösterdiğinin
- D) Partilerin üye sayılarının farklı olduğunun

2.

Yukarıda bir kampanyada kullanılan afişler yer almaktadır.

Bu afişlerin konusuyla ilgili aşağıdaki öğrencilerden hangisinin ifadesi doğrudur?

- A) Basın özgürlüğü
- B) Din ve Vicdan Hürriyeti
- C) Seçme ve Seçilme Hakkı
- D) Eğitim Hakkı

3. Kamuoyu, bir konuyla ilgili halkın genel düşüncesine denir. Kamuoyu oluşturmak ise "bir düşüncüyü yaygınlaştırmak ve halkın dikkatini o düşünce etrafında toplamak ve yoğunlaştırmak"tır. Kamuoyu, egemenliğinin halkta olduğu yönetim biçimlerinde daha etkilidir.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi kamuoyu oluşturmaya daha uygun yönetim biçimidir?

- A) Teokrasi
- B) Demokrasi
- C) Oligarşi
- D) Monarşi

4.

Sivil toplum kuruluşlarının gayretleri sonucunda uzun süredir sıra bekleyen çevre yasası, TBMM'de görüşülmeye başladı.

Bir gazete haberi

Verilen habere göre;

- I. Sivil toplum kuruluşlarının kamuoyu oluşturmada önemli rolünün olduğu
- II. Yasaların TBMM'de görüşülerek çıkarıldığı
- III. Demokratik yollarla hakların korunamayacağı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

K. Atatürk

Basın, ulusun sesidir.

Atatürk bu sözüyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Basının büyük bir hızla geliştiğini
- B) Basının toplumsal görev üstlendiğini
- C) Basının kısıtlanması gerektiğini
- D) Basınsız bir ülkenin daha rahat olacağını

7. I. Televizyon
II. Gazete
III. Radyo
IV. Dergi

Kamuoyu oluşturulmasında yukarıdaki kitle iletişim araçlarından hangisinin daha az etkili olduğu söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7.

Halkın, çeşitli siyasi ve toplumsal sorunlar karşısında, olumlu ya da olumsuz görüşünü belirlemek için yapılan oylamaya ..... denir.

Verilen tanımda "?" ile gösterilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) seçim
- B) teklif
- C) referandum
- D) demokrasi

Test 51

MAVi

1. Milli Mücadele yıllarında, Sivas Kongresinde İradeimilliyе Gazetesinin yayımlanması kararlaştırıldı. Kısa bir süre sonra Ankara'da Mustafa Kemal'in önderliğinde Hakimiyetimilliyе Gazetesi yayımlanmaya başladı.

Buna göre, Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili,

- I. Kamuoyu oluşturmada kitle iletişim araçlarının rolünün bilincindedir.
- II. Yaptığı inkılapların halka benimsetilmesinde kitle iletişim araçlarından yararlanmıştır.
- III. Kitle iletişim araçları sayesinde halkı kendi gibi düşünmeye zorlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2.

Sevgili çocuklar, günümüzde kamuoyunun oluşmasında hangi iletişim aracı daha etkilidir?

Melek Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A) Televizyon	B) Gazete
C) Radio	D) Dergi

3.

Kamuoyu; toplumu ilgilendiren herhangi bir sorun, olay veya konu hakkında halkın benimsediği genel düşünce ya da ortak kanaate denir.

Kamuoyu oluşmasında neler etkilidir konusunda aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

A) Sivil toplum kuruluşlarının
B) Vergi vermenin
C) Kitle iletişim araçlarının
D) Siyasi partilerin

4.

Çevremizde ve dünyada olup bitenleri basın ve yayın yoluyla öğreniriz.

Basın ve yayın, kamuoyunun oluşmasında önemli görevler üstlenir.

Yukarıdaki şemada "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kitle iletişim araçları gereksizdir.
 B) Kitle iletişim araçları faydalı unsurlar içerir.
 C) Basın yayın ilkelerine uymak kitle iletişim araçlarının sorumluluğundadır.
 D) Basın yayın araçları çeşitli sorunlar oluşturmaktadır.

5.

Hükümet, tutum ve hareketlerini düzeltmek için kamuoyuna önem verince kamuoyu örgütlenir. Kamuoyunun daima yararlanabilecek, hazır hâlde bulunabilmesi onun bir örgüte sahip olması ile mümkündür. *K. Atatürk*

Atatürk'ün bu sözlerine bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Hükümet kamuoyunu yönlendirmelidir.
 B) Kamuoyu hükümetin sürekli karşısında olmalıdır.
 C) Hükümetler kamuoyunun örgütlenmesine yardımcı olmalıdır.
 D) Hükümet kamuoyunu kontrol etmelidir.

6.

Ulusun oy ve isteğine dayanan her işin sonucunda ulus için iyilik ve mutluluk olacağı kesindir. *K. Atatürk*

Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Örf ve adetlerin
 B) Ekonomik kalkınmanın
 C) Hukuk kurallarının
 D) Kamuoyunun

7.

Demokrasinin kurumsallaştığı yerlerde sivil-toplum gelişmekte, sivil toplumun geliştiği yerlerde de demokrasi kök salmaktadır.

Efe'nin sözlerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sivil toplum demokrasiyi, demokrasi de sivil toplumu besler.
 B) Demokrasi ile sivil toplum kuruluşları arasında bir bağ ve ilişki yoktur.
 C) Sivil toplum demokrasiinin sonucu değil, nedenidir.
 D) Demokrasi olmadan sivil toplum daha fazla gelişir.

Test 51
YEŞİL 7

1.

Home About Product Service Contact

Çözüm Haber

Mersin Akkuyu'daki nükleer santralin yapılmasına karşı, sivil toplum kuruluşlarının başlattığı kampanya sonuç verdi. İmzaların meclise sunulmasıyla TBMM bu konunun yeniden görüşülmesini gündeme aldı.

Yukarıda verilen internet haberine bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türk halkının tamamı kampanyaya destek vermiştir.
 B) Halk nükleer santral kurulmasını desteklemektedir.
 C) Sivil toplum kuruluşları yönetimin kararını etkilemiştir.
 D) Yöneticiler sivil toplum kuruluşlarının görüşlerini dikkate almamışlardır.

2. Basın ve yayın yalnızca kamuoyu oluşturmakla kalmaz aynı zamanda halkın görüşlerini yayınlarak yöneticilerin dikkatini çeker. Görülen aksaklıkları ortaya koyar, yöneticilerin harekete geçmesine neden olur.

Metindeki görüşü Atatürk'ün aşağıdaki hangi sözü özetlemektedir?

- A) Basın, ulusun sesidir.
B) Köylü milletin efendisidir.
C) Egemenlik kayıtsız, şartsız millettir.
D) Herkes dinini seçmekte serbesttir.

3.

K. Atatürk

İnsanların fikirlerini serbest söylemek ve yaymak hakkıdır. Vatandaşlar, kendi eğitim ve öğretimleri için ve halkın yararları noktasında fikirlerini karşılıklı olarak alıp vermedirler, düşündüklerini istedikleri gibi söyleyebilmelidirler. En büyük gerçekler ve ilerlemeler, fikirlerin serbest ortaya konması ve karşılıklı alıp verilmesi ile ortaya çıkar ve yükselir.

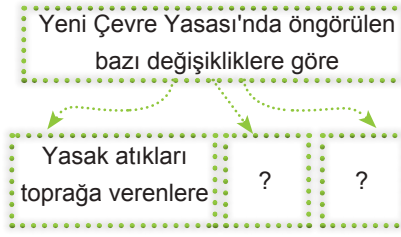
Atatürk'ün bu sözlerine bakılarak;

- I. Demokrasinin gelişmesi için kamuoyunda farklı görüşlerin olması gerektiğine inanmaktadır.
II. Demokrasinin korunması için kamuoyunun baskı altında tutulması gerektiğini düşünmektedir.
III. Basın özgürlüğünü desteklemektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4.

Verilen mevcut yasadaki para cezaları önemli oranda artırılmıştır.

Yukarıdaki şemada "?" olan kutulara aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Su koruma alanlarına yer üstü ve yer altı sularına, sulama kanallarına atık boşaltanlara,
B) Tehlikeli atıkları ülkeye sokanlara ya da bunlarla transit geçiş yapanlara
C) Gürültü ve titreşime neden olan konutlara, ulaşım araçlarına, fabrika, şantiye ve eğlence yerlerine
D) Gerekli, atık, arıtma veya bertaraf tesislerini kurup çalıştıranlara

5.

Home About Product Service Contact

Çözüm Haber

ORMANLAR BİZİMDİR

Ormanların korunması için binlerce imza toplandı. Ormanların korunması için halk imza kampanyası başlatıldı ve ağaçların yok olmaması için toplanan imzaları Tarım Orman ve Su Bakanlığına gönderdi.

Verilen internet haberinden yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğayı korumak yalnızca devletin görevidir.
B) Halk ormanların korunması konusunda duyarsızdır.
C) Halk toplumsal sorunlar karşısında kamuoyu oluşturabilir.
D) Kamuoyu oluşturmak halkın yapabileceği bir şey değildir.

6.

Kamuoyu, toplumu ilgilendiren bir konuda halkın genel düşünce ve görüşüdür.

Buna göre kamuoyu oluşturmak için,

- I. miting,
II. televizyon
III. imza kampanyası,

gibi araçlardan hangileri kullanılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7.

Sivil toplum kuruluşlarının etkinliğinin artmasının;

Derya

halkın bilinçlenmesi

İzzet

demokrasinin gelişmesi

Dilek

halkın isteklerinin yönetimi ulaşması

öğrencilerden hangilerinin söylediği gelişmelere ortam hazırlaması beklenir?

- A) Derya ve İzzet
B) Derya ve Dilek
C) İzzet ve Dilek
D) Derya, İzzet ve Dilek

Test 52

SARI

1.

Okullarda vatandaşlık eğitimi ve demokrasi bilinci kazandırmak için uygulamalı olarak yapılan çalışmalara ne denir?

Ayşe Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Akademik başarı

B)

Eğitsel kulüp

C)

İnsan hakları

D)

Beden eğitimi

2.

Okul ortamında bütün öğrencilere düşüncelerini özgürce açıklama, farklı düşüncelere saygılı olma gibi alışkanlıklar kazandırılmaktadır.

Bu durum, öğrencilere aşağıdakilerden hangisinin benimsetilmeye çalışıldığını göstermektedir?

- A) Demokrasi düşüncesinin
- B) Farklı bireyler olmanın
- C) Toplumsal dayanışmanın
- D) Doğru meslek seçiminin

3.

Okulda öğrencilerine demokrasi anlayışını uygulayarak öğretme amacı taşıyan bir öğretmen;

- I. Sınıf başkanı seçme
  - II. Öğrencileri geziye götürme
  - III. Veli toplantısı düzenleme
- davranışlarından hangilerini yaparsa doğru olur?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

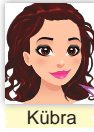
4.

Sosyal etkinliklerle öğrencilere kazandırılması amaçlanan tutum ve davranışlara örnek verir misiniz?

Abdullah Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış örnek vermiştir?

A)

Çevreyi koruma

B)

Planlı ve verimli çalışma

C)

İnsan hakları ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme

D)

Şahsi çıkarlarını ön planda tutma

5.

- I. Bilinçli Tüketici Kulübü
  - II. Fotoğrafçılık Kulübü
  - III. Silah ve Güvenlik Kulübü
  - IV. Demokrasi ve İnsan Hakları Kulübü
- Yukarıdakilerden hangisinin okullarda faaliyet gösteren sosyal kulüplerden biri olduğu söylenemez?**

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

6.

I

Ormanlar yurdun süsüdür.

II

Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası hürriyettir.

III

İnsanları sevmeyi öğrenmek mutluluğun anahtarıdır.

IV

İnsan insana köle olamaz.

Yukarıdakilerden hangisi Demokrasi, İnsan Hakları ve Vatandaşlık Kulübü'ne ait sloganlardan biri olamaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7.

- I. Sınıfın en çalışkanı sınıf başkanı yapılmalıdır.
- II. Tecrübesi çok olan öğrenci başkan olmalıdır.
- III. Öğretmenin uygun gördüğü öğrenci sınıf başkanı olmalıdır.
- IV. İstekliler arasında kapalı oylama sonucu en çok oyu olan kişi sınıf başkanı seçilmelidir.

Sınıf başkanının belirlenmesinde yukarıdaki işleyişlerden hangisi demokratik bir yoldur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Test 52

MAVi

1.

Sevgili çocuklar, sosyal etkinliklerle öğrencilere kazandırılması amaçlanan tutum ve davranışlar nelerdir?

Adem Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış örnek vermiştir?

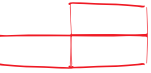
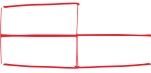
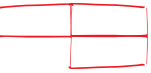
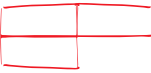
- A) Melek: Haklarına sahip çıkabilme ve sorumluluklarını yerine getirme
- B) Murat: Sadece kendi fikirlerine ve görüşlerine değer verme
- C) Sinem: İnsan hakları ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme
- D) Kenan: Çevremizdeki sorunlara karşı duyarlı olma ve sorunların çözümünü katkı sağlama

2. Yandaki şekilde eğitici kulüp çalışmalarında kazandırılmak istenen bazı özellikler verilmiştir.

Disiplin	İşbirliği
Bencillik	Plancılık

Buna göre, yanlış olan özellik çıkarıldığında şeklin yeni görünümü aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A) B)
- C) D)

3. Öğrenciler, okullardaki eğitsel kulüp çalışmalarıyla;

- Sınavlardaki başarılarını artırır.
- Demokratik yaşama hazırlanır.
- Grupla çalışmayı öğrenir.
- Toplumsal değerleri öğrenir.

Yukarıda eğitsel kulüp çalışmalarıyla ilgili verilen yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) I B) II C) III D) IV

- 4.

Yukarıdaki görselde bir grubun çalışmalarına yer verilmiştir.

Buna göre grupta ilgili;

- Ormanların tahrip edilmesine katkı sağlamaktadırlar.
- Çevre sorunlarıyla ilgilenmektedirler.
- Dayanışma içinde hareket etmektedirler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

- 5.

Yukarıdaki şemada "Eğitici Kulüp Çalışmalarında Temel Esaslardan" bazıları verilmiştir.

Buna göre "?" ile gösterilen kutuya aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) Planlılık B) Katılımcılık
C) İş birliği D) Ayrımcılık

- 6.

Sevgili çocuklar, okullarda okul başkanlık seçimlerinin yapılmasının neler kazandırdığını söyler misiniz?

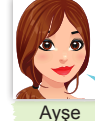
Hale Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Dayanışmayı artırır.
- B) Disiplin sorunları doğmasına yol açar.
- C) Demokrasi kültürü gelişir.
- D) Sorumluluk duygusu gelişir.

- 7.

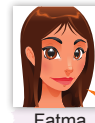
Toplumsal sorunlarla ilgilenme ve çözümüne katkı sağlayabilme

Çevreyi koruma

Bireysel çıkarları öne çıkarma

Gruba karşı sorumluluk duyabilme

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi eğitsel ve sosyal kulüplerin amaçlarından birini söylenmemiştir?

- A) Hasan B) Ayşe
C) Hüseyin D) Fatma

Test 52 YEŞİL 7

- 1.

Sevgili çocuklar, okulda katıldığınız sosyal kulüp çalışmalarında neler öğrendiniz? Size ne gibi katkıları oldu?

Pınar Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Mert: Demokratik ilkelere uygun hareket etmeyi öğrendim.
- B) Zahide: Sosyal etkinliklere katılma yönündeki becerilerimde gelişme oldu.
- C) Kadir: Öğrendiklerimin normal hayatta işime yaramadığını gördüm.
- D) Sevtap: İş birliği yaparak sorunları çözmeyi öğrendim.

2.

Ben okulumuzun Çevre Kulübü'ne üyeyim. Haftalık toplantılarımızda etkinlik yapma ile ilgili bir öneri geldi. Öneri oy çokluğu ile kabul edildi. İlk toplantımızda ağaç dikme kampanyasına katılmaya karar verdik.

Zeynep'in sözlerine bakarak katıldığı kulübün faaliyetlerinin;

- I. Demokratik kültürü benimseme
  - II. Grup çalışmalarına uyum sağlama
  - III. Topluma ve çevreye faydalı olma
- kazanımlarından hangilerinin elde edilmesine katkı yaptığı söylenebilir?**

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

Okul, insanın sosyal bir varlık haline gelmesinde en önemli etkenlerden biridir. Birey, aldığı eğitim sayesinde pek çok bilgi ve beceri kazanır. Bireylerin okulda gördüğü eğitici kulüp çalışmaları da bireyi hayata hazırlayan çalışmalar arasında gösterilebilir.

Eğitici kulüp çalışmalarının bireye kazandırdıkları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Öğrenciyi özgür kılarak etkin birey olmasını sağlaması
- B) Öğrencilerin çalışma hayatına hazırlanmasını sağlaması
- C) Bireyin kendini serbestçe ifade etmesini sağlaması
- D) Öğrencilerin sosyalleşmesini sağlaması

4.

Okullarda, eğitsel ve sosyal faaliyetlerin yürütülmesi sırasında dikkat edilen temel ilkeler aşağıda sıralanmıştır.

- seçme ve temsil hakkı
- Genel ve eşit oy verme
- Farklı düşünce ve inançlara hoşgörü gösterme
- İnsan haklarını, temel hak ve özgürlükleri koruma

Buna göre aşağıdaki çalışmalardan hangisinin bu ilkeler doğrultusunda yapıldığı söylenemez?

- A) Öğrencilerin okul yönetimine katılmasının
- B) Okul öğrenci meclisinin çalışmasının
- C) Okullarda eğitsel kulüp toplantılarının yapılmasının
- D) Sınıf başkanının, öğretmen tarafından belirlenmesinin

5.

Okullar, demokrasiyi yaşayarak öğrenmemize ve demokrasi kültürünün yerleşmesine katkı sağlayan eğitim kurumlarıdır. Okullarımızda 2004 yılından itibaren uygulanan "Demokrasi Eğitimi ve Okul Meclisleri Projesi" bu kapsamda yapılan faaliyetler arasındadır. Bu proje doğrultusunda, illerde ve ilçelerde öğrenci meclisleri oluşturulmuştur.

Metinde sözü edilen projenin, demokrasinin temel ilkelerinden hangisine katkı sağlayacağı sonucuna varılabilir?

- A) Eşitlik
- B) Özgürlük
- C) Seçme ve seçilme
- D) Bağımsızlık

6.

Okullar, bireylerin demokrasiyi yaşayarak öğrendikleri yerlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi tahtada verilen bilgiye örnek olarak gösterilemez?

- A) Melek'in, görüşlerine katılmadığı Duygu'yu dikkatlice dinlemesi, sonra da kendi görüşlerini söylemesi
- B) Meltem'in okul başkanlığı seçimine katılması
- C) Serdar'ın sınıf içindeki bazı sorunlarla ilgili öğretmene çözüm önerileri sunması
- D) Kemal'in kendisine şaka yapan arkadaşına onu iterek karşılık vermesi

7.

Okulda demokrasi kültürünün yerleşmesine katkıda bulunmak için yapılması gerekenler

Yukarıdaki şekilde "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Okul imkânlarının sınıf ayrımı gözetilerek sunulması
- B) Öğrencilere sorunlarını şiddet kullanılarak çözebileceklerinin öğretilmesi
- C) Sınıf başkanının ve eğitici kulüp görevlilerinin seçimle belirlenmesi
- D) Öğrenciler arasında ayırım yapılarak gerginlik oluşturulması

Doğru - Yanlış

9

Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” harfi yazınız.

1.

Kurultaydan TBMM'ye kadar Türk devletlerinde meclis uygulamasının var olması, yönetim biçiminin hiç değişmediğini gösterir.

2.

Kanun-i Esasi Türk tarihinin ilk anayasasıdır.

3.

İnsan haklarına saygılı olmak, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel özelliklerinden biridir.

4.

Ülkemizde, muhtaç olanlara ücretsiz sağlık hizmeti alabilmeleri için yeşil kart verilmesi, hukuk devleti olmanın bir gereğidir.

5.

Hiç bir kanunun anayasaya aykırı olamaması, anayasasının üstünlüğünü gösterir.

6.

Kanun yapma görevi TBMM'nindir.

7.

Yasama organında, sivil toplumun temsilcileri ile muhalefet partileri görev yapar.

8.

Siyasi partiler kamuoyu oluşturmada etkin olabilirler.

9.

Halkın doğru bilgilendirmesi için medya organları bağımsız olmamalıdır.

10.

Demokrasilerde kamuoyu eğilimlerine değer verilir.

11.

Okullardaki sosyal kulüp çalışmaları, öğrencilerin demokratik alışkanlıklar kazanmasını sağlar.

12.

Okullar demokrasiyi yaşayarak öğrenmemize ortam hazırlar.

Boşluk Doldurma

10

Etkinlik

yasalara

seçimle

yasama

Resmi Gazete

yönetmeyi

kamuoyu

Divan-ı Hümayun

esas

Tanrı

Kuvvetler ayrılığı

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun olan ifadelerle doldurunuz.

1. Türk İslam devletlerinde Kurultay'ın yerini _____ almıştır.
2. İlk Türk devletlerinde egemenliğin kaynağı _____ dır.
3. Demokrasi yönetimlerinde millet egemenliği _____ alınır.
4. Demokratik ülkelerde yöneticiler _____ belirlenir.
5. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin _____ organıdır.
6. Ülkemizde herkes _____ uymak zorundadır.
7. Siyasi partiler oluşturdıkları _____ ile yasa yapma aşamasında TBMM üzerinde en etkili kurumlardır.
8. Sosyal kulüplerde veya eğitici kol gruplarında kendi kendimizi _____ öğreniriz.
9. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu günden bugüne kadar çıkan yayın organının adı _____ dır.
10. Demokratik yönetimlerin olmazsa olmazı _____ dır.

SOSYAL BİLGİLER

7. Ünite

ÜLKELER ARASI KÖPRÜLER

Bir Dünya Savaşı

Küresel Sorunlara Küresel Çözümler

İnsanlığın Sorumluluğu

Test 53
SARI

1. I. Dünya Savaşı Öncesinde Devletler Arasındaki Bloklaşmalar

Üçlü İttifak Grubu	Üçlü İtilaf Grubu
Almanya	İngiltere
Rusya	Avusturya-Macaristan
İtalya	Fransa

Tabloda verilen bilgilerin doğru olabilmesi için hangi ülkelerin yer değiştirilmesi gerekmektedir?

- A) Rusya - Avusturya Macaristan
B) İtalya – Fransa
C) Rusya – Fransa
D) İtalya – Avusturya Macaristan

2. Arkadaşlar,
I. Dünya Savaşı'nın çıkma sebepleri nelerdir?

Sanayi İnkılabı

Özer

Fransız İhtilali

Rifat

Rönesans

Ercan

Meşrutiyet'in ilanı

Sena

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Özer ve Ercan
B) Rifat ve Özer
C) Özer, Ercan ve Rifat
D) Özer, Rifat ve Sena

3.

Bir ülkenin kendisinden güçsüz bir ülkeyi ve bu ülke üzerinde yaşayan halkı ekonomik ve siyasal çıkarlar sağlamak amacıyla egemenliği altına almasına denir.

Tabloda verilen bilgiye en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teokrasi B) Bloklaşma
C) Sömürgecilik D) Ulusçuluk

4.

I. Dünya Savaşı'na İttifak grubunda katılıp savaşın süresini uzatan devlet

İttifak bloğunda savaşa başlayıp İtilaf bloğuna geçen devlet

Savaşa sonradan katılıp İtilaf bloğunun kazanmasını sağlayan devlet

Eşleştirme tablosu doldurulduğunda aşağıdaki ülkelerden hangisi dışarıda kalır?

- A) ABD B) İtalya
C) Osmanlı Devleti D) Fransa

5.

Avrupa'da I. Dünya Savaşı öncesinde zengin maden yataklarına sahip olan Alsas - Loren bölgesi için rekabet eden ve farklı bloklarda yer alan ülkeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere - Almanya
B) Fransa – Rusya
C) Fransa – Almanya
D) İtalya – Rusya

6.

I. Dünya Savaşı başladıktan sonra Avrupa'da birçok devlet İngiltere ve Fransa'nın etkisiyle İtilaf Devletleri bloğunda savaşa katılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelere örnek olamaz?

- A) Yunanistan B) Bulgaristan
C) Romanya D) İtalya

7.

I. Dünya Savaşı'nı Başlatan Olay

Yukarıdaki şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Almanya'nın İngiltere limanlarına taarruz başlatması
B) Fransa'nın Almanya'dan Alsas – Loren'i geri alması
C) Rusya'nın Panslavizm'i Avusturya Macaristan topraklarında yaymaya başlaması
D) Avusturya Macaristan veliahtının Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesi

Test 53
MAVi

1.

Panslavizm : Rusya'nın Slav asıllı bütün milletleri birleştirme çabasıdır.

Bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı Devleti
II. Fransa
III. Avusturya-Macaristan
ülkelerinden hangilerinin Panslavizm akımından olumsuz yönde etkilendiği savunulabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I , II ve III

2. – Siyasi birliğini diğer Avrupa ülkelere göre geç tamamladı.
– Gelişen sanayisi için İngiltere ile sömürgecilik yarışına girdi.
– Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan yararlanmak için bu devleti I. Dünya Savaşı'na teşvik etti.
– İttifak Devletleri'nin en güçlüsüydü.

Yukarıda özellikleri verilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

3.

Kavram haritasında “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Osmanlı Devleti'nin çöküşü engelleme çalışmaları
B) Avrupalıların baskısıyla yapılan yenilikler
C) II. Mahmut Döneminde yapılan ıslahatlar
D) I. Dünya Savaşı'na neden olan gelişmeler

4. **Osmanlı Devleti'nde 1829'da Yunanistan'ın; 1878'de Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın; 1908'de Bulgaristan'ın ve 1912'de Arnavutluk'un bağımsız olmasında aşağıdakilerden hangisinin doğrudan etkisi vardır?**

- A) Sanayi İnkılabı'nın
B) Yeniçeri ayaklanmalarının
C) Milliyetçilik akımının
D) Kapitülasyonların

5. **Azınlık** : Bir ülkede yerleşmiş, fakat bünyesine girdikleri devletlerin halkından din, dil, ırk vb. bakımlarından ayrılan topluluklara denir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde azınlık statüsüne girmez?

- A) Rumlar
B) Ermeniler
C) Kırım Türkleri
D) Yahudiler

6. **Balkan Savaşları'nın çıkmasında;**

- I. Coğrafi Keşifler
II. Panslavizm
III. Milliyetçilik düşüncesi

gibi durumlardan hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7. I. Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ, Romanya'ya saldırmışlardır.
II. Osmanlı Devleti Edirne ve Kırklareli'yi geri almıştır.
III. Arnavutluk bağımsız olmuştur.

II. Balkan Savaşı ile ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

1. Savaşın önce İttifak Devletleri grubunda yer alan İtalya, İtilaf Devletleri'nin Anadolu topraklarının bir bölümünü savaş sonrasında İtalya'ya bırakma teklifleri karşısında saf değiştirmiştir.

Buna göre;

- I. İttifak Grubu güç kaybetmiştir.
II. Osmanlı toprakları savaş sonrasında paylaşılacak istenmektedir.
III. Almanya'nın İtalya'ya saldırması bu ülkenin blok değiştirmesine neden olmuştur.
IV. İtalya kendi çıkarlarını ön planda tutmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I, II ve IV
D) I, II ve III

2.

Amaç

Avrupalı devletler Fransız İhtilali ve Panslavizm anlayışını bahane ederek Osmanlı Devleti'ni çok uluslu yapısı nedeniyle parçalamak istemişlerdir.

Osmanlı Devleti'nin Aldığı Önlem

Yukarıda boş bırakılan kutuya aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Tanzimat Fermanı'nı ilan etmiştir.
B) Islahat Fermanı ile azınlıklara geniş haklar vermiştir.
C) I. ve II. Meşrutiyet ilan edilerek tüm vatandaşların yönetime katılması sağlanmıştır.
D) Avrupa Hristiyan birliği parçalanmaya çalışılmıştır.

3. Avrupa'da Meydana Gelen Gelişmelerin Osmanlı Devleti'ne Etkileri

Gelişme	Sonuç
I. Coğrafi Keşifler	Ticaret yolları değiştiği için Osmanlı ekonomik kayba uğramıştır.
II. Rönesans ve Reform	Avrupa bilim ve teknolojiye ilerleyerek Osmanlı Devleti'ni her alanda geçmiş Osmanlı kurumları Avrupa'nın gerisinde kalmıştır.
III. Sanayi İnkılabı	Avrupa azınlık haklarını bahane ederek Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmış, çok uluslu Osmanlı Devleti'nde azınlık ayaklanmaları çıkmıştır.
IV. Fransız İhtilali	Ham madde ihtiyacını karşılamak isteyen sömürgeci devletler Osmanlı topraklarına saldırmışlar. Kapitülasyonlar nedeniyle Osmanlı esnafı ve Lonca teşkilatı çökmüştür.

Verilen eşleştirmedeki bilgilerin doğru olabilmesi için kaç numaralı gelişmelerin yer değiştirmesi gerekmektedir?

- A) I ve II   B) II ve III
C) II ve IV   D) III ve IV

4. I. Balkan Savaşı'ndan sonra imzalanan Londra Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nden en büyük toprağı Bulgaristan almıştır. Bu durum diğer Balkan devletlerinin tepkisine neden olmuş ve Bulgaristan'a savaş açmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bulgaristan I. Balkan Savaşı'ndan en kârlı çıkan devlettir.
B) Osmanlı Devleti'nden alınan topraklar Balkan devletleri arasında savaşa neden olmuştur.
C) Bulgaristan II. Balkan Savaşı'nda diğer Balkan devletlerini de yenmiştir.
D) Osmanlı Devleti I. Balkan Savaşı'ndan zararlı çıkmıştır.

5. I. Balkan Savaşı'nda yenilen Osmanlı Devleti Balkan topraklarından çekilmiştir. Bölgede kalan Türkler azınlık durumuna düşmüşlerdir.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
II. Balkanlarda Türklerin azınlık sorunu başlamıştır.
III. Osmanlı kaybettiği toprakları geri almak için tekrar savaş başlatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

6. Aşağıda I. Dünya Savaşı öncesinde yaşanan bazı gelişmeler verilmiştir.

I. Durum

Maliye Bakanı Cavit Bey : Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında bir ittifak yapılması her iki devlet açısından da uygun olabilir.

İngiliz Deniz Bakanı Churchill : "...Yeni siyasi bağlar altına giremeyiz..."

II. Durum

Cemal Paşa : Osmanlı Devleti ile Fransa arasında bir ittifak yapılması son derece ehemmiyet arz etmektedir.

Fransız Dış İşleri Bakanlığı : Rusya razı olmadığı sürece böyle bir ittifak mümkün değildir.

Buna göre, İtilaf Devletleri'nin Osmanlı Devleti'nin ittifak önerilerini reddetmelerinde;

- I. Osmanlı topraklarını kendi aralarında paylaşmayı düşünmeleri
II. Osmanlı Devleti'nin askeri ve ekonomik yönden güçsüz olması
III. İngiltere ile Fransa'nın Rusya'yı kaybetmek istememeleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) I ve III   D) I , II ve III

7. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı başladıktan sonra savaşa katılmamış, tarafsızlığını ilan etmiştir. İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'nin bu tutumundan memnun olmuşlardır.

Buna göre;

- I. İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesini istememişlerdir.
II. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nın başında İtilaf grubunda yer almıştır.
III. Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesi ile I. Dünya savaşı sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III
C) I ve II   D) II ve III

Doğru - Yanlış

11 Etkinlik

Aşağıda cümlelerin başına doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. Türkiye, Milletler Cemiyetinin kurucu üyelerinden birisidir.
2. İtalya I. Dünya Savaşı sırasında taraf değiştirmiştir.
3. Osmanlı Devleti, Çanakkale Cephesinden galibiyetle ayrılmıştır.
4. I. Dünya Savaşı, İttifak Devletlerinin zaferiyle sonuçlanmıştır.

Test 54

SARI

1. Panslavizm politikasını kendi çıkarları doğrultusunda kullanan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bulgaristan B) Rusya
C) Osmanlı Devleti D) İtalya

2. Aşağıdaki devletlerden hangisinin II. Balkan Savaşı'na katıldığı söylenmez?

A) Yunanistan B) Makedonya
C) Romanya D) Sırbistan

3. Aşağıdaki Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda çarpıştığı bazı cepheler yer almaktadır.

I. Makedonya
II. Galiçya
III. Filistin
IV. Romanya

Buna göre, yukarıda yer alan cephelerden hangisinin diğerlerinden farklı olduğu söylenbilir?

A) I B) II C) III D) IV

4. ▲ Osmanlı Devleti, Rusya ile mücadele etmiştir.

■ "Sarıkamış Harekatı" on binlerce askerin şehit düşmesine neden olmuştur.

★ Ruslar, Doğu Karadeniz sahillerini ve Doğu Anadolu'da bazı illeri ele geçirmişlerdir.

Yukarıda sembollerle özellikleri verilen cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Irak B) Kafkas
C) Suriye - Filistin D) Çanakkale

5. Aşağıda verilenlerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinin sonuçları arasında gösterilemez?

A) Yeni cepheler açılmış savaş geniş bir alana yayılmıştır.
B) Almanya'nın cephelerdeki yükü azalmıştır.
C) İtilaf Devletleri zor durumda kalmıştır.
D) İstanbul ve Boğazlar Rusların eline geçmiştir.

- 6.

Mustafa Kemal, ...?..... ve Kafkas cephelerinden sonra Filistin ve Suriye Cephelelerinde de görev almıştır. Bu cephelerde 7.Ordu Komutanlığı ve Yıldırım Orduları Komutanlığı görevinde bulunmuştur.

Parçada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Irak B) Çanakkale
C) Galiçya D) Makedonya

7. 3 Mart 1918 tarihinde Rusya ile imzalanan Brest - Litovsk Antlaşması'yla Rusya;

I. Anadolu'da işgal ettiği toprakları boşaltacak
II. Berlin Antlaşması ile aldığı Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne geri verecektir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki cephelerden hangisinde başarı sağladığı söylenebilir?

A) Çanakkale Cephesi
B) Kanal Cephesi
C) Kafkas Cephesi
D) Suriye - Filistin Cephesi

Test 54

MAVi

- 1.

Nedeni

Kuzey Afrika'daki bazı Osmanlı topraklarını sömürge haline getirmek isteyen İtalya ile Osmanlı Devleti arasında yapılan savaştır.

Sonuçları

• Mustafa Kemal ve bazı gönüllü subayların bölgeye gitmesiyle İtalya zor duruma düşmüş ama I. Balkan Savaşı'nın başlaması nedeniyle Osmanlı Devleti yenilmiştir.
• Osmanlı Devleti Kuzey Afrika'daki son toprağını da kaybetmiştir.

Yukarıda verilen bilgilere başlık olarak aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Trablusgarp Savaşı
B) II. Balkan Savaşı
C) I. Dünya Savaşı
D) Kurtuluş Savaşı

2.

Osmanlı Devleti güç kaybetmeye başlayınca kapitülasyonlardan çok sayıda Avrupa devleti yararlanmaya başlamıştır. Böylece .....?.....

Öğretmenin cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanamaz?

- A) Osmanlı Devleti açık pazar haline gelmiştir.
- B) Yerli esnaf güç kaybederek ticaret hayatında gerilemiştir.
- C) Ülke yabancı malların istilasına uğramıştır.
- D) Osmanlılarda yeni keşifler gerçekleştirmek için çalışmalarına başlamıştır.

3.

Sevgili öğrenciler, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girme sebepleri nelerdir?

Arzu

Siyasi yalnızlıktan kurtulmak istenmesi

Onur

Almanya'nın Osmanlı topraklarına saldırması

Zeynep

Son dönemlerde kaybedilen toprakların bir bölümünün geri alınmak istenmesi

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin yanlış cevap verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız Zeynep
- B) Yalnız Onur
- C) Arzu ve Onur
- D) Arzu ve Zeynep

4.

Savaşın geniş bir alana yayılmasını engelleme

Rusya'ya yardım götürürebilmek için Boğazları kullanabilme

Uzak Doğu'da bulunan sömürgelerine giden yolları güvenlik altına alma

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) İtilaf Devletleri'nin Osmanlı Devleti'nin savaşa girmemesini isteme nedenleri
- B) I. Balkan Savaşı'nın başlama nedenleri
- C) II. Meşrutiyet'in ilan edilme sebepleri
- D) I. Dünya Savaşı'nın nedenleri

5.

Almanlara ait Goben ve Breslaw adlı savaş gemilerinin Osmanlı Devleti'ne sığınması

Goben ve Breslaw gemilerinin, Yavuz ve Midilli adlarını alması

Yavuz ve Midilli'nin Rus limanlarını bombalaması

Osmanlı Devleti'nin İttifak grubunda yer alması

Bu diyagrama getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Dünya Savaşı Sonrasında Osmanlı Devleti
- B) Osmanlı Devleti'nin Savaşa Girme Süreci
- C) Bir Dünya Savaşı
- D) Savaş Öncesi Gruplaşma

6.

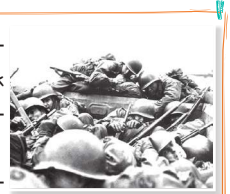
- I. İstanbul ve Boğazları elinde bulundurması
- II. Zengin ham madde kaynaklarına sahip olması
- III. İngiltere'nin Uzak Doğu sömürgeleri üzerinde bulunması
- IV. Osmanlı Devleti'nin askeri teknoloji gücünün fazla olması

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda birden fazla cephede savaşmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I, II ve III
- D) I, III ve IV

7.

Osmanlı Devleti'nin bir çok cephede savaşması;
* Başarılı olmasını zorlaştırmıştır.
* .....?
* Ülke içinde otoritenin sağlanmasını zorlaştırmıştır.

Parçada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Ekonomik açıdan zor durumda kalmasına neden olmuştur.
- B) Askeri zaferler kazanmasını sağlamıştır.
- C) İtilaf grubunda yer almasına neden olmuştur.
- D) Sınırlarını genişletmiştir.

Test 54
YEŞİL

1.

Atatürk, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasından sonra dış politikada barış yanlısı bir siyaseti benimsemiştir.

Selim, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne örnek gösteremez?

- A) Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması
- B) Türkiye'nin Sadabat Paketi'ne üye olması
- C) Türkiye'nin Greenpeace üye olması
- D) Türkiye'nin Balkan Antantı'na üye olması

2.

Şemada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisini yazılmalıdır?

- A) Açlık sorunlarına çözüm bulmak
- B) Küresel ısınmayla mücadele etmek
- C) Ağaçlandırma çalışmalarını artırmak
- D) Ekonomik, toplumsal ve kültürel sorunların çözümünde uluslararası iş birliği sağlamak

3.

▲ Milletler Cemiyeti'nin dünya barışını koruma konusunda başarısız olması üzerine II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulmuştur.

■ Üye ülkelerin tamamı Genel Kurul'un doğal üyesidir.

★ ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin veto hakkı vardır.

Yukarıda sembollerle özellikleri verilen kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

4.

İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Cephesi'ni açmalarında, aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Japonya'ya destek verme düşüncesi
- B) Rusya'ya yardım etme isteği
- C) İstanbul'u alarak Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakma isteği
- D) Balkan devletlerini kendi yanlarına çekme düşüncesi

5.

Yukarıda sembollerle gösterilen kuruluşlardan hangisinin I. Dünya Savaşı sonrasında barışı korumak amaçlı kurulduğu söylenebilir?

- A) ★ B) ● C) ♥ D) ✱

6.

I. Dünya Savaşı'nı kazanan İtilaf Devletleri ve onları destekleyenlerin de içinde bulunduğu 32 devlet, yenilen devletlerle yapacakları barışın şartlarını görüşmek üzere 18 Ocak 1919'da Paris'te toplandı. Paris Barış Konferansı'nda, yenilen devletlerden neler talep edileceği ve yeni dünya düzeni ile ilgili konular görüşüldü.

Buna göre;

- I. İttifak grubunun I. Dünya Savaşı'nı kaybettiği
- II. Paris'te bir barış konferansının toplandığı
- III. Osmanlı Devleti'nin de Paris Barış Konferansı'na katıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız III B) I ve II
- C) I ve III D) II ve III

7.

19. yy'da Balkanlardan Anadolu'ya yoğun şekilde Türk göçleri yaşanmıştır. Bu durumun nedeni nedir?

Ayla Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Coğrafi Keşiflerin başlaması
- B) Balkan milletlerinin isyan çıkarması
- C) Anadolu'da isyanların çıkması
- D) Arapların isyanlar çıkarması

Test 55

SARI

1.

Sanayi İnkılabı

Fransız İhtilali

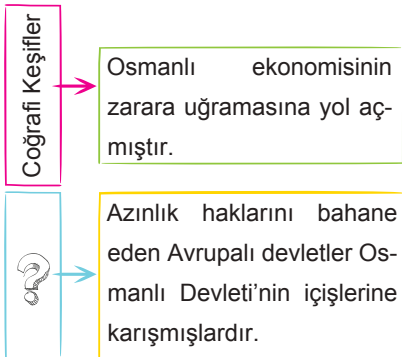
Avusturya-Macaristan Veliahtının öldürülmesi

I. Dünya Savaşı

Yukarıda verilen tarih tablosuna en iyi başlık olarak aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Adım Adım Genel Savaşa Doğru
B) Fransız İhtilali ve Sonrası
C) Barış Nasıl Korunacak?
D) Osmanlı Devleti Kimin Yanında?

2. Avrupa'da meydana gelen gelişmelerden bazılarının Osmanlı Devleti'ne etkileri;

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Reform
B) Sanayi İnkılabı
C) Rönesans
D) Fransız İhtilali

3. I. Sirbistan
II. Yunanistan
III. Bulgaristan
IV. Karadağ

Yukarıdaki devletlerin bir araya gelerek Osmanlı Devleti'ne karşı başlattığı savaş aşağıdakilerden hangisidir?

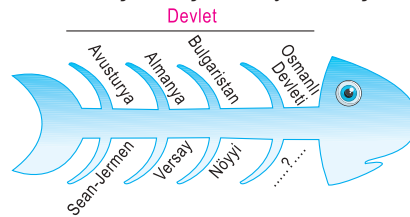
- A) Trablusgarp Savaşı
B) II. Balkan Savaşı
C) I. Balkan Savaşı
D) I. Dünya Savaşı

4. I. Türkiye
II. Macaristan
III. Çekoslovakya
IV. Almanya

Yukarıdaki yer alan devletlerden hangisinin I. Dünya Savaşı sonucunda kurulduğu söylenemez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

5. Aşağıdaki balığın kılçığında I. Dünya Savaşı sonunda bazı devletlerle imzalanan barış antlaşmaları yer almıştır.

Barış Anlaşmaları
Buna göre, balığın kılçığında “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Mondros
B) İstanbul
C) Sevr
D) Gümrü

6.

Osman-
lı Devleti I.
Dünya Sa-
vaşı'nda

Irak, Filistin, Suriye, Hicaz ve Yemen Cepheleri'nde .....?.....
ve onların kıskırttığı aşiretlerle savaşmıştır.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Ruslar   B) İngilizler
C) Fransızlar   D) ABD

7. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinin sonuçlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devletin yıkılması engellenmiştir.
B) Savaşın süresi uzamıştır.
C) Savaş geniş alanlara yayılmıştır.
D) Yeni cepheler açılmıştır.

Test 55
MAVi

1. Aşağıdakilerden hangisi 1. Dünya Savaşı'nın genel nedenleri arasında gösterilebilir?

- A) Rusya'nın sıcak denizlere inme düşüncesi
- B) Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik akımı
- C) Fransa ve Almanya arasında Alsas-Loren bölgesi için mücadele yaşanması
- D) Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri alma isteği

2. ?
- Uluslararası iş birliğini geliştirmek, uluslararası barış ve güvenliği sağlamak için savaşa başvurmamak konusunda birtakım yükümlülükler kabul etmek
- Gizlilikten uzak, adaletli ve onurlu bir şekilde uluslararası ilişkileri sürdürmek
- Hükümetlerce, bundan böyle eylemsel davranış kuralları kabul edilen uluslararası hukuk kurallarına kesinlikle uymak

Bu diyagrama verilebilecek en iyi başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milletler Cemiyeti'nin kuruluş amacı
- B) Wilson İlkeleri'nin kabul edilme gerekçeleri
- C) Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olmasının sonuçları
- D) Paris Barış Konferansı'nın toplanma amacı

3. ABD başkanı Wilson, I. Dünya Savaşı sürerken bir dizi ilkeler yayınlamıştı. Bu ilkelerde dünya barışının sağlanması, uluslararası alanda ekonomik engellemelerin kaldırılması ve her milletin çoğunlukta olduğu bölgelerde bağımsız devletler kurabilmesi gibi maddeler yer almıştı.

Buna göre;

- I. ABD başkanının barışçı bir tavır sergilediği
- II. kapitülasyonların kaldırılması gerektiği
- III. Wilson İlkeleri'nin çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkileyeceği
- IV. I. Dünya Savaşı'nı ABD'nin başlattığı

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. "Davet etsinler katılalım!"
- Dışişleri Bakanı Tevfik Rüşdü Aras, 12 Nisan 1932'de Cenevre'de toplanan silahsızlanma Konferansı'nda yaptığı bir konuşmada Mustafa Kemal Türkiye'sinin izlediği barışçı dış politikayı anlattı ve "Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne katılmaktan onur duyacağı" mesajını verdi.
- Dışişleri Bakanı Aras, ertesi gün "Journal de Geneve" gazetesine verdiği demeçte "Eğer Milletler Cemiyeti Türkiye'yi davet ederse Türk hükümeti bunu kıvançla kabul edecektir." dedi.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkiye'nin barış tekliflerini reddettiği
- B) Türkiye'nin dış politikada barışçıl bir siyaset izlediği
- C) Dışişleri Bakanı Aras'ın savaş taraftarı olduğu
- D) Türkiye'nin yeni bir savaşa girmek üzere olduğu

5. Osmanlı Devleti'nin 1. Dünya Savaşı'nda savaştığı cephelerden hangisi taarruz cephesidir?

- A) Irak Cephesi
- B) Çanakkale Cephesi
- C) Kafkas Cephesi
- D) Suriye - Filistin Cephesi

6. I. DURUM
- Türkiye 1932'de Milletler Cemiyeti'ne üye olmuştur.
- II. DURUM
- Türkiye Birleşmiş Milletlerin kurucusu olan 51 ülkeden biridir.

Türk dış politikasına ait olan yukarıdaki gelişmeler Atatürk'ün hangi özdeyişi doğrultusunda gerçekleştirilmiştir?

- A) "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir."
- B) "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir."
- C) "Türk, öğren, çalış, güven"
- D) "Yurtta sulh, cihanda sulh"

7. • Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerde Osmanlı Devleti'ne egemenlik hakkı tanınacak
- Azınlıkların çoğunlukta olduğu yerlerde ise azınlıklara kendi kendine yönetme hakkı tanınacak.

1. Dünya Savaşı'nda yayınlanan Wilson İlkeleri'nde yer alan bu maddelerle ulaşılmak istenen amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azınlık haklarını korumak
- B) Osmanlı topraklarını milliyetçilik esasına göre parçalamak
- C) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumak
- D) Devletler arası eşitlik prensibini uygulamak

Test 55

YEŞİL 7

1. Sevgili Öğrenciler, I. Dünya Savaşı'nın ardından kurulan Milletler Cemiyeti'nin başarılı olamamasının sebepleri nelerdir?

Mert

I. Dünya Savaşı'nı kazanan devletlerin öncülüğünde kurulması

Doruk

Üyelerinin taraf olduğu dış politika sorunlarının çözümünde yanlı davranması

Nida

ABD'nin yeni bir dünya savaşını başlatma girişimleri

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu sorusuna yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin doğru cevap verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız Nida
- B) Mert ve Nida
- C) Mert ve Doruk
- D) Mert, Doruk ve Nida

2. I. ve II. Dünya savaşlarında milyonlarca insan ölmüştür. Ayrıca birçok insan sakat kalmıştır. Bu savaşlar ülkelerin ekonomilerini de bozmuştur. Bu kötü sonuçların ortadan kaldırılması ve bir daha savaş yapılmaması için çeşitli uluslararası kuruluşlar kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda kurulan uluslararası örgütlerle ulaşılmak istenen en önemli amaçtır?

- A) Dünya barışını ve güvenliğini sağlamak
B) Ülkeler arası kültür alışverişinde bulunmak
C) Devletler arası ticareti geliştirmek
D) Eğitim ve bilim alanında işbirliği sağlamak

3. I. Birleşmiş Milletler'in aldığı kararlara uyarak barış ve güvenliği sağlamak amacıyla Kore, Somali, Afganistan ve Lübnan gibi devletlere asker göndermesi
II. Salgın hastalıklar ya da doğal afetlere maruz kalan ülkelere yardım göndermesi
III. Küresel ısınmayla mücadeleyi gören Kyoto Protokolü'nü imzalamaya karar vermesi

Yukarıda numaralandırılan bilgilerden hangileri Türkiye'nin dünya barışına ve küresel sorunların çözümüne katkı sağladığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti 1. Dünya Savaşı'nda ekonomik sorunlarla da mücadele etmek zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir göstergesidir?

- A) Taarruz cephelerini açması
B) Müttefiklerine yardım amaçlı asker göndermesi
C) Kapitülasyonları tek taraflı kaldırdığını ilan etmesi
D) Tekalifi Harbiye adı altında halktan yeni vergiler alması

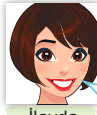
5.

İtilaf Devletleri için I. Dünya Savaşı'nda Çanakkale Cephesi çok önemliydi. Savaş içinde en etkili cephe Çanakkale Cephesi olmuştur. İtilaf Devletleri Çanakkale Cephesi'ni açarak hangi amaçları hedeflemişlerdir?

Istanbul ve Boğazları ele geçirip Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmayı

Osmanlı Devleti'nin Yunanistan'a yapabileceği saldırıyı engellemeyi

Sovyet Rusya'ya yardım götürmeyi

Kutsal toprakları Osmanlı Devleti'nden almayı

Öğretmenin sorusuna öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Reşat ve İlayda
B) Ziya ve İklim
C) İklim ve Reşat
D) Ziya, İlayda ve İklim

6.

Wilson İlkeleri: Yenilen ülkelerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacaktır.

Buna göre,

- I. Milletler Cemiyeti kurulmuştur.
II. Polonya, Çekoslovakya Yugoslavya ve Türkiye gibi yeni devletler kurulmuştur.
III. Rus Çarlığı yıkılmış Bolşevik devrimi gerçekleşmiştir.

I. Dünya Savaşı'nın yukarıdaki sonuçlarından hangilerinde Wilson İlkeleri'ne uyulmadığı görülmektedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

7.

I. Dünya Savaşı'nın başladığı aylarda Osmanlı yöneticileri siyasi yalnızlıktan kurtulmak için İtilaf Devletleri'ne başvurarak onlarla birlikte savaşa katılmak istediğini bildirmiştir. Ancak İtilaf Devletleri Rusya'nın Balkanlar ve Boğazlarda hakimiyet kurmak istemesi ve Osmanlı Devleti'nin askeri ve ekonomik olarak güçsüz olması gibi gerekçelerle Osmanlı Devleti'ni kendi yanlarında istememişlerdir.

Bu durum Osmanlı yöneticilerini aşağıdaki politikalardan hangisine yöneltmiştir?

- A) Ham madde ve pazar arayışına girmişlerdir.
B) Uzakdoğu ülkeleriyle ticaret antlaşmaları imzalamışlardır.
C) Almanya'nın yanında I. Dünya Savaşı'na katılmışlardır.
D) İngiltere ve Rusya'nın arasını açarak İtilaf bloğunu zayıflatmışlardır.

Test 56

SARI

1. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Çanakkale'de zafer kazanması üzerine savaşa katılan devlet ▲
I. Dünya Savaşı'na sonradan katılarak katıldığı grubun savaşı kazanmasına neden olan ülke ■

Yukarıdaki tabloda sembollerle boş bırakılan kutulara hangi ülkeler yazılmalıdır?

▲	■
A) Almanya	İngiltere
B) Bulgaristan	ABD
C) İtalya	Avusturya- Macaristan
D) Bulgaristan	Yunanistan

2. Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'nda Görev Aldığı Cephe

Yukarıdaki diyagramda “?” ile boş bırakılan kutulara aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Yemen Cephesi
B) Çanakkale Cephesi
C) Kafkas Cephesi
D) Suriye Cephesi
3. I. Fransız İhtilali
II. Sanayi İnkılabı
III. Milletler Cemiyeti'nin kurulması
Yukarıda numaralandırılanlardan hangileri I. Dünya Savaşı sonrasında meydana gelen gelişmelerdendir?
- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve IV

4. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ni oluşturan 15 ülkeden ABD, Rusya, İngiltere, Fransa ve Çin'in veto hakkı bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler'in yukarıdaki beş ülkeye ayrıcalık tanınması;

- I. devletlerin eşitliği
II. halkın yöneticilerini seçebilmesi
III. skolastik düşünce

anlayışlarından hangileriyle çelişmektedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III

5.

Enver Paşa

Ben İttihat ve Terakki yöneticilerinden Enver Paşayım. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na katılmasını istiyorum. Çünkü savaşa katılarak .....?.....

Enver Paşa'nın yarım kalan konuşması aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanamaz?

- A) Daha önce kaybettiğimiz toprakları geri alabiliriz.
B) Siyasi yalnızlıktan kurtulabiliriz.
C) Avusturya ve Rusya topraklarını kendi sınırlarımıza katabiliriz.
D) Osmanlı Devleti'nin İtilaf Devletlerinin ce parçalanmasına engel olabiliriz.

6. 28 Nisan 1919'da kurulan Milletler Cemiyeti'nin sözleşmesinde, "Uluslar arasında işbirliği geliştirmek ve gizlilikten uzak, adaletli ve onurlu uluslararası ilişki sürdürmek amaçlanmıştır." şeklinde bir madde yer almıştır.

Bu madde ile sağlanmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ulusların samimi ilişkileri
B) Koruyucu ve mandater yönetim
C) Uluslararası saygı
D) Saygın ilişkiler

7.

Sevgili Çocuklar, Birleşmiş Milletlerin görevleri arasında yer alır?

Berna Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

A)

Geri kalmış ülkelerin idaresini devr almak

B)

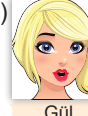
Silahsızlanma konusunda çalışmalar yapmak

C)

Ülkeler arası sorunlara çözüm önerilerinde bulunmak

D)

Ülkelerin sorunlarını barışçı yollardan çözmelerine yardımcı olmak

Test 56

MAVi

1.

Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasında, Avrupalı devletlerin ekonomik çıkar çatışmaları etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin bu çatışmanın başlamasında daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Fransa'nın Alsas-Loren bölgesini ele geçirmek istemesi
B) Rusya'nın Balkanlarda etkili olma isteği
C) Ham madde ve pazar kaynaklarını ele geçirmek
D) Savaşı bütün dünyaya yaymak

2. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda büyük kayıplar yaşayan devletler barışın sürekli olabilmesi için çeşitli yollar aradılar. Dünya barışını ve güvenliğini sağlamak, devletler arasındaki anlaşmazlıklara görüşmeler yoluyla çözüm bulmak amacıyla Milletler Cemiyeti kuruldu.

Bu bilgilere göre Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sorunların çözümünü yeni bir savaşta aramışlardır.
- B) Savaşın doğurduğu olumsuz sonuçlar ülkeleri yakınlaştırmıştır.
- C) Barış arayışı içine girmişlerdir.
- D) Devletler arası güven ve barışı oluşturmak istemişlerdir.

3. Osmanlı Devleti 1. Dünya Savaşı'nda dönemin parasıyla 400 milyon lira harcamada bulundu. Memur aylıklarının yarısı ödendi. Ordunun ihtiyaç duyduğu araç - gereç ve erzağa "Tekalif-i Harbiye" denilen bir kanunla el konuldu. Ancak bütün bu tedbirlere rağmen savaş masrafları karşılanamadı. Almanya'dan alınan dış borç da yeterli olmadı.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ekonomik bakımdan zayıftır.
- B) Caydırıcı bir silahlı güce sahiptir.
- C) Savaşın giderlerini karşılamak için tedbirler alınmıştır.
- D) İç ve dış destek almıştır.

4. Mustafa Kemal, Çanakkale Savaşları'nda 19. Tümen Komutanlığı, Arıburnu Kuvvetleri Komutanlığı ve Anafartalar Grup Komutanlığında görev alarak büyük başarılar elde etmiştir. Türk direnişini geçemeyen İtilaf Devletleri, geri çekilmek zorunda kalmışlardır. Çanakkale Savaşları'nda ortaya çıkan mücadele inancı Kurtuluş Savaşı'ndaki bağımsızlık inancına kaynak oluşturmuştur.

Bu bilgilere göre Çanakkale Savaşları'nın sonuçlarına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mustafa Kemal tüm dünya tarafından tanınmıştır.
- B) İtilaf Devletleri ağır bir yenilgi almıştır.
- C) Milli Mücadele ruhunun kazanılmasında etkili olmuştur.
- D) Birinci Dünya Savaşı'nı Osmanlı Devleti kazanmıştır.

5. Almanya, Osmanlı Devleti'ni kendi yanında savaşa sokmak istiyordu.

Bu durumunun nedenleri arasında;

- I. savaşın geniş alana yayılmasını sağlayarak kendi yükünü hafifletme isteği,
- II. halifenin dini gücünden yararlanarak İtilaf Devletleri sömürgelerindeki Müslümanları ayaklandırma düşüncesi,
- III. Boğazlar yoluyla Rusya'ya yardım gönderilmesini engelleme düşüncesi

gibi durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

- 6.

Sevgili çocuklar, Osmanlı Devleti'nin 1. Dünya Savaşı'na girmesinin asıl nedeni nedir?

Fusun Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Avrupa kıtasını ele geçirmek

B)

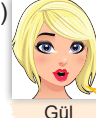
Çin'e kadar topraklarını genişletmek

C)

Son dönemde kaybettiği toprakları geri almak

D)

Kutsal cihat ilan etmek

7. Çanakkale Savaşı sürerken, İngiliz Başkomutanı General Hamilton, "Niçin geri çekildiğimizi sanıyorsunuz. Bütün gerçeği tüm açıklığı ile size bildirmek isterim: Çok cesur muharebe eden, en iyi idare edilen asil Türk Ordusunun ve Mustafa Kemal gibi dahi bir komutanın karşısında bulunuyoruz. Bunu hiçbir zaman unutmayalım." demiştir.

Bu metinde sözü edilenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Türk askerinin cesareti
- B) Türk ordusunun silah gücü
- C) Türk komutanlarının askeri yeteneği
- D) Mustafa Kemal'in liderlik özelliği

Test 56

YEŞİL

1. "Ülkeler arasındaki anlaşmazlıkları savaş yapılmadan çözecek yeni bir örgüt görmek istiyorum. Bu örgütün adı "Milletler Cemiyeti" olacak. Bu örgüt, milletlerarası anlaşmazlık ve sorunları konuşup barış içinde çözmelerine yardımcı olacaktır."
Woodrow Wilson (ABD Başkanı)

Verdiği bilgilere göre ABD Başkanı Wilson'un Milletler Cemiyeti'ni kurmak istemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluslararası anlaşmazlıkların barış yoluyla çözümlenmesini sağlamak
B) ABD'nin dünyayı kontrol etmesini sağlamak
C) Yeni sömürge olanları oluşturmak
D) Osmanlı'dan orda kalan toprakların paylaşılmasını sağlamak

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İtilaf Devletleri tarafından Anadolu'da başlatılan işgaller sırasında Rumlar ve Ermeniler işgal edilen bölgelerde katliamlar gerçekleştirdiler. Bu katliamlarda binlerce Türk yaşamını yitirdi.
Bu bilgilere göre azınlıkların öncelikli amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Anadolu'daki işgalleri kolaylaştırmak
B) Türk halkının direnişini önlemek
C) Bulundukları yerlerde kendi devletlerini kurmak
D) İtilaf Devletleri'nin işgallerine karşı koymak

3. Rusya : 35, 3 milyon dolar
Fransa: 24,2 milyon dolar
Avusturya - Macaristan: 20,6 milyon dolar

Birinci Dünya Savaşı'na katılan bazı devletlerin savaş harcamalarına bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Avusturya - Macaristan İmparatorluğu dağılmıştır.
B) Savaştan en kârlı İngiltere çıkmıştır.
C) Savaşan devletlerin ekonomisi zarar görmüştür.
D) Rusya savaşı kazanmıştır.

4. 1. Dünya Savaşı sonucunda İtilaf Devletleri, yenilen devletlerle kısa sürede barış antlaşmalarını yapmalarına rağmen, Osmanlı Devletiyle yapacakları barış antlaşmasını geciktirmişlerdir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtilaf Devletleri'nin Wilson İlkelerine uymamaları
B) Osmanlı topraklarının paylaşılmasında anlaşmazlık yaşamaları
C) Türklerin hukukunu koruma çabaları
D) Osmanlı'nın çok uluslu yapıya sahip olması

5. Osmanlı Devleti, Suriye - Filistin Cephesi'nde İngilizlerin saldırılarına karşı "Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı" oluşturmuş ve komutan olarak Alman general Liman Von Sanders atanmıştır. Mustafa Kemal bu durumdan rahatsızlık duymuştur.

Mustafa Kemal'in Türk ordusunu Almanların yönetmesinden rahatsızlık duyması aşağıdakilerden hangisine önem verdiğini gösterir?

- A) Toprak bütünlüğüne
B) Bağımsızlık anlayışına
C) Şahsi çıkarlara
D) Ordu içi disipline

6. 1. Dünya Savaşı'nın bazı sonuçları şunlardır;

- İmparatorluklar yıkıldı.
- Yeni rejimler ortaya çıktı.
- Yenilen ve yenilen devletler zarar gördü.
- Avrupa'nın siyasi haritası yeniden çizildi.

Yalnızca bu sonuçlara bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti ve Avusturya, Macaristan gibi devletler yıkılmıştır.
B) Faşizm ve Nazizm gibi akımlar ortaya çıkmıştır.
C) Savaşan devletler sosyal ve ekonomik açıdan zarar görmüştür.
D) Rusya'nın sıcak denizlere inme planı başarıya ulaşmıştır.

7. ABD'nin Birinci Dünya Savaşı'na girmeden önce yayınladığı Wilson İlkeleri'nin maddelerinden bazıları şunlardır.

- Savaş sonunda yenilen devletler, yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı almayacak
- Devletler arasındaki barış görüşmeleri açık olacak, gizli antlaşmalar yapılmayacak
- Boğazlar bütün devletlerin gemilerine açık olacak
- Osmanlı yönetimi altında yaşayan uluslara çoğunlukta oldukları bölgelerde kesin egemenlik hakkı tanınacak

Wilson İlkeleri'nin yukarıdaki maddelerinden hangilerinin, Osmanlı Devleti açısından olumsuz sonuçlar doğurduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV

Test 57

SARI

1. I. Çevre kirliliği
II. Savaş
III. Erozyon
IV. Deprem

Yukarıda numaralandırılan hangilerinin küresel sorun olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
B) III ve IV
C) I, II ve IV
D) I, II, III ve IV

2. Aşağıda bazı küresel sorunlar yer almaktadır.

Devletlerin diplomatik ilişkilerini keserek giriştikleri silahlı mücadele hali

Savaş

Toprağı koruyan bitki örtüsünün su ve rüzgar gibi etkenler nedeniyle yok olması

Erozyon

Yer kabuğunun derin katmanlarından kırılıp yer değiştirmesi veya yanardağların püskürmesi sırasında oluşan sarsıntı hareketi

?

Kuraklık, salgın hastalıklar, yoksulluk, savaşlar gibi birçok nedenlerle insanların yiyecek bulamayarak beslenme yetersizliğinden ölmesi

Açlık

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Deprem
B) Çevre Kirliliği
C) Terör
D) Heyelan

3. I. AKUT
II. TEMA
III. NATO

Yukarıda verilen kuruluşlardan hangilerinin erozyonla mücadele ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

- 4.

Savaş, açlık, yoksulluk, bulaşıcı hastalık, doğal afetler, terör, hızlı nüfus artışı, kuş gribi, çevre kirliliği gibi dünyada geniş alanları etkileyen olaylara .....?..... denir.

Parçada “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Küresel Ekonomik Kriz
B) Ortak Miras
C) Küresel Sorun
D) Dünya Kültür Mirası

- 5.

TEMA'nın Amaçları

1. Erozyonla mücadele etmek
2. ....?.....
3. Ağaçlandırmanın önemi hakkında kamuoyunu bilinçlendirmek
4. Doğal varlıkları ve çevre sağlığını korumak

Yukarıda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Çocuk haklarını korumak
B) Toprak örtüsünü ve toprağı korumak
C) Deprem riskini en aza indirmek
D) Zehirli kimyasalları ortadan kaldırmak

- 6.

Çevre Kirliliğini Önlemek İçin Alınabilecek Önlemler

Aritma tesisleri kurulmalı, sanayi atıkları havaya verilmemelidir.

Nükleer santraller toprağa zarar vermeyecek yerlere kurulmalıdır.

.....?.....

Orman tahribatı önlenmeli, ağaçlandırma çalışmalarına hız verilmelidir.

Diyagramda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmaz?

- A) İnsanlar toplu taşımacılığa özendirilmelidir.
B) Ambalaj sanayisinde cam, karton gibi yeniden kullanılabilir maddeler seçilmelidir.
C) Atıklar toprağa ve suya zarar vermeyecek şekilde toplanmalı ve yok edilmelidir.
D) Doğalgaz, kömür ve petrol kullanımı en aza indirilmelidir.

- 7.

Türk Kızılay Derneği, yabancı ülkelerde meydana gelen doğal afetlerde mümkün olduğu kadar yardım elini uzatmaktadır.

Buna göre, Kızılay için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yalnızca Müslüman ülkelerin sorunlarıyla ilgilendiği
B) Uluslararası yardımlaşmayı esas aldığı
C) Sadece Türk ülkelerine yardım ettiği
D) Yardım ettiği ülkelerle ticareti geliştirdiği

Test 57

MAVi

1. I. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın "Bir Kurban da Somali'de Keselim" kampanyasını uygulaması
II. Kızılay'ın Pakistan'da yaşanan sel felaketi nedeniyle bölgeye yardım ulaştırması
III. TBMM'nin Küresel Isınma ile mücadeleleyi öngören Kyoto Protokolü'ne onay vermesi
IV. Türk İş adamlarının Kuzey Irak'ta yıkılan binaları onarmak amacıyla ihaleye girmeleri

Yukarıda verilenlerden hangisi Türkiye'nin dünyada yaşanan küresel sorunların çözümüne yönelik yaptığı çalışmalarına örnek gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV

2.

Elektrikle çalışan araba aldım onu kullanıyorum.

Sıcak su ihtiyacımı güneş enerjisiyle çözüyorum.

İşime arabamla değil toplu taşıma araçlarıyla gidiyorum.

Alışverişimde naylon poşet veya plastik kapları tercih ediyorum.

Yukarıda açıklamaları verilenlerden hangilerinin çevre kirliliğini önlemeye yönelik önlemler aldığı söylenebilir?

- A) Eda ve Nuri
B) Nuri ve Enes
C) Enes ve Nermin
D) Eda, Nuri ve Enes

3.

Terör

Savaş

Açlık

Bulaşıcı hastalık

Yukarıda verilen küresel sorunlardan hangisi ülkemizde daha fazla yaşanmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Aşağıdakilerden hangisi dünyada küresel sorunları çözmek amacıyla kurulan uluslararası kuruluşlara örnek olamaz?

A)

UNESCO

B)

WHO

C)

NATO

D)

UNICEF

5.

AKUT

KIZILAY

TEMA

GREENPEACE

Yukarıdaki kurum ya da kuruluşlardan hangileri doğrudan çevrenin korunmasını amaçlamaktadır?

- A) AKUT - TEMA
B) KIZILAY - TEMA
C) AKUT - GREENPEACE
D) TEMA - GREENPEACE

6.

Van'da meydana gelen deprem felaketine yardım için giden kuruluşlara aşağıdakilerden hangisi örnek olamaz?

- A) TEMA B) AKUT
C) Kızılay D) Deniz Feneri

7.

Çevre Kirliliğine Neden Olan Faktörler

Ormanların ve doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi

.....?

Deprem, erozyon, sel ve su baskını gibi doğal afetler

Şemada "?" ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Enerji, su ve kömür gibi kaynakların tüketiminin artması
B) Toprağı yanlış işleme ve yanlış sulama uygulamalarının durdurulması
C) Kanalizasyon sularının arıtılmaksızın alıcı ortamlara verilmesi
D) Televizyon, bilgisayar, röntgen ve tomografi gibi tıbbi cihazların yaygınlaşması ile meydana gelen radyasyon

Test 57

YEŞİL

1.

Depremler ve seller gibi küresel ısınma da insanlığı tehdit etmektedir. Küresel ısınmaya bağlı olarak artacak olan kuraklığın, insanlığı zor durumda düşürecek gelişmelere yol açacağı bilinmektedir.

Bu durumda;

- I. Tarım üretiminin düşmesi, gıda fiyatlarının artması
II. Maden rezervlerinin artması
III. Su kaynaklarının azalması
gelişmelerinden hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2.

Sevgili çocuklar, küresel ısınmaya karşı ne gibi tedbirler alabiliriz?

Başak Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

A)

Ekrem

Çöpleri geri dönüşüm kutusuna atabiliriz.

B)

Zeynep

Doğal dengeyi korumaya çalışabiliriz.

C)

Kerem

Petrolde yapılmış malzemelerin kullanımını yaygınlaştırabiliriz.

D)

Gül

Toplu taşıma araçlarını daha fazla kullanabiliriz.

3. Günümüzde dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen savaş, küresel ısınma, açlık, salgın hastalık, terör gibi sorunlar çok sayıda devleti etkilemektedir. Bu durum karşısında Birleşmiş Milletler, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü, Avrupa Birliği, Dünya Sağlık Örgütü, Birleşmiş Milletler, Çocuklara Yardım Fonu gibi uluslararası kuruluşlar oluşturulmuştur.

Bu bilgilere göre uluslararası kuruluşların hedefleri arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu savunulamaz?

- A) Küresel sorunları çözme
- B) İnsan hakları ihlallerini ortadan kaldırma
- C) Devletler arası sorunları barışçı yöntemlerle çözme
- D) Ülkelerde yeni sanayi bölgeleri kurulmasını sağlama

4.

130 ülkeden 2500 bilim insanının katılımıyla Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulan "Hükümetler arası İklim Değişimi Uzmanlar Grubu"nun hazırladığı rapora göre küresel ısınma nedeniyle 2030'a kadar 7 milyon insan su baskınlarıyla karşı karşıya kalacak.

Bu haberde küresel ısınmanın dünyayı tehdit eden en büyük tehlikelerden biri olduğu ortaya konmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi küresel ısınmanın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Açlık ve susuzluk sorununun artması
- B) Kuzey ülkelerinde yani tarım alanlarının oluşması
- C) Dünya'daki çöllük alanların artması
- D) Orman yangınlılarının artması

5.

Deprem, sel, erozyon gibi doğal afetler	Kanalizasyon sularının artılmaksızın doğaya verilmesi
Isınmak için kullanılan kalitesiz yakıtlar	Ormanların ve doğal bitki örtüsünün korunması

"Çevre Kirliliğine Neden Olan Faktörler" konulu bir ödev hazırlayacak olan Seda, kutucuklardaki bilgilerden birini çıkartacaktır.

Buna göre şeklin yeni hali aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A)

- B)

- C)

- D)

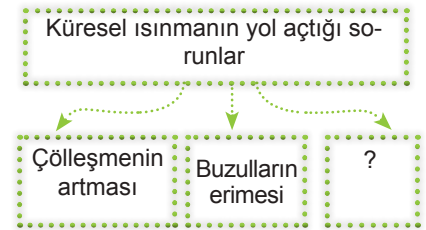

6.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tahıl üretimindeki artışın, nüfus artışından yaklaşık yüzde 50 daha fazla olduğunu açıklamıştır. (1990)

Bu bilgiye göre dünyada yaşanan açlık sorunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sorunun üretimden değil, üretilenin adil dağıtılmayışından kaynaklandığı
- B) Afrika ve Asya ülkelerinde çok görüldüğü
- C) Günümüzde sorun olmaktan çıktığı
- D) Tarımsal üretimin artırılmasıyla çözülebileceği

7.

Yukarıdaki şemada "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisinin yazılması yanlış olur?

- A) Sellerin ve kuraklığın artması
- B) Bazı bitki ve hayvan türlerinin yok olması
- C) İklimin değişmesi
- D) Gündüz ve gece sürelerinin değişmesi

Test 58

SARI

1. 2070 yılında Dünyadaki buzullar erimiş olacak, küresel çölleşme artacak, denizlerin seviyeleri yükselecek.

Yukarıda verilen felaket senaryoları, aşağıdaki hangi olayın sonucunda ortaya çıkması beklenebilir?

- A) Küresel ısınmanın
B) Deprem
C) Erozyonun
D) Güneş patlamalarının

2. Ozon tabakasına zarar veren kozmetik ürünler kullanılmamalı

Tükenebilir enerji kaynaklarının kullanımı yaygınlaştırılmalı

Fabrika bacalarına filtre takılmalı

Yukarıdaki öğrencilerden hangilerinin söyledikleri küresel ısınmaya karşı alınabilecek önlemler arasındadır?

- A) Orhan ve Fırat
B) Orhan ve Meltem
C) Fırat ve Meltem
D) Orhan, Fırat ve Meltem

3. Çevre; tüm canlıların yaşamında çok önemlidir. Nüfusun artışı, kentleşme, sanayileşme gibi faktörler çevre kirliliğinin artmasında önemli payı bulunmaktadır. **Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi çevre sorunları arasında gösterilemez?**

- A) Toprak kirliliği
B) Su kirliliği
C) Ev kirliliği
D) Hava kirliliği

4. I. Doğalgaz, güneş enerjisi ve jeotermal enerji kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.
II. Nükleer santraller çevreye zarar vermeyecek yerlere kurulmalıdır.
III. Ambalaj sanayinde plastik ürünlere ağırlık verilmelidir.
IV. Arıtma tesisleri kurulduktan sonra sanayi atıkları havaya ve suya verilmelidir.

Yukarıdakilerden hangisi çevre kirliliğini önlemek için alınacak tedbirlerden biri değildir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

5. Savaş, açlık, yoksulluk, bulaşıcı hastalık, doğal afetler, terör, hızlı nüfus artışı, kuş gribi, çevre kirliliği gibi dünyada geniş alanları etkileyen olaylara ..... denir.

Yukarıdaki metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) doğal felaket
B) ortak miras
C) çevre felaketi
D) küresel sorun

6. I. Tarım alanları
II. Tarım ilaçları
III. Fosil yakıtlar
IV. Kimyasal atıklar
V. Orman alanları

Yukarıdakilerden hangilerinin çevre sorunlarına neden olduğu söylenemez?

- A) I ve II
B) II ve IV
C) III ve V
D) I ve V

7.

Aşağıdakilerden hangisi, küresel ısınmanın etkilerini yavaşlatmak için bireysel olarak uygulayabileceğimiz önlemler arasında gösterilemez?

- A) Suyu kirlüten kimyasal maddeleri kullanmamak
B) Ambalaj malzemesi olarak geri dönüşümü mümkün olan maddeleri kullanmak
C) Daha az enerji tüketen araçları kullanmak
D) Temizlik malzemesi kullanmamak

Test 58

MAVi

1. Amerikan, İngiliz ve Avustralyalı bilim insanları ortak bir raporla dünyanın 10 yıl sonra çevre felaketleri açısından geri dönüşmez noktaya geleceğini duyurdu. Çünkü Dünya ısınıyor. Karbondioksit oranı artıyor, okyanuslar ısınıyor, buzullar eriyor, deniz seviyesi yükseliyor, orman yangınları artıyor, kurak dönemler uzuyor.

Dünyada çevre felaketlerini yavaşlatmak için yapılabilecekler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Su israfının önlenmesi
B) Geri dönüşümü olan cam ve kağıtların kullanımının artırılması
C) Toprağı ve suyu kirlüten kimyasal maddelerin kullanımının azaltılması
D) İnsanların çöplerini evlerinde tutmalarının sağlanması

2.

- Bazı bitki ve hayvan türlerinin soyunun tükenmesi
- Eriyen buzulların deniz seviyesini yükseltmesi
- İklimlerin değişip sellerin ve kuraklığın artması

Yukarıda 20. yüzyılda meydana gelen bazı sorunlar verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- Devletler arası bloklaşma artmıştır.
- Küresel sorunlar canlı hayatını tehdit eder hale gelmiştir.
- Kalkınan ülkeler sanayileşmeden vazgeçmiştir.
- Yeni yaşam alanları bulunmuştur.

3.

Sevgili çocuklar, küresel ısınmanın neden olduğu sorunlara örnek verebilir misiniz?

Yeliz Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- Depremlerin artması
Mustafa
- Bitki ve hayvan türlerinin azalması
Kübra
- İklim değişikliklerinin yaşanması
Arif
- Kuraklığın artması
Simay

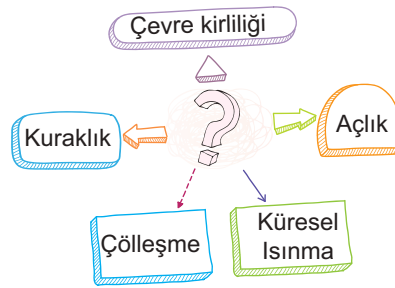
4.

- Tarım alanlarının daralması
- Bitki türlerinin azalması
- Deniz seviyesinin yükselmesi

verilen gelişmeler aşağıdaki sorunlardan hangisine bağlı olarak ortaya çıkmıştır?

- Su kirliliği
- Çevre kirliliği
- Küresel ısınma
- Açlık

5.

Yukarıdaki şekilde dünyada meydana gelen bazı küresel sorunlar verilmiştir.

Şekilde "?" ile boş bırakılan yere aşağıdaki sonuçlardan hangisi yazılmalıdır?

- Su kaynaklarının azalması
- Sanayileşmenin artması
- Dünya nüfusunun artması
- Bitki örtüsünün genişlemesi

6.

Aşağıdakilerden hangisi küresel sorunları çözmek amacıyla kurulmuş ulusal ve uluslararası kuruluşlardan biri değildir?

- GREENPEACE
- Avrupa Birliği
- UNESCO
- TEMA

7.

- Suları kirlüten kimyasal maddeleri kullanmamak
- Enerji kullanımında tasarruflu olmak
- Toplu taşıma araçları yerine kişisel motorlu araçları tercih etmek
- Organik tarımdan elde edilen ürünleri tercih etmek

Yukarıda verilen küresel ısınma ve çevre kirliliğine karşı almamız gereken önlemler sıralanmıştır.

Buna göre kaç numaralı yargı küresel ısınma ve çevre kirliliğine karşı almamız gereken önlemlerden değildir?

- I
- II
- III
- IV

Test 58
YEŞİL 7

1.

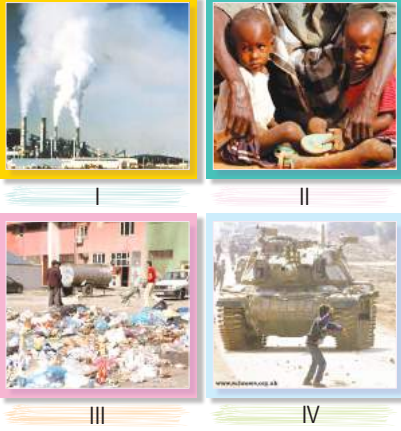
Küresel ısınma, Dünyada,

- İklimlerin değişmesine,
- Deniz seviyesinin yükselmesine,
- Turizm alanlarının değişmesine,
- Bazı bitki ve hayvan türlerinin yok olmasına neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi küresel ısınmaya karşı alınabilecek önlemler arasında gösterilemez?

- Devletler arası iş birliğinin geliştirilmesi
- Kimyasal madde kullanımının teşvik edilmesi
- Çevreyi korumanın anayasal güvence altına alınması
- Sivil toplum kuruluşlarının halkı bilinçlendirmesi

2. Aşağıdaki küresel sorunlardan bazıları gösterilmiştir?

Bu sorunların aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

3. Bilim insanları, küresel ısınmanın; buzulların erimesine, bazı alçak yerlerin sular altında kalmasına yol açacağını, çöllük alanların genişleyeceğini, ormanların önemli bir kısmının yok olacağını söylüyorlar. Ayrıca temiz su kaynaklarının azalacağını, bazı bitki ve hayvan türlerinin tamamen yok olacağını bildiriyorlar.
- Bu anlatıma göre küresel ısınmanın nelere neden olabileceği söylenemez?**
- A) Doğal yaşam alanlarının azalmasına
B) Doğal dengenin bozulmasına
C) Ekonomik kalkınmanın gerçekleşmesine
D) Sağlık sorunlarının artmasına

4.

Sevgili çocuklar, dünyada geniş alanları etkileyen savaş, açlık, yoksulluk, salgın ve bulaşıcı hastalıklar gibi olaylara küresel sorunlar denir. Peki küresel sorunlara örnek verebilir misiniz?

Gülşen Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Arif: Doğal kaynakların azalması
B) Ülkü: Erozyon ve çölleşmenin artması
C) Ahmet: Bulaşıcı hastalıklarda artış yaşanması
D) Tülin: İnternet kullanımının yaygınlaşması

5.

Doğada var olan her şey birbiriyle ilişkilidir. İnsanlar, hayvanlar, bitkiler birbiri ile uyum içinde varlıklarını devam ettirirler. Canlılar arasında görülen bu uyuma doğal denge denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğal dengenin bozulmasında etkili değildir?

- A) Yeni orman alanlarının oluşturulması
B) Doğal kaynakların bilinçsizce tüketilmesi
C) Savaşların çıkması
D) Canlı türlerinin yok edilmesi

6.

?

Kyoto sözleşmesi, sanayileşmiş ülkeleri başta karbondioksit olmak üzere dünyanın ısınmasına yol açan gazların salınımını sınırlandırmak zorunda bırakıyor. Sözleşme, başta petrol olmak üzere fosil enerji kaynaklarının kullanımına kısıtlama getiriyor.

Gazete haberine getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küresel Isınmaya Karşı Alınan Önlemler
B) Küresel Isınmanın Sonuçları
C) Küresel Isınmanın Canlı Yaşamına Etkisi
D) Küresel Isınmanın Türkiye'ye Etkileri

7.

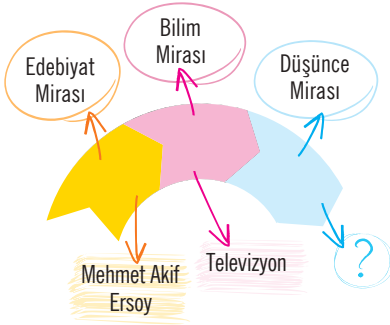
- I. İnsanlar tarafından atmosfere salınan gazların sera etkisi oluşturması sonrasında dünyadaki sıcaklığın artmasına küresel ısınma denir.
II. Küresel ısınmanın etkilerini azaltmak için, güneş enerjisi ve jeotermal enerji kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.
III. Erozyon, tarım alanlarının tahrip olmasına, bunun sonucunda da üretimin azalmasına neden olur.
IV. Ozon tabakasına zarar veren gazları içeren kozmetik ürünler rahatça kullanılmalıdır.

Yukarıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

Test 59
SARI

1.

Verilen eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Yunus Emre
- B) Mevlana
- C) Servantes
- D) Nasreddin Hoca

2.

- I. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra 44 ülke tarafından kurulmuştur (1946).
- II. Eğitim, bilim, kültür ve iletişim alanlarındaki eğilimlere ilişkin uluslararası bilgi alışverişi için bir merkez işlevindedir.
- III. Dünya Kültür Mirası listesini hazırlayarak yüzlerce kültürel ve doğal varlığı uluslararası koruma altına almıştır.

Yukarıda özellikleri verilen kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

3.

Bir neslin kendinden sonra gelenlere bıraktıklarına miras denir. Ortak miras ise geçmişteki bütün insanlık tarihini ve geleceği içine alan maddi ve manevi değerlerin tümüdür.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisinin bilim mirası içerisinde olduğu söylenemez?

4.

- I. Hacı Bayram Camii
- II. Pamukkale
- III. Truva

Yukarıda verilenlerden hangileri UNESCO tarafından dünya mirası listesine alınan doğal ve kültürel varlıklardan biri değildir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

5.

- I. Piramitler
- II. Topkapı Sarayı
- III. Hattuşaş

Yukarıda verilen doğal ve kültürel varlıklardan hangisinin Türkiye’de olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

6.

Ortak mirasın tek bir ulusa ait olduğunun kabul edilmesi birtakım problemleri beraberinde getirir.

Mutlu, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne örnek gösteremez?

- A) Milletlerarası barışın bozulması
- B) Bilim, sanat ve kültürel gelişmelerin yavaşlaması
- C) Kültürler arasında birlik ve beraberliğin pekiştirilmesi
- D) Bütün insanlığın birçok güzel eser ve gelişmeden yararlanmasının engellenmesi

7.

Günümüze ulusal ve uluslararası düzeydeki resmi kuruluşlar yoluyla yapılan bazı yasal düzenlemelerle, dünyadaki bazı doğal ve kültürel varlıkların bulunduğu varlıkların bulunduğu yerler "sit alanı" olarak ilan edilerek koruma altına alınmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Sit alanlarının ziyarete kapalı tutulması gerektiğinin
- B) Dünyadaki doğal ve kültürel varlıkların sürekli arttığının
- C) İnsanlığın ortak miraslarının korunmaya çalışıldığının
- D) Bazı kuruluşların geri kalmış ülkelerin iç işlerine karıştığının

Test 59

MAVi

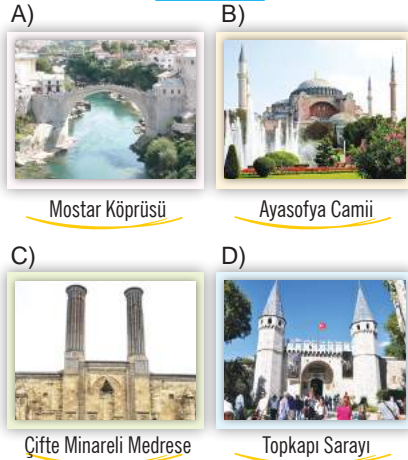
1. Aşağıda UNESCO tarafından yapılan bazı çalışmalar yer almaktadır.

1991 yılı UNESCO tarafından	“Yunus Emre Sevgi Yılı” olarak ilan edilmiştir.
1995 - 1996 Yılı UNESCO tarafından	“Uluslararası Nasreddin Hoca Yılı” olarak kabul edilmiştir.
2007 yılı UNESCO tarafından	“Mevlana'yı Anma Yılı” olarak kabul edilmiştir.
2008 yılı UNESCO tarafından	“.....?” olarak ilan edilmiştir.

Eşleştirme tablosunda “?” ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Kaşgarlı Mahmut Yılı
B) İbn-i Sina Yılı
C) Hacı Bektaş-ı Veli Yılı
D) Mehmet Akif Ersoy Yılı

2. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde bulunan dünya sanat mirası örnekleri arasında yer almaz?

3. Düşünce alanında Türk ve İslam dünyasını temsil eden düşünürlere aşağıdakilerden hangisi örnek olamaz?

- A) İbni Sina
B) Gandhi
C) Farabi
D) Mevlana

UNESCO tarafından dünya mirası listesine alınan yukarıdaki ortak miras ürünlerinden hangileri ülkemiz sınırları içindedir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

- 5.

K. Atatürk

- “Tiyatro bir memleketin kültür seviyesinin aynasıdır.”
- “Bir millet resim yapamaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur.”
- “Fikirler ve devrimler sanatla yayılır.”

Atatürk'ün verilen sözleri aşağıdaki-lerden hangisinin önemini anlatma-ya yöneliktir?

- A) İnsanlığın düşünce mirası
B) İnsanlığın edebiyat mirası
C) İnsanlığın bilim mirası
D) İnsanlığın sanat mirası

6. UNESCO tarafından dünya mirası lis-tesine alınan doğal ve kültürel varlıkla-rımız vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgilere örnek olamaz?

- 7.

Türkiye, Anadolu'nun Lidya Döne-mine ait Karun Hazinesi'ni yaklaşık kırk milyon dolar harcıyıp on yıl-lık bir hukuk mücadelesi sonunda ABD'deki Metropolitan Müzesinden geri almış ve Uşak Arkeoloji Müze-sinde sergilemeye başlamıştır.

Türkiye'nin bu çabası aşağıdakiler-den hangisine önem verdiğini gös-terir?

- A) Doğal güzelliklerin korunmasına
B) Anadolu'nun kültürel mirasına
C) Ekonomik kalkınmaya
D) Küresel sorunları çözmeye

Test 59
YEŞİL

1.

İnsanlığın ortak mirasının korunmaması durumunda nasıl bir sonuç ortaya çıkabilir?

Hatice Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

A)

Dünya nüfusu hızla artar.

Mustafa

B)

Turizm faaliyetleri gelişir.

Kübra

C)

Bilim ve sanat alanındaki ilerleme durur.

Arif

D)

Dünya savaşı çıkar.

Simay

2. Geçmişten günümüze kalmış olan her türlü eser insanlığın ortak mirası olarak kabul edilmeli ve dünyadaki bütün toplumlar bunlardan yararlanmalıdır. Aksi durumda farklı toplumların uygarlığa katkıları ve miras eserlerinin çeşitliliği azalır. Toplumlar arasında barış ve güvenlik zarar görür.

Anlatılanlara göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ortak miras eserlerinin görülmesi için saklanmalıdır.
B) Ortak miras eserleri üreten toplumun kullanımında olmalıdır.
C) Ortak miras eserlerinden herkes yararlanmalıdır.
D) Ortak miras eserleri yok edilerek rekabet ortadan kaldırılmalıdır.

3.

1991 yılı UNESCO kararı ile "Yunus Emre Sevgi Yılı" olarak ilan edilmiştir. Bu durum Türk duygu ve düşüncesinin dünya milletlerine anlatılması açısından yararlı olmuştur. Yine 1995 - 1996 yılı, UNESCO tarafından "Uluslararası Nasreddin Hoca Yılı" olarak kabul edilmiştir. Yine UNESCO 2007 yılını "Mevlâna'yı Anma Yılı" ve 2008'i 1000. yılı doğum yılı münasebetiyle "Kaşgarlı Mahmut Yılı" olarak ilan etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) UNESCO Türk - İslam düşünürlerine önem vermiştir.
B) UNESCO Türk - İslam dünyasında yetişmiş düşünürlerin uluslararası düzeyde tanınmasını sağlamıştır.
C) UNESCO'nun aldığı kararlar Türk duygu ve düşüncesinin dünya tarafından tanınmasını sağlamıştır.
D) UNESCO sadece Avrupa'da yaşamış düşünürlere değer vermiştir.

4.

Teknolojik gelişmelerden yararlanılması

Burak

Askeri düzenlemeler yapılması

Selin

Kütüphaneler ve müzeler açılması

Turgut

Yasal düzenlemeler yapılması

Nilay

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi ortak mirası koruma yollarından birini söylememiştir?

- A) Burak B) Selin
C) Turgut D) Nilay

5.

- Birleşmiş Milletler Eğitim, Kültür ve Bilim Kurulu
- Dünya Anıtlar Vakfı
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu

Yukarıdaki teşkilatların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluslararası kuruluşları olmaları
B) İnsanlığın ortak mirasını korumak için çalışmalar yapmaları
C) Çevre sorunlarına karşı önlemler alan kuruluşlar olmaları
D) Eğitim alanında çalışmalar yapmaları

6.

İnsanlığın ortak mirasının uluslararası alanda korunması amacıyla Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı anlamına gelen UNESCO kurulmuştur. Ancak bütün çabalara rağmen insanlığın ortak mirası yeterince korunmamaktadır. Peki bu durumun nedeni nedir?

Yukarıdaki soruya verilen cevaplardan hangisi yanlıştır?

- A) Müzelerin ve sit alanlarının kurulması
B) Yangınların ve savaşların yaşanması
C) İklim sorunlarının artması
D) Bazı kişilerin para kazanmak için sanar eserlerini yağmalamaları

7.

Bir araştırmacı Amasya Kral mezarlarına yaptığı gezide, bazı turistlerin mezar odalarının duvarlarına yazı yazdığını görmüştür. Ayrıca tarihi alanda hiçbir güvenlik görevlisine de rastlamamıştır.

Bu bilgilerde Amasya Kral Mezarları ile ilgili;

- önemli bir tarihi miras olduğu,
- koruma önlemlerinin yetersiz olduğu
- bazı insanların ortak miras eserlerine saygı göstermediği

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

Doğru - Yanlış

12

Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1.

Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'ni siyasi alanda olumsuz etkilemiştir.

2.

Birinci Balkan Savaşı Osmanlı Devleti'nin başarısıyla sonuçlanmıştır.

3.

Osmanlı Devleti'nin 1. Dünya Savaşı'na katılmasıyla savaş daha geniş alanlara yayılmıştır.

4.

1. Dünya Savaşı İttifak devletlerinin başarısıyla sonuçlanmıştır.

5.

Türkiye, Milletler Cemiyeti'nin kurucusu olan devletlerden biridir.

6.

İtilaf Devletleri Çanakkale Cephesi'ni açarak savaşı bir an önce bitirmeyi amaçlamışlardır.

7.

Küresel sorunlar yalnızca insanların yaşamını tehdit etmektedir.

8.

UNESCO Türkiye'deki bazı doğal ve kültürel varlıkları dünya mirası listesine almıştır.

9.

Küresel sorunların çözümünde dünya ülkeleri ortak hareket edemezler.

10.

UNICEF çocukların haklarını korumak ve onlara daha iyi imkanlar sunmak amacıyla kurulmuştur.

11.

Dünya'da ortak mirasların korunmasında Birleşmiş Milletler önemli rol oynamaktadır.

12.

İnsanlığın düşünce mirası ortak miras ürünleri arasında yer almaktadır.

Boşluk Doldurma

13

Etkinlik

Milletler Cemiyeti

uluslararası

yüzyıllarca

sivil toplum

Unesco

1. Dünya

sömürge

Tema

çanakkale

Eğitim

Greenpeace

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun olan ifadelerle doldurunuz.

- _____ Zaferi Türk halkının direnme ve mücadele azmini güçlendirmiştir.
- Sanayi İnkılabı sonucunda güçlü devletlerin _____ elde etme yarışı hızlanmıştır.
- Osmanlı Devleti _____ Savaşı'na girerek son dönemde kaybedilen toprakların bir bölümünün geri alınmasını hedeflemiştir.
1. Dünya Savaşı'ndan sonra devletler arasındaki sorunları barışçı yollardan çözülmesini sağlamak amacıyla _____ kurulmuştur.
- Dünyadaki sorunları çözmek amacıyla _____ kuruluşlar çalışmalar yapmaktadır.
- Küresel sorunların çözümünde değişik _____ örgütleri de rol almaktadır.
- Ortak mirasın korunması konusunda _____ ön planda gelmektedir.
- Ortak miras insanların düşünce, bilim, sanat, edebiyat gibi alanlarda _____ süren çabası ve birikimi sonucu oluşmuştur.
- Türkiye'de doğrudan çevrenin korunmasını amaçlayan kuruluş _____ dır.
- Dünyada doğrudan çevrenin korunmasını amaçlayan kuruluş _____ dır.
- Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı'nın kısaltılmış adı _____ dır.